

[2000/10/22 v3.01 Landscape Pages (DPC)]
[2019/09/16 v2.46 Cross-referencing by name of section]

అచిఛ్ఛద్రం అశ్వమేధం కారకం

For Personal Use Only
Not For Commercial Printing/Distribution

Contents

3.7	తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే సప్తమః ప్రపాఠకః	2
3.7.1	అనువాకం 1 దర్శపూర్ణమాసేష్టివిషయాణి కాని చిత్ప్రాయశ్చిత్తాని .	2
3.7.2	అనువాకం 2 అగ్నిహోత్రసామ్నాయ్యసాధారణాని ప్రాయశ్చిత్తాని .	5
3.7.3	అనువాకం 3 ముఖ్యాగ్న్యసంభవేఽనుకల్పాః హోమాధారాః	7
3.7.4	అనువాకం 4 ఐష్టికయాజమానమన్తాః	10
3.7.5	అనువాకం 5 ఐష్టికయాజమానమన్తాః	15
3.7.6	అనువాకం 6 ఐష్టికయాజమానమన్తాః	19
3.7.7	అనువాకం 7	26
3.7.8	అనువాకం 8 పశువిషయా అచ్ఛిద్రమన్తాః	31
3.7.9	అనువాకం 9 ఉపాంశ్వభిషవా మన్తాః	32
3.7.10	అనువాకం 10 సౌమికప్రాయాశ్చిత్తమన్తాః	35
3.7.11	అనువాకం 11 దర్శపూర్ణమాసప్రాయశ్చిత్తమన్తాః	37
3.7.12	అనువాకం 12 అగ్నిష్టోమాదౌ యజమానజప్య మన్తవిశేషాః	39
3.7.13	అనువాకం 13 అవభృథే కర్మణి ఋజీషప్రోక్షణమన్తాః	41
3.7.14	అనువాకం 14 అవభృథే కర్మణి సేచనాదిమన్తాః	42
3.8	తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే అష్టమః ప్రపాఠకః	50
3.8.1	అనువాకం 1 సాంగ్రహణ్యేష్ట్యాదయః యాజమానసంస్కారాః	50
3.8.2	అనువాకం 2 బ్రహ్మాదనాభిధానమ్	50
3.8.3	అనువాకం 3 రశనయాఽశ్వబన్ధనమ్	52
3.8.4	అనువాకం 4 అశ్వస్య జలేఽవగాహనమ్	54
3.8.5	అనువాకం 5 అశ్వస్య ప్రోక్షణం మహర్త్విజామ్	55
3.8.6	అనువాకం 6 భూమౌ పతతాం బిన్దూనామభిమన్తణమ్	57
3.8.7	అనువాకం 7 అథాధ్వర్యుప్రోక్షణమ్	59

3.8.8 అనువాకం 8 అశ్వచరితానామశ్వరూపాణాం చ హోమాః	60
3.8.9 అనువాకం 9 అశ్వస్య నామ్నామభివాచనం, ఉద్ధర్గశ్చ	62
3.8.10 అనువాకం 10 దీక్షాభిధానమ్ తత్ర వైశ్వదేవహోమః	63
3.8.11 అనువాకం 11 వైశ్వదేవహోమమస్త్రవ్యాఖ్యానమ్	65
3.8.12 అనువాకం 12	66
3.8.13 అనువాకం 13 సంవద్ధర్ధ్వముఖ్యస్యాగ్రేరూపస్థానమ్	67
3.8.14 అనువాకం 14 అన్నహోమాః. త్రిరాత్రరూపస్యాశ్వమేధస్య ప్రథమదినరాత్రౌ	69
3.8.15 అనువాకం 15 తత్ప్రకారవిశేష	71
3.8.16 అనువాకం 16 వివరణమేతయోః	72
3.8.17 అనువాకం 17 సప్తమకాణ్డగతాన్నహోమానువాకా వ్యాఖ్యాయన్తే	73
3.8.18 అనువాకం 18 సప్తమకాణ్డగతాన్నహోమానువాకా వ్యాఖ్యాయన్తే	76
3.8.19 అనువాకం 19 ఔపసథ్యదినే యూపప్రయోగాః	78
3.8.20 అనువాకం 20 యూపానాం స్థానాదయః	79
3.8.21 అనువాకం 21 చేతవ్యాగ్నయాదేర్విశేషః	81
3.8.22 అనువాకం 22 ఉక్థ్యాఖ్యే ద్వితీయేఽహని బహిష్పవమానే అశ్వస్యోద్రాతృత్వమ్	82
3.8.23 అనువాకం 23 అశ్వే పర్యగ్న్యప్రయన్తానాం పశూనాం నియోజనం	84

3.9 తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే నవమః ప్రపాఠకః 87

3.9.1 అనువాకం 1 అష్టాదశినాం గ్రాభ్యాణాం ఆరణ్యానాం చ పశూనాం ప్రయోగః	87
3.9.2 అనువాకం 2 చాతుర్మాస్యపశూనాం ప్రయోగః	88
3.9.3 అనువాకం 3 రోహితాదీనాం పశూనాం వపాహోమసాహిత్యమ్	90
3.9.4 అనువాకం 4 అశ్వస్య రథయోజనాలంకారాదయః	91
3.9.5 అనువాకం 5 బ్రహ్మోద్యనామకః హోతృబ్రాహ్మణోస్సంవాదః	94
3.9.6 అనువాకం 6 అశ్వస్య మృతోపచారః సంజ్ఞపనప్రకారః	96
3.9.7 అనువాకం 7 తత్ర మస్త్రాః	97
3.9.8 అనువాకం 8 అశ్వమేధస్య తత్ప్రశూనాం చ ప్రశంసా	99
3.9.9 అనువాకం 9 ఉత్తమేఽహని ప్రశవః	100
3.9.10 అనువాకం 10 మహిమాభిధానౌ ప్రహౌ	102

3.9.11 అనువాకం 11 శరీరహోమాః స్విష్టకృదాదయశ్చ	102
3.9.12 అనువాకం 12 తదుభయహోమమధ్యవర్త్యశ్చస్తోమీయహోమః . .	104
3.9.13 అనువాకం 13 సంవత్సరానుష్ఠానమిష్టినామ్	105
3.9.14 అనువాకం 14 తాస్విష్టిషు బ్రాహ్మణరాజన్యయోర్గానమ్	106
3.9.15 అనువాకం 15 అవభృథహోమవిశేషాః	108
3.9.16 అనువాకం 16 ఉపాకరణమస్త్రవ్యాఖ్యానాదిః	109
3.9.17 అనువాకం 17 అశ్వస్య రోగాదినిమిత్తం ప్రాయశ్చిత్తమ్	110
3.9.18 అనువాకం 18 బ్రహ్మాదనా ఉచ్యంతే	112
3.9.19 అనువాకం 19 విభుత్వాదిభిః ద్వాదశభిర్గుణౌరశ్వమేధప్రశంసా . . .	113
3.9.20 అనువాకం 20 అశ్వసంజ్ఞపనప్రకారః	115
3.9.21 అనువాకం 21 ఉత్తరవేద్యుపవాపః	116
3.9.22 అనువాకం 22 ఋషభాలమ్భః	117
3.9.23 అనువాకం 23 అశ్వావయవేషాపాసనమ్	118

3.10 తైత్తిరీయ యజుర్బ్రాహ్మణే కారకే ప్రథమః ప్రశ్నః(సావిత్రచయనమ్) 122

3.10.1 అనువాకం 1	122
3.10.2 అనువాకం 2 అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం .	124
3.10.3 అనువాకం 3	124
3.10.4 అనువాకం 4	125
3.10.5 అనువాకం 5 అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం .	126
3.10.6 అనువాకం 6 అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం .	127
3.10.7 అనువాకం 7	127
3.10.8 అనువాకం 8	128
3.10.9 అనువాకం 9	130
3.10.10 అనువాకం 10	135
3.10.11 అనువాకం 11	137

3.11 తైత్తిరీయ యజుర్బ్రాహ్మణే కారకే ద్వితీయః ప్రశ్నః నాచికేతచయనమ్ 143

3.11.1 అనువాకం 1 ఇష్టకోపధానమస్త్రాః	143
3.11.2 అనువాకం 2 చతుర్భిరనువాకైః చతస్ర ఆహుతీర్జుహోతి	149
3.11.3 అనువాకం 3 చతుర్భిరనువాకైః చతస్ర ఆహుతీర్జుహోతి	151
3.11.4 అనువాకం 4 చతుర్భిరనువాకైః చతస్ర ఆహుతీర్జుహోతి	151

3.11.5 అనువాకం 5 చతుర్భిరనువాకైః చతస్ర ఆహుతీర్షుహోతి	152
3.11.6 అనువాకం 6 ఉపస్థానమ్	153
3.11.7 అనువాకం 7 నాచికేతబ్రాహ్మణం తత్ర ఆగ్నిదేవతోపాసనమ్	155
3.11.8 అనువాకం 8 నాచికేతోపాఖ్యానమ్	156
3.11.9 అనువాకం 9 చయనప్రయోగః	159
3.11.10 అనువాకం 10 తత్ప్రశంసా	162

3.12 తైత్తిరీయ యజుర్బ్రాహ్మణే కారకే తృతీయః ప్రశ్నః 166

3.12.1 అనువాకం 1 వైశ్వస్రజచయనాఙ్గభూతాః దివశ్శ్వేనయ ఇష్టయః . . .	166
3.12.2 అనువాకం 2 తాసాం బ్రాహ్మణమ్	166
3.12.3 అనువాకం 3 ఉపాఘా నామేష్టయః	171
3.12.4 అనువాకం 4 తాసాం బ్రాహ్మణమ్	173
3.12.5 అనువాకం 5 చాతుర్హోత్రచయనమ్	176
3.12.6 అనువాకం 6 వైశ్వస్రజచయనమ్	180
3.12.7 అనువాకం 7 వైశ్వస్రజచయనమ్	182
3.12.8 అనువాకం 8 వైశ్వస్రజచయనమ్	183
3.12.9 అనువాకం 9 బ్రహ్మ సదస్యాసీనో వౌశ్వస్రజాన్ వ్యాచష్టే	184

ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః

శ్రీ గురుభ్యో నమః, హరిః ఓం

3. కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకం

॥ 3.7 తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతియాష్టకే సప్తమః ప్రపాఠకః ॥

అచ్చిద్రం కాణ్ణం ప్రాయశ్చిత్తేన మన్తైశ్చ యజ్ఞచ్చిద్రపూరణాదచ్చిద్రముచ్యతే

॥ 3.7.1 అనువాకం 1 దర్శపూర్ణమాసేష్టివిషయాణి కాని చిత్ప్రాయశ్చిత్తాని ॥

T.B.3.7.1.1

స॒ర్వాన్॒ వా ఏ॒షోఽగ్నో॑ కా॒మాన్ ప్ర॑వేశయతి ।
యో-ఽగ్ని॑న॒న్వాధా॑య వ్రతముపైతి ।
స యదసి॑ష్ట్యా ప్రయా॒యాత్ । అకా॑మప్రీతా ఏనం కా॒మా నాను॑ ప్రయా॒యుః ।
అతే॒జా అవీ॑ర్యః స్యాత్ । స జ॒హుయాత్ । తుభ్యం॑ తా అ॒జ్గిరస్త॑మ ।
విశ్వాః॑ సుక్షిత॒యః పృథ॑క్ । అగ్నే॑ కా॒మాయ॑ యేమిర॒ ఇతి॑ ।
కామా॑నే॒వాస్మిన్ ద॒ధాతి॑ । 1 (10)

T.B.3.7.1.2

కామ॑ప్రీతా ఏనం కా॒మా అను॑ప్రయా॒న్తి । తేజ॑స్వి వీ॒ర్యావాన్ భ॑వతి ॥
సస్త॑తిర్వా ఏషా యజ్ఞ॑స్య । యో-ఽగ్ని॑న॒న్వాధా॑య వ్రతముపైతి ।
స యదు॑ద్వాయతి । విచ్చి॑త్తి-రే॒వాస్య॑ సా ॥ తం ప్రా॑ఞ్చముద్ధృ॒త్య ।
మన॑సోపతిష్ఠేత । మనో॑ వై ప్ర॒జాప॑తిః ।
ప్రా॒జాప॑త్యో యజ్ఞః । 2 (10)

T.B.3.7.1.3

మన॑సైవ యజ్ఞగ్ం సస్త॑నోతి । భూరి॑త్యాహ । భూతో॑ వై ప్ర॒జాప॑తిః ।
భూతి॑మే॒వోపైతి॑ ॥ వి వా ఏ॒ష ఇ॒న్ద్రియే॑ణ వీ॒ర్యేణ॑ర్ధ్యతే ।
యస్యా-హీ॑తాగ్నే-రగ్ని॑ర॒పక్షా॑యతి । యావ॒చ్ఛమ్య॑యా ప్రవి॒ధ్యేత్ ।

య॒ది తా॑వ॒దప॒క్షా॒యేత్ | తగ్ం సంభ॑రేత్ | ఇ॒దం త॒ ఏకం॑ ప॒ర ఉ॒త ఏకం॑ | 3 (10)

T.B.3.7.1.4

తృ॒తీయే॑న॒ జ్యోతి॑షా స॒మీశ॑స్వ | స॒మ్యేశ॑న॒స్తను॒వై చా॑రు॒రేధి॑ |
ప్రి॒యే దే॒వానాం॑ ప॒రమే॑ జ॒నిత్ర॒ ఇతి॑ | బ్ర॒హ్మణై॒వైనగ్ం॑ సంభ॑రతి |
సైవ త॒తః ప్రా॑యశ్చి॒త్తిః | యది॑ ప॒రస్త-రా॑మ॒పక్షా॒యేత్ |
అను॒ ప్రయా॒యావ॑స్యేత్ | సో ఏ॒వ త॒తః ప్రా॑యశ్చి॒త్తిః ||
ఓష॑ధీ॒ర్వా ఏ॒తస్య॑ ప॒శూన్ ప॒యః ప్ర॑విశతి |
యస్య॑ హ॒విషే॑ వ॒థ్నా అ॒పాకృ॑తా ధ॒యన్తి॑ | 4 (10)

T.B.3.7.1.5

తాన్. యద్దు॒హ్యేత్ | యా॒తయా॑మ్నా హ॒విషా॑ యజే॒త | యన్న దు॒హ్యేత్ |
య॒జ్ఞప॒రు-ర॒న్తరీ॑యాత్ | వా॒యవ్యాం॑ య॒వాగూం॑ ని॒ర్వపే॑త్ |
వా॒యుర్వై ప॒యసః॑ ప్ర॒దాప॑యి॒తా | స ఏ॒వాస్మై॑ ప॒యః ప్ర॒దాప॑యతి |
ప॒యో వా ఓష॑ధయః | ప॒యః ప॒యః |
ప॒యస్మై॒వాస్మై॑ ప॒యోఽవ॑రు॒న్ధే | 5 (10)

T.B.3.7.1.6

అథో॑త్త॒రస్మై హ॒విషే॑ వ॒థ్నాన॒పా కు॑ర్యాత్ | సైవ త॒తః ప్రా॑యశ్చి॒త్తిః ||
అ॒న్యత॒రాన్. వా ఏ॒ష దే॒వాన్ భా॑గ॒ధేయే॑న॒ వ్యర్థ॑యతి |
యే య॑జమా॒నస్య॑ సా॒యం గృ॒హమా-గ॑చ్ఛన్తి |
యస్య॑ సా॒యం దు॒గ్ధగ్ం॑ హ॒విరా॑ర్తి-మూ॒ర్చ్ఛతి॑ |
ఇ॒న్ద్రాయ॑ ప్రి॒హీన్ని-రు॑ప్యో-ప॒వసే॑త్ | ప॒యో వా ఓష॑ధయః |
ప॒య ఏ॒వార॑భ్య గృ॒హీత్వో-ప॑వసతి |
యత్ప్రా॒తః స్యా॑త్ | తచ్ఛ్చృ॒తం కు॑ర్యాత్ | 6 (10)

అథే॑త॒ర ఐ॒న్ద్రః పు॒రో॒డా॑శః స్యాత్ | ఇ॒న్ద్రి॒యే ఏ॒వా॒స్మై స॒మీచీ॑ దధాతి |
 ప॒యో వా ఓష॑ధయః | ప॒యః ప॒యః | ప॒య॒సై॒వా॒స్మై ప॒యోఽవ॑రున్ధే |
 అథో॑త్త॒రస్మై హ॒విషే॑ వ॒థ్సా॒న॒పా కు॑ర్యాత్ | సైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః ||
 ఉ॒భయా॑న్. వా ఏ॒ష దే॒వాన్ భా॑గధే॒యేన॑ వ్యర్థయతి |
 యే యజమా॑నస్య సా॒యం చ ప్రా॒తశ్చ గృ॒హమా-గచ్ఛ॑న్తి |
 యస్యో॑భయగ్ం హ॒విరా॒ర్తి-మా॒ర్చ్ఛతి॑ | 7 (10)

ఐ॒న్ద్రం ప॒ఞ్చశ॑రావ-మోద॒నం ని॒ర్వపే॑త్ | అ॒గ్నిం దే॒వతా॑నాం ప్రథ॒మం య॑జేత్ |
 అ॒గ్ని॒ముఖా॑ ఏ॒వ దే॒వతాః॑ ప్రీణాతి | అ॒గ్నిం వా అ॒న్వన్యా దే॒వతాః॑ |
 ఇ॒న్ద్రమ॒న్వన్యాః | తా ఏ॒వోభ॑యీః ప్రీణాతి | ప॒యో వా ఓష॑ధయః |
 ప॒యః ప॒యః | ప॒య॒సై॒వా॒స్మై ప॒యోఽవ॑రున్ధే |
 అథో॑త్త॒రస్మై హ॒విషే॑ వ॒థ్సా॒న॒పా కు॑ర్యాత్ | 8 (10)

సైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః || అ॒ర్థో వా ఏ॒తస్య॑ య॒జ్ఞస్య॑ మీ॒యతే॑ |
 య॒స్య వ్ర॑త్యేఽహాన్ ప॒త్స్యనా-ల॒మ్భుకా॑ భవతి | తామ॑ప॒రుద్ధ్య॑ యజేత |
 స॒ర్వేణై॑వ య॒జ్ఞేన॑ యజతే | తామి॒ష్టోష్వ-ప॑హ్వయేత | అ॒మూహ॑మస్మి |
 సా త్వం | ద్యౌర॒హం | పృ॒థివీ॑ త్వం () | సామా॑హం | ఋక్త్వం |
 తావే॒హి సంభ॑వావ | స॒హ రేతో॑ దధావహై | పు॒గ్ంసే॑ పు॒త్రాయ॑ వే॒త్తవై॑ |
 రా॒యస్పోషా॑య సుప్ర॒జాస్తా॑య సు॒వీర్యా॑యేతి |
 అ॒ర్థ ఏ॒వైనా॑ము-పహ్వయతే |
 సైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః || 9 (18)

(దధాతి - యజ్ఞ - ఉత ఏకం - ధయన్తి - రున్ధే - కుర్యా - దార్చ్ఛ - త్యపాకుర్యాత్ -

పృథివీ త్వమష్టౌ చ)

(A1)

Special Korvai/Sequence

(సర్వాన్. వి వై యదీ పరస్తరామోషధీరన్ యతరానుభయానర్థో వై)

(సర్వాన్ఘ్న యదనిష్ఠ్వా స యదుద్వాయతి వి వా అగ్నిరప్ఖాయతి యదీ పరస్తరామోషధీరన్యత్ ప్రవోభయానర్థో వై దశ ॥)

॥ 3.7.2 అనువాకం 2 అగ్నిహోత్రసామ్నాయ్యసాధారణాని ప్రాయశ్చిత్తాని ॥

T.B.3.7.2.1

యద్విః షణ్ణేన జహుయాత్ । అప్రజా అపశుర్యజమానః స్యాత్ ।
యదనాయతనే నినయేత్ । అనాయతన-స్యాత్ ।
ప్రాజాపత్యయర్చా వల్మీక-వపాయామ-వనయేత్ । ప్రాజాపత్యో వై వల్మీకః ।
యజ్ఞః ప్రజాపతిః । ప్రజాపతావేవ యజ్ఞం ప్రతిష్ఠాపయతి ।
భూరిత్యాహ । భూతో వై ప్రజాపతిః । 10 (10)

T.B.3.7.2.2

భూతిమేవోపైతి । తత్ కృత్వా । అన్యాం దుగ్ధ్వా పునర్ హోతవ్యం ।
నైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః ॥ యత్కిటా-వపన్నేన జహుయాత్ ।
అప్రజా అపశు-ర్యజమానః స్యాత్ । యదనాయతనే నినయేత్ ।
అనాయతనః స్యాత్ ।
మధ్యమేన ప్రణేన ద్యావా-పృథివ్య-యర్చాఽస్తః పరిధి నినయేత్ ।
ద్యావాపృథివ్యో-రేవైనత్-ప్రతిష్ఠాపయతి । 11 (10)

తత్కృ॒త్వా । అ॒న్యాం దు॒గ్ధ్వా పు॒నర్ హో॒తవ్యం॑ । సైవ తతః॒ ప్రాయ॑శ్చి॒త్తిః ॥
 యదవ॑వృష్టేన జ॒హుయాత్ । అప॑రూప-మ॒స్యాత్మ-జ్ఞా॑యేత ।
 కి॒లాసో వా॒ స్యాద॑ర్శ॒సో వా॑ । యత్ ప్రత్యే॒యాత్ । య॒జ్ఞం వి॒చ్ఛిన్యాత్ ।
 స జ॑హుయాత్ । మి॒త్రో జనా॑న్ కల్పయతి ప్ర॒జానన్న్ । 12 (10)

మి॒త్రో దా॑ధార పృథి॒వీము॑త ద్యాం । మి॒త్రః కృ॒ష్టిర-ని॑మిషా ౭భి॒చష్టే ।
 స॒త్యా॑య హ॒వ్యం ఘృ॑తవ-జ్జ॒హోతే॑తి । మి॒త్రేణై॒వైనత్ క॑ల్పయతి ।
 తత్కృ॒త్వా । అ॒న్యాం దు॒గ్ధ్వా పు॒నర్హో॒తవ్యం॑ । సైవ తతః॒ ప్రాయ॑శ్చి॒త్తిః ॥
 యత్ పూ॑ర్వ॒స్యా-మా॑హుత్యాగ్ం హ॒ుతా॒యా-ము॒త్తరా-౭౭॑హుతిః స్క॒న్దేత్ ।
 ద్వి॒పాద్భిః ప॒శుభి-ర్య॑జమా॒నో వ్యృ॑ద్ధ్యేత ।
 యదు॑త్త॒రయా ౭భి॑జ॒హుయాత్ । 13 (10)

చతు॑ష్పాద్భిః ప॒శుభి-ర్య॑జమా॒నో వ్యృ॑ద్ధ్యేత ।
 య॒త్ర వే॒త్త వ॑నస్ప॒తే దే॒వానాం॑ గు॒హ్యో నా॑మాని ।
 తత్ర॑ హ॒వ్యాని॑ గామ॒యేతి॑ వానస్ప॒త్య-య॒ర్చా స॒మిధ-మా॑ధాయ ।
 తూ॒ష్ణిమే॑వ పు॒న-ర్జు॑హుయాత్ ।
 వ॒నస్ప॒తినై॑వ య॒జ్ఞస్యా॒ర్తాం చా॑నా॒ర్తాం చా॑హుతీ విదా॒ధార । తత్కృ॒త్వా ।
 అ॒న్యాం దు॒గ్ధ్వా పు॒నర్ హో॒తవ్యం॑ । సైవ తతః॒ ప్రాయ॑శ్చి॒త్తిః ॥
 యత్పూ॑రా ప్ర॒యాజే॑భ్యః ప్రా॒జ్ఞార్ః స్క॒న్దేత్ ।
 అ॒ద్ధ్వర్య॑వే చ॒ య॑జమా॒నాయ॑ చాక॒గ్ స్యాత్ । 14 (10)

యద్ దక్షిణా । బ్రహ్మణే చ యజమానాయ చాకర్గ్ స్యాత్ ।
 యత్ ప్రత్యక్ । హోత్రే చ పత్నియై చ యజమానాయ చాకర్గ్ స్యాత్ ।
 యదుదజ్ । అగ్నిధే చ పశుభ్యశ్చ యజమానాయ చాకర్గ్ స్యాత్ ।
 యదభిజహుయాత్ । రుద్రోఽస్య ప్రశూన్ ఘాతుకః స్యాత్ ।
 యన్నాభి జహుయాత్ । అశాన్తః ప్రహ్రియేత ॥ 15 (10)

T.B.3.7.2.7

స్రువస్య బుధ్నేనాభి నిదధ్యాత్ ।
 మా తమో మా యజ్ఞస్తమన్మా యజమాన-స్తమత్ ।
 నమస్తే అస్తాయతే । నమో రుద్ర పరాయతే । నమో యత్ర నిషీదసి ।
 అముం మా హిగ్ంసీరముం మా హిగ్ంసీరితి యేన స్కన్దేత్ ॥ తం ప్రహరేత్ ।
 సహస్రశృణ్గో వృషభో జాతవేదాః । స్తోమపృష్టో ఘృతవాన్-ఘృప్రతీకః ।
 మా నో హసీన్మేత్థితో (హసీర్మేత్థితో) నేత్త్వా జహామ () ।
 గోప్రోషం నో వీరప్రోషం చ యచ్ఛేతి ।
 బ్రహ్మణైవైనం ప్రహరతి । నైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః ॥ 16 (13)
 (వై ప్రజాపతిః - స్థాపయతి - ప్రజానన్ - నభిజహుయాథ్ - స్యాద్ - ధ్రియేత - జహామ
 త్రిణి చ)

(A2)

Special Korvai/Sequence

(యద్విఃషణ్ణేన ప్రాజాపత్యయా యత్ కీటా మధ్యమేన యదవవృష్టేన యత్ పూర్వస్యాం
 యత్ పురా ప్రయాజేభ్య ప్రాజ్ఞారో యద్ దక్షిణా యత్ ప్రత్యక్ (ప్రత్యగ్యదుదజ్))

॥ 3.7.3 అనువాకం 3 ముఖ్యాగ్న్యసంభవేఽనుకల్పాః హోమాధారాః ॥

T.B.3.7.3.1

వి వా ఏష ఇన్ద్రియేణ వీర్యేణర్థ్యతే ।

యస్యా-హితాగ్నే-రగ్ని-ర్మథ్యమానో న జాయతే । యత్రాన్యం పశ్యేత్ ।

తత ఆహృత్య హోతవ్యం ।

అగ్నా-వేవాస్యా-గ్నిహోత్రగ్ం హుతం భవతి ॥

యద్యన్యం న వినేత్ । అజాయాగ్ం హోతవ్యం । ఆగ్నేయా వా ఏషా ।

యదజా । అగ్నా-వేవాస్యా-గ్నిహోత్రగ్ం హుతం భవతి । 17 (10)

T.B.3.7.3.2

అజస్య తు నాశ్చీయాత్ । యదజస్యా-శ్చీయాత్ ।

యామేవాగ్నా-వాహుతిం జహుయాత్ । తామద్యాత్ । తస్మాదజస్య నాశ్యం ॥

యద్యజాం న వినేత్ । బ్రాహ్మణస్య దక్షిణే హస్తే హోతవ్యం ।

ఏష వా అగ్ని ర్వైశ్వానరః । యద్బ్రాహ్మణః ।

అగ్నా-వేవాస్యా-గ్నిహోత్రగ్ం హుతం భవతి । 18 (10)

T.B.3.7.3.3

బ్రాహ్మణం తు వసత్వై నాపరున్ధ్యాత్ । యద్బ్రాహ్మణం వసత్వ్యా అపరున్ధ్యాత్ ।

యస్మిన్నే-వాగ్నా-వాహుతిం జహుయాత్ । తం భాగధేయేన వ్యర్థయేత్ ।

తస్మాద్ బ్రాహ్మణో వసత్వై నాపరున్ధ్యః ॥ యదీ బ్రాహ్మణం న వినేత్ ।

దర్భస్తంబే హోతవ్యం । అగ్నివాన్. వై దర్భస్తంబః ।

అగ్నావే-వాస్యా-గ్నిహోత్రగ్ం హుతం భవతి ।

దర్భాగ్ను నాధ్యసీత । 19 (10)

T.B.3.7.3.4

యద్ద॑రా॒భన॒ద్ధ్యా॑సీ॒త । యా॒మే॒వా॒గ్నా-వా॑హు॒తిం జ॒హు॒యాత్ । తామ॑ద్ధ్యా॒సీ॒త ।
 తస్మా॑ద్ ద॒రా॒భ నా॒ద్ధ్యా॑సి॒తవ్యాః॑ ॥ యది॑ ద॒రా॒భన్న వి॒న్దేత్ ।
 అ॒ప్పు హో॑త॒వ్యం । ఆపో॑ వై స॒ర్వా దే॒వతాః॑ ।
 దే॒వతా॑స్వే॒ వాస్యా-గ్ని॑హో॒త్రం హు॒తం భ॑వతి ।
 ఆప॒స్తు న ప॑రిచక్షీ॒త । యదా॑పః ప॒రిచక్షీ॑త । 20 (10)

T.B.3.7.3.5

యా మే॒వా॒హ్స్వాహు॑తిం జ॒హు॒యాత్ । తాం ప॑రిచక్షీ॒త ।
 తస్మా॑దాపో॒ న ప॑రిచక్ష్యాః॑ ॥
 మే॒ద్ధ్యా చ॒ వా ఏ॒తస్యా॑మే॒ద్ధ్యా చ॑ త॒నువౌ స॒గ్ంస్స॑జ్యే॒తే ।
 యస్యా-హీ॑తాగ్నే-ర॒న్వైర॒గ్నిభి-ర॒గ్నయః॑ స॒గ్ంస్స॑జ్యన్తే॑ ।
 అ॒గ్నయే॑ వి॒చయే॑ పు॒రోడా॑శ-మ॒ష్టాక॑పాలం ని॒ర్వపే॑త్ ।
 మే॒ద్ధ్యాం చై॒వాస్యా-మే॒ద్ధ్యాం చ॑ త॒నువౌ వ్యావ॑ర్తయతి ॥
 అ॒గ్నయే॑ వ్రతప॒తయే॑ పు॒రోడా॑శ-మ॒ష్టాక॑పాలం ని॒ర్వపే॑త్ ।
 అ॒గ్నిమే॑వ వ్రతప॒త్తిగ్ నే॒వన॑ భా॒గధే॑యే-నోప॑ధావతి ।
 స ఏ॒వైనం॑ వ్రత॒మా-లం॑భయతి ॥ 21 (10)

T.B.3.7.3.6

గ॒ర్భగ్ స్తవ॑న్తమ॒గద॑మకః । అ॒గ్ని-రి॒న్ద్ర-స్త్వష్టా॑ బృ॒హస్ప॑తిః ।
 పు॒థివ్యా-మ॑వ॒చుశ్చో-తై॒తత్ । నాభి-ప్రా॑ప్నోతి ని॒ర్ము॑తిం ప॒రాచైః॑ ॥
 రేతో॑ వా ఏ॒తద్వా॑జిన-మా॒హితా॑గ్నేః । యద॑గ్నిహో॒త్రం । తద్య॑ధ్నువేత్ ।
 రేతో॑ఽస్య॒ వాజి॑నగ్ స్తవేత్ । గ॒ర్భగ్ స్తవ॑న్త-మ॒గద॑మక-రి॒త్యాహ॑ ।
 రేత॑ ఏ॒వాస్మిన్ వాజి॑నం దధాతి ॥ 22 (10)

T.B.3.7.3.7

అగ్నిరిత్యాహ | అగ్నిరైవే రేతోధాః | రేత ఏవ తద్దధాతి | ఇన్ద్ర ఇత్యాహ |
 ఇన్ద్రీయ-మేవాస్మిన్-దధాతి | త్వష్టేత్యాహ |
 త్వష్టా వై పశూనాం మిథునానాగ్ం రూపకృత్ |
 రూపమేవ పశుషు దధాతి | బృహస్పతిరిత్యాహ |
 బ్రహ్మ వై దేవానాం బృహస్పతిః () | బ్రహ్మణైవాస్మై ప్రజాః ప్రజనయతి ||
 పృథివ్యా-మవచుశ్చతైత-దిత్యాహ | అస్యా-మేవైనత్ ప్రతిష్ఠాపయతి ||
 నాభి ప్రాప్నోతి నిర్ఋతిం పరాచైరిత్యాహ |
 రక్షసామపహత్యై || 23 (15)

(అజాఽగ్నావేవాస్యాగ్నిహోత్రగ్ం హుతం భవతి - భవ - త్యాసీత - పరిచక్షీత - అమ్భయతి
 - దధాతి - దేవానాం బృహస్పతిః పశు చ)

(A3)

Special Korvai/Sequence

(వి వై యద్ యన్యమజాయాం బ్రాహ్మణస్య దర్భస్తమ్బేఽఘ్న హోతవ్యమ్)

|| 3.7.4 అనువాకం 4 ఐష్టికయాజమానమన్త్రాః ||

T.B.3.7.4.1

యాః పురస్తాత్ ప్రసవన్తి | ఉపరిష్ఠాథ్ సర్వతశ్చ యాః |
 తాభీ రశ్మిపవిత్రాభిః | శ్రద్ధాం యజ్ఞమారభే || దేవా గాతువిదః |
 గాతుం యజ్ఞాయ విన్దత | మనసస్పతినా దేవేన |
 వాతాద్-యజ్ఞః ప్రయుజ్యతాం || తృతీయస్యై దివః |
 గాయత్రియా సోమ ఆభృతః | 24 (10)

సోమపీఠాయ సంనయతుం । వకల-మన్తరమాదదే ॥
 ఆపో దేవీః శుద్ధాః స్థ । ఇమా పాత్రాణి శున్ధత ।
 ఉపాతక్జ్యాయ దేవానాం । పర్ణవల్కముత శున్ధత ॥
 పయో గృహేషు పయో అఘ్నియాసు ।
 పయో వధ్నేషు పయ ఇన్ద్రాయ హవిషే ధ్రియస్వ ।
 గాయత్రి పర్ణవల్కేన । పయః సోమం కరోత్విమం ॥ 25 (10)

అగ్నిం గృహ్ణామి సురథం యో మయో భూః । య ఉద్యన్తమా రోహతి సూర్యమహ్నా
 |
 ఆదిత్యం జ్యోతిషాం జ్యోతిరుత్తమం । శ్వో యజ్ఞాయ రమతాం దేవతాభ్యః ॥
 వసూన్ రుద్రానాదిత్యాన్ । ఇన్ద్రేణ సహ దేవతాః । తాః పూర్వః పరిగృహ్ణామి ।
 స్వ ఆయతనే మనీషయా ॥ ఇమామూర్జం పఞ్చదశీం యే ప్రవిష్టాః ।
 తాన్దేవాన్ పరిగృహ్ణామి పూర్వః । 26 (10)

అగ్నిర్ హవ్యవాడిహ తానావహతు । పౌర్ణమాసగ్ం హవిరిదమేషాం మయి ।
 ఆమావాస్యగ్ం హవిరిదమేషాం మయి ॥ అన్తరాఽగ్ని పశవః ।
 దేవసగ్ం సదమాగమన్న । తాన్ పూర్వః పరిగృహ్ణామి ।
 స్వ ఆయతనే మనీషయా ॥ ఇహ ప్రజా విశ్వరూపా రమన్తాం ।
 అగ్నిం గృహపతిమభి సమ్వసానాః ।
 తాః పూర్వః పరిగృహ్ణామి । 27 (10)

స్వ ఆయతనే మనీషయా ॥ ఇహ పశవో విశ్వరూపా రమన్తాం ।

అ॒గ్నిం గృ॒హప॑తి॒మ॒భి స॒మ్వసా॑నాః । తాన్ పూ॒ర్వః పరి॑గృ॒హ్ణామి ।
 స్వ ఆ॒యత॑నే మనీ॒షయా ॥ అ॒యం పి॑తృ॒ణామ॒గ్నిః ।
 అవా॑డ్ధ॒వ్యా పి॒తృభ్య॑ ఆ । తం పూ॒ర్వః పరి॑గృ॒హ్ణామి ।
 అవి॑షం నః పి॒తుం క॑రత్ ॥ అజ॑స్రం త్వాగ్ం స॒భాపా॒లాః । 28 (10)

T.B.3.7.4.6

వి॒జయ॑భా॒గ్ం సమి॑న్ధతాం । అగ్నే॑ దీ॒దాయ॑ మే సభ్య॑ ।
 విజి॑త్యై శ॒రదః॑ శ॒తం ॥ అన్న॑మావస॒థీయం॑ । అ॒భిహ॑రాణి శ॒రదః॑ శ॒తం ।
 ఆవ॑స॒థే శ్రియం॑ మస్త్రం । అహి॑ర్బుధ్నియో నియ॑చ్ఛతు ॥
 ఇ॒దమ॑హ-మ॒గ్ని జ్యేష్ఠే॑భ్యః । వసు॑భ్యో య॒జ్ఞం ప్ర॑బ్రవీమి ।
 ఇ॒దమ॑హ-మిన్ద్ర॑ జ్యేష్ఠే॑భ్యః । 29 (10)

T.B.3.7.4.7

రు॒ద్రేభ్యో॑ య॒జ్ఞం ప్ర॑బ్రవీమి । ఇ॒దమ॑హం వరు॑ణ-జ్యేష్ఠే॑భ్యః ।
 ఆది॑త్యేభ్యో॑ య॒జ్ఞం ప్ర॑బ్రవీమి ॥ పయ॑స్వ॒త్తి-రోష॑ధయః ।
 పయ॑స్వద్వీ॒ర్వరు॑ధాం పయః । అ॒పాం పయ॑సో య॒త్పయః॑ ।
 తేన॑ మామిన్ద్ర॑ సగ్ంసృ॒జ ॥ అగ్నే॑ వ్రత॒పతే॑ వ్ర॒తం చ॑రిష్యామి ।
 తచ్ఛ॑కే॒యం తన్మే॑ రాధ్యతాం । వాయో॑ వ్రత॒పత॑ ఆది॑త్య వ్రత॒పతే॑ । 30 (10)

T.B.3.7.4.8

వ్ర॒తానాం॑ వ్రత॒పతే॑ వ్ర॒తం చ॑రిష్యామి । తచ్ఛ॑కే॒యం తన్మే॑ రాధ్యతాం ॥
 ఇ॒మాం ప్రా॑చీ॒ముదీ॑చీం । ఇ॒షమూ॑ర్జమ॒భి సగ్ంస్కృ॑తాం । బ॒హుప॑ర్ణామ॒శుష్కా॑గ్రాం ।
 హ॑రామి ప॒శుపా॑మ॒హం ॥ య॒త్కృ॑ష్ణో రూ॒పం కృ॑త్వా । ప్రా॒విశ॑స్త్యం వన॒స్పతీ॑న్ ।
 తత॑స్త్వామే॒కవి॑గ్ంశ॒త్తిధా॑ । సంభ॑రామి సు॒సంభృ॑తా ॥ 31 (10)

T.B.3.7.4.9

త్రిన్ పరిధీర్చిస్త్రః సమిధః । యజ్ఞాయురనుసంచరాన్ ।
 ఉపవేషం మేక్షణం ధృష్టిం । సంభరామి సుసభృంతా ॥
 యా జాతా ఓషధయః । దేవేభ్య స్త్రియుగం పురా । తాస్తాం పర్వ రాధ్యాసం ।
 పరిస్తర-మాహరన్న ॥ అపాం మేధ్యం యజ్ఞయం ।
 సదేవగ్ం శివమస్తు మే । 32 (10)

T.B.3.7.4.10

ఆచ్ఛేత్తా వో మా రిషం । జీవాని శరదః శతం ॥
 అపరిమితానాం పరిమితాః । సంసహ్యే సుకృతాయకం ।
 ఏనో మా నిగ్ం కతమచ్చ నాహం ।
 పునరుత్థాయ బహులా భవస్తు ॥ సకృదాచ్ఛిన్నం బర్హిరూర్ణామృదు ।
 స్యోనం పితృభ్యస్తావ భరామ్యహం । అస్మిన్ ధీదస్తు మే పితరః సోమ్యాః ।
 పితామహాః ప్రపితామహాశ్చనుగైః సహ ॥ 33 (10)

T.B.3.7.4.11

త్రివృత్ పలాశే దరభః । ఇయాన్ ప్రాదేశ సంమితః ।
 యజ్ఞే పవిత్రం పోతృతమం । పయో హవ్యం కరోతు మే ॥ ఇమా ప్రాణాప్రానా ।
 యజ్ఞస్యాజ్ఞాని సర్వశః । ఆప్యాయయన్తా సంచరతాం । పవిత్రే హవ్యశోధనే ॥
 పవిత్రే స్థో వైష్ణవీ । వాయుర్వాం మససా పునాతు ॥ 34 (10)

T.B.3.7.4.12

అయం ప్రాణశ్చాప్రానశ్చ । యజమాన-మపిగచ్ఛతాం । యజ్ఞే హ్యభూతాం పోతారౌ
 |
 పవిత్రే హవ్యశోధనే ॥ త్వయా వేదీం వివిదుః పృథివీం ।
 త్వయా యజ్ఞో జాయతే విశ్వదానీః । అచ్ఛిద్రం యజ్ఞమన్వేషి విద్వాన్ ।
 త్వయా హోతా సస్తనోత్యర్థమాసాన్ ॥ త్రయస్త్రిగ్ంశోఽసి తన్తూనాం ।

T.B.3.7.4.13

శి॒వే॒యగ్ం ర॒జ్జర॑భి॒ధాసీ॑ | అ॒ఘ్ని॒యా-ము॑పసేవతాం || అప్ర॑స్రగ్ంసాయ య॒జ్ఞస్య॑ |
ఉ॒ఖే ఉ॑పదధామ్యహం | ప॒శుభిః॑ సంసీతం బిభృతాం | ఇ॒న్ద్రాయ॑ శ్ర॒తం దధి॑ ||
ఉ॒పవే॑షోఽసి య॒జ్ఞాయ॑ | త్వాం ప॑రివేష-మధారయన్న | ఇ॒న్ద్రాయ॑ హ॒విః కృ॑ణ్వంతః
|
శి॒వః శ॒గ్మో భ॑వాసి నః || 36 (10)

T.B.3.7.4.14

అ॒మృ॒న్మయం దే॑వపాత్రం | య॒జ్ఞస్యా॑యుషి ప్రయుజ్యతాం | తి॒రః ప॒విత్ర॑మతినీతాః |
ఆపో॑ ధారయ మాఽతిగుః || దే॒వేన॑ స॒విత్రో॑త్పూతాః |
వ॒సోః సూ॑ర్యస్య ర॒శ్మిభిః॑ | గాం దో॑హపవిత్రే రజ్జం |
స॒ర్వా పా॑త్రాణి శు॒ద్ధత॑ || ఏ॒తా ఆచ॑రన్తి మధుమద్దుహానాః |
ప్ర॒జావ॑తీ-ర్శ్యశసో వి॒శ్వరూ॑పాః | 37 (10)

T.B.3.7.4.15

బ॒హ్వి ర్భవ॑న్తిరుప॒ జాయ॑మానాః | ఇ॒హ వ॒ ఇన్ద్రో॑ రమయతు గావః ||
పూ॒షా స్థ॑ || అ॒య॒క్ష్మా వః॑ ప్ర॒జయా॒ సగ్ంస్స॑జామి |
రాయ॑స్పోషేణ బ॒హుల॑ భవన్తిః | ఊర్జం॑ ప॒యః పి॑న్వమానా ఘృ॒తం చ॑ |
జి॒వో జి॑వన్తిరుప॒ వః సదే॑యం || ద్యౌశ్చే॒మం య॒జ్ఞం పృ॑థివీ చ॒ సందు॑హాతాం |
ధా॒తా సోమే॑న స॒హ వా॑తేన వా॒యుః | య॒జమా॑నాయ ద్ర॒విణం దధా॑తు || 38 (10)

T.B.3.7.4.16

ఉ॒థ్సం దు॑హన్తి క॒లశం॑ చతుర్బి॒లం | ఇ॒డాం దే॒వీం మధు॑మతీగ్ం సు॒వర్వి॑దం |
తదీ॑న్ద్రాగ్ని జి॒న్వతగ్ం॑ సూ॒న్యతా॑వత్ | తద్-య॒జమా॑న-మమృ॒తత్వే దధా॑తు ||

కామధుక్షః ప్రణో బ్రూహి । ఇన్ద్రాయ హవిరిన్ద్రీయం ॥ అమూం యస్యాం దేవానాం ।
 మనుష్యాణాం పయో హితం ॥ బహు దుగ్ధీన్ద్రాయ దేవేభ్యః ।
 హవ్య-మాప్యాయతాం పునః । 39 (10)

T.B.3.7.4.17

వధ్నేభ్యో మనుష్యేభ్యః । పునర్దోహాయ కల్పతాం ॥ యజ్ఞస్య సన్తతిరసి ।
 యజ్ఞస్య త్వా సన్తతిమనుసన్తనోమి ॥ అదస్తమసి విష్ణవే త్వా ।
 యజ్ఞాయాపి దధామ్యహం । అద్భిరరిక్తేన పాత్రేణ । యాః పూతాః పరిశేరతే ॥
 అయం పయః సోమం కృత్వా । స్వాం యోని-మపిగచ్ఛతు । 40 (10)

T.B.3.7.4.18

పర్ణవల్కః పవిత్రం । సౌమ్యః సోమాద్ధి నిర్మితః ॥ ఇమౌ పర్ణం చ దర్భం చ ।
 దేవానాగ్ం హవ్యశోధనౌ । ప్రాతర్వేషాయ గోపాయ । విష్ణో హవ్యగ్ం హి రక్షసి ॥
 ఉభావగ్ని ఉపస్త్పణతే । దేవతా ఉపవసన్తు మే ।
 అహం గ్రామ్యా-నుపవసామి ।
 మహ్యం గోపతయే పశూన్ () ॥ 41 (10)

(ఆభృత - ఇమం - గృహ్ణామి పూర్వ - స్తాః పూర్వః పరిగృహ్ణామి - సభాపాలా -
 ఇన్ద్రజ్యేష్ఠేభ్య-ఆదిత్య వ్రతపతే-సుసంభృతా - మే - సహ - పునాతు - గహి - నో -
 విశ్వరూపా - దధాతు - పునర్ - గచ్ఛతు - పశూన్ ())

(A4)

Special Korvai/Sequence

(యాః పురస్తాదిమామూర్జమిహ ప్రజా ఇహ పశవోఽయం పితృణామగ్నిః)

T.B.3.7.5.1

దే॒వా దే॒వేషు॒ పరా॑క్రమధ్వం । ప్రథ॑మా ద్వి॒తీయే॑షు । ద్వి॒తీయా-స్త్ర॑తీయేషు ।
 త్రి॒రేకా॑దశా ఇ॒హ మా॒వత॑ । ఇ॒దగ్ం శ॑కే॒యం య॒దిదం॑ క॒రోమి॑ ।
 ఆ॒త్మా క॑రోత్వాత్మనే । ఇ॒దం క॑రిష్యే భేష॒జం । ఇ॒దం మే॑ విశ్వభేష॒జా ।
 అశ్వీ॒నా ప్రా॑వతం యు॒వం ॥ ఇ॒దమ॒హగ్ం సే॑నా॒యా అ॒భీత్వ॑ర్యై । 42 (10)

T.B.3.7.5.2

ము॒ఖమ॒పోహా॑మి ॥ సూ॒ర్యజ్యోతి॒ ర్విభా॑హి । మ॒హత॑ ఇ॒న్ద్రియా॑య ॥
 ఆ॒ప్యాయ॑తాం ఘృ॒తయో॑నిః । అ॒గ్నిర్ హ॒వ్యా-ను॑మన్యతాం ।
 ఖ॒మజ్ఞ్వి త్వ॑చ॒మజ్ఞ్వి । సు॒రూపం॑ త్వా వ॒సువి॑దం । ప॒శూనాం॑ తే॒జసా॑ ।
 అ॒గ్నయే॑ జ॒ష్ట-మ॒భిఘో॑రయామి ॥ స్తో॒త్రం తే॑ స॒దనం॑ క॒రోమి॑ । 43 (10)

T.B.3.7.5.3

ఘృ॒తస్య॑ ధా॒రయా॑ సు॒శేవం॑ క॒ల్పయా॑మి ॥ తస్మిన్-ధీ॒ద్రామృ॑తే ప్రతి॒తిష్ఠ॑ ।
 వ్రీ॒హీణాం॑ మే॒ధ సు॑మ॒నస్య॑మా॒నః ॥ ఆ॒ర్ద్రః ప్ర॑థ॒స్నుర్ భు॑వ॒నస్య॑ గో॒పాః ।
 శ్ర॒త ఉ॑థ్నా॒తి జ॒నితా॑ మ॒తీనాం॑ ॥ య॒స్త ఆ॒త్మా ప॒శుషు॑ ప్రవి॒ష్టః ।
 దే॒వానాం॑ వి॒ష్టామ॒ను యో వి॑త॒స్థే ।
 ఆ॒త్మన్వాన్ ధో॑మ ఘృ॒తవాన్ హి భూ॑త్వా ।
 దే॒వాన్ గ॑చ్ఛ సు॒వర్వి॑న్ద య॒జమా॑నాయ మ॒హ్యం ॥
 ఇ॒రా భూ॑తిః పృథి॒వ్యై రసో॑ మోత్క॒మీత్ ॥ 44 (10)

T.B.3.7.5.4

దే॒వాః పిత॑రః పిత॒రో దే॒వాః । యో॒హమ॑స్మి స సన్. య॒జే ।

యస్యాస్మి న తమన్తరేమి । స్వం మ ఇష్టగ్ స్వం దత్తం ।
 స్వం పూర్తగ్ స్వగ్ శ్రాన్తం ।
 స్వగ్ం హుతం । తస్య మేఽగ్ని-రుపద్రష్టా । వాయురుపశ్రోతా ।
 ఆదిత్యో-ఽనుఖ్యాతా । ద్యౌః పితా । 45 (10)

T.B.3.7.5.5

పృథివీ మాతా । ప్రజాపతి ర్భస్కుః । య ఏవాస్మి స సన్. యజే ॥
 మా భేర్మా సమీక్ష్ణా మా త్వా హిగ్ంసిషం । మా తే తేజో-ఽపక్రమిత్ ।
 భరతముద్ధరే మనుషిణ్చ । అవదానాని తే ప్రత్యవదాస్యామి ।
 నమస్తే అస్తు మా మా హిగ్ంసీః ॥ యదవదానాని తేఽవద్యన్న ।
 విలోమాకార్షమాత్మనః । 46 (10)

T.B.3.7.5.6

ఆజ్యేన ప్రత్యనజ్యేనత్ । తత్త ఆప్యాయతాం పునః ॥ అజ్యాయో యవమాత్రాత్ ।
 ఆవ్యాధాత్ కృత్యతామిదం । మా రూరుపామ యజ్ఞస్య ।
 శుద్ధగ్ స్విష్టమిదగ్ం హవిః ॥ మనునా దృష్టాం ఘృతపదీం ।
 మిత్రావరుణసమీరితాం ।
 దక్షిణార్ధాదసంభిన్నన్న । అవద్యా-మ్యేకతో ముఖాం ॥ 47 (10)

T.B.3.7.5.7

ఇడే భాగం జుషస్వ నః । జిన్వ గా జిన్వార్వతః ।
 తస్యాస్తే భక్షివాణః స్యామ । సర్వాత్మానః సర్వగణాః ॥
 బ్రధ్న పిన్వస్వ । దదతో మే మా షాయ ।
 కుర్వతో మే మోపదసత్ । దిశాం క్లుప్తిరసి ।
 దిశో మే కల్పంతాం । కల్పంతాం మే దిశః । 48 (10)

T.B.3.7.5.8

దైవీశ్చ మానుషీశ్చ । అహోరాత్రే మే కల్పేతాం । అర్థమాసా మే కల్పంతాం ।
 మాసా మే కల్పంతాం । ఋతవో మే కల్పంతాం । సప్తవర్షరో మే కల్పతాం ।
 క్షుప్తిరసి కల్పతాం మే ॥ ఆశానాం త్వాఽఽశాపాలేభ్యః ।
 చతురోభ్య అమృతేభ్యః ।
 ఇదం భూతస్యాద్-ధ్యక్షేభ్యః । 49 (10)

T.B.3.7.5.9

విధేమ హవిషా వయం । భజతాం భాగీ భాగం । మాఽభాగో-ఽభక్త ।
 నిరభాగం భజామః । అపస్విన్య । ఓషధీర్జిన్య । ద్విపాత్పాహి ।
 చతుష్పాదవ । దివో వృష్టిమేరయ । బ్రాహ్మణానా-మిదగ్ం హవిః । 50 (10)

T.B.3.7.5.10

సోమ్యానాగ్ం సోమపీఠినాం । నిర్భక్తో బ్రాహ్మణః । నేహా-బ్రాహ్మణస్యాస్తి ॥
 సమక్ష్యాం బర్హిర్ హవిషా ఘృతేన । సమాదిత్యై ర్వసుభిః సం మరుద్భిః ।
 సమిన్ద్రేణ విశ్వేభి ర్దేవేభిరక్ష్యాం । దివ్యం నభో గచ్ఛతు యథ్ స్వాహా ॥
 ఇన్ద్రాణీ వా విధవా భూయాసం । అదితిరివ సుపుత్రా ।
 అస్థూరి త్వా గార్హపత్య । 51 (10)

T.B.3.7.5.11

ఉపనిషదే సుప్రజాస్త్వాయ ॥ సం పత్ని పత్యా సుకృతేన గచ్ఛతాం ।
 యజ్ఞస్య యుక్తౌ ధుర్యావభూతాం । సంజానానౌ విజహతా-మరాతీః ।
 దివి జ్యోతిరజ-రమారభేతాం ॥ దశ తే తనువో యజ్ఞ యజ్ఞయాః ।
 తాః ప్రీణాతు యజమానో ఘృతేన । నారిష్ఠయోః ప్రశిషమీడమానః ।
 దేవానాం దైవ్యేఽపి యజమానో-ఽమృతో-ఽభూత్ ॥
 యం వాం దేవా అకల్పయన్ ॥ 52 (10)

ఊర్జో భాగ్గం శతక్రతూ । ఏతద్వాం తేన ప్రీణాని ।
 తేన తృప్యతమగ్ంహహౌ ॥ అహం దేవానాగ్ం సుకృతామస్మి లోకే ।
 మమేదమిష్టం న మిథు ర్భవతి । అహం నారీష్టా-వసుయజామి విద్వాన్ ।
 యదాభ్యా-మిన్దో అదధా-దాభగధేయం ॥ అదారస్పదభవత దేవ సోమ ।
 అస్మిన్. యజ్ఞే మరుతో మృడతా నః ।
 మా నో విదదభి భామో అశస్తిః । 53 (10)

మా నో విదద్-వృజనా ద్వేష్ట్యా యా ॥ ఋషభం వాజినం వయం ।
 పూర్ణమాసం యజామహే । స నో దోహతాగ్ం సువీర్యం ।
 రాయస్పోషగ్ం సహస్రిణం । ప్రాణాయ సురాధనే । పూర్ణమాసాయ స్వాహా ॥
 అమావాస్యా సుభగా సుశేవా । ధేనురివ భూయ ఆప్యాయమానా ।
 సా నో దోహతాగ్ం సువీర్యం () । రాయస్పోషగ్ం సహస్రిణం ।
 అపానాయ సురాధనే । అమావాస్యాయై స్వాహా ॥
 అభిస్తృణీహి పరిధేహి వేడిం । జామిం మా హిగ్ంసీరముయా శయానా ।
 హోతృషదనా హరితాః సువర్ణాః । నిష్కా ఇమే యజమానస్య బ్రధ్నే ॥ 54 (17)
 (అభీత్వర్యై - కరోమి - క్రమీత్ - పితా - ౨౨తమన - ఏకతోముఖాం - మే దిశో
 - ౨ధ్యక్షేభ్యో - హవిర్ - గార్వాపత్యా - కల్పయ - న్నశస్తిః - సా నో దోహతాగ్ం
 సువీర్యగ్ం సప్త చ)

(A5)

T.B.3.7.6.1

పరిస్పృ¹ణీ²త పరిధ³త్తా⁴గ్నిం । పరిహి⁵తో-ఽగ్ని ర్యజమా⁶నం భున⁷క్తు ।
అపా⁸గ్ం రస ఓష⁹ధీ¹⁰నా¹¹గ్ం సువ¹²ర్ణః ।
నిష్కా¹³ ఇమే¹⁴ యజమా¹⁵నస్య సన్తు¹⁶ కామ¹⁷దు¹⁸ఘాః । అము¹⁹త్రా²⁰ము²¹ష్మిన్ లో²²కే ॥
భూ²³ప²⁴తే భువ²⁵న²⁶ప²⁷తే । మహా²⁸తో భూ²⁹త³⁰స్య ప³¹తే । బ్రహ్మా³²ణం త్వా వృ³³ణీ³⁴మ³⁵హే ॥
అహం భూ³⁶ప³⁷తి³⁸ర³⁹హం భువ⁴⁰న⁴¹ప⁴²తిః ।
అహం మహా⁴³తో భూ⁴⁴త⁴⁵స్య ప⁴⁶తిః । 55 (10)

T.B.3.7.6.2

దే¹వే²న సవి³త్రా ప్ర⁴సూ⁵త ఆ⁶ర్తి⁷జ్యం కరి⁸ష్యా⁹మి । దే¹⁰వ సవి¹¹త¹²రే¹³తం త్వా¹⁴ వృ¹⁵ణ¹⁶తే ।
బృ¹⁷హ¹⁸స్ప¹⁹తిం దై²⁰వ్యం బ్రహ్మా²¹ణం । తద²²హం మన²³సే ప్ర²⁴బ్ర²⁵వీ²⁶మి । మనో²⁷ గాయ²⁸త్రి²⁹యై ।
గా³⁰య³¹త్రి త్రి³²ష్ట³³భే । త్రి³⁴ష్ట³⁵బ్ జగ³⁶త్యై । జగ³⁷త్య³⁸ను³⁹ష్ట⁴⁰భే ।
అ⁴¹ను⁴²ష్ట⁴³క్ ప⁴⁴క్ష్యై । ప⁴⁵క్ష్యైః ప్ర⁴⁶జా⁴⁷ప⁴⁸త⁴⁹యే । 56 (10)

T.B.3.7.6.3

ప్ర¹జా²ప³తి ర్వి⁴శ్వే⁵భ్యో⁶ దే⁷వే⁸భ్యః । వి⁹శ్వే దే¹⁰వా బృ¹¹హ¹²స్ప¹³త¹⁴యే ।
బృ¹⁵హ¹⁶స్ప¹⁷తి ర¹⁸బ్ర¹⁹హ్మ²⁰ణే । బ్ర²¹హ్మ భూ²²ర్భ²³వః సు²⁴వః । బృ²⁵హ²⁶స్ప²⁷తి ర్దే²⁸వా²⁹నాం బ్ర³⁰హ్మ ।
అ³¹హం మ³²ను³³ష్యా³⁴ణాం । బృ³⁵హ³⁶స్ప³⁷తే య³⁸జ్ఞం గో³⁹పాయ ॥ ఇ⁴⁰దం తస్మై⁴¹ హ⁴²ర్మ్యం క⁴³రో⁴⁴మి
|
యో⁴⁵ వో దే⁴⁶వా⁴⁷శ్చ⁴⁸ర⁴⁹తి బ్ర⁵⁰హ్మ⁵¹చ⁵²ర్యం । మే⁵³ధా⁵⁴వీ ది⁵⁵క్షు మ⁵⁶న⁵⁷సా త⁵⁸ప⁵⁹స్వీ । 57 (10)

T.B.3.7.6.4

అ¹న్త²ర్దూ³త⁴శ్చ⁵ర⁶తి మా⁷ను⁸షీ⁹షు ॥ చ¹⁰తుః శి¹¹ఖ¹²ణ్ణా యు¹³వ¹⁴తిః సు¹⁵పే¹⁶శాః ।
ఘృ¹⁷త¹⁸ప్ర¹⁹తి²⁰కా భు²¹వ²²న²³స్య మ²⁴ద్ధ్యే । మ²⁵ర్మ²⁶జ్య²⁷మా²⁸నా మ²⁹హ³⁰తే సౌ³¹భ³²గా³³య ।
మ³⁴హ్యం ధు³⁵క్ష్య య³⁶జమా³⁷నాయ కా³⁸మాన్ ॥ భూ³⁹మి ర్భూ⁴⁰త్వా మ⁴¹హి⁴²మా⁴³నం పు⁴⁴పో⁴⁵ష ।
తతో⁴⁶ దే⁴⁷వీ వ⁴⁸ర్ధ⁴⁹య⁵⁰తే ప⁵¹యా⁵²గ్ం⁵³సి । య⁵⁴జ్ఞాయా⁵⁵ య⁵⁶జ్ఞం వి⁵⁷చ⁵⁸య⁵⁹న్తి శం⁶⁰చ ।

ఓషధీ॑రా॒ప ఇ॒హా శ॑క్వ॒రీశ్చ ॥

యో॑ మా॒ హృ॒దా మ॑న॒సా య॑శ్చ॒ వాచా॑ । 58 (10)

T.B.3.7.6.5

యో॑ బ్ర॒హ్మ॑ణా॒ కర్మ॑ణా దే॒వ్వి దే॒వాః । యః॑ శ్రు॒తేన॒ హృద॑యే॒నేష్ణ॑తా చ ।

తస్యే॑న్ద్రో వజ్రే॒ణ శి॑రశ్చ॒నద్మి ॥ ఊర్ణా॑మృదు ప్రథ॒మాన॑గ్ స్తో॒నం ।

దే॒వేభ్యో॑ జుష్ట॒గ్ం సద॑నాయ బ॒ర్హిః । సు॒వ॒ర్గే లో॒కే య॑జమా॒నగ్ం హి ధే॑హి ।

మాం నా॑క॒స్య ప॒ప్త్యే ప॑ర॒మే వ్యోమ॑న్న ॥ చతుః॑ శిఖణ్ణా యు॒వతిః॑ సు॒పేశాః॑ ।

ఘృ॒తప్ర॑తీకా వ॒యునా॑ని వస్తే ।

సా స్తీ॒ర్యమా॑ణా మ॒హతే॑ సౌభ॒గాయ ॥ 59 (10)

T.B.3.7.6.6

సా॑ మే ధు॒క్ష్వ య॑జమా॒నాయ॑ కామాన్ । శి॒వా చ॑ మే శ॒గ్మా చై॑ధి ।

స్తో॒నా చ॑ మే సు॒షదా॑ చైధి । ఊర్జ॑స్వతీ చ॒ మే ప॑య॒స్వతీ॑ చైధి ।

ఇ॒ష॒మూర్జం॑ మే పి॒న్వస్వ॑ । బ్ర॒హ్మ తే॑జో మే పి॒న్వస్వ॑ । క్ష॒త్రమో॑జో మే పి॒న్వస్వ॑ ।

వి॒శం పు॑ష్టిం మే పి॒న్వస్వ॑ । ఆ॒యుర॒న్నాద్యం॑ మే పి॒న్వస్వ॑ ।

ప్ర॒జాం ప॒శూన్ మే॑ పి॒న్వస్వ॑ ॥ 60 (10)

T.B.3.7.6.7

అ॒స్మిన్. య॒జ్ఞ ఉ॒ప భూ॑య ఇ॒న్న మే॑ । అ॒వి॒క్షోభా॑య ప॒రిధీ॑న్ద॒ధామి॑ ।

ధ॒ర్తా ధ॒రుణో॑ ధ॒రీయాన్॑ । అ॒గ్ని ర్దే॒వౌషాగ్ం॑సి ని॒రితో ను॑దా॒తై ॥

వి॒చ్ఛి॒నద్మి॑ విధృ॒తీభ్యా॑గ్ం స॒పత్నాన్॑ ।

జా॒తాన్ భ్రా॑తృ॒వ్యాన్. యే చ॑ జ॒నిష్య॑మాణాః ।

వి॒శో య॒న్త్రాభ్యా॑ం విధ॒మామ్యే॑నాన్ । అ॒హగ్న్యా॑నా-ము॒త్తమో॑ఽసాని దే॒వాః ।

వి॒శో య॒న్త్రే ను॒దమా॑నే అ॒రాతిం॑ । వి॒శ్వం పా॒ప్మాన॑మ॒మతిం॑ దు॒ర్మరా॑యుం ॥ 61 (10)

సీదస్తి దేవి సుకృతస్య లోకే । ధృతీ స్తో విధృతీ స్వధృతీ ।
 ప్రాణాన్మయ ధారయతం । ప్రజాం మయ ధారయతం । పశూన్మయ ధారయతం ॥
 అయం ప్రస్తర ఉభయస్య ధర్తా । ధర్తా ప్రయాజానా-ముతానూయాజానాం ।
 స దాధార సమిధో విశ్వరూపాః । తస్మిన్ స్త్రుచో అధ్యాసాదయామి ॥
 ఆరోహ ప్రథో జుహు దేవయానాన్ । 62 (10)

యత్రయః ప్రథమజా యే పురాణాః । హిరణ్యపక్షాఽజిరా సంభృతాఙ్గా ।
 వహాసి మా సుకృతాం యత్ర లోకాః ॥ అవాహం బాధ ఉపభృతా సపత్నాన్ ।
 జాతాన్ భ్రాతృవ్యాన్. యే చ జనిష్యమాణాః । దోహా యజ్ఞగ్ం సుదుఘామివ ధేనుం ।
 అహముత్తరో భూయాసం । అధరే మధ్నపత్నాః ॥
 యో మా వాచా మససా దుర్మరాయుః ।
 హృదా-ఽరాతీయా-దభిదాస-దగ్నే । 63 (10)

ఇదమస్య చిత్తమధరం ధ్రువాయాః । అహముత్తరో భూయాసం । అధరే మధ్నపత్నాః ॥
 ఋషభోఽసి శాక్వరః । ఘృతాచీనాగ్ం నూనుః ।
 ప్రియేణ నామ్నా ప్రియే సదసి సీద ॥ స్యోనో మే సీద సుషదః పృథివ్యాం ।
 ప్రథయి ప్రజయా పశుభిః సువర్గే లోకే । దివి సీద పృథివ్యా-మన్తరికే ।
 అహముత్తరో భూయాసం । 64 (10)

అధరే మధ్నపత్నాః ॥ ఇయగ్ స్థాలీ ఘృతస్య పూర్ణా ।
 అచ్ఛిన్నపయాః శతధార ఉధ్నః । మారుతేన శర్మణా దైవ్యేన ॥

య॒జ్ఞో॑ఽసి స॒ర్వ॑తః శ్రి॒తః ।

స॒ర్వ॑తో మాం భూ॒తం భ॑విష్య-చ్ఛ్ర॒యతా॑మ్ । శ॒తం మే స॒న్త్వా॑శిషః ।

స॒హస్రం॑ మే స॒న్తు సూ॒నృతాః॑ । ఇ॒రావ॑తీః పశు॒మతీః॑ ।

ప్ర॒జాప॑తిరసి స॒ర్వ॑తః శ్రి॒తః । 65 (10)

T.B.3.7.6.12

స॒ర్వ॑తో మాం భూ॒తం భ॑విష్య-చ్ఛ్ర॒యతా॑మ్ । శ॒తం మే స॒న్త్వా॑శిషః ।

స॒హస్రం॑ మే స॒న్తు సూ॒నృతాః॑ । ఇ॒రావ॑తీః పశు॒మతీః॑ ॥

ఇ॒దమి॑న్ద్రియ-మ॒మృతం॑ వీ॒ర్యం॑ । అ॒నేనే॑న్ద్రాయ ప॒శవో॑-ఽచి॒కిథ్స్నం॑ ।

తేన॑ దే॒వా అ॒వతో॒ప మాం॑ । ఇ॒హాష॑మూ॒ర్జం య॒శః స॒హ ఓ॒జః స॒నేయం॑ ।

శృ॒తం మ॒యి శ్ర॒యతా॑మ్ ॥ యత్ పృ॒థివీ॑-మ॒చర॑త్తత్-ప్రవి॒ష్టం॑ । 66 (10)

T.B.3.7.6.13

యేనా॑సి॒చ్ఛాద్ బ॒లమి॑న్ద్రే ప్ర॒జాప॑తిః । ఇ॒దం త॒చ్ఛక్రం॑ మ॒ధు వా॒జినీ॑వత్ ।

యేనో॑-పరి॒ష్టాదధి॑నోన్-మ॒హేన్ద్రం॑ । దధి॒ మాం ధి॑నోతు ॥

అ॒యం వే॒దః పృ॒థివీ॑-మ॒న్వవి॑న్దత్ । గు॒హా స॒తీం గ॒హనే॒ గహ్వా॑రేషు ।

స వి॑న్దతు॒ యజ॑మానాయ లో॒కం । అ॒చ్ఛిద్రం॑ య॒జ్ఞం భూ॑రిక॒ర్మా క॒రోతు॑ ॥

అ॒యం య॒జ్ఞః స॒మస॑దధ్ధవి॒ష్మాన్ । ఋ॒చా సా॒మ్నా య॑జ॒షా దే॒వతా॑భిః । 67 (10)

T.B.3.7.6.14

తేన॑ లో॒కాన్ఠ్ సూ॑ర్యవతో జయేమ । ఇ॒న్ద్రస్య॑ స॒ఖ్య-మ॒మృత॑త్వ-మ॒శ్యాం ॥

యో నః॑ క॒నీయ॑ ఇ॒హ క్రా॒మయా॑తై । అ॒స్మిన్ య॒జ్ఞే య॑జ॒మానాయ॑ మ॒హ్యాం॑ ।

అ॒ప త॑మి॒న్ద్రాగ్ని॑ భువనాన్నుదే॒తామ్ । అ॒హం ప్ర॒జాం వీ॒రవ॑తీం విదే॒యమ్ ॥

అగ్నే॑ వా॒జజిత్ । వా॒జం త్వా స॒రిష్య॑న్తమ్ ।

వా॒జం జే॒ష్యన్తమ్॑ । వా॒జినం॑ వా॒జజి॑తమ్ । 68 (10)

వా॒జ॒జిత్యా॒యై సం॑మా॒ర్జ్మి । అ॒గ్ని॒మ॒న్నా-ద॒మ॒న్నాద్యా॑య ॥ ఉ॒ప॒హూ॒తో ద్యౌః పితా॑
 ఉ॒ప మాం ద్యౌః పితా॑ హ్వయతాం । అ॒గ్ని-రాగ్ని॑ధ్రాత్ । ఆయు॒షే వర్చ॑సే ।
 జీ॒వాత్వై పు॑ణ్యాయ । ఉ॒ప॒హూ॒తా పృథి॑వీ మాతా ।
 ఉ॒ప మాం మాతా॑ పృథి॒వీ హ్వయ॑తాం । అ॒గ్ని-రాగ్ని॑ధ్రాత్ । 69 (10)

ఆయు॒షే వర్చ॑సే । జీ॒వాత్వై పు॑ణ్యాయ ॥ మ॒నో జ్యోతి॑ ర్జ్జుషతామాజ్యం ।
 విచ్ఛి॑న్నం య॒జ్ఞగ్ం స॒మిమం ద॑ధాతు । బృ॒హస్పతి॑-స్తనుతామి॒మం నః ।
 విశ్వే॑ దే॒వా ఇ॒హ మా॑దయంతాం ॥ యం తే అ॒గ్న ఆ॒వృశా॑మి ।
 అ॒హం వా॑క్షి పిత॒శ్చరన్న్ । ప్ర॒జాం చ తస్య॑ మూలం చ ।
 నీ॒చైర్దే॒వా ని॑వృశ్చత । 70 (10)

అగ్నే॑ యో నోఽభి॒దాస॑తి । స॒మానో యశ్చ॑ నిష్ట్యః । ఇ॒ధ్మస్యే॑వ ప్ర॒క్షాయ॑తః ।
 మా తస్యో॑చ్ఛేషి కిం॒చన॑ । యో మాం ద్వేష్టి॑ జాతవేదః ।
 యం చా॒హం ద్వేష్టి॑ యశ్చ॒ మాం । స॒ర్వాగ్న్స్తా॑నగ్నే సం॒దహా॑ ।
 యా॒గ్నాచ్ఛా॒హం ద్వేష్టి॑ యే చ॒ మాం ॥ అగ్నే॑ వాజ॒జిత॑ ।
 వా॒జం త్వా స॒స్ర॒వాగ్ంసం॑ । 71 (10)

వా॒జం జి॒గి॒వాగ్ంసం॑ । వా॒జినం॑ వా॒జజిత॑ం । వా॒జ॒జిత్యా॒యై సం॑మా॒ర్జ్మి ।
 అ॒గ్ని-మ॒న్నాద-మ॒న్నాద్యా॑య ॥ వేదీ॑ ర్భర్హిః శృ॒తగ్ం హ॒విః ।
 ఇ॒ధ్మః ప॑రి॒ధయః॑ స్రు॒చః । ఆ॒జ్యం య॒జ్ఞ ఋ॒చో య॑జః ।
 యా॒జ్యోశ్చ॑ వష॒ట్కరాః॑ । సం మే॑ సం॒నత॑యో నమ॒ంతాం ।

T.B.3.7.6.19

ది॒వః ఖీ॑లో॒వత॑తః | పు॒థి॒వ్యా అ॒ధ్యుత్థి॑తః | తేనా॑ స॒హస్ర॑కాణ్ణేన |
ద్వి॒ష॒న్తగ్ం శో॑చయామసి | ద్వి॒ష॒న్మే బ॒హు శో॑చతు |
ఓ॒ష॒ధే మో అ॒హగ్ం శు॑చం || య॒జ్ఞ నమ॑స్తే య॒జ్ఞ | న॒మో నమ॑శ్చ తే య॒జ్ఞ |
శి॒వేన॑ మే స॒ంతిష్ఠ॑స్వ | సో॒మేన॑ మే స॒ంతిష్ఠ॑స్వ | 73 (10)

T.B.3.7.6.20

సు॒భూతే॑న మే స॒ంతిష్ఠ॑స్వ | బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒నేన॑ మే స॒ంతిష్ఠ॑స్వ |
య॒జ్ఞస్య॑ర్థిమను స॒ంతిష్ఠ॑స్వ | ఉప॑ తే య॒జ్ఞ నమః॑ | ఉప॑ తే నమః॑ |
ఉప॑ తే నమః॑ || త్రి॒షు॒లీ క్రి॒యమా॑ణానాం | యో న్య॒జ్ఞో అ॒వశి॑ష్యతే |
రక్ష॑సాం భాగ॒ధేయం॑ | ఆప॒స్తత్ ప్ర॑వహతాది॒తః || 74 (10)

T.B.3.7.6.21

ఉ॒లూఖ॑లే ము॒సలే॑ య॒చ్ఛ శూ॑ర్పే | ఆ॒శి॒శ్లేష॑ దృ॒షది॑ య॒త్కపా॑లే |
అ॒వప్ర॑షో వి॒ప్రషః॑ సం॒యజా॑మి | విశ్వే॑ దే॒వా హ॒విరి॑దం జ॒షన్తాం॑ |
య॒జ్ఞే యా వి॒ప్రషః॑ స॒న్తి బ॒హ్విః |
అ॒గ్నో తాః స॒ర్వాః స్వి॒ష్టాః సు॑హ॒తా జ॒హోమి॑ || ఉ॒ద్యన్న॑ద్య మి॒త్రమ॑హః |
స॒పత్నా॑న్మే అనీనశః | ది॒వైనాన్ వి॒ద్యుతా॑ జహి |
ని॒మ్రోచ॑న్న॒ధరాన్ కృ॑ధి || 75 (10)

T.B.3.7.6.22

ఉ॒ద్యన్న॑ద్య వి నో భజ | పి॒తా పు॒త్రేభ్యో॑ యథా | దీ॒ర్ఘా॒యు॒త్వస్య॑ హే॒శిషే॑ |
తస్య॑ నో దేహి సూర్య || ఉ॒ద్యన్న॑ద్య మి॒త్రమ॑హః | ఆ॒రోహ॑న్ము॒త్తరాం॑ ది॒వం |

హృద్్రోగం మమ సూర్య । హరిమాణం చ నాశయ ॥ శుకేషు మే హరిమాణం ।
 రోపణాకాసు దధ్మసి । 76 (10)

T.B.3.7.6.23

అథో హరిద్రవేషు మే । హరిమాణం నిదధ్మసి ॥ ఉదగాదయ-మాదిత్యః ।
 విశ్వేన సహసా సహ । ద్విషంతం మమ రన్ధయన్న । మో అహం ద్విషతో రథం ॥
 యో నః శపాదశపతః । యశ్చ నః శపతః శపాత్ ।
 ఉషాశ్చ తస్మై నిమ్రుక్చ । సర్వం ప్రాపగ్ం సమూహతాం () ॥ 77 (10)

T.B.3.7.6.24

యో నః సప్తో యో రణః । మర్తోఽభిదాసతి దేవాః । ఇధ్మస్యేవ ప్రజాయతః ।
 మా తస్యోచ్ఛేషి కిఞ్చన ॥ అవస్పష్టః పరాపత । శరో బ్రహ్మసగ్ంశితః ।
 గచ్ఛాఽమిత్రాన్ ప్రవిశ । మైషాం కంచనోచ్ఛిషః ॥ 78 (8)
 (పతిః - ప్రజాపతయే - తప్స్వీ - వాచా - సౌభగాయ - ప్రశూన్యే పిన్వస్వ - దుర్మరాయం
 - దేవయానా - నగ్నే - ఽన్తరిక్షేఽహముత్తరో భూయాసం - ప్రజాపతిరసి సర్వతః శ్రితః
 - ప్రవిష్టం - దేవతాభిర్ - వాజజితం - పృథివీ హ్వయతామగ్నిరాగ్నిధ్రాద్ - వృశ్చత -
 సస్త్వాగ్ంసగ్ం - హుతే - స్యోనేన మే సప్తిష్టస్వే - తః - కృధి- దధ్మ - సూహతా -
 మష్టౌ చ)

(A6)

॥ 3.7.7 అనువాకం 7 ॥

సోమాఙ్గభూతేషు మన్తేషు-దీక్షామారభ్యాగ్నిషోమయి పశుపర్యన్తే ప్రయోగే శేషభూతా
 మన్తాః

T.B.3.7.7.1

సక్షేదం పశ్య । విధర్తరిదం పశ్య । నాకేదం పశ్య । రమతిః పనిష్ఠా ।
ఋతం వర్షిష్ఠం । అమృతా యాన్యాహుః । సూర్యో వరిష్ఠో అక్షభిర్విభాతి ।
అను ద్యావాపృథివీ దేవపుత్రే ॥ దీక్షాఽసి తపసో యోనిః ।
తపోఽసి బ్రహ్మణో యోనిః । 79 (10)

T.B.3.7.7.2

బ్రహ్మసి క్షత్రస్య యోనిః । క్షత్రమస్యైతస్య యోనిః ।
ఋతమసి భూరారభే । శ్రద్ధాం మనసా । దీక్షాం తపసా ।
విశ్వస్య భువనస్యాధిపత్నీం । సర్వే కామా యజమానస్య సన్తు ॥
వాతం ప్రాణం మనసాఽన్వారభామహే । ప్రజాపతిం యో భువనస్య గోపాః ।
స నో మృత్యోస్త్రాయతాం పాత్యగ్ంహసః । 80 (10)

T.B.3.7.7.3

జ్యోగ్నీవా జురామశీమహి ॥ ఇన్ద్ర శాక్వర గాయత్రిం ప్రపద్యే ।
తాం తే యునజ్మి । ఇన్ద్ర శాక్వర త్రిష్టభం ప్రపద్యే । తాం తే యునజ్మి ।
ఇన్ద్ర శాక్వర జగతిం ప్రపద్యే । తాం తే యునజ్మి ।
ఇన్ద్ర శాక్వరానుష్టభం ప్రపద్యే । తాం తే యునజ్మి ।
ఇన్ద్ర శాక్వర పక్షిం ప్రపద్యే । 81 (10)

T.B.3.7.7.4

తాం తే యునజ్మి ॥ ఆఽహం దీక్షామరుహ-మృతస్య పత్నీం ।
గాయత్రేణ ఛన్దసా బ్రహ్మణా చ । ఋతగ్ం సత్యేఽధాయి । సత్యమృతేఽధాయి ।
ఋతం చ మే సత్యం చాభూతాం । జ్యోతిరభూవగ్ం సువరగమం ।
సువర్గం లోకం నాకస్య పృష్ఠం । బ్రధ్నస్య విష్టపమగమం ॥
పృథివీ దీక్షా । 82 (10)

త॒యా॒ఽగ్ని॑ ర్దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ । య॒యా॒ఽగ్ని॑ ర్దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ ।
త॒యా త్వా దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షయా॑మి । అ॒న్తరి॑క్షం దీ॒క్షా ।
త॒యా వా॒యు ర్దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ । య॒యా వా॒యు ర్దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ ।
త॒యా త్వా దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షయా॑మి । దౌ॒యో ర్దీ॒క్షా ।
త॒యా॒ఽఽది॒త్యో దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ ।
య॒యా॒ఽఽది॒త్యో దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ । 83 (10)

త॒యా త్వా దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షయా॑మి । ది॒శో దీ॒క్షా ।
త॒యా చ॒న్ద్రమా॑ దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ ।
య॒యా చ॒న్ద్రమా॑ దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ । త॒యా త్వా దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షయా॑మి ।
ఆ॒పో దీ॒క్షా । త॒యా వ॒రుణో॑ రా॒జా దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ ।
య॒యా వ॒రుణో॑ రా॒జా దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ ।
త॒యా త్వా దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షయా॑మి ।
ఓ॒షధ॑యో దీ॒క్షా । 84 (10)

త॒యా సో॒మో రా॒జా దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ । య॒యా సో॒మో రా॒జా దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ ।
త॒యా త్వా దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షయా॑మి । వాగ్ దీ॒క్షా ।
త॒యా ప్రా॒ణో దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ । య॒యా ప్రా॒ణో దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షితః॑ ।
త॒యా త్వా దీ॒క్షయా॑ దీ॒క్షయా॑మి । పృ॒థి॒వీ త్వా దీ॒క్షమా॑ణ॒మను॑ దీ॒క్షతాం॑ ।
అ॒న్తరి॑క్షం త్వా దీ॒క్షమా॑ణ॒మను॑ దీ॒క్షతాం॑ ।
దౌ॒యోస్త్యా॑ దీ॒క్షమా॑ణ॒మను॑ దీ॒క్షతాం॑ । 85 (10)

దిశస్త్వా దీక్షమాణమను దీక్షంతాం । ఆపస్త్వా దీక్షమాణమను దీక్షంతాం ।
 ఓషధయస్త్వా దీక్షమాణమను దీక్షంతాం । వాక్త్వా దీక్షమాణమను దీక్షతాం ।
 ఋచస్త్వా దీక్షమాణమను దీక్షంతాం । సామాని త్వా దీక్షమాణమను దీక్షంతాం ।
 యజుగ్ంషి త్వా దీక్షమాణమను దీక్షంతాం । అహశ్చ రాత్రిశ్చ ।
 కృషిశ్చ వృష్టిశ్చ । త్విషిశ్చ-పచితిశ్చ । 86 (10)

T.B.3.7.7.9

ఆపశ్చోషధయశ్చ । ఊర్కృచ సూనృతా చ । తాస్త్వా దీక్షమాణమను దీక్షంతాం ॥
 స్వే దక్షే దక్షపితేహ సీద । దేవానాగ్ం సుమ్నో మహాతే రణాయ ।
 స్వాసస్థ-స్తనువా సమ్యశస్వ । పితేవైధి సూనవ ఆ సుశేవః ।
 శివో మా శివమావిశ । సత్యం మ ఆత్మా । శ్రద్ధా మే ఽక్షితిః । 87 (10)

T.B.3.7.7.10

తపో మే ప్రతిష్ఠా । సవిత్-ప్రసూతా మా దిశో దీక్షయన్తు । సత్యమస్మి ॥
 అహం త్వదస్మి మదస్తి త్వమేతత్ । మమాస్తి యోనిస్తవ యోనిరస్మి ।
 మమైవ సన్వహ హవ్యాన్యగ్నే । పుత్రః పిత్రే లోకకృ-జ్ఞాతవేదః ॥
 ఆజుహ్వనః సుప్రతీకః పురస్తాత్ । అగ్నే స్వాం యోనిమాసీద సాధ్యా ।
 అస్మిన్ సధస్థే అధ్యుత్తరస్మిన్న । 88 (10)

T.B.3.7.7.11

విశ్వే దేవా యజమానశ్చ సీదత ॥ ఏకమిషే విష్ణుస్త్వా-ఽన్వేతు ।
 ద్వే ఊర్జే విష్ణుస్త్వా-ఽన్వేతు । త్రిణీ వ్రతాయ విష్ణుస్త్వా-ఽన్వేతు ।
 చత్వారి మాయో భవాయ విష్ణుస్త్వా-ఽన్వేతు ।
 పశ్చ పశుభ్యో విష్ణుస్త్వా-ఽన్వేతు । షడ్త్రాయస్పౌషాయ విష్ణుస్త్వా-ఽన్వేతు ।

సప్త సప్తభ్యో హోత్రాభ్యో విష్ణుస్తావ-ఽన్వేతు ॥

సఖాయః సప్తపదా అభూమ । సఖ్యం తే గమేయం । 89 (10)

T.B.3.7.7.12

సఖ్యాత్తే మా యోషం । సఖ్యాన్తే మా యోష్ఠాః ॥ సాఽసీ సుబ్రహ్మణ్యే ।
తస్యాన్తే పృథివీ పాదః । సాఽసీ సుబ్రహ్మణ్యే । తస్యాన్తేఽన్తరీక్షం పాదః ।
సాఽసీ సుబ్రహ్మణ్యే । తస్యాన్తే ద్యౌః పాదః । సాఽసీ సుబ్రహ్మణ్యే ।
తస్యాన్తే దిశః పాదః । 90 (10)

T.B.3.7.7.13

పరో రజాన్తే పఞ్చమః పాదః । సా న ఇషమూర్జం ధుక్ష్య ।
తేజ ఇన్ద్రియం । బ్రహ్మవర్చస-మన్నాద్యం ॥ విమిమే త్వా పయస్వతీం ।
దేవానాం ధేనుగ్ం సుదుఘా-మనప-స్ఫురన్తీం । ఇన్ద్రః సోమం పిబతు ।
క్షేమో అస్తు నః ॥ ఇమాం నరాః కృణుత వేదిమేత్య ।
వసుమతీగ్ం రుద్రవతీ-మాదిత్యవతీం । 91 (10)

T.B.3.7.7.14

వర్షన్ద్రివః । నాభా పృథివ్యాః । యథాఽయం యజమానో న రిష్యేత్ ।
దేవస్య సవితుః సవే ॥ చతుః శిఖణ్ణా యువతిః సుపేశాః ।
ఘృతప్రతీకా భువనస్య మధ్యే । తస్యాగ్ం సుప్తర్ణావధి యా నివీష్టా ।
తయో ర్దేవానామధి భాగధేయం ॥ అప జన్యం భయం సుద ।
అప చక్రాణి వర్తయ () । గృహగ్ం సోమస్య గచ్ఛతం ॥
న వా ఉవేతస్మియసే న రిష్యసి । దేవాగ్ం ఇదేషి పథిభిః సుగేభిః ।
యత్ర యన్తి సుకృతో నాపి దుష్కృతః ।

తత్ర త్వా దేవః సవితా దధాతు ॥ 92 (15)

(బ్రహ్మణో యోని - రగ్ంహసః - పఙ్క్తిం ప్రపద్యే - దీక్షా - యయాఽఽదిత్యో దీక్షయా
దీక్షిత - స్తయా త్వా దీక్షయా దీక్షయామ్యోషధయో దీక్షా - ద్యౌస్తా దీక్షమాణమసు
దీక్షతా - మపచిత్తిశ్చ - క్షితి - రుత్తరస్మిన్ - గమేయం - దిశః పాద - ఆదిత్యవతిం -
వర్తయ పఞ్చ చ)

(A7)

॥ 3.7.8 అనువాకం 8 పశువిషయా ఆచ్ఛిద్రమన్త్రాః ॥

T.B.3.7.8.1

యదస్య పారే రజసః । శుక్రం జ్యోతి-రజాయత । తన్నః పర్షదతి ద్విషః ।
అగ్నే వైశ్వానర స్వాహా ॥ యస్మాద్భిషా-ఽవాశిష్ఠాః ।
తతో నో అభయం కృధి ।
ప్రజాభ్యః సర్వాభ్యో మృడ । నమో రుద్రాయ మిథుషే ॥
యస్మాద్భిషా న్యషదః । తతో నో అభయం కృధి । 93 (10)

T.B.3.7.8.2

ప్రజాభ్యః సర్వాభ్యో మృడ । నమో రుద్రాయ మిథుషే ॥
ఉదుస్ర తిష్ఠ ప్రతితిష్ఠ మా రిషః । మేమం యజ్ఞం యజమానం చ రీరిషః ।
సువర్గే లోకే యజమానగ్ం హి ధేహి । శం న ఏధి ద్విపదే శం చతుష్పదే ॥
యస్మాద్భిషా-ఽవేపిష్ఠాః ప్తలాయిష్ఠాః సమజ్ఞాస్థాః ।
తతో నో అభయం కృధి ।
ప్రజాభ్యః సర్వాభ్యో మృడ । నమో రుద్రాయ మిథుషే ॥ 94 (10)

య ఇదమకః । తస్మై నమః । తస్మై స్వాహా ॥
 న వా ఉ వేతస్మియసే[1] । ఆశానాం త్వా[2] విశ్వా ఆశాః[3] ॥
 యజ్ఞస్య హి స్థ ఋత్వియో ।
 ఇన్ద్రాగ్ని చేతనస్య చ । హుతాహుతస్య తృప్యతం । అహుతస్య హుతస్య చ ।
 హుతస్య చాహుతస్య చ () । అహుతస్య హుతస్య చ ।
 ఇన్ద్రాగ్ని అస్య సోమస్య । వీతం పిబతం జషేథాం ॥
 మా యజమానం తమో విదత్ । మర్త్విజో మో ఇమాః ప్రజాః ।
 మా యః సోమమిమం పిబాత్ । సగ్ంస్పష్టముభయం కృతం ॥ 95 (17)
 (కృధి - మీథుషే - హుతస్య చ సప్త చ)

(A8)

॥ 3.7.9 అనువాకం 9 ఉపాంశ్వభిషవా మన్తాః ॥

అనాగసస్త్వా వయం । ఇన్ద్రేణ ప్రేషితా ఉప । వాయుష్టే అస్త్యగ్ంశభూః ।
 మిత్రస్తే అస్త్యగ్ంశభూః । వరుణస్తే అస్త్యగ్ంశభూః ॥
 అపాం క్షయా ఋతస్య గర్భాః । భువనస్య గోపాః శ్యేనా అతిథయః ।
 పర్వతానాం కకుభః ప్రయతో నపాతారః । వగ్నునేన్ద్రగ్ం హ్వాయత ।
 ఘోషేణామీ-వాగ్స్యాతయత । 96 (10)

యుక్తాః స్థ వహత ॥ దేవా గ్రావాణ ఇన్దరిన్ద్ర ఇత్యవాదిషుః ।
 ఏన్ద్రమచుచ్యవుః పరమస్యాః పరావతః । ఆఽస్మాథ్ సధస్థాత్ ।

ఓరో॑ర॒న్తరి॑ణ్ణాత్ । ఆ సు॑భూ॒తమ॑సుష॒వుః । బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒నం మ॒ ఆ॒ఽసు॑ష॒వుః ।
 స॒మ॒రే ర॒ణ్ణాగ్గ్॑స్య॒వధి॑షుః । అప॑హ॒తం బ్ర॒హ్మ॒జ్యస్య॑స్య ॥
 వా॒క్చ త్వా మన॑శ్చ శ్రీణీ॑తాం । 97 (10)

T.B.3.7.9.3

ప్రా॑ణశ్చ త్వా॒ఽప్రా॑నశ్చ శ్రీణీ॑తాం । చక్షు॑శ్చ త్వా శ్రో॑త్రం చ శ్రీణీ॑తాం ।
 దక్ష॑శ్చ త్వా బలం॑ చ శ్రీణీ॑తాం । ఓజ॑శ్చ త్వా స॒హశ్చ॑ శ్రీణీ॑తాం ।
 ఆయు॑శ్చ త్వా జ॒రా చ॑ శ్రీణీ॑తాం । ఆత్మా॑ చ త్వా త॒నూశ్చ॑ శ్రీణీ॑తాం ।
 శృ॒తో॑ఽసి శృ॒తం కృ॑తః । శృ॒తాయ॑ త్వా శృ॒తేభ్య॑స్త్వా ॥
 యమి॑న్ద్ర॒మాహు॑ ర్వ॒రుణం॑ య॒మాహుః॑ । యం మి॒త్రమా॑హుర్ య॒ము స॒త్యమా॑హుః
 । 98 (10)

T.B.3.7.9.4

యో దే॒వానాం॑ దే॒వత॑మస్త॒పోజాః॑ । తస్మై॑ త్వా తే॒భ్యస్తా॑ ॥
 మ॒యి త్యది॑న్ద్రియం మ॒హాత్ । మ॒యి దక్షో॑ మ॒యి క్ర॑తుః ।
 మ॒యి ధా॑యి సు॒వీర్యం॑ । త్రిశు॑గ్మర్మో విభా॒తు మే । ఆకూ॑త్యా మన॑సా స॒హ ।
 వి॒రాజా॑ జ్యోతి॒షా స॒హ । య॒జ్ఞేన॑ ప॒యసా॑ స॒హ ।
 తస్య॑ దో॒హమ॑శిమహి । 99 (10)

T.B.3.7.9.5

తస్య॑ సు॒మ్నమ॑శిమహి । తస్య॑ భ॒క్షమ॑శిమహి ।
 వాగ్జు॑షాణా సోమ॑స్య తృ॒ప్యతు ॥ మి॒త్రో జ॒నాన్[4] ప్ర స మి॑త్ర[5] ॥
 యస్మా॑న్న జా॒తః పరో॑ అ॒న్యో అ॒స్తి । య ఆవి॑వేశ॒ భువ॑నాని విశ్వా॑ ।
 ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జయా॑ స॒మిద్వా॑నః ।
 త్రిణి॑ జ్యోతిగ్ంషి సచ॑తే స షోడ॑శి ॥ ఏష బ్ర॒హ్మ య ఋ॒త్వియః॑ ।
 ఇన్ద్రో॑ నామ శ్రు॒తో గ॒ణే ॥ 100 (10)

ప్ర తే మహా విదధే ౭శగ్ంసిషగ్ం హారీ । య ఋత్వియః ప్ర తే వన్వే ।
 వనుషో హర్షతం మదం ॥ ఇన్దో నామ పుతం న యః । హరిభిశ్చార్చు సేచతే ।
 శ్రుతో గణ ఆ త్వా విశన్తు । హరివర్చసంగిరః ॥
 ఇన్ద్యాధిపతే-౭ధిపతిన్త్వం దేవానామసి । అధిపతిం మాం ।
 ఆయుష్మన్తం వర్చస్వన్తం మనుష్యేషు కురు ॥ 101 (10)

ఇన్ద్రశ్చ సమ్రాడ్ వరుణశ్చ రాజౌ । తౌ తే భక్షం చక్రతురగ్ర ఏతం ।
 తయోరను భక్షం భక్షయామి । వాగ్జుషాణా సోమస్య తృప్యతు ॥
 ప్రజాపతి ర్విశ్వకర్మా । తస్య మనో దేవం యజ్ఞేన రాధ్యాసం ।
 అర్థే గా అస్య జహితః । అవసానపతే-౭వసానం మే విన్ద ॥
 నమో రుద్రాయ వాస్తోష్పతయే । ఆయనే విద్రవణే । 102 (10)

ఉద్యానే యత్పరాయణే । ఆవర్తనే వివర్తనే । యో గోపాయతి తగ్ం హువే ॥
 యాన్యపామిత్యా-న్యప్రతీత్తా-న్యస్మి । యమస్య బలినా చరామి ।
 ఇహైవ సన్తః ప్రతి తద్యాతయామః । జివా జివేభ్యో నిహరామ ఏనత్ ॥
 అన్యణా అస్మిన్న-న్యణాః పరస్మిన్న । తృతీయే లోకే అన్యణాః స్యామ ।
 యే దేవయానా ఉత పితృయాణాః । 103 (10)

సర్వాన్ పథో అన్యణా ఆక్షీయేమ ॥ ఇదము ను శ్రేయో-౭వసాన-మాగన్మ ।
 శివే నో ద్యావాపృథివీ ఉభే ఇమే । గోమద్ధన-వదశ్వవ-దూర్జస్వత్ ।
 సువీరా వీరైరను సంచరేమ ॥ అర్కః పవిత్రగ్ం రజసో విమానః ।

పునాతి దేవానాం భువనాని విశ్వా । ద్యావాపృథివీ పయసా సమిద్దానే ।
 ఘృతం దుహతే అమృతం ప్రపీనే ॥ పవిత్రమర్కో రజసో విమానః () ।
 పునాతి దేవానాం భువనాని విశ్వా । సువ ర్జ్యోతి ర్యశో మహత్ ।
 అశీమహి గాధముత ప్రతిష్ఠాం ॥ 104 (13)

(చాతయత - శ్రీణీతాగ్ం - సత్యమాహు - రశీమహి - గణే - కురు - విద్రవణే -
 పితృయాణా - అర్కో రజసో విమానస్త్రీణీ చ)

(A9)

॥ 3.7.10 అనువాకం 10 సౌమికప్రాయాశ్చిత్తమన్తాః ॥

T.B.3.7.10.1

ఉదస్తాంస్సిథ్ సవితా మిత్రో అర్కమా । సర్వా-నమిత్రా-నవధీద్యుగేన ।
 బృహన్తం మామకర-ద్వీరవన్తం । రథన్తరే శ్రయస్వ స్వాహా పృథివ్యాం ।
 వామదేవ్యే శ్రయస్వ స్వాహా-ఽన్తరిక్షే । బృహతి శ్రయస్వ స్వాహా దివి ।
 బృహతా త్వోపస్తభోమి ॥ ఆ త్వా దదే యశసే వీర్యాయ చ ।
 అస్మాస్వ-ఘ్నయా యూయం దధాథ్స్త్రియం పయః ॥

యస్తే ద్రుప్సో యస్త ఉదర్షః । 105 (10)

T.B.3.7.10.2

దైవ్యః కేతు ర్విశ్వం భువన-మావివేశ । స నః పాహ్యారీష్ట్యై స్వాహా ॥
 అను మా సర్వో యజ్ఞో-ఽయమేతు । విశ్వే దేవా మరుతః సామార్కః ।
 ఆప్రియ శ్చన్దాగ్ంసి నివిదో యజుగ్ంషి । అస్యై పృథివ్యై యద్యజ్ఞయం ॥
 ప్రజాపతే ర్వర్తనిమను వర్తస్వ । అను వీరైరను రాధ్యామ గోభిః ।

అ॒న్వ॒శ్చై॒రను॒ స॒ర్వై॒రు పు॒ష్టైః । అను॑ ప్ర॒జయా॒-ఽన్వి॒న్ద్రియే॑ణ । 106 (10)

T.B.3.7.10.3

దే॒వా నో॑ య॒జ్ఞ-మృ॒జు॒ధా న॑యన్తు ॥ ప్రతి॑ క్షత్రే॒ ప్రతి॑ తి॒ష్ఠామి రా॒ష్ట్రే ।
ప్రత్య॑శ్వేషు ప్రతి॑తి॒ష్ఠామి గో॑షు । ప్రతి॑ ప్ర॒జాయాం॑ ప్రతి॑ తి॒ష్ఠామి భవ్యే॑ ।
విశ్వ॑మ॒న్యాఽభి॑ వావృధే । తద॑న్య॒స్యా-మధి॑శ్రితం । ది॒వే చ॑ వి॒శ్వక॑ర్మణే ।
పు॒థివ్యై చాక॑రం నమః ॥ అ॒స్కాన్ద్యోః పృ॒థివీం ।
అ॒స్కాన్పు॒షభో॑ యు॒వా గాః । 107 (10)

T.B.3.7.10.4

స్క॒న్నే॒మా వి॒శ్వా భు॑వనా । స్క॒న్నో య॒జ్ఞః ప్ర॒జన॑యతు ।
అ॒స్కాన॑జని॒ ప్రా॒జని॑ । ఆ స్క॒న్నాజ్ఞా॑యతే వృషా॑ ।
స్క॒న్నాత్ ప్ర॒జని॑షిమహి ॥ యే దే॒వా యేషా॑మిదం భా॒గధే॑యం బ॒భూవ॑ ।
యేషాం॑ ప్ర॒యాజా ఉ॒తానూ॑యాజాః । ఇన్ద్ర॑జ్యేష్ఠేభ్యో వరు॑ణరాజభ్యః ।
అ॒గ్నిహో॑తృభ్యో దే॒వేభ్యః॑ స్వాహా॑ ॥ ఉ॒త త్యా నో॑ ది॒వా మ॒తిః । 108 (10)

T.B.3.7.10.5

అది॑తి॒రూత్యా॑-ఽఽగ॒మత్ । సా శ॒న్తాచీ॑ మ॒యస్క॑రత్ । అప॒ స్రీధః॑ ॥
ఉ॒త త్యా దై॒వ్యా భి॒షజా॑ । శం న॑స్క॒రతో అ॒శ్వినా॑ । యూ॒యాతా॑-మ॒స్మద్ర॑పః ।
అప॒ స్రీధః॑ ॥ శమ॑గ్ని-ర॒గ్నిభి॑స్క॒రత్ । శం న॑స్తపతు॒ సూర్యః॑ ।
శం వాతో॑ వాత్వ॒రపాః॑ । 109 (10)

T.B.3.7.10.6

అప॒ స్రీధః॑ ॥ తది॑త్పదం న విచి॑కేత వి॒ద్వాన్ ।
యన్మృ॑తః పున॑ర॒ప్యేతి॑ జీ॒వాన్ । త్రి॒వృద్ధ్యద్ భు॑వనస్య రథ॒వృత్ ।
జీ॒వో గర్భో॑ న మృ॒తః స జీ॑వాత్ ॥

ప్రత్యస్మై పిపీషతే । విశ్వాని విదుషే భర । అరం గమాయ జగ్మవే ।

అపశ్చార్దధువనే నరే ॥ ఇన్దురిన్దుమ-వాగాత్ () ।

ఇన్దోరిన్దో-ఽపాత్ । తస్య త ఇన్దవిన్దు-పీతస్య మధుమతః ।

ఉపహూతస్యోపహూతో భక్షయామి ॥ 110 (13)

(ఉదర్ష - ఇన్ద్రియేణ - గా - మతి - రరపా - అగాత్రీణి చ)

(A10)

॥ 3.7.11 అనువాకం 11 దర్శపూర్ణమాసప్రాయశ్చిత్తమన్త్రాః ॥

T.B.3.7.11.1

బ్రహ్మ ప్రతిష్ఠా మనసో బ్రహ్మ వాచః । బ్రహ్మ యజ్ఞానాగ్ం హవిషా-మాజ్యస్య ।

అతిరిక్తం కర్మణో యచ్ఛ హీనం । యజ్ఞః పర్వాణి ప్రతిరన్నేతి కల్పయన్న్ ।

స్వాహాకృతా-ఽఽహుతిరేతు దేవాన్ ॥ ఆశ్రావితమత్యాశ్రావితం ।

వషట్కృత-మత్యనూక్తం చ యజ్ఞే । అతిరిక్తం కర్మణో యచ్ఛ హీనం ।

యజ్ఞః పర్వాణి ప్రతిరన్నేతి కల్పయన్న్ ।

స్వాహాకృతా-ఽఽహుతిరేతు దేవాన్ ॥ 111 (10)

T.B.3.7.11.2

యద్యో దేవా అతిప్రాదయాని । వాచా చిత్ప్రయతం దేవ హేడనం ।

అరాయో అస్మాగ్ం అభి-దుచ్ఛనాయతే । అన్యత్రాస్మన్-మరుతస్త-న్నిధేతన ॥

తతం మ ఆపస్తదు తాయతే పునః । స్వాధిష్ఠా ధీతిరుచథాయ శస్యతే ।

అయగ్ం సముద్ర ఉత విశ్వభేషజః । స్వాహా-కృతస్య సముత్పష్టత రుభవః ॥

ఉద్వయం తమస్సస్పరి[6] । ఉదు త్యం[7] చిత్తం[8] । 112 (10)

ఇ॒మం మే॑ వరు॒ణ[9] త॒త్త్వా॑ యా॒మి[10] । త్వం నో॑ అగ్నే[11]
 స త్వం నో॑ అగ్నే[12] । త్వమ॑గ్నే అ॒యాఽసి[13] ప్ర॒జాప॑తే[14] ॥
 ఇ॒మం జీ॒వేభ్యః॑ పరి॒ధిం ద॑ధామి । మైషాం ను గా॒దప॑రో అ॒ర్థమే॑తం ।
 శ॒తం జీ॒వన్తు॑ శ॒రదః॑ పు॒రూచీః । తి॒రో మృ॑త్యుం ద॑ధతాం ప॒ర్వతే॑న ॥
 ఇ॒ష్టేభ్యః॑ స్వా॒హా వష॑డని॒ష్టేభ్యః॑ స్వా॒హా ।
 భే॒షజం॑ దురి॒ష్ట్యై స్వా॒హా నిష్కృ॑త్యై స్వా॒హా ।
 దౌరా॑ర్థ్యై స్వా॒హా దైవీ॑భ్య-స్త॒నూభ్యః॑ స్వా॒హా । 113 (10)

ఋ॒ద్ధ్యై స్వా॒హా స॑మృ॒ద్ధ్యై స్వా॒హా ॥ యత॑ ఇ॒న్ద్ర భ॑యామహే ।
 తతో నో॑ అభ॑యం కృ॒ధి । మఘ॑వ॒శ్చగ్ధి॑ తవ తన్న ఊ॒తయే॑ ।
 వి ద్వి॒షో వి మృ॑ధో జహి ॥ స్వ॒స్తిదా॑ వి॒శస్ప॑తిః ।
 వృ॒త్రహా॑ విమృ॒ధో వ॒శి । వృ॒షేన్ద్రః పు॒ర ఏ॑తు నః ।
 స్వ॒స్తిదా॑ అభ॑యం క॒రః ॥ ఆ॒భి ర్గీ॒ర్భి ర్యద॑తో న ఊ॒నం । 114 (10)

ఆ॒ప్యాయ॑య హరి॒వో వ॑ర్ధమానః । య॒దా స్తో॒తృభ్యో॑ మహి గో॒త్రా రు॒జాసి॑ ।
 భూ॒యిష్ట॑భాజో అధ॑ తే స్యామ ॥ అనా॑జ్ఞాతం యదా॑జ్ఞాతం ।
 య॒జ్ఞస్య॑ క్రి॒యతే॑ మిథు । అగ్నే॑ తద॑స్య కల్పయ ।
 త్వగ్ం హి వే॒త్య యథా॑తథం ॥ పు॒రుష॑ సంమితో య॒జ్ఞః ।
 య॒జ్ఞః పు॒రుష॑ సంమితః । అగ్నే॑ తద॑స్య కల్పయ () ।
 త్వగ్ం హి వే॒త్య యథా॑తథం ॥ యత్ పా॑కత్రా మన॑సా దీ॒నద॑క్షా న ।
 య॒జ్ఞస్య॑ మ॒న్వతే॑ మ॒ర్తాసః॑ । అగ్ని॑ష్టధోతా క్రతు॒విద్వి॑జానన్న ।

యజ్ఞో దే॒వాగ్ం బు॒తుశో య॑జాతి || 115 (15)

(దే॒వాగ్ - శ్చి॒త్రం - త॒నూభ్యః స్వా॒హో - నం - పు॒రుష॑సంమితోఽగ్నే తద॑స్య కల్పయ
పఞ్చ॑ చ)

(A11)

|| 3.7.12 అనువాకం 12 అగ్నిష్టోమాదౌ యజమానజప్య మస్త్రవిశేషాః ||

T.B.3.7.12.1

యద్దే॒వా దే॒వహే॑డనం । దే॒వాస॑శ్చకృ॒మా వ॒యం । ఆది॑త్యా-స్తస్మా॒న్మా ము॒ఞ్చత॑ ।
బు॒తస్య॑రే॒న మా॒ముత॑ ॥ దే॒వా జీ॑వనకా॒మ్యా యత్ । వా॒చాఽనృ॑త॒మూది॒మ ।
అగ్ని॑ర్మా తస్మా॒దే॒నసః॑ । గార్హ॑పత్యః ప్ర॒ముఞ్చ॑తు । దు॒రితా॑ యా॒సి చ॑కృ॒మ ।
క॒రోతు॑ మా॒మనే॒ నసం॑ ॥ 116 (10)

T.B.3.7.12.2

బు॒తేన॑ ద్యా॒వాపృ॑థివీ । బు॒తేన॑ త్వగ్ం స॒రస్వ॑తి । బు॒తాన్మా ము॒ఞ్చతా॑గ్ంహా॒సః ।
యద॑స్య కృ॒తమా॑రి॒మ ॥ స॒జాత॑శగ్ంసాదు॒త వా జా॑మిశగ్ంసాత్ ।
జ్యా॒యసః॑ శగ్ంసాదు॒త వా క॑నీ॒యసః॑ । అనా॑జ్ఞాతం దే॒వకృ॑తం యదే॒నః ।
తస్మా॑త్త్వమస్మా-జ్ఞాత॑వేదో ముముగ్ధి ॥ యద్వా॒చా యన్మ॑ససా ।
బా॒హుభ్యా॑-మూ॒రుభ్యా॑-మ॒ష్టివ॑ద్భ్యం । 117 (10)

T.B.3.7.12.3

శ్చై ర్యద॑నృతం చకృ॒మా వ॒యం । అగ్ని॑ర్మా తస్మా॒దే॒నసః॑ ॥
యద్ధ॑స్తా॒భ్యాం చ॒కర॑ కిల్బిషాణి । అ॒క్షాణాం॑ వ॒గ్నుము॑ప॒ జిఘ్న॑మానః ।
దూ॒రేప॑శ్యా చ రా॒ష్ట్రభృ॑చ్ఛ । తాన్య॑స్స॒రసా-వ॑నుద॒త్తా-మృ॑ణాసి ॥

అదీ॑వ్య॒న్న॒పు॒ణం॑ యద॒హం॑ చ॒కార॑ । యద్వా॒ఽదా॑స్యన్థ్ సంజ॒గారా॑ జనే॒భ్యః॑ ।
అ॒గ్ని॒ర్మా తస్మా॑దే॒నసః॑ ॥ యన్మ॑య మ॒తా గర్భే॑ స॒తి । 118 (10)

T.B.3.7.12.4

ఏన॑శ్చ॒కార॑ యత్పితా । అ॒గ్ని॒ర్మా తస్మా॑దే॒నసః॑ ॥ యదా॑ పిపేష మ॒తరం॑ పి॒తరం॑ ।
పు॒త్రః ప్ర॑ముదితో ధయన్న్ । అహి॑గ్ం॒సితౌ పి॒తరౌ మయా॑ తత్ ।
తదగ్నే॑ అన్ప॒ణో భ॑వామి ॥ యద॒న్తరి॑క్షం పృథి॒వీము॑త ద్యాం ।
యన్మా॒తరం॑ పి॒తరం॑ వా జిహి॑గ్ం॒సిమ॑ ।
అ॒గ్ని॒ర్మా తస్మా॑దే॒నసః॑ ॥ యదా॑శసా ని॒శసా॑ యత్ప॒రాశసా॑ ॥ 119 (10)

T.B.3.7.12.5

యదే॑నశ్చ కృ॒మా నూత॑నం యత్ప॒రాణం॑ । అ॒గ్ని॒ర్మా తస్మా॑దే॒నసః॑ ॥
అతి॑క్రామామి దు॒రితం॑ యదే॒నః॑ । జహా॑మి రి॒ప్రం ప॑రమే స॒ధస్థే॑ ।
యత్ర॑ యన్తి సు॒కృతో॑ నాపి దు॒ష్కృతః॑ । తమారో॑హామి సు॒కృతాం॑ ను లో॒కం ॥
త్రితే॑ దే॒వా అ॑మృజ్జతై-తదే॒నః॑ । త్రిత ఏ॒తన్మన్మ॑ష్యేషు మామృజే ।
తతో॑ మా యది కిం॒చిదా॑నశే । అ॒గ్ని॒ర్మా తస్మా॑దే॒నసః॑ ॥ 120 (10)

T.B.3.7.12.6

గార్హ॑ప॒త్యః ప్ర॑ముఞ్చతు । దు॒రితా॑ యాని చకృ॒మ । క॒రోతు॑ మామనే॒నసం॑ ॥
ది॒వి జా॒తా అ॒ప్పు జా॒తాః । యా జా॒తా ఓష॑ధీ॒భ్యః ।
అథో॑ యా అ॒గ్ని॒జా ఆపః॑ । తా నః॑ శు॒న్ధన్తు॑ శు॒న్ధనీః॑ ॥
యదా॑ప్తో నక్తం దు॒రితం॑ చరామ । యద్వా ది॒వా నూత॑నం యత్ప॒రాణం॑ ।
హిర॑ణ్య-వ॒ర్ణాస్తత॑ ఉత్ప॒నీత॑ నః () ॥ ఇ॒మం మే వరు॑ణ[15]
తత్త్వా॑ యామి[16] । త్వం నో అగ్నే॑[17] స త్వం నో అగ్నే॑[18] । త్వమగ్నే॑ అ॒యాఽసి[19]
॥ 121 (13)

(అనే॑నస - మష్టి॑వద్భ్యాగ్ం - స॒తి - ప॒రాశసా॑ఽఽనశే - అ॒గ్ని॒ర్మా తస్మా॑దే॒నసః॑ - పునీ॑త

నస్తిణి చ)

(A12)

Special Korvai/Sequence

(యద్దే॒వా దే॒వా ఋ॒తేన॑ స॒జాత॑శ॒గ్ం సా॒ద్యద్వా॒చా యద్ధ॑స్థా॒భ్యామదీ॑వ్యం॒ యన్మ॑యి మా॒తా
యదా॑పిపేష॒ యద॑ంతరిక్షం॒ యదా॑శసా॒ఽతీ॒క్రామా॑మి త్రితే దే॒వా ది॒వి జా॒తా అ॒ప్పుజా॒తా
యదా॑ప ఇ॒మం మే వరు॑ణ త॒త్వాయా॑మి త్వ॒న్నో అగ్నే॑ స త్వ॒న్నో అగ్నే॑ త్వమగ్నే
అయా॑సి॒)

॥ 3.7.13 అనువాకం 13 అవభృథే కర్మణి ఋజీషప్రోక్షణమన్తాః ॥

T.B.3.7.13.1

యత్తే॒ గ్రావ్.ణ్ణా॑ చిచ్ఛి॒దుః సోమ॑ రాజన్న ।
ప్రియా॑ణ్యజ్ఞా॒ని స్వధీ॑తా ప॒రూగ్ంషి॑ । తథ్సంధ॑స్థ్ స్వాజ్యే॒నోత వ॑ర్ధయస్వ ।
అనా॒గసో॑ అధమిథ్సంక్షయే॒మ ॥ యత్తే॒ గ్రావా॑ బా॒హుచ్యు॑తో అచు॒చ్యవుః॑ ।
నరో॑ యత్తే॒ దుదు॑హు ర్దక్షిణే॒న । తత్త॒ ఆప్యా॑యతాం తత్తే॒ ।
నిష్ఠ్యా॑యతాం దేవ సోమ ॥ యత్తే॒ త్వచం॑ బిభిదు॒ర్యచ్చ॑ యోసిం ।
యదా॑స్థా॒నాత్ ప్ర॑చ్యుతో వేన॑సి త్మనా॑ । 122 (10)

T.B.3.7.13.2

త్వయా॑ తథోమ గుప్తమస్తు నః । సా నః సంధా-ఽసత్పరమే వ్యోమన్న ॥
అహా॑చ్ఛరీరం పయసా సమేత్య । అన్యోఽన్యో భవతి వర్ణో అస్య ।
తస్మిన్ వయముపహూతాస్తవ స్మః । ఆ నో భజ సదసి విశ్వరూపే ॥
న్యచక్షాః సోమ ఉత శుశ్రుగస్తు । మా నో విహాసీద్ధిర ఆవృణానః ।

అనాగా-స్తనువో వావృధానః । ఆ నో రూపం వహతు జాయమానః ॥ 123 (10)

T.B.3.7.13.3

ఉపక్షరన్తి జుహోవ్య ఘృతేన । ప్రియాణ్యజ్ఞాని తవ వర్ధయన్తిః ।
తస్మై తే సోమ నమ ఇద్వషట్చ । ఉప మా రాజన్థ సుకృతే హ్వయస్వ ॥
సం ప్రాణాప్రానాభ్యాగ్ం సము చక్షుషా త్వం ।
సగ్గ శ్రోత్రేణ గచ్ఛస్వ సోమ రాజన్న ।
యత్త ఆస్థితగ్ం శము తత్తే అస్తు । జానీతాన్నః సంగమనే పథీనాం ॥
ఏతం జానీతాత్పరమే వ్యోమన్న । వృకాః సధస్థా విద రూపమస్య । 124 (10)

T.B.3.7.13.4

యదాగచ్ఛాత్ పథిభి ర్దేవయానైః । ఇష్టాపూర్తే కృణుతా-దావిరస్మై ॥
అరిష్టో రాజన్నగదః పరేహి । నమస్తే అస్తు చక్షసే రఘూయతే ।
నాకమారోహ సహ యజమానేన । సూర్యం గచ్ఛతాత్పరమే వ్యోమన్న ॥
అభూద్దేవః సవితా వన్ద్యో ను నః । ఇదానీమహ్నా ఉపవాచ్యో నృభిః ।
వి యో రత్నా భజతి మానవేభ్యః । శ్రేష్ఠం నో అత్ర ద్రవిణం యథా దధత్ () ॥
ఉప నో మిత్రావరుణా-విహావతం । అన్వాదీద్ధ్యా-థామిహా నః సఖాయా ।
ఆదిత్యానాం ప్రసీతిర్ హేతిః । ఉగ్రా శతాపాష్టా ఘవిషా పరిణో వృణక్తు ॥
ఆప్యాయస్వ[20] సం తే[21] ॥ 125 (15)

(త్మనా - జాయమానో - ౭స్య - దధత్ పఞ్చ చ)

(A13)

॥ 3.7.14 అనువాకం 14 అవభృథే కర్మణి సేచనాదిమన్తాః ॥

యద్దీ॑దీ॒క్షే మ॑స॒సా య॑చ్ఛ॒ వాచా॑ । యద్వా॑ ప్రా॒ణైశ్చ॑క్షు॒షా య॑చ్ఛ॒ శ్రోత్రే॑ణ ।
 యద్రే॑త॒సా మి॒థునే॑నా-ప్యా॒త్మానా॑ । అ॒దో॒భ్య లో॒కా ద॑ధి॒రే తే॒జ ఇ॒న్ద్రియం॑ ।
 శు॒క్రా దీ॒క్షాయై॒ తప॑సో వి॒మోచ॑సిః ।
 ఆపో॑ వి॒మోక్తీ॒ ర్మయి॒ తేజ॑ ఇ॒న్ద్రియం॑ ॥
 యద్దృ॒చా సా॒మ్నా య॑జు॒షా । ప॒శూనాం॑ చ॒ర్మన్. హ॒విషా॑ ది॒దీక్షే॑ ।
 యచ్ఛ॑న్దో॒భి-రో॑ష॒ధీభి॒-ర్వన॑స్ప॒తౌ ।
 అ॒దో॒భ్య లో॒కా ద॑ధి॒రే తే॒జ ఇ॒న్ద్రియం॑ । 126 (10)

శు॒క్రా దీ॒క్షాయై॒ తప॑సో వి॒మోచ॑సిః ।
 ఆపో॑ వి॒మోక్తీ॒ ర్మయి॒ తేజ॑ ఇ॒న్ద్రియం॑ ॥
 యే॒న బ్ర॒హ్మ యే॑న॒ క్షత్రం॑ । యే॒నేన్ద్రాగ్ని॑ ప్ర॒జాప॑తిః॒ సోమో॑ వ॒రుణో॑ యే॒న రా॒జుః ।
 వి॒శ్వే దే॒వా ఋ॑ష॒యో యే॑న॒ ప్రాణాః॑ । అ॒దో॒భ్య లో॒కా ద॑ధి॒రే తే॒జ ఇ॒న్ద్రియం॑ ।
 శు॒క్రా దీ॒క్షాయై॒ తప॑సో వి॒మోచ॑సిః ।
 ఆపో॑ వి॒మోక్తీ॒ ర్మయి॒ తేజ॑ ఇ॒న్ద్రియం॑ ॥
 అ॒పాం పు॑ష్ప॒మసో॑-ష॒ధీనాగ్ం॑ ర॒సః । సోమ॑స్య॒ ప్రియం॑ ధా॒మ । 127 (10)

అ॒గ్నేః ప్రి॒యత॑మగ్ం హ॒విః స్వా॑హా ॥ అ॒పాం పు॑ష్ప-మ॒సోష॑ధీ॒నాగ్ం ర॒సః ।
 సోమ॑స్య॒ ప్రియం॑ ధా॒మ । ఇ॒న్ద్రస్య॑ ప్రి॒యత॑మగ్ం హ॒విః స్వా॑హా ।
 అ॒పాం పు॑ష్ప॒మసో॑-ష॒ధీనాగ్ం॑ ర॒సః । సోమ॑స్య॒ ప్రియం॑ ధా॒మ ।
 వి॒శ్వేషాం॑ దే॒వానాం॑ ప్రి॒యత॑మగ్ం హ॒విః స్వా॑హా ॥ వ॒యగ్ం॑ సోమ॒ వ్రతే॑ తవ॒ ।

మనస్తనూషు పిప్రతః । ప్రజావన్తో అశీమహి ॥ 128 (10)

T.B.3.7.14.4

దేవేభ్యః పితృభ్యః స్వాహా । సోమ్యేభ్యః పితృభ్యః స్వాహా ।
కవ్యేభ్యః పితృభ్యః స్వాహా ॥ దేవాస ఇహ మాదయధ్వం ।
సోమ్యాస ఇహ మాదయధ్వం । కవ్యాస ఇహ మాదయధ్వం ॥
అనన్తరితాః పితరః సోమ్యాః సోమపీథాత్ ॥
అపైతు మృత్యురమృతం న ఆగన్న । వైవస్వతో నో అభయం కృణోతు ।
పర్ణం వనస్పతేరివ । 129 (10)

T.B.3.7.14.5

అభి నః శీయతాగ్ం రయిః । సచతాం నః శచీపతిః ॥
పరం మృత్యో అనుపరేహి పన్థాం । యస్తే స్వ ఇతరో దేవయానాత్ ।
చక్షుష్మతే శృణ్వతే తే బ్రవీమి । మా నః ప్రజాగ్ం రీరిషో మోత వీరాన్ ॥
ఇదమూ ను శ్రేయోఽవసాన-మాగన్మ । యద్గోజిద్-ధనజి-దశ్వజిద్యత్ ।
పర్ణం వనస్పతేరివ । అభి నః శీయతాగ్ం రయిః () ।
సచతాం నః శచీపతిః ॥ 130 (11)
(వనస్పతావద్భ్యో లోకా దధిరే తేజ ఇన్ద్రియం ధామా - శీమహి - వా - భి నః శీయతాగ్ం
రయిరేకం చ)

(A14)

Prapaataka Korvai/Sequence with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(సర్వాన్. - యద్ విష్ణణ్ణేన - వి వై - యాః పురస్తాద్ - దేవా దేవేషు - పరిస్తృణీత -
సక్షేదం - యదస్య పారే - అనాగస - ఉదస్తాంఘ్నిద్ - బ్రహ్మ ప్రతిష్ఠా - యద్దేవా - యత్తే

గ్రావ్.ణ్ణా - యద్ దీదీక్షే చతుర్దశ)

Korvai/Sequence with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(సర్వాన్ - భూతిమేవ - యామేవాప్స్వహుతిమ్ - వ్రతానాం - పర్ణవల్కః - సోమ్యానా
- మస్మిన్. యజ్ఞే - ఽగ్నే యో నో - జ్యోగ్జీవాః - ప్రరోరజాస్తే - ప్రతే మహే - బ్రహ్మ
ప్రతిష్ఠా - గార్హపత్యా స్త్రిగ్శదుత్తరశతం)

First and Last Padam 3rd Ashtakam 7th Prapaatakam :-

(సర్వాన్.చచీపతిః)

॥ హరిః ఓం ॥

॥ కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే సప్తమః ప్రపాఠకః సమాప్తః ॥

Appendix (of Expansions)

T.B.3.7.8.3 - న వా ఉ వేతస్మీయసే[1]

న వా ఉవేతస్మీయసే న రిష్యసి దేవాగ్ం ఇదేషి పథిభిః సుగేభిః ।

హరి తే యుజ్జ్ఞా పృషతి అభూతాముపాస్థాద్-వాజీ ధురి రాసభస్య ॥ [1]

(Appearing in T.S.4.6.9.4)

T.B.3.7.8.3 - ఆశానాం త్వా[2], విశ్వా ఆశాః[3]

ఆశానాం త్వా ఽశాపాలేభ్యః । చతురోభ్య అమృతేభ్యః ।

ఇదం భూతస్యాధ్యక్షేభ్యః । విధేమ హవిషా వయమ్ ॥ [2]

విశ్వా ఆశా మధునా సగ్ంసృజామి । అనమీవా ఆప ఓషధయో భవన్తు ।

అయం యజమానో మృధో వ్యస్యతామ్ । అగృభీతాః పశవః సన్తు సర్వే ॥ [3]

(Both [2] and [3] appearing in T.B.2.5.3.3)

T.B.3.7.9.5 - మి॒త్రో జ॒నాన్[4] ప్ర స మి॒త్ర[5]

మి॒త్రో జ॒నాన్ యా॑తయతి ప్ర॒జానన్ మి॒త్రో దా॑ధార పృ॒థివీ॒ముత ద్యా॑ం ।
మి॒త్రః కృ॒ష్టిర॑సిమి॒షాఽభి చ॑ష్టే స॒త్యాయ॑ హ॒వ్యం ఘృ॒తవద్-వి॑ధేమ ॥ [4]
ప్ర స మి॒త్ర మ॒ర్తో అస్తు॑ ప్ర॒యస్వాన్. యస్త॑ ఆది॒త్య శిక్ష॑తి వ్ర॒తేన॑ ।
న హ॑న్యతే॒ న జీ॑యతే॒ త్వోతో వై॒నమగ్ం॑హో అ॒శ్నోత్యన్తి॑తో న దూ॒రాత్ ॥ [5]

(Both [4] and [5] appearing in T.S.3.4.11.5)

T.B.3.7.11.2 - ఉ॒ద్వయం॑ తమ॒సస్ప॑రి[6]

ఉ॒ద్వయం॑ తమ॒సస్ప॑రి ప॒శ్యన్తో జ్యోతి॒రుత్త॑రం ।
దే॒వం దే॒వత్రా॑ సూ॒ర్యమగ॑న్త జ్యోతి॒రుత్త॑మం ॥ [6]

(Appearing in T.S.4.1.7.4)

T.B.3.7.11.2 - ఉ॒దు త్యం[7] చి॒త్రం[8]

ఉ॒దు త్యం జా॒తవే॑దసం దే॒వం వ॑హన్తి కే॒తవః॑ । దృ॒శే వి॑శ్వా॒య సూ॑ర్యం ॥ [7]
చి॒త్రం దే॒వానా॑-ముద॒గాద॑నీ॒కం చక్షు॑ర్ మి॒త్రస్య॑ వరు॒ణస్యాఽగ్నేః॑ ।
ఆఽ ప్రా॑ ద్యా॒వాపృ॒థివీ॑ అ॒న్తరి॑క్షగ్ం సూ॒ర్య ఆత్మా॑ జగ॒తస్త॒స్థష॑శ్చ ॥ [8]

(Both [7] and 8] appearing in T.S.1.4.43.1)

T.B.3.7.11.3 - ఇ॒మం మే॑ వరు॒ణ[9] త॒త్త్వా॑ యామి[10]

ఇ॒మం మే॑ వరు॒ణ శ్రు॒ధీ హ॑వ॒మ॒ద్యా చ॑ మృ॒డయ॑ । త్వా॒మ॒వ॒స్య॒రా చ॑కే ॥ [9]

త॒త్త్వా॒ యా॒మి బ్ర॑హ్మ॒ణా వ॑స్థ॒మాన॑-స్త॒దా శా॑స్తే॒ యజ॑మా॒నో హ॒విర్భిః॑ ।

అ॒హే॒డమా॑నో వరు॒ణేహ॑ బో॒ధ్యు॒రుశ॑గ్ం॒స మా॒ న ఆ॒యుః ప్ర॑మో॒షిః ॥ [10]

(Both [9] and 10] appearing in T.S.2.1.11.6)

T.B.3.7.11.3 - త్వం నో అగ్నే[11] స త్వం నో అగ్నే[12]

త్వం నో అగ్నే॑ వరు॒ణస్య॑ వి॒ద్వాన్ దే॒వస్య॑ హే॒డోఽవ॑ యాసి సీ॒ష్టాః ।

యజి॑ష్టో వహ్ని॒ తమః॑ శోశు॒చానో॑ విశ్వా దే॒వషాగ్ం॑సి ప్ర॒ముము॑ర్ధ్యస్మత్ ॥ [11]

స త్వం॑నో అగ్నే॒ఽవ॒మో భ॑వో॒తీ నే॑ది॒ష్టో అ॒స్యా ఉ॒షసో॑ వ్యు॒ష్టౌ ।

అవ॑ యక్ష॒వో వరు॑ణగ్ం॒ రరా॑ణో వీ॒హి మృ॑డి॒కగ్ం॑ సు॒హవో॑ న ఏధి ॥ [12]

(Both [11] and 12] appearing in T.S.2.5.12.3)

T.B.3.7.11.3 - త్వమగ్నే అయాఽసి[13] ప్రజాపతే[14]

త్వమ॑గ్నే అ॒యాఽసి॑ । అ॒యా స॒న్మన॑సా హి॒తః । అ॒యా సన్॑.హ॒వ్య॒మూహి॑షే ।

అ॒యా నో॑ ధే॒హి భే॒షజ॑మ్ । ఇ॒ష్టో అ॒గ్ని॒రాహ॑తః । స్వా॒హాకృ॑తః పిపర్తు॒ నః ।

స్వ॒గా దే॒వేభ్య॑ ఇ॒దం న॑మః ॥ [13]

([13] appearing in T.B.2.4.1.9)

ప్ర॒జాప॑తే న త్వదే॒తాన్య॑నో॒ విశ్వా॑ జా॒తాని॒ పర్తి॑ తా బ॒భూవ॑ ।

యత్కా॑మాస్తే జ॒హు॒మస్త॑నో॒ అస్తు॑ వ॒యగ్ం॑ స్యా॒మ ప॑త॒యో ర॒యాణా॑మ్ ॥ [14]

([14] appearing in T.S.1.8.14.2)

T.B.3.7.12.6 - ఇ॒మం మే॑ వ॒రు॒ణ[15] త॒త్త్వా॑ యామి[16]

Item no.[15] is same as [9] above

Item no.[16] is same as [10] above

T.B.3.7.12.6 - త॒వ్సం నో॑ అ॒గ్నే[17] స త॒వ్సం నో॑ అ॒గ్నే[18]

Item no.[17] is same as [11] above

Item no.[18] is same as [12] above

T.B.3.7.12.6 - త॒వ్సమ॑గ్నే॒ అ॒యా॒సి[19]

Item no.[19] is same as [13] above

T.B.3.7.13.4 - ఆ॒ప్యా॑య॒స్త్వ[20] సం తే॑[21]

ఆ ప్యా॑య॒స్త్వ సమే॑తు తే॒ వి॒శ్వ॑తః సోమ॒ వృ॑ష్టి॒యం ।

భ॒వా॒ వా॒జ॑స్య॒ స॒జ్గ॑థే ॥ [20]

సం తే॒ ప॒యాగ్ం॑సి॒ స॒ము॒ య॒న్తు॒ వా॒జ్ఞాః సం వృ॑ష్టి॒యా-న్య॑భి॒మాతి॒షాహాః ।

ఆ॒ప్యా॑య॒మానో॑ అ॒మృ॑తాయ సోమ ది॒వి శ్ర॒వాగ్ం॑స్య॒త్తమా॑సి ధి॒ష్వ ॥ [21]

(Both [20] and [21] appearing in TS 4.2.7.4)

ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః

శ్రీ గురుభ్యో నమః, హరిః ఓం

3. కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకం

॥ 3.8 తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే అష్టమః ప్రపాఠకః ॥

అశ్వమేధబ్రాహ్మణం వైశ్వదేవం కాణ్డం

॥ 3.8.1 అనువాకం 1 సాంగ్రహణ్యేష్ట్యాదయః యాజమానసంస్కారాః ॥

T.B.3.8.1.1

సాంగ్రహణ్యేష్ట్యా యజతే । ఇమాం జనతాగ్ం సంగృహ్ణాసీతి ॥
 ద్వాదశారత్ని రశనా భవతి । ద్వాదశ మాసాః సమ్వత్సరః ।
 సమ్వత్సరమేవా వరుణే । మాఙ్జీ భవతి । ఊర్వై ముఙ్జాః ।
 ఊర్జమే వా వరుణే ॥ చిత్రా నక్షత్రం భవతి । చిత్రం వా ఏతత్కర్మ । 1(10)

T.B.3.8.1.2

యదశ్వమేధః సమృద్ధ్యై ॥ పుణ్యనామ దేవయజన-మధ్యవస్యతి ।
 పుణ్యామేవ తేన కీర్తిమభిజయతి ॥
 అపదాతీ-న్వత్విజః సమావహాన్త్యా సుబ్రహ్మణ్యాయాః ।
 సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై ॥ కేశశ్మశ్రు వపతే ।
 నఖాని నికృన్తతే । దతో ధావతే । స్నాతి । అహతం వాసః పరిధత్తే () ।
 పాప్మనోఽపహత్యై । వాచం యత్వోపవసతి । సువర్గస్య లోకస్య గుప్త్యై ।
 రాత్రిం జాగరయన్త ఆసతే । సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై ॥ 2 (15)
 (కర్మ - ధత్తే పఞ్చ చ)

(A1)

॥ 3.8.2 అనువాకం 2 బ్రహ్మాదనాభిధానమ్ ॥

T.B.3.8.2.1

చతుష్టయ్య ఆపో భవన్తి ।
 చతుశ్శుభ్రో వా అశ్వః ప్రాజాపత్యః సమృద్ధ్యై ॥
 తా దిగ్భ్యః సమాభృతా భవన్తి । దిక్షు వా ఆపః ।
 అన్నం వా ఆపః । అద్భ్యో వా అన్నం జాయతే । యదేవాద్భ్యోఽన్నం జాయతే ।
 తదవరుణే ॥ తాసు బ్రహ్మాదనం పచతి । రేత ఏవ తద్దధాతి ॥ 3 (10)

T.B.3.8.2.2

చతుశ్శరావో భవతి । దిక్షేవ ప్రతిష్ఠిష్ఠతి ॥ ఉభయతో రుక్మా భవతః ।
 ఉభయత ఏవాస్మిన్-రుచం దధాతి । ఉద్ధరతి శృతత్వాయ ।
 సర్విష్యాన్ భవతి మేద్ధ్యత్వాయ । చత్వార ఆర్షేయాః ప్రాశ్నన్తి ।
 దిశామేవ జ్యోతిషి జుహోతి । చత్వారి హిరణ్యాని దదాతి ।
 దిశామేవ జ్యోతిగ్ష్య వరుణే ॥ 4 (10)

T.B.3.8.2.3

యదాజ్య-ముచ్చిష్యతే । తస్మిన్-రశనాం న్యునత్తి । ప్రజాపతిర్వా ఓదనః ।
 రేత ఆజ్యమ్ । యదాజ్యే రశనాం న్యునత్తి ।
 ప్రజాపతిమేవ రేతసా సమర్థయతి ॥
 దర్భమయా రశనా భవతి ।
 బహు వా ఏష కుచరో-ఽమేద్ధ్యముపగచ్ఛతి ।
 యదశ్వః । పవిత్రం వై దర్భాః । 5 (10)

T.B.3.8.2.4

యద్దర్భమయా రశనా భవతి । పునాత్సేవైసమ్ । పూతమేనం మేద్ధ్య-మాలభతే ॥
 అశ్వస్య వా ఆలభస్య మహిమోద-క్రామత్ । స మహర్షిజుః ప్రావిశత్ ।

తన్మహర్షిజాం మహర్షిక్వమ్ । యన్మహర్షిజః ప్రాశ్నన్తి ।

మహిమాన-మేవాస్మిన్-తద్దధతి ॥

అశ్వస్య వా ఆలంబస్య రేత ఉదక్రామత్ ।

తఘ్నువర్ణం హిరణ్య-మభవత్ () । యఘ్నువర్ణం హిరణ్యం దదాతి ।

రేత ఏవ తద్దధతి ॥ ఓదనే దదాతి । రేతో వా ఓదనః ।

రేతో హిరణ్యమ్ । రేతస్సైవాస్మిన్ రేతో దధాతి ॥ 6 (16)

(దధాతి - రున్తే - దర్భా - అభవథ్ షట్చ)

(A2)

॥ 3.8.3 అనువాకం 3 రశనయాఽశ్వబన్ధనమ్ ॥

T.B.3.8.3.1

యో వై బ్రహ్మణే దేవేభ్యః ప్రజాపతయే-ఽప్రతి-ప్రోచ్యాశ్వం మేధ్యం బధ్నాతి ।

ఆ దేవతాభ్యో వృశ్చ్యతే । పాపీయాన్భవతి । యః ప్రతిప్రోచ్య ।

న దేవతాభ్య ఆవృశ్చ్యతే । వసీయాన్భవతి ॥ యదాహ ।

బ్రహ్మన్నశ్వ మేధ్యం భన్ధ్యామి దేవేభ్యః ప్రజాపతయే తేన రాధ్యాసమితి ।

బ్రహ్మ వై బ్రహ్మ ।

బ్రహ్మణ ఏవ దేవేభ్యః ప్రజాపతయే ప్రతిప్రోచ్యాశ్వం మేధ్యం బధ్నాతి । 7 (10)

T.B.3.8.3.2

న దేవతాభ్య ఆవృశ్చ్యతే । వసీయాన్ భవతి ॥

దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవ ఇతి రశనా-మాదత్తే ప్రసూత్యై ।

అశ్వినో-ర్బాహుభ్యా-మిత్యాహ । అశ్వినౌ హి దేవానా-మధ్వరూః ఆస్తామ్ ।

పూష్ణో హస్తాభ్యా-మిత్యాహ యత్యై ॥

వ్యుద్ధం వా ఏతద్యజ్ఞస్య । యదయజుష్కేణ క్రియతే ।
 ఇమామగృభ్ణన్-రశనా-మృతస్యే-త్యధి వదతి యజుష్కృత్యై ।
 యజ్ఞస్య సమృద్ధ్యై ॥ 8 (10)

T.B.3.8.3.3

తదాపలః । ద్వాదశారత్ని రశనా కర్తవ్యా(3) త్రయోదశారత్ని(3)రితి ।
 ఋషభో వా ఏష ఋతూనామ్ । యథ్సమృద్ధరః ।
 తస్య త్రయోదశో మాసో విష్టపమ్ । ఋషభ ఏష యజ్ఞానామ్ ।
 యదశ్వమేధః । యథా వా ఋషభస్య విష్టపమ్ । ఏవమేతస్య విష్టపమ్ ।
 త్రయోదశమరత్నిగ్ం రశనాయా-ముపాదధాతి । 9 (10)

T.B.3.8.3.4

యథర్షభస్య విష్టపగ్ం సగ్గురోతి । తాదృగేవ తత్ ॥
 పూర్వ ఆయుషి విదధేషు కవ్యేత్యాహ । ఆయురేవాస్మిన్ దధాతి ॥
 తయా దేవాః సుతమాబభూవు-రిత్యాహ । భూతిమేవోపావర్తతే ॥
 ఋతస్య సామనథ్ సరమారపన్తిత్యాహ । సత్యం వా ఋతమ్ ।
 సత్యేవైవైన మృతేనారభతే ॥ అభిధా అసీత్యాహ । 10 (10)

T.B.3.8.3.5

తస్మా-దశ్వమేధయాజి సర్వాణి భూతాన్యభి భవతి । భువన-మసీత్యాహ ।
 భూమాన-మేవోపతి । యంతా-ఽసీత్యాహ । యంతారమేవైనం కరోతి ।
 ధర్తాఽసీత్యాహ । ధర్తారమేవైనం కరోతి । సోఽగ్నిం వైశ్వానర-మిత్యాహ ।
 అగ్నా-వేవైనం వైశ్వానరే జుహోతి । సప్రథసమిత్యాహ । 11 (10)

T.B.3.8.3.6

ప్రజయైవైనం ప్రశుభిః ప్రథయతి । స్వాహాకృత ఇత్యాహ । హోమ ఏవాస్యషః ।

ప్రథి॑వ్యా-మి॑త్యాహ । అ॒స్యా॑మే॒వైనం॑ ప్రతి॑ష్ఠాపయతి ।
 య॒న్తా రా॒డ్యన్తాఽసి॑ యమ॑నో ధ॒ర్తాఽసి॑ ధ॒రుణ॑ ఇత్యాహ ।
 రూ॒పమే॒వాస్యై-తన్మ॑హి॒మానం॑ వ్యాచ॑ష్టే ।

కృ॒ష్యై త్వా క్షే॑మాయ త్వా ర॒య్యై త్వా పో॑షాయ త్వే॑త్యాహ ।
 ఆ॒శిష॑మే॒వైతామా॑శాస్తే ॥

స్వ॒గా త్వా దే॒వేభ్య॑ ఇత్యాహ () । దే॒వేభ్య॑ ఏ॒వైనగ్ స్వ॒గా క॑రోతి ।
 స్వా॒హా త్వా ప్ర॒జాప॑తయ ఇత్యాహ । ప్రా॒జాప॑త్యో వా అ॒శ్వః ।

యస్యా॑ ఏ॒వ దే॒వతా॑యా ఆ॒లభ్య॑త । త॒యై॒వైనగ్ స॑మర్థయతి ॥ 12 (15)

(బ॒ద్ధాతి - స॑మృ॒ద్ధ్యా - ఉ॒పద॑ధా - త్య॒సీత్యా॑హ - సప్ర॑థస॒మీత్యా॑హ - దే॒వేభ్య॑ ఇత్యా॒హ
 ప॒ఞ్చ చ)

(A3)

॥ 3.8.4 అనువాకం 4 అశ్వస్య జలేఽవగాహనమ్ ॥

T.B.3.8.4.1

యః పి॒తుర॑న్మ॒జాయాః॑ పు॒త్రః । స పు॒రస్తా॑న్నయతి ।
 యో మ॒తుర॑న్మ॒జాయాః॑ పు॒త్రః । స ప॒శ్చాన్న॑యతి ।
 వి॒ష్య॑ఞ్చమే॒వాస్మాత్-పా॒ప్మానం॑ వివృ॑హతః ॥
 యో అ॒ర్వన్తం॑ జి॒ఘాగ్ంస॑తి తమ॑భ్యమీ॒తి వ॑రుణ ఇతి శ్వా॒నం
 చతు॑రక్షం ప్రసౌతి ।
 ప॒రో మ॒ర్తః ప॒రః శ్వే॒తి శున॑శ్చతు-రక్షస్య ప్రహ॑న్తి ।
 శ్వే॒వ వై పా॒ప్మా భ్రా॑తృవ్యః । పా॒ప్మాన-మే॒వాస్య॑ భ్రా॑తృవ్యగ్ం హన్తి ॥
 సైద్ధ్ర॑కం ము॒సలం॑ భవతి । 13 (10)

T.B.3.8.4.2

కర్మ కర్మైవాస్మై సాధయతి ॥ పౌగ్ శ్చలేయో హన్తి ।

పుగ్ శ్చల్వాం వై దేవాః శుచం న్యదధుః । శుచైవాస్య శుచగ్ం హన్తి ॥

పాపా వా ఏతమీఘ్-తీత్యాహుః । యోఽశ్వమేధేన యజత ఇతి ।

అశ్వస్యాధస్పదముపాస్యతి । వజ్రీ వా అశ్వః ప్రాజాపత్యః ।

వజ్రేణైవ పాపానం భ్రాతృవ్య-మవక్రామతి ॥

దక్షిణా-ఽపప్లావయతి । 14(10)

T.B.3.8.4.3

పాపాన-మేవాస్మా-చ్ఛమల-మపప్లావయతి ॥ ఐషీక ఉదూహో భవతి ।

ఆయుర్వా ఇషీకాః । ఆయురే-వాస్మిన్ దధతి । అమృతం వా ఇషీకాః ।

అమృతమే-వాస్మిన్ దధతి ॥ వేతసశాఖోపసంబద్ధా భవతి ।

అఘ్న-యోనిర్వా అశ్వః । అఘ్నజో వేతసః ।

స్వాదేవైనం యోనేర్నిర్మిమితే () ॥ పురస్తాత్-ప్రత్యఞ్చ-మభ్యుదూహతి ।

పురస్తా-దేవాస్మిన్ ప్రతీచ్య మృతం దధతి ॥

అహం చ త్వం చ వృత్రహన్నితి బ్రహ్మ యజమానస్య హస్తం గృహ్ణాతి ।

బ్రహ్మక్షత్రే ఏవ సందధాతి ।

అభి క్రత్వేన్ద్ర భూరధ జ్మన్నిత్య-ధ్వర్యు-ర్యజమానం

వాచయత్య-భిజిత్యై ॥ 15 (15)

(భవతి - ప్లావయతి - మిమితే పఞ్చ చ)

(A4)

॥ 3.8.5 అనువాకం 5 అశ్వస్య ప్రోక్షణం మహర్షిజామ్ ॥

T.B.3.8.5.1

చ॒త్వార॑ ఋ॒త్విజః॑ స॒ముక్ష॑న్తి ।
 ఆ॒భ్య ఏ॒వైనం॑ చ॒తస్స॑భ్యో ది॒గ్భ్యో-౨భి॑సమీరయన్తి ॥
 శ॒తేన॑ రాజపు॒త్రైః స॒హాధ్వ॑ర్యుః ।
 పు॒రస్తాత్-ప్ర॒త్యజ్ఞి॒ష్టన్ ప్రోక్ష॑తి । అ॒నేనా॑శ్వేన॒ మేధ్యే॑నే॒ష్టావ ।
 అ॒యగ్ం రా॒జా వృ॒త్రం వ॑ద్ధ్యాదితి । రా॒జ్యం వా అ॑ధ్వర్యుః ।
 క్ష॒త్రగ్ం రా॒జపు॒త్రః । రా॒జ్యేనై-వా॑స్మిన్ క్ష॒త్రం ద॑ధాతి ॥
 శ॒తేనా-రా॒జభి॑ర్దుగ్రైః స॒హ బ్ర॒హ్మ । 16 (10)

T.B.3.8.5.2

ద॒క్షిణ॑త ఉ॒దజ్ఞి॒ష్టన్ ప్రోక్ష॑తి । అ॒నేనా॑శ్వేన॒ మేధ్యే॑నే॒ష్టావ ।
 అ॒యగ్ం రా॒జా-౨ప్ర॑తిధృ॒ష్యో-౨స్త్వి॑తి । బ॒లం వై బ్ర॒హ్మ ।
 బ॒లమ॑రా॒జోగ్రః॑ । బ॒లనై-వా॑స్మిన్ బ॒లం ద॑ధాతి ॥
 శ॒తేన॑ సూతగ్రామ॒ణిభిః॑ స॒హ హో॑తా । ప॒శ్చాత్-ప్రా॒జ్ఞిష్ట॑న్ ప్రోక్ష॑తి ।
 అ॒నేనా॑శ్వేన॒ మేధ్యే॑నే॒ష్టావ । అ॒యగ్ం రా॒జా-౨స్త్వి॑ వి॒శః । 17 (10)

T.B.3.8.5.3

బ॒హు॑గ్వై బ॒హ్వాశ్వా॑యై బ॒హ్వాజా॑వి॒కాయై॑ । బ॒హు॑వ్రీ॒హియ॑వాయై బ॒హు॑మా॒షతి॒లాయై॑ ।
 బ॒హు॑హి॒రణ్యా॑యై బ॒హు॑హ॒స్తికా॑యై । బ॒హు॑దా॒సపూ॑రుషాయై ర॒యిమ॑త్యై పు॒ష్టిమ॑త్యై ।
 బ॒హు॑రా॒యస్పౌ॑షాయై రా॒జా-౨స్త్వి॑తి । భూ॒మా వై హో॑తా । భూ॒మా సూ॑తగ్రామ॒ణ్యః ।
 భూ॒మ్నైవా॑స్మిన్ భూ॒మానం॑ దధాతి ॥ శ॒తేన॑ క్ష॒త్ర-సంగ్ర॑హీ॒తృభిః॑ స॒హోద్ధా॑తా ।
 ఉ॒త్త॒రతో ద॑క్షిణా తి॒ష్టన్ ప్రోక్ష॑తి । 18 (10)

T.B.3.8.5.4

అ॒నేనా॑శ్వేన॒ మేధ్యే॑ నే॒ష్టావ । అ॒యగ్ం రా॒జా స॒ర్వమా॑యురే॒త్వితి॑ ।

ఆయు॒ర్వా ఉ॒ద్ధా॒తా । ఆయుః॑ క్ష॒త్త-సంగ్ర॑హీ॒తారః॑ ।

ఆయు॒షై-వాస్మి॑న్నా॒యు-ర్దధా॑తి ॥ శ॒తగ్ం శ॑తం భవ॒న్తి ।

శ॒తా॒యుః పు॑రుషః శ॒తేన్ద్రి॑యః ।

ఆయు॒ష్యేవేన్ద్రి॑యే ప్రతి॒తిష్ఠ॑తి ॥ చ॒తుః శ॒తా భ॑వ॒న్తి ।

చ॒తస్రో ది॑శః () । ది॒క్షే॒వ ప్రతి॑తిష్ఠ॒తి ॥ 19 (11)

(బ్ర॒హ్మ - వి॒శ - ఉ॒క్షతి - ది॒శ ఏ॒కం చ)

(A5)

॥ 3.8.6 అనువాకం 6 భూమా పతతాం బిన్దూనామభిమన్తణమ్ ॥

T.B.3.8.6.1

యథా॑ వై హ॒విషో॑ గృ॒హీత॑స్య స్క॒న్ధతి॑ । ఏ॒వం వా ఏ॒తద॑శ్వస్య స్క॒న్ధతి॑ ।

యన్ని॒క్తమ॑నా-ల॒బ్ధ-ము॒ద్స్రు॑జన్తి । యథ్తో॑క్యా అ॒న్వాహ॑ ।

స॒ర్వహ॑త-మే॒వైనం॑ క॒రోత్య॑-స్క॒న్దాయ॑ । అ॒స్క॒న్నగ్ం॑ హి తత్ ।

యద్ధ॒తస్య॑ స్క॒న్ధతి॑ ॥ స॒హస్ర॑-మ॒న్వాహ॑ । స॒హస్ర॑ సంమి॒తః సు॒వర్గో॑ లో॒కః ।

సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑-భి॒జిత్యై॑ ॥ 20 (10)

T.B.3.8.6.2

యత్ప॑రిమితా అను॒బ్రూయాత్ । పరి॑మి॒తమ॑వ॒రున్ధి॑త । అప॑రిమితా అ॒న్వాహ॑ ।

అప॑రిమి॒తః సు॒వర్గో॑ లో॒కః । సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ స॒మష్ట్యై॑ ॥

స్తో॒క్యా జు॑హోతి । యా ఏ॒వ వ॒ర్ష్యా ఆపః॑ । తా అవ॑రున్ధే ॥

అ॒స్యాం జు॑హోతి । ఇ॒యం వా అ॒గ్ని॒ర్వైశ్వా॒నరః॑ । 21 (10)

T.B.3.8.6.3

అ॒స్యా॑మే॒వైనాః॑ ప్ర॒తి॒ష్ఠా॑పయతి ॥ ఉ॒వా॑చ॒ హ ప్ర॒జాప॑తిః ।
 స్తో॒క్యా॑సు॒ వా అ॒హమ॑శ్వమే॒ధగ్ం॑ స॒గ్ధా॑పయామి ।
 తేన॒ తతః॑ స॒గ్ధితే॑న చ॒రామీ॑తి ॥ అ॒గ్నయే॑ స్వా॒హేత్యా॑హ ।
 అ॒గ్నయ॑ ఏ॒వైనం॑ జ॒హోతి ॥ సో॒మాయ॑ స్వా॒హేత్యా॑హ । సో॒మాయై॒వైనం॑ జ॒హోతి ।
 స॒విత్రే॑ స్వా॒హేత్యా॑హ । స॒విత్ర ఏ॒వైనం॑ జ॒హోతి । 22 (10)

T.B.3.8.6.4

స॒రస్వ॑త్యై స్వా॒హేత్యా॑హ । స॒రస్వ॑త్యా ఏ॒వైనం॑ జ॒హోతి । పూ॒ష్టే స్వా॒హేత్యా॑హ ।
 పూ॒ష్ట ఏ॒వైనం॑ జ॒హోతి । బృ॒హస్ప॑తయే స్వా॒హేత్యా॑హ ।
 బృ॒హస్ప॑తయ ఏ॒వైనం॑ జ॒హోతి । అ॒పాం మో॒దాయ॑ స్వా॒హేత్యా॑హ ।
 అ॒దభ్య॑ ఏ॒వైనం॑ జ॒హోతి । వా॒యవే॑ స్వా॒హేత్యా॑హ ।
 వా॒యవ॑ ఏ॒వైనం॑ జ॒హోతి । 23 (10)

T.B.3.8.6.5

మి॒త్రాయ॑ స్వా॒హేత్యా॑హ । మి॒త్రాయై॒వైనం॑ జ॒హోతి । వ॒రుణా॑య స్వా॒హేత్యా॑హ ।
 వ॒రుణా॑యై॒వైనం॑ జ॒హోతి ॥ ఏ॒తాభ్య॑ ఏ॒వైనం॑ దే॒వతా॑భ్యో జ॒హోతి ॥
 ద॒శ ద॒శ స॒పాందం॑ జ॒హోతి । ద॒శాక్ష॑రా వి॒రాట్ । అన్నం॑ వి॒రాట్ ।
 వి॒రాజై॒-వా॒న్నాద్య॑మవ॒రుణే॑ ॥ ప్ర॒ వా ఏ॒షో-ఽస్మా॑ల్లో॒కా-చ్ఛ్య॑వతే () ।
 యః ప॒రాచీ॒రాహ॑తీ-ర్జు॒హోతి॑ । పు॒నః పు॒నర॑భ్యావ॒ర్తం జ॒హోతి॑ ।
 అ॒స్మిన్నే॒వ లో॒కే ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి ॥
 ఏ॒తాగ్ం హ॒ వావ॑ సో॒ఽశ్వ॑మే॒ధస్య॑ స॒గ్ధితి॑ ము॒వాచా॑-స్క॒న్దాయ॑ ।
 అస్క॑న్న॒గ్ం హి తత్ ।
 యద్య॑జ్ఞస్య స॒గ్ధిత॑స్య స్క॒న్దతి ॥ 24 (16)

(అ॒భిజి॑త్యై - వైశ్వా॒నరః - స॒విత్ర ఏ॒వైనమ్ జ॒హోతి - వా॒యవ॑ ఏ॒వైనమ్ జ॒హోతి - చ్యవ॑తే
 షట్స)

॥ 3.8.7 అనువాకం 7 అథాధ్వర్యుప్రోక్షణమ్ ॥

T.B.3.8.7.1

ప్రజాపతయే త్వా జష్టం ప్రోక్షామీతి పురస్తాత్-పత్యజ్జిష్టన్ ప్రోక్షతి ।
 ప్రజాపతిర్వై దేవానా-మన్నాదో వీర్యావాన్ ।
 అన్నాద్య-మేవాస్మిన్ వీర్యం దధాతి ।
 తస్మాదశ్వః పశూనా-మన్నాదో వీర్యావత్తమః ॥
 ఇన్ద్రాగ్నిభ్యాం త్వేతి దక్షిణతః ।
 ఇన్ద్రాగ్ని వై దేవానామోజిష్ఠో బలిష్ఠో । ఓజ ఏవాస్మిన్ బలం దధాతి ।
 తస్మాదశ్వః పశూనామోజిష్ఠో బలిష్ఠః ॥ వాయవే త్వేతి ప్రశ్చాత్ ।
 వాయుర్వై దేవానామాశుః సారసారితమః । 25 (10)

T.B.3.8.7.2

జవమేవాస్మిన్దధాతి । తస్మాదశ్వః పశూనామాశుః సారసారితమః ॥
 విశ్వేభ్యస్తావ దేవేభ్య ఇత్యుత్తరతః । విశ్వే వై దేవా దేవానాం యశస్వితమాః ।
 యశ ఏవాస్మిన్దధాతి । తస్మాదశ్వః పశూనాం యశస్వితమః ॥
 దేవేభ్య-స్వేత్యధస్తాత్ । దేవా వై దేవానా-మపచితతమాః ।
 అపచితి-మేవాస్మి-న్దధాతి ।
 తస్మాదశ్వః పశూనా-మపచితతమః ॥ 26 (10)

T.B.3.8.7.3

సర్వేభ్యస్తావ దేవేభ్య ఇత్యుపరిష్ఠాత్ । సర్వే వై దేవాస్త్విషిమన్తో హరస్వినః ।

త్విషిమే-వాస్మిన్. హరో దధాతి ।
 తస్మాదశ్వః పశూనాం త్విషిమాన్ హరస్వితమః ॥
 దివే త్వాఽన్తరిజాయ త్వా పృథివ్యై త్వేత్యాహ ।
 ఏభ్య ఏవైనం లోకేభ్యః ప్రోక్షతి ॥
 సతే త్వాఽసతే త్వాఽ-ఽదభ్యస్తావ-షధీభ్యస్తావ విశ్వేభ్యస్తావ
 భూతేభ్య ఇత్యాహ ।
 తస్మాదశ్వమేధయాజినగ్ం సర్వాణి భూతాన్యప జీవన్తి ॥
 బ్రహ్మవాదినో వదన్తి । యత్ప్రాజాపత్యోఽశ్వః () ।
 అథ కస్మాదేన-మన్యాభ్యో దేవతాభ్యోఽపి ప్రోక్షతీతి ।
 అశ్వే వై సర్వా దేవతా అన్వాయతాః ।
 తం యద్విశ్వేభ్యస్తావ భూతేభ్య ఇతి ప్రోక్షతి ।
 దేవతా ఏవాస్మిన్-నన్వాయాతయతి ।
 తస్మాదశ్వే సర్వా దేవతా అన్వాయతాః ॥ 27 (15)
 (సారసారితమో - ఽపచితతమః - ప్రాజాపత్యోఽశ్వ పశ్చ చ)

(A7)

॥ 3.8.8 అనువాకం 8 అశ్వచరితానామశ్వరూపాణాం చ హోమాః ॥

T.B.3.8.8.1

యథా వై హవిషో గృహీతస్య స్కన్ధతి । ఏవం వా ఏతదశ్వస్య స్కన్ధతి ।
 యత్ప్రోక్షిత-మనాలబ్ధ-ముధస్సృజన్తి । యదశ్వ-చరితాని జుహోతి ।
 సర్వహుత-మేవైనం కరోత్య-స్కన్దాయ । అస్కన్దగ్ం హి తత్ ।
 యద్ధుతస్య స్కన్ధతి ॥ ఈంకారాయ స్వాహేం కృతాయ స్వాహేత్యాహ ।

ఏ॒తాని॒ వా అ॑శ్వచరి॒తాని॑ । చ॒రి॒తై॒రే॒వైన॑గ్ం సమ॒ర్థయ॑తి ॥ 28 (10)

T.B.3.8.8.2

తదా॑హుః । అనా॑హుతయో వా అశ్వచరి॒తాని॑ । నైతా హో॑తవ్యా ఇతి ।
అథో॑ ఖల్వాహుః । హో॑తవ్యా ఏ॒వ । అత్ర॑ వావై॒వం వి॒ద్వాన॑శ్వమే॒ధగ్ం
సగ్ధా॑పయతి । యద॑శ్వ-చరి॒తాని॑ జుహోతి । తస్మా॑-ద్ధో॒తవ్యా॑ ఇతి ॥
బ॒హి॒ర్ధా వా ఏ॑నమే॒తదా॑యతనాద్-దధాతి ।
భ్రాతృ॑వ్యమస్మై జనయతి । 29 (10)

T.B.3.8.8.3

యస్యా॑ నాయతనే-ఽన్యత్రాగ్నై-రాహుతీర్ జుహోతి ।
సావి॒త్రియా ఇష్టాః॑ పు॒రస్తా॑ధి॒ష్ట కృతః॑ ।
ఆహ॒వనీ॑యే-ఽశ్వచరి॒తాని॑ జుహోతి ।
ఆయ॑తన ఏ॒వాస్యా॑హుతీర్ జుహోతి । నాస్మై॑ భ్రాతృ॒వ్యం జన॑యతి ॥ తదా॑హుః ।
య॒జ్ఞము॒ఖే య॑జ్ఞము॒ఖే హో॑తవ్యాః । య॒జ్ఞస్య॑ క్షు॒ప్తైః ।
సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా-ను॑ఖ్యాత్యా ఇతి ॥ అథో॑ ఖల్వాహుః । 30 (10)

T.B.3.8.8.4

యద్య॑జ్ఞము॒ఖే య॑జ్ఞము॒ఖే జుహు॑యాత్ । ప॒శుభి-ర్య॑జమా॒నం వ్య॑ర్థయేత్ ।
అవ॑ సు॒వర్గాల్లో॒కా-త్పద్యే॑త । పాపీ॑యాన్ ధ్వా॒న్యది॑తి ।
సకృ॑దే॒వ హో॑తవ్యాః । న య॑జమా॒నం ప॒శుభి-ర్య॑ర్థయతి ।
అభి॑ సు॒వర్గం లో॒కం జ॑యతి । న పాపీ॑యాన్ భవతి ॥
అష్టా॑చ॒త్వారి॑గ్ంశతమశ్వ రూ॒పాణి॑ జుహోతి ।
అష్టా॑చ॒త్వారి॑గ్ంశదక్షరా జగతి () । జాగ॒తోఽశ్వః॑ ప్రా॒జాప॒త్యః సమృ॑ద్ధ్యై ॥
ఏక॑మతి॒రిక్తం జుహో॑తి । తస్మా॑దే॒కః ప్ర॒జాస్వ॑ర్థుకః ॥ 31 (13)

(అర్థయతి - జనయతి - ఖల్వాహుర్ - జగతీ త్రిణి చ)

(A8)

॥ 3.8.9 అనువాకం 9 అశ్వస్య నామ్నామభివాచనం, ఉత్సర్గశ్చ ॥

T.B.3.8.9.1

విభూర్మాత్రా ప్రభూః పిత్రేత్యాహ । ఇయం వై మాతా । అసౌ పితా ।
ఆభ్యామేవైనం పరిదదాతి ॥ అశ్వోఽసి హయోఽసీత్యాహ ।
శాస్త్యైవైసమేతత్ । తస్మాచ్ఛిష్టాః ప్రజా జాయన్తే ॥ అత్వోఽసీత్యాహ ।
తస్మాదశ్వః సర్వాన్ పశూనత్యేతి ।
తస్మాదశ్వః సర్వేషాం పశూనాగ్ శ్రేష్ఠ్యం గచ్ఛతి ॥ 32 (10)

T.B.3.8.9.2

ప్ర యశః శ్రేష్ఠ్యమాప్నోతి । య ఏవం వేద ॥
నరోఽస్యర్వాఽసి సప్తిరసి వాజ్యసీత్యాహ ।
రూపమేవాస్యైతన్మహిమానం వ్యాచష్టే ॥
యయుర్నామా-ఽసీత్యాహ । ఏతద్వా అశ్వస్య ప్రియం నామధేయమ్ ।
ప్రియేణైవైనం నామధేయేనాభివదతి । తస్మాదప్యామిత్రౌ సగంత్య ।
నామ్నా చేధ్వయేతే । మిత్రమేవ భవతః ॥ 33 (10)

T.B.3.8.9.3

ఆదిత్యానాం పత్వా-ఽన్విహిత్యాహ । ఆదిత్యానేవైనం గమయతి ॥
అగ్నయే స్వాహా స్వాహేన్ద్రాగ్నిభ్యామితి పూర్వహోమా-జ్ఞుహోతి ।
పూవ ఏవ ద్విషంతం భ్రాతృవ్య-మతిక్రామతి ॥

భూరసి భువే త్వా భవ్యాయ త్వా భవిష్యతే త్వేత్యుధ్స్పజతి సర్వత్వాయ ॥
 దేవా ఆశాపాలా ఏతం దేవేభ్యోఽశ్వం మేధాయ ప్రోక్షితం గోపాయతేత్యాహ ।
 శతం వై తల్వ్య రాజపుత్రా దేవా ఆశాపాలాః । తేభ్య ఏవైనం పరిదదాతి ॥
 ఈశ్వరో వా అశ్వః ప్రముక్తః పరాం పరావతం గన్తోః ।
 ఇహ ధృతిః స్వాహేహ విధృతిః స్వాహేహ రన్తిః స్వాహేహ రమతిః
 స్వాహేతి చత్పషు పథు జుహోతి । 34 (10)

T.B.3.8.9.4

ఏతా వా అశ్వస్య బన్ధనమ్ । తాభిరేవైనం బధ్నాతి ।
 తస్మాదశ్వః ప్రముక్తో బన్ధన-మాగచ్ఛతి ।
 తస్మాదశ్వః ప్రముక్తో బన్ధనం న జుహోతి ॥
 రాష్ట్రం వా అశ్వమేధః । రాష్ట్రే ఖలు వా ఏతే వ్యాయచ్ఛన్తే ।
 యేఽశ్వం మేధ్యగ్ం రక్షన్తి । తేషాం య ఉదృచం గచ్ఛన్తి ।
 రాష్ట్రాదేవ తే రాష్ట్రం గచ్ఛన్తి । అథ య ఉదృచం న గచ్ఛన్తి () । 35 (10)

T.B.3.8.9.5

రాష్ట్రాదేవ తే వ్యవచ్ఛిద్యన్తే । పరా వా ఏష సీచ్యతే ।
 యో-ఽబలో-ఽశ్వమేధేన యజతే । యదమిత్రా అశ్వం విన్దేరన్న్ ।
 హన్యేతాస్య యజ్ఞః । చతుశ్శతా రక్షన్తి । యజ్ఞస్యాఘాతాయ ॥
 అథాన్య-మానీయ ప్రోక్షేయుః । సైవ తతః ప్రాయశ్చిత్తిః ॥ 36 (9)
 (గచ్ఛతి - భవతః - పథు జుహోతి - న గచ్ఛన్తి - +నవ చ)

(A9)

॥ 3.8.10 అనువాకం 10 దీక్షాభిధానమ్ తత్ర వైశ్వదేవహోమః ॥

ప్రజాపతి-రకామయతాశ్వమేధేన యజేయేతి । స తపోఽతప్యత ।
 తస్య తేషానస్య । సప్తాత్మనో దేవతా ఉదక్రామన్న ।
 సా దీక్షా-ఽభవత్ । స ఏతాని వైశ్వదేవాన్యపశ్యత్ । తాన్య జహోత్ ।
 త్వైర్వై స దీక్షామవారుణ । యద్వైశ్వ దేవాని జహోతి ।
 దీక్షామేవ-తైర్యజమానో-ఽవరుణే ॥ 37 (10)

సప్త జహోతి । సప్త హి తా దేవతా ఉదక్రామన్న ॥ అన్వహం జహోతి ।
 అన్వహమేవ దీక్షామవరుణే ॥ త్రిణి వైశ్వదేవాని జహోతి ।
 చత్వార్యోద్గ్రహణాని । సప్త సంపద్యంతే । సప్త వై శీర.షణ్ణ్యాః ప్రాణాః ।
 ప్రాణా దీక్షా । ప్రాణైరేవ ప్రాణాన్దీక్షామవరుణే ॥ 38 (10)

ఏకవింశతిం వైశ్వదేవాని జహోతి । ఏకవింశతిర్వై దేవలోకాః ।
 ద్వాదశ మాసాః పశ్చుర్తవః । త్రయ ఇమే లోకాః ।
 అసావాదిత్య ఏకవింశః ॥ ఏష సువర్గో లోకః । తద్దైవ్యం క్షత్తమ్ ।
 సా శ్రీః । తద్బ్రుధ్నస్య విష్టపమ్ । తథ్వాసరాజ్య-ముచ్యతే ॥ 39 (10)

త్రింశతమాద్గ్రహణాని జహోతి । త్రింశదక్షరా విరాట్ ।
 అన్నం విరాట్ । విరాజైవాన్నాద్యమవరుణే ॥
 తేధా విభజ్య దేవతాం జహోతి । త్ర్యావృతో వై దేవాః ।
 త్ర్యావృత ఇమే లోకాః । ఏషాం లోకానామాప్యై ।
 ఏషాం లోకానాం క్షప్త్యై ॥
 అప్త వా ఏతస్మాత్ప్రాణాః క్రామన్తి । 40 (10)

యో దీ॒క్షామ॑తి-రే॒చయ॑తి । స॒ప్తా॒హం ప్ర॑చరన్తి ।
 స॒ప్త వై శీ॑ర్షణ్యాః ప్రా॒ణాః । ప్రా॒ణా దీ॒క్షా ।
 ప్రా॒ణైరే॒వ ప్రా॒ణాన్దీ॒క్షామ॑వరున్ధే ॥ పూ॒ర్ణా॒హుతి॑-ము॒త్తమా॑ం జు॒హోతి॑ ।
 స॒ర్వం వై పూ॑ర్ణా॒హుతిః॑ । స॒ర్వమే॒వాప్నో॑తి । అ॒థో ఇ॒యం వై పూ॑ర్ణా॒హుతిః॑ ।
 అ॒స్యామే॒వ ప్ర॑తితిష్ఠతి () ॥ 41 (10)
 (రు॒న్ధే - ప్రా॒ణాన్ దీ॒క్షామ॑వరున్ధ - ఉ॒చ్యతే - క్రా॒మన్తి - తిష్ఠ॑తి)

(A10)

॥ 3.8.11 అనువాకం 11 వైశ్వదేవహోమమన్తవ్యాఖ్యానమ్ ॥

ప్ర॒జాప॑తి-ర॒శ్వమే॑ధ-మ॒సృజ॑త । తగ్ం స॒ప్తం న కి॒చ్ఛానో॑దయచ్ఛత్ ।
 తం వై॒శ్వదే॑వాన్యే-వోద॑యచ్ఛన్న । యద్వై॒శ్వదే॑వానీ జు॒హోతి॑ ।
 య॒జ్ఞస్యో॑ద్యత్యై ॥ స్వా॒హా-ఽఽధి॑మాధీతాయ స్వా॒హా ।
 స్వా॒హా-ఽఽధీ॑తం మన॑సే స్వా॒హా । స్వా॒హా మనః॑ ప్ర॒జాప॑తయే స్వా॒హా ।
 కాయ॑ స్వా॒హా క॒స్మై స్వా॒హా క॒తమ॑స్మై స్వా॒హేతి॑ ప్రా॒జాప॑త్యే ముఖ్యే భవతః ।
 ప్ర॒జాప॑తి-ముఖాభిరే॒వైనం॑ దే॒వతా॑భిరుద్యచ్ఛతే ॥ 42 (10)

అదీ॑త్యై స్వా॒హాఽదీ॑త్యై మ॒హ్యై స్వా॒హాఽదీ॑త్యై సు॒మృడి॑కాయై స్వా॒హేత్యా॑హ ।
 ఇ॒యం వా అదీ॑తిః । అ॒స్యా ఏ॒వైనం॑ ప్ర॒తిష్ఠా॑యోద్యచ్ఛతే ॥
 స॒రస్వ॑త్యై స్వా॒హా స॒రస్వ॑త్యై బృ॒హత్యై॑ స్వా॒హా స॒రస్వ॑త్యై

పావకాయై స్వాహేత్యాహ ।

వైవై సరస్వతీ । వైవైవైనముద్యచ్ఛతే ॥

పూష్టే స్వాహా పూష్టే ప్రపథ్యాయ స్వాహా పూష్టే నరస్థిషాయ స్వాహేత్యాహ ।

పశవో వై పూషా । పశుభిరైవైన-ముద్యచ్ఛతే ॥

త్వష్టే స్వాహా త్వష్టే తురీపాయ స్వాహా త్వష్టే పురురూపాయ స్వాహేత్యాహ () ।

త్వష్టా వై పశూనాం మిథునానాగ్ం రూపకృత్ । రూపమేవ పశుషు దధాతి ।

అథో రూపైరైవైన-ముద్యచ్ఛతే ॥

విష్టవే స్వాహా విష్టవే నిఖుర్యపాయ స్వాహా విష్టవే నిభూయపాయ స్వాహేత్యాహ ।

యజ్ఞో వై విష్టుః । యజ్ఞాయైవైన-ముద్యచ్ఛతే ॥

పూర్ణాహుతి-ముత్తమాం జుహోతి । ప్రత్యుత్తబ్ధ్యై సయత్వాయ ॥ 43 (18)

(యచ్ఛతే - పురురూపాయ స్వాహేత్యాహాష్టా చ)

(A11)

॥ 3.8.12 అనువాకం 12 ॥

అశ్వసంచరణవధ్సరే ప్రతిదినం దేవయజనదేశే కర్తవ్యమిష్టిత్రయమభిధీయతే

T.B.3.8.12.1

సావిత్ర-మష్టకపాలం ప్రాతర్నిర్వపతి । అష్టాక్షరా గాయత్రీ ।

గాయత్రం ప్రాతస్సవనం ।

ప్రాతస్సవనా దేవైనం గాయత్రియా శ్చన్దసోఽధి నిర్మమితే ।

అథో ప్రాతస్సవనమేవ తేనాప్నోతి । గాయత్రిం ఛన్దః ॥

సవిత్రే ప్రసవిత్ర ఏకాదశ-కపాలం మధ్యన్దినే । ఏకాదశాక్షరా త్రిష్టవ్ ।

త్రైష్టభం మాధ్యన్దినగ్ం సవనమ్ ।

మాధ్యన్ది¹నా-దే²వైన³ం స⁴వనా⁵త్రి⁶ష్టు⁷భః-ఛ⁸న్ద⁹సో¹⁰ఽధి¹¹ ని¹²ర్మి¹³మీ¹⁴తే | 44 (10)

T.B.3.8.12.2

అథో¹ మా²ధ్యన్ది³న⁴మే⁵వ స⁶వ⁷న్తం⁸ తే⁹నా¹⁰ప్నో¹¹తి | త్రి¹²ష్టు¹³భం¹⁴ ఛ¹⁵న్దః¹⁶ ||

స¹వి²త్ర ఆ³స⁴వి⁵త్రే⁶ ద్వా⁷ద⁸శ-క⁹పాల-మ¹⁰ప¹¹రా¹²హ్ణే¹³ | ద్వా¹⁴ద¹⁵శా¹⁶క్ష¹⁷రా¹⁸ జ¹⁹గ²⁰తీ²¹ |

జా¹గ²తం³ తృ⁴తీ⁵య⁶ స⁷వ⁸న⁹మ్ |

తృ¹తీ²య³ స⁴వ⁵నా⁶దే⁷వై⁸నం⁹ జ¹⁰గ¹¹త్యా¹² శ¹³ఛ¹⁴న్ద¹⁵సో¹⁶ఽధి¹⁷ ని¹⁸ర్మి¹⁹మీ²⁰తే²¹ |

అథో¹ తృ²తీ³య⁴ స⁵వ⁶న⁷మే⁸వ తే⁹నా¹⁰ప్నో¹¹తి |

జ¹గ²తీ³ం⁴ ఛ⁵న్దః⁶ || ఈ⁷శ⁸వ⁹రో¹⁰ వా¹¹ అ¹²శ¹³వః¹⁴ ప్ర¹⁵ము¹⁶క్తః¹⁷ ప¹⁸రా¹⁹ం²⁰ ప²¹రా²²వ²³తం²⁴ గ²⁵న్తోః²⁶ |

ఇ¹హ² ధృ³తిః⁴ స్వా⁵హే⁶హ⁷ వి⁸ధృ⁹తిః¹⁰ స్వా¹¹హే¹²హ¹³ ర¹⁴న్తిః¹⁵ స్వా¹⁶హే¹⁷హ¹⁸ ర¹⁹మ²⁰తిః²¹ స్వా²²హే²³తి²⁴ చ²⁵త²⁶స్ర²⁷

ఆ¹హ²తి³-ఋ⁴హో⁵తి () | 45 (10)

T.B.3.8.12.3

చ¹త²స్రో³ ది⁴శః⁵ | ది⁶గ్భి⁷రే⁸వై⁹నం¹⁰ ప¹¹రి¹²గృ¹³హ్ణా¹⁴తి || ఆ¹⁵శ¹⁶వ¹⁷త్తో¹⁸ వ్ర¹⁹జో²⁰ భ²¹వ²²తి |

వ్ర¹జా²ప³తి-రే⁴వే⁵భ్యో⁶ ని⁷లా⁸య⁹త | అ¹⁰శో¹¹ర్ష¹² రూ¹³పం¹⁴ కృ¹⁵త్వా¹⁶ |

సో¹ఽశ²వ³త్థే⁴ స⁵మ⁶వ⁷ధ⁸స్స⁹ర-మ¹⁰తి¹¹ష్ఠ¹²త్ | త¹³ద¹⁴శ¹⁵వ¹⁶త్థ¹⁷స్యా¹⁸-శ¹⁹వ²⁰త్థ²¹త్వ²²మ్ |

య¹దా²శ³వ⁴త్తో⁵ వ్ర⁶జో⁷ భ⁸వ⁹తి | స్వ¹⁰ ఏ¹¹వై¹²నం¹³ యో¹⁴నౌ¹⁵ ప్ర¹⁶తి¹⁷ష్ఠా¹⁸ప¹⁹య²⁰తి || 46 (9)

(త్రి¹ష్టు²భ³ శ⁴ఛ⁵న్ద⁶సో⁷ఽధి⁸ ని⁹ర్మి¹⁰మీ¹¹తే - జ¹²హో¹³తి - +న¹⁴వ¹⁵ చ)

(A12)

|| 3.8.13 అనువాకం 13 సంవత్సరార్ధవముఖ్యస్యగ్రేరూపస్థానమ్ ||

T.B.3.8.13.1

ఆ¹ బ్ర²హ్మా³న్ బ్రా⁴హ్మ⁵ణో⁶ బ్ర⁷హ్మా⁸వ⁹ర్చ¹⁰సీ¹¹ జా¹²య¹³తా¹⁴-మి¹⁵త్యా¹⁶హ |

బ్రాహ్మణ ఏవ బ్రహ్మవర్చసం దధాతి ।

తస్మాత్పురా బ్రాహ్మణో బ్రహ్మవర్చస్య జాయత ॥

ఆఽస్మిన్ రాష్ట్రే రాజస్య ఇషవ్యః శూరో మహారథో జాయతా-మిత్యాహ ।

రాజస్య ఏవ శౌర్యం మహిమానం దధాతి ।

తస్మాత్పురా రాజస్య ఇషవ్యః శూరో మహారథో-ఽజాయత ॥

దోగ్ధీ ధేనురిత్యాహ । ధేన్వామేవ పయో దధాతి ।

తస్మాత్పురా దోగ్ధీ ధేనురజాయత । వోథాఽనఽడా-నిత్యాహ । 47 (10)

T.B.3.8.13.2

అనఽడుహ్యేవ వీర్యం దధాతి । తస్మాత్పురా వోథాఽనఽడానజాయత ।

ఆశుః సప్తిరిత్యాహ । అశ్వ ఏవ జవం దధాతి ।

తస్మాత్పురా-ఽఽశురశ్వో-ఽజాయత । పురధింర్యోషేత్యాహ ।

యోషిత్యేవ రూపం దధాతి । తస్మాద్ద్రి యువతిః ప్రియా భావుకా ॥

జిష్ణూ రథేష్ఠా ఇత్యాహ । ఆ హ వై తత్ర జిష్ణూ రథేష్ఠా జాయతే । 48 (10)

T.B.3.8.13.3

యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ॥ సభేయో యువేత్యాహ । యో వై పూర్వవయసీ ।

స సభేయో యువా । తస్మాద్యువా పుమాన్ ప్రియో భావుకః ॥

ఆఽస్య యజమానస్య వీరో జాయతా-మిత్యాహ ।

ఆ హ వై తత్ర యజమానస్య వీరో జాయతే ।

యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ॥ నికామేనికామే నః పర్జన్యో వర్షత్విత్యాహ ।

నికామేనికామే హ వై తత్ర పర్జన్యో వర్షతి () ।

యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ॥ ఫలినో న ఓషధయః పచ్యంతా-మిత్యాహ ।

ఫలినో హ వై తత్రోషధయః పచ్యన్తే । యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ।

యోగక్షేమో నః కల్పతా-మిత్యాహ ।

కల్పతే హ వై తత్ర ప్రజాభ్యో యోగక్షేమః ।
 యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ॥ 49 (17)
 (అనన్ద్యానిత్యాహ - జాయతే - వర్షతి సప్త చ)

(A13)

॥ 3.8.14 అనువాకం 14 అన్నహోమాః. త్రిరాత్రరూపస్యాశ్వమేధస్య ప్రథమదినరాత్రౌ ॥

T.B.3.8.14.1

ప్రజాపతి-ర్దేవేభ్యో యజ్ఞాన్ వ్యాదీశత్ । స ఆత్మ-న్నశ్వమేధమధత్త ।
 తం దేవా అబ్రువన్ । ఏష వావ యజ్ఞః । యదశ్వమేధః ।
 అప్యేవ నోఽత్రాస్త్వితి । తేభ్య ఏతానన్నహోమాన్ ప్రాయచ్ఛత్ ।
 తానజహోత్ । త్వైర్వై స దేవాన ప్రిణాత్ । యదన్న-హోమాఙ్ఘుహోతి । 50 (10)

T.B.3.8.14.2

దేవానేవ తైర్యజమానః ప్రిణాతి ॥ ఆజ్యేన జహోతి ।
 అగ్నేర్వా ఏతద్రూపమ్ । యదాజ్యమ్ । యదాజ్యేన జహోతి ।
 అగ్నిమేవ తత్ప్రిణాతి ॥ మధునా జహోతి ।
 మహత్యై వా ఏతద్దేవతాయై రూపమ్ । యన్మధు । యన్మధునా జహోతి । 51 (10)

T.B.3.8.14.3

మహాతీమేవ తద్దేవతాం ప్రిణాతి । తన్మలై-ర్జహోతి ।
 వసూనాం వా ఏతద్రూపమ్ । యత్తన్మలాః । యత్తన్మలై-ర్జహోతి ।
 వసూనేవ తత్ప్రిణాతి । పృథుకై-ర్జహోతి (ర్జహోతి) ।
 రుద్రాణాం వా ఏతద్రూపమ్ । యత్పృథుకాః । యత్పృథుకై-ర్జహోతి । 52 (10)

రుద్రానే॒వ త॑త్ప్రిణాతి । లా॒జైర్జు॑హోతి । ఆ॒ది॒త్యా॒నాం వా ఏ॒తద్రూ॑పమ్ ।
 య॒ల్లా॒జాః । య॒ల్లా॒జైర్జు॑హోతి । ఆ॒ది॒త్యా॒నే॒వ త॑త్ప్రిణాతి ।
 క॒ర॒మై॒బ్-ర్జు॑హోతి । వి॒శ్వే॒షాం వా ఏ॒తద్దే॒వానాగ్ం రూ॑పమ్ । య॒త్క॒ర॒మా॒భః ।
 య॒త్క॒ర॒మై॒బ్-ర్జు॑హోతి । 53 (10)

వి॒శ్వా॒నే॒వ తద్దే॒వాన్ ప్రి॑ణాతి । ధా॒నా॒భి-ర్జు॑హోతి ।
 నక్ష॑త్రాణాం వా ఏ॒తద్రూ॑పమ్ । య॒ద్ధా॒నాః । య॒ద్ధా॒నా॒భి-ర్జు॑హోతి ।
 నక్ష॑త్రాణ్యే॒వ త॑త్ప్రిణాతి । స॒క్తు॑భి-ర్జుహోతి । ప్ర॒జాప॑తే॒ర్వా ఏ॒తద్రూ॑పమ్ ।
 య॒థ్స॒క్త॒వః । య॒థ్స॒క్తు॑భి-ర్జుహోతి । 54 (10)

ప్ర॒జాప॑తి॒మే॒వ త॑త్ప్రిణాతి । మ॒సూ॒స్యైర్జు॑హోతి ।
 స॒ర్వా॒సాం వా ఏ॒తద్దే॒వతా॑నాగ్ం రూ॑పమ్ । య॒న్మ॒సూ॒స్యాని॑ ।
 య॒న్మ॒సూ॒స్యై-ర్జు॑హోతి । స॒ర్వా ఏ॒వ తద్దే॒వతాః॑ ప్రిణాతి ।
 ప్రి॒య॒ఙ్గ॒త॒ణ్ణు॒లై-ర్జు॑హోతి । ప్రి॒యా॒ఙ్గా హ॒ వై నా॒మైతే॑ ।
 ఏ॒తైర్వై దే॒వా అ॒శ్వ॒స్యా॒ఙ్గాని॑ స॒మద॑ధుః । య॒త్ప్రి॒య॒ఙ్గ॒త॒ణ్ణు॒లై-ర్జు॑హోతి () । అ॒శ్వ॒స్యై॒వా॒ఙ్గాని॑
 సం॑దధాతి ॥ దశా॑న్నాని జుహోతి । దశా॑క్షరా వి॒రాట్ ।
 వి॒రాట్-కృ॒థ్స్సా॒స్యా-న్నా॒ద్య॒స్యా-వ॑రుద్ద్యై ॥ 55 (14)
 (జు॒హోతి - మ॒ధునా॑ జు॒హోతి - పృ॒థ్వుకై॑ర్జుహోతి - క॒ర॒మై॒బ్-ర్జు॑హోతి - స॒క్తు॑భిర్జుహోతి -
 ప్రి॒య॒ఙ్గ॒త॒ణ్ణు॒లైర్జు॑హోతి చ॒త్వారి॑ చ)

(అన్నహోమానాజ్యేనాగ్నేర్మధునా తణ్ణులైః పృథుకైర్దాజైః కరమ్బైర్దానాభిః సక్తుభిర్మసూస్వైః
ప్రియఙ్గుతణ్ణులైర్ దశాన్నాని ద్వాదశ)

॥ 3.8.15 అనువాకం 15 తత్ప్రకారవిశేష ॥

T.B.3.8.15.1

ప్రజాపతి-రశ్వమేధమసృజత । తగ్ం స్పృష్టగ్ం రక్షాగ్స్య జిఘాగ్ంసన్న ।
స ఏతాన్ ప్రజాపతిర్నక్తగ్ం హోమాన-పశ్యత్ । తాన జహోత్ ।
తైర్వై స యజ్ఞాద్ రక్షాగ్స్యపాహన్న । యన్నక్తగ్ం హోమాఙ్ఘుహోతి ।
యజ్ఞాదేవ తైర్యజమానో రక్షాగ్స్యపహన్తి ॥ ఆజ్యేన జహోతి ।
వజ్రో వా ఆఙ్ఘమ్ । వజ్రేణైవ యజ్ఞాద్ రక్షాగ్స్యపహన్తి ॥ 56 (10)

T.B.3.8.15.2

ఆఙ్యస్య ప్రతిపదం కరోతి । ప్రాణో వా ఆఙ్ఘమ్ ।
ముఖత ఏవాస్య ప్రాణం దధాతి ॥ అన్నహోమా-ఙ్ఘుహోతి ।
శరీరవదేవావరుణే ॥ వ్యత్యాసం జహోతి । ఉభయస్యా వరుద్ధ్యై ॥
నక్తం జహోతి । రక్షసామపహత్యై ॥ ఆజ్యేనాన్ తతో జుహోతి । 57 (10)

T.B.3.8.15.3

ప్రాణో వా ఆఙ్ఘమ్ । ఉభయత ఏవాస్య ప్రాణం దధాతి ।
పురస్తా-చోచపరిష్టాచ్చ ॥ ఏకస్మై స్వాహేత్యాహ ।
అస్మిన్నేవ లోకే ప్రతితిష్ఠతి । ద్వాభ్యాగ్ స్వాహేత్యాహ ।

అముష్మిన్నేవ లోకే ప్రతిష్ఠితి । ఉభయోరేవ లోకయాః ప్రతిష్ఠితి ।

అస్మిగ్గాచ-ముష్మిగ్గశ్చ ॥ శతాయ స్వాహేత్యాహ () ।

శతాయుర్వై పురుషః శతవీర్యః । ఆయురేవ వీర్యమవరున్ధే ।

సహస్రాయ స్వాహేత్యాహ । ఆయుర్వై సహస్రమ్ । ఆయురేవా-వరున్ధే ॥

సర్వస్మై స్వాహేత్యాహ । అపరిమితమేవా వరున్ధే ॥ 58 (17)

(ఏవ యజ్ఞద్ రక్షాగ్గ్స్యపహన్ - త్యన్తతో జుహోతి - శతాయ స్వాహేత్యాహ సప్త చ)

(A15)

॥ 3.8.16 అనువాకం 16 వివరణమేతయోః ॥

T.B.3.8.16.1

ప్రజాపతిం వా ఏష ఈస్సతీత్యాహుః । యోఽశ్వమేధేన యజత ఇతి ।

అథో ఆహుః । సర్వాణి భూతానీతి ॥ ఏకస్మై స్వాహేత్యాహ ।

ప్రజాపతిర్వా ఏకః । తమేవాప్నోతి ॥

ఏకస్మై స్వాహో ద్వాభ్యాగ్గ్ స్వాహేత్యభి-పూర్వమాహుతీ-రుహోతి ।

అభిపూర్వమేవ సవర్గం లోకమేతి ॥ ఏకోత్తరం జుహోతి । 59 (10)

T.B.3.8.16.2

ఏకవదేవ సువర్గం లోకమేతి ॥ సన్తతం జుహోతి ।

సువర్గస్య లోకస్య సన్తత్యై ॥ శతాయ స్వాహేత్యాహ ।

శతాయుర్వై పురుషః శతవీర్యః । ఆయురేవ వీర్యమవరున్ధే ।

సహస్రాయ స్వాహేత్యాహ । ఆయుర్వై సహస్రమ్ । ఆయురేవా వరున్ధే ॥

అయుతాయ స్వాహో నియుతాయ స్వాహో ప్రయుతాయ స్వాహేత్యాహ । 60 (10)

త్రయ॑ ఇ॒మే లో॒కాః । ఇ॒మానే॒వ లో॒కాన॑వ॒రున్ధే ॥ అ॒ర్బుదా॒య సా॒వహే॑త్యా॒హా ।
 వా॒గ్వా అ॒ర్బుద॑మ్ । వా॒చమే॒వా వ॑రున్ధే ॥ న్య॑ర్బుదా॒య సా॒వహే॑త్యా॒హా ।
 యో వై వా॒చో భూ॒మా । తస్మ్య॑ర్బుదమ్ ।
 వా॒చ ఏ॒వ భూ॒మాన॒మవ॑రున్ధే ॥
 స॒ముద్రా॒య సా॒వహే॑త్యా॒హా । 61 (10)

స॒ముద్ర॑మే॒వాప్నో॑తి । మ॒ద్ధ్యాయ॑ సా॒వహే॑త్యా॒హా । మ॒ద్ధ్యమే॒వాప్నో॑తి ।
 అ॒న్తాయ॑ సా॒వహే॑త్యా॒హా । అ॒న్తమే॒-వాప్నో॑తి । ప॒రార్థా॒య సా॒వహే॑త్యా॒హా ।
 ప॒రార్థ॑మే॒వాప్నో॑తి ॥ ఉ॒షసే॑ సా॒వహో॑ వ్య॒ష్ట్యై సా॒వహే॑త్యా॒హా । రా॒త్రిర్వా ఉ॒షాః ।
 అ॒హార్వ్య॑ష్టిః () । అ॒హో॒రాత్రే॑ ఏ॒వావ॑రున్ధే ।
 అ॒థో అ॒హో॒రాత్ర॑యో॒రేవ ప్ర॑తి॒తిష్ఠ॑తి ॥
 తా య॑దు॒భయి॑ర్ది॒వా వా న॑క్తం॒ వా జ॒హు॒యాత్ । అ॒హో॒రాత్రే॑ మో॒హయే॑త్ ।
 ఉ॒షసే॑ సా॒వహో॑ వ్య॒ష్ట్యై సా॒వహో॑దే॒ష్యతే॑ సా॒వహో॑ద్య॒తే
 సా॒వహే॑త్య॒నుది॑తే జ॒హోతి॑ ।
 ఉ॒దితా॑య॒ సా॒వహో॑ సు॒వర్గా॒య సా॒వహో॑ లో॒కాయ॑ సా॒వహే॑త్యు॒దీతే॑ జ॒హోతి॑ ।
 అ॒హో॒రాత్ర॑యో-ర॒వ్యతి॑మో॒హయ॑ ॥ 62 (17)
 (ఏ॒కోత్త॑రమ్ జు॒హోతి - ప్ర॒యుతా॑య॒ సా॒వహే॑త్యా॒హా - స॒ముద్రా॒య సా॒వహే॑త్యా॒హాహౌ
 - వ్య॑ష్టిః స॒ప్త చ)

(A16)

॥ 3.8.17 అనువాకం 17 సప్తమకాణ్డగతాన్నహోమానువాకా వ్యాఖ్యానస్తే ॥

విభూ॒ర్మా॒త్రా ప్ర॒భూః పిత్రే॑త్యశ్వ-నా॒మాసి॑ జుహోతి ।
 ఉభ॑యోరే॒వైనం॑ లోక॑యో-ర్నామ॒ధేయం॑ గమయతి ॥
 ఆయ॑నాయ॒ స్వాహా॑ ప్రాయ॒ణాయ॒ స్వాహే॑త్యుద్-ద్రా॒వాఙ్జుహోతి॑ ।
 సర్వ॑మే॒వైన-మ॑స్క॒న్నగ్ం॑ సు॒వర్గం॑ లోకం॑ గమయతి ॥
 అగ్న॑యే॒ స్వాహా॑ సో॒మాయ॒ స్వాహే॑తి పూ॒ర్వహా॒మా-ఙ్జుహోతి॑ ।
 పూ॒ర్వ ఏ॒వ ది॒విష॑న్తం॒ భ్రాతృ॑వ్య-మతి॒క్రామతి॑ ॥
 పృథి॑వ్యై స్వాహా॑-న్తరి॒క్షాయ॒ స్వాహే॑త్యాహ । యథా॑ య॒జురే॒వైతత్ ॥
 అగ్న॑యే॒ స్వాహా॑ సో॒మాయ॒ స్వాహే॑తి పూ॒ర్వదీ॒క్షా జుహోతి॑ ।
 పూ॒ర్వ ఏ॒వ ది॒విష॑న్తం॒ భ్రాతృ॑వ్య-మతి॒క్రామతి॑ ॥ 63 (10)

పృథి॑వ్యై స్వాహా॑-న్తరి॒క్షాయ॒ స్వాహే॑త్యే-కవి॒గ్ంశినీం॑ దీ॒క్షాం జుహోతి॑ ।
 ఏక॑వి॒గ్ంశతి॒ర్వై దే॒వలో॒కాః । ద్వాద॑శ మా॒సాః ప॒ఞ్చర్త॑వః ।
 త్రయ॑ ఇ॒మే లో॒కాః । అసా॑వాది॒త్య ఏక॑వి॒గ్ంశః । ఏష॑ సు॒వర్గో లో॒కః ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ సమ॒ష్ట్యై ॥
 భువో॑ దే॒వానాం॑ కర్మ॒ణేత్యు॑తు-దీ॒క్షా జుహోతి॑ ।
 ఋ॒తూనే॒-వాస్మై॑ కల్పయతి ॥
 అగ్న॑యే॒ స్వాహా॑ వాయ॒వే స్వాహే॑తి జుహో॒త్య-నన్తరి॑త్యై ॥ 64 (10)

అ॒ర్వాఙ్జు॒ఙ్ఘః సం॑క్రా॒మత్వి-త్యా॑ప్తి-ర్జుహోతి । సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑ప్త్యై ॥
 భూ॒తం భ॑వ్యం భవి॒ష్యది॒తి ప॑ర్యాప్తి-ర్జుహోతి ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ ప॑ర్యాప్త్యై ॥
 ఆ మే॑ గృ॒హా భ॑వన్తి॒వ్త్యాభూ-ర్జు॑హోతి । సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑ భూ॒త్యై ॥
 అగ్ని॑నా తపో-న్వ॒భవది॑త్యను॒భూ-ర్జు॑హోతి । సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑ను॒భూత్యై ॥

స్వాహా-౨౨ ధిమాధీతాయ స్వాహేతి సమస్తాని వైశ్వదేవాని జహోతి ।
 సమస్తమేవ ద్విషంతం భ్రాతృవ్య-మతిక్రామతి ॥ 65 (10)

T.B.3.8.17.4

దదభ్యః స్వాహా హనూభ్యాగ్ స్వాహేత్యజహోమా-జ్జుహోతి ।
 అజ్ఞే అజ్ఞే వై పురుషస్య పాప్మోపశ్లిష్టః ।
 అజ్ఞాదజ్ఞా దేవైనం పాప్మనస్తేన ముజ్చతి ॥
 అజ్ఞేతాయ స్వాహా కృష్ణాయ స్వాహా శ్వేతాయ స్వాహేత్య-
 శ్వరూపాణి జహోతి ।
 రూపైరేవైనగ్ సమర్థయతి ॥
 ఓషధీభ్యః స్వాహా మూలేభ్యః స్వాహేత్యోషధి హోమాజ్జుహోతి ।
 ద్వయో వా ఓషధయః । పుష్పేభ్యోఽన్యః ఫలం గృహ్ణాన్తి ।
 మూలేభ్యోఽన్యః । తా ఏవోభయీరవరున్ధే ॥ 66 (10)

T.B.3.8.17.5

వనస్పతిభ్యః స్వాహేతి వనస్పతి-హోమాజ్జుహోతి ।
 ఆరణ్యస్యాన్నాద్యస్యావరుద్ధ్యే ॥
 మేషస్తావ పచతై-రవత్విత్య-పావ్యాని జహోతి ।
 ప్రాణా వై దేవా అపావ్యాః । ప్రాణానేవావరున్ధే ॥
 కూప్యాభ్యః స్వాహాఽదభ్యః స్వాహేత్యపాగ్ హోమాజ్జుహోతి ।
 అప్పు వా ఆపః । అన్నం వా ఆపః ।
 అదోభ్య వా అన్నం జాయతే । యదేవాదోభ్యోఽన్నం జాయతే () ।
 తదవరున్ధే ॥ 67 (11)

(పూర్వదీక్షా జహోతి పూర్వ ఏవ ద్విషంతమ్ భ్రాతృవ్యమతిక్రామ - త్యనన్తరిత్యై - క్రామతి

- రు॒న్ధే - జా॒య॒త॒ ఏ॒కం॑ చ)

(A17)

॥ 3.8.18 అనువాకం 18 సప్తమకాణ్డగతాన్నహోమానువాకా వ్యాఖ్యాయన్తే ॥

T.B.3.8.18.1

అ॒మా॒భా॒గ్ం॑సి జ॒హోతి॑ । అ॒యం॑ వై లో॒కో-ఽమా॒భా॒గ్ం॑సి ।
త॒స్య॑ వ॒సవో-ఽధి॑పతయః । అ॒గ్ని॒ర్జ్యోతిః॑ । యద॒మా॒భా॒గ్ం॑సి జ॒హోతి॑ ।
ఇ॒మమే॒వ లో॒కమ॑వ॒రున్ధే॑ । వ॒సూ॒నా॒గ్ం॑ సా॒యు॒జ్యం॑ గచ్ఛతి ।
అ॒గ్నిం॑ జ్యోతి॒రవ॑రున్ధే ॥ న॒భా॒గ్ం॑సి జ॒హోతి॑ ।
అ॒న్తరి॑క్షం వై న॒భా॒గ్ం॑సి । 68 (10)

T.B.3.8.18.2

త॒స్య॑ రు॒ద్రా అధి॑పతయః । వా॒యు॒ర్జ్యోతిః॑ । య॒న్న॒భా॒గ్ం॑సి జ॒హోతి॑ ।
అ॒న్తరి॑క్షమే॒వా-వ॑రున్ధే । రు॒ద్రా॒ణా॒గ్ం॑ సా॒యు॒జ్యం॑ గచ్ఛతి ।
వా॒యుం॑ జ్యోతి॒రవ॑రున్ధే । మ॒హా॒గ్ం॑సి జ॒హోతి॑ । అ॒సా వై లో॒కో మ॒హా॒గ్ం॑సి ।
తస్యా॑ది॒త్యా అధి॑పతయః । సూ॒ర్యో జ్యోతిః॑ । 69 (10)

T.B.3.8.18.3

య॒న్మహా॑గ్ం॑సి జ॒హోతి॑ । అ॒ముమే॒వ లో॒కమ॑వ॒రున్ధే॑ ।
ఆ॒ది॒త్యా॒నా॒గ్ం॑ సా॒యు॒జ్యం॑ గచ్ఛతి । సూ॒ర్యం॑ జ్యోతి॒రవ॑రున్ధే ॥
న॒మో రా॒జ్ఞే న॒మో వ॑రు॒ణాయే॑తి య॒వ్యాసి॑ జ॒హోతి॑ ।
అ॒న్నా॒ద్యస్యా॑వ॒రుద్ధ్యే॑ ॥ మ॒యోభూ॑ర్వాతో అ॒భి వా॒తూ॒స్రా ఇతి॑ గ॒వ్యాసి॑ జ॒హోతి॑ ।

ప॒శూ॒నా॒మ॒వ॒రు॒ద్ధ్యై ॥

ప్రా॒ణా॒య॒ స్వా॒హా॒ వ్యా॒నా॒య॒ స్వా॒హే॒తి॒ స॒న్త॒తి-హో॒మా॒ఙ్ఘ్ర॒హో॒తి ।

సు॒వ॒ర్గ॒స్య॒ లో॒క॒స్య॒ స॒న్త॒త్యై ॥ 70 (10)

T.B.3.8.18.4

సి॒తా॒య॒ స్వా॒హా-౨॒ సి॒తా॒య॒ స్వా॒హే॒తి॒ ప్ర॒ము॒క్తి-ర్జు॒హో॒తి ।

సు॒వ॒ర్గ॒స్య॒ లో॒క॒స్య॒ ప్ర॒ము॒క్త్యై ॥ పృ॒థి॒వ్యై॒ స్వా॒హా-౨॒న్త॒రి॒జ్ఞా॒య॒ స్వా॒హే॒త్యా॒హా ।

య॒థా॒ య॒జు॒రే॒వై॒తత్ ॥

ద॒త్వ॒తే॒ స్వా॒హా-౨॒ ద॒న్త॒కా॒య॒ స్వా॒హే॒తి॒ శ॒రీ॒ర-హో॒మా॒ఙ్ఘ్ర॒హో॒తి ।

పి॒తృ॒లో॒క॒మే॒వ॒ తై॒ర్య॒జు॒మా॒నో-౨॒వ॒రు॒న్ధే ॥

క॒స్త్వా॒ యు॒నక్తి॒ స॒ త్వా॒ యు॒నక్తి॒తి॒ ప॒రి॒ధీ॒న్. యు॒నక్తి॒ ।

ఇ॒మే॒ వై॒ లో॒కాః॒ ప॒రి॒ధయః॑ । ఇ॒మా॒నే॒వా॒స్మై॒ లో॒కాన్. యు॒నక్తి॒ ।

సు॒వ॒ర్గ॒స్య॒ లో॒క॒స్య॒ స॒మ॒ప్త్యై ॥ 71 (10)

T.B.3.8.18.5

యః॑ ప్రా॒ణతో॑ య॒ ఆ॒త్మ॒దా॑ ఇ॒తి॒ మ॒హి॒మా॒నో॑ జు॒హో॒తి ।

సు॒వ॒ర్గో॒ వై॒ లో॒కో॒ మ॒హాః॑ । సు॒వ॒ర్గ॒మే॒వ॒ తా॒భ్యాం॒ లో॒కం॒ య॒జు॒మా॒నో-౨॒వ॒రు॒న్ధే ॥

ఆ బ్ర॒హ్మన్ బ్రా॒హ్మణో॑ బ్ర॒హ్మ॒వ॒చ్ఛ్రీ॒ జా॒య॒తా॒మి॒తి॒ స॒మ॒స్తా॒ని

బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒సా॒ని॒ జు॒హో॒తి ।

బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒స॒మే॒వ॒ తై॒ర్య॒జు॒మా॒నో॑ ౨॒వ॒రు॒న్ధే ॥

జ॒జ్ఞీ॒ బీ॒జ॒మి॒తి॒ జు॒హో॒త్య-స॒న్త॒రి॒త్యై ॥

అ॒గ్నయే॑ స॒మ॒న॒మ-త్పృ॒థి॒వ్యై॒ స॒మ॒న॒మ॒ది॒తి॒ స॒న్త॒తి॒ హో॒మా॒ఙ్ఘ్ర॒హో॒తి ।

సు॒వ॒ర్గ॒స్య॒ లో॒క॒స్య॒ సం॒న॒త్యై ॥

భూ॒తా॒య॒ స్వా॒హా॒ భ॒వి॒ష్య॒తే॒ స్వా॒హే॒తి॒ భూ॒తా॒భ॒వ్యో॒ హో॒మా॒ జు॒హో॒తి ।

అ॒యం॒ వై॒ లో॒కో॒ భూ॒తమ్ । 72 (10)

T.B.3.8.18.6

అసౌ భ॑వి॒ష్యత్ । అ॒న॒యో॒రే॒వ లో॒క॒యోః ప్ర॑తి॒ష్ఠతి॑ ।
 స॒ర్వ॒స్యా॒ప్త్యై । స॒ర్వ॒స్యా॒వ॒రుద్ధ్యై ॥
 యద॑క్ర॒ందః ప్ర॑థ॒మం జా॒యమా॒న ఇ॒త్య॒శ్వస్తో॒మీయం॑ జుహోతి ।
 స॒ర్వ॒స్యా॒ప్త్యై । స॒ర్వ॒స్య జి॒త్యై ॥ స॒ర్వమే॒వ తేనా॑ప్నోతి ।
 స॒ర్వం జు॒యతి॑ । యో॒శ్వమే॒ధేన॑ యజతే () । 73 (10)

T.B.3.8.18.7

య ఉ॑ చై॒నమే॒వం వేద॑ ॥ య॒జ్ఞగ్ం ర॒క్షాగ్ం॑స్య జి॒ఘాగ్ం॑సన్న ।
 స ఏ॒తాన్ ప్ర॒జాప॑తి-ర్న॒క్తగ్ం హో॒మాన॑పశ్యత్ । తాన॑జుహోత్ ।
 తైర్వై స య॒జ్ఞాద్ర॒క్షాగ్ం॑స్యపాహన్న । యన్న॑క్తగ్ం హో॒మాజ్ఞుహో॑తి ।
 య॒జ్ఞాదే॒వ తై॒ర్యజ॑మా॒నో ర॒క్షాగ్ం॑స్యపహన్తి ॥
 ఉష॑నే॒ స్వాహా॑ వ్యు॒ష్ట్యై స్వాహే॑త్యన్తతో జుహోతి ।
 సు॒వ॒ర్గస్య॑ లో॒కస్య॑ సమ॒ష్ట్యై ॥ 74 (9)
 (వై నభాగ్ం॑సి - సూ॒ర్యో జ్యోతిః॑ - సన్త॒త్యై - సమ॒ష్ట్యై - భు॒తమ్ - యజ॑తే - +నవ॑ చ)

(A18)

॥ 3.8.19 అనువాకం 19 ఔపసథ్యదినే యూపప్రయోగాః ॥

T.B.3.8.19.1

ఏ॒క॒యా॒పో వై॒కాద॑శినీ॒ వా । అ॒న్యేషాం॑ య॒జ్ఞానాం॑ యూపా॑ భవన్తి ।
 ఏ॒క॒వి॒శిన్య॑-శ్వమే॒ధస్య॑ । సు॒వ॒ర్గస్య॑ లో॒కస్యా॑-భి॒జి॒త్యై ॥
 బై॒ల॒వో వా॑ ఖా॒దిరో॑ వా పా॒లాశో॑ వా ।
 అ॒న్యేషాం॑ య॒జ్ఞక్ర॒తూనాం॑ యూపా॑ భవన్తి ।

రాజ్ఞదాల ఏకవిగ్ంశత్య-రత్నిరశ్వమేధస్య ।

సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై ॥ నాన్యేషాం పశూనాం తేజన్యా అవద్యన్తి ।

అవద్యన్త్యశ్వస్య । 75 (10)

T.B.3.8.19.2

పాపా వై తేజనీ । పాప్మనోఽపహత్యై ॥

ప్లక్షశాఖాయామన్యేషాం పశూనామవద్యన్తి । వేతస-శాఖాయా-మశ్వస్య ।

అప్పుయోనిర్వా అశ్వః । అప్పుజో వేతసః ।

స్య ఏవాస్య యోనావ-వద్యతి ॥

యాపేషు గ్రామ్యాన్ పశూన్ని-యుజ్జన్తి । ఆరోకేషా-రణ్యాన్ధారయన్తి ।

పశూనాం వ్యావృత్యై () ॥ ఆ గ్రామ్యాన్ పశూన్-లభన్తే ।

ప్రారణ్యాన్ధృజన్తి । పాప్మనోఽపహత్యై ॥ 76 (13)

(అశ్వస్య - వ్యావృత్యై త్రీణి చ)

(A19)

॥ 3.8.20 అనువాకం 20 యాపానాం స్థానాదయః ॥

T.B.3.8.20.1

రాజ్ఞదాల-మగ్నిష్ఠం మినోతి । భ్రూణహత్యాయా అపహత్యై ॥

పాతుద్రవావభితో భవతః । పుణ్యస్య గన్ధస్యావరుద్ధ్యై ।

భ్రూణహత్యా-మేవాస్మా-దపహత్యై । పుణ్యేన గన్ధేనోభయతః పరిగృహ్ణాతి ॥

షడ్భైల్-వా భవన్తి । బ్రహ్మవర్చసస్యా-వరుద్ధ్యై ॥ షట్టాదిరాః ।

తేజసో-ఽవరుద్ధ్యై ॥ 77 (10)

షట్పా॒లా॒శాః । సో॒మ॒పీ॒థస్యా॑-వ॒రుద్ధ్యై ॥ ఏ॒కవి॒గ్ంశ॒తిః సంప॑ద్యన్తే ।
 ఏ॒కవి॒గ్ంశ॒తిర్వై దే॒వలో॒కాః । ద్వాద॑శ॒ మాసాః ప॒ఞ్చర్ష॑వః ।
 త్రయ॑ ఇ॒మే లో॒కాః । అ॒సా॒వాది॒త్య ఏ॒కవి॒గ్ంశః ।
 ఏ॒ష సు॒వర్గో లో॒కః ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ స॒మష్ట్యై ॥ శ॒తం ప॒శవో॑ భవన్తి । 78 (10)

శ॒తా॒యుః పు॒రుషః శ॒తేన్ద్రి॑యః । ఆ॒యుష్యే॒వేన్ద్రి॑యే ప్రతి॒తిష్ఠ॑తి ॥
 స॒ర్వం వా అ॑శ్వ॒మేద్ధ్యా॑ప్నోతి । అప॑రిమితా భవన్తి ।
 అప॑రిమిత॒స్యా-వ॒రుద్ధ్యై ॥ బ్ర॒హ్మ॒వాది॒నో వద॑న్తి । క॒స్మాఠ్స॒త్యాత్ ।
 దక్షి॑ణతో-౭న్యేషాం పశూనామవద్యన్తి । ఉత్త॑రతో-౭శ్వస్యేతి ।
 వారు॑ణో వా అశ్వః । 79 (10)

ఏ॒షా వై వ॑రు॒ణస్య॑ దిక్ । స్వా॒యామే॒వాస్య॑ ది॒శ్యవ॑ద్యతి ।
 యది॑త॒రేషాం పశూ॑నామవద్యతి । శ॒తదే॒వత్యం తేనా॑వరున్తే ॥
 చి॒తే-౭గ్నా॑-వధి॒వైత॑నే కఠే౭శ్వం చినోతి । అ॒ఘ్న-యోని॒ర్వా అశ్వః॑ ।
 అ॒ఘ్నజో॑ వేత॒సః । స్వ ఏ॒వైనం॑ యోనౌ ప్రతి॒ష్ఠాప॑యతి ॥
 పు॒రస్తా॑-త్ప్ర॒త్యఞ్చం తూ॑ప॒రం చినో॑తి । ప॒శ్చాత్ప్రా॑చీనం గో॒మృగ॑మ్ । 80 (10)

ప్రా॒ణా॒పా॒నా-వే॒వాస్మి॑న॒ ధ్న॒మ్యఞ్చౌ దధా॑తి ॥
 అశ్వం తూప॑రం గో॒మృగ॑మితి స॒ర్వహ॑త ఏ॒తాఞ్చ॑హోతి ।
 ఏ॒షాం లో॒కానా॑-మ॒భిజ్ఞి॑త్యై ॥ ఆ॒త్మనా॑-౭భి॒జ్ఞహో॑తి ।

సాత్మానమేవైనగ్ం సతనుం కరోతి ॥ సాత్మాఽముష్మిన్ లాకే భవతి ।
య ఏవం వేద । అథో వసోరేవ ధారాం తేనావరుణే ॥
ఇలువర్దాయ స్వాహా బలివర్దాయ స్వాహేత్యాహ ।
సమ్వథ్సరో వా ఇలువర్దః () ।
పరివథ్సరో బలివర్దః । సమ్వథ్సరాదేవ పరివథ్సరాదాయుర వరుణే ।
ఆయురేవాస్మిన్-దధాతి ।

తస్మాదశ్వ-మేధయాజీ జరసా విస్తసాఽముం తోకమేతి ॥ 81 (14)
(తేజసోఽవరుణై - భవన్ - త్యశోవ - గోమృగ - మిలువర్ద శ్చత్వారి చ)

(A20)

॥ 3.8.21 అనువాకం 21 చేతవ్యాగ్నయాదేర్విశేషః ॥

T.B.3.8.21.1

ఏకవిగ్ంశోఽగ్నిర్భవతి । ఏకవిగ్ంశః స్తోమః । ఏకవిగ్ంశతిర్యూపాః ॥
యథా వా అశ్వా వర్షభా వా వృషాణః సగ్గుస్ఫరేరన్న ।
ఏవమేతథ్సోమాః సగ్గుస్ఫరన్తే । యదేకవిగ్ంశాః । తే యథ్సమృచ్ఛేరన్న ।
హన్యేతాస్య యజ్ఞః ॥ ద్వాదశ ఏవాగ్నిః స్వాదిత్యాహుః ।
ద్వాదశః స్తోమః । 82 (10)

T.B.3.8.21.2

ఏకాదశ యూపాః ॥ యద్ద్వాదశోఽగ్నిర్భవతి । ద్వాదశ మాసాః సమ్వథ్సరః ।
సమ్వథ్సరేణైవాస్మా అన్నమవరుణే ॥ యద్దశ యూపా భవన్తి ।
దశాక్షరా విరాట్ । అన్నం విరాట్ । విరాజైవాన్నాద్య-మవరుణే ।
య ఏకాదశః । స్తన ఏవాస్యై సః । 83 (10)

దు॒హ ఏ॒వైనా॑ం తే॒న ॥ తదా॑హుః ।
 యద్ధ్వాద॒శోఽగ్నిః॑ స్యాద్ధ్వాద॒శః స్తోమ॑ ఏకాద॒శ యూపాః॑ ।
 యథా॑ స్థూరి॒ణా యాయాత్ । తాదృక్తత్ ॥
 ఏకవి॒గ్ంశ ఏ॒వాగ్నిః॑ స్యాది॒త్యాహుః॑ । ఏకవి॒గ్ంశః స్తోమః॑ ।
 ఏకవి॒గ్ంశతి॒ర్యూపాః॑ । యథా॑ ప్రష్టి॒భిర్యాతి॑ ।
 తాదృగే॒వ తత్ ॥ 84 (10)

యో వా అ॒శ్వమే॒ధే తి॒స్రః క॒కుభో॑ వేద॑ । క॒కుద్ధ॑ రాజ్ఞాం భవతి ।
 ఏకవి॒గ్ంశోఽగ్ని॑ర్భవతి । ఏకవి॒గ్ంశః స్తోమః॑ । ఏకవి॒గ్ంశతి॒ర్యూపాః॑ ।
 ఏతా వా అ॒శ్వమే॒ధే తి॒స్రః క॒కుభః॑ । య ఏ॒వం వేద॑ ।
 క॒కుద్ధ॑ రాజ్ఞాం భవతి ॥
 యో వా అ॒శ్వమే॒ధే త్రి॒ణి శి॒రషా॑ణి వేద॑ । శిరో॑ హ రాజ్ఞాం భవతి () ।
 ఏకవి॒గ్ంశోఽగ్ని॑ర్భవతి । ఏకవి॒గ్ంశః స్తోమః॑ । ఏకవి॒గ్ంశతి॒ర్యూపాః॑ ।
 ఏతాని వా అ॒శ్వమే॒ధే త్రి॒ణి శి॒రషా॑ణి । య ఏ॒వం వేద॑ ।
 శిరో॑ హ రాజ్ఞాం భవతి ॥ 85 (16)

(ద్వాద॒శః స్తోమః॑-స- ఏ॒వ తచ్ - చిరో॑ హ రాజ్ఞాం భవతి॑ షట్స)

(A21)

॥ 3.8.22 అనువాకం 22 ఉక్త్యాభ్యే ద్వితీయేఽహని బహిష్పవమానే అశ్వసోమద్రాతృత్వమ్ ॥

దే॒వా వా అ॒శ్వమే॒ధే పవ॑మానే । సు॒వర్గం॑ లో॒కం న ప్రా॑జానన్న ।

తమశ్వుః ప్రాజానాత్ ।

యదశ్వమధే-ఽశ్వేన మేధ్యేనోదఞ్చో బహిష్పవమానగ్ం సర్పన్తి ।

సువర్గస్య లోకస్య ప్రజ్ఞాత్యై ।

న వై మనుష్యః సువర్గం లోకమజ్ఞాసా వేద ।

అశ్వో వై సువర్గం లోకమజ్ఞాసా వేద ॥ యదుద్ధా-తోద్ధాయేత్ ।

యథాఽక్షేత్రజ్ఞోఽన్యేన పథా ప్రతిపాదయేత్ ।

తాదృక్తత్ । 86 (10)

T.B.3.8.22.2

ఉద్ధాతార-మపరుద్ధ్య । అశ్వ-ముద్ధీథాయ వృణీతే ।

యథా క్షేత్రజ్ఞో-ఽజ్ఞాసా నయతి ।

ఏవమేవైనమశ్వుః సువర్గం లోకమజ్ఞాసా నయతి ॥ పుచ్చమన్వారభన్తే ।

సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై ॥ హిం కరోతి । సామైవాకః ।

హిం కరోతి । ఉద్ధీథ ఏవాస్య సః ॥ 87 (10)

T.B.3.8.22.3

వడబా ఉప రున్ధన్తి । మిథునత్వాయ ప్రజాత్యై ।

అథో యథోపగాతార ఉపగాయన్తి । తాదృగేవ తత్ ॥

ఉదగాసీదశ్వో మేద్ధ్య ఇత్యాహ । ప్రాజాపత్యో వా అశ్వః ।

ప్రజాపతి-రుద్ధీథః । ఉద్ధీథమేవావరున్ధే ।

అథో ఋఖ్సామయోరేవ ప్రతిష్ఠతి ॥ హిరణ్యేనోపాకరోతి () ।

జ్యోతిర్వై హిరణ్యమ్ । జ్యోతిరేవ ముఖతో దధాతి ।

యజమానే చ ప్రజాసు చ ।

అథో హిరణ్యజ్యోతిరేవ యజమానః సువర్గం లోకమేతి ॥ 88 (14)

(తథ - స - ఉపాకరోతి చత్వారి చ)

(A22)

॥ 3.8.23 అనువాకం 23 అశ్వే పర్యగ్న్యప్రయంతానాం పశూనాం నియోజనం ॥

T.B.3.8.23.1

పురుషో వై యజ్ఞః । యజ్ఞః ప్రజాపతిః । యదశ్వే పశూన్నియుజ్ఞాన్తి ।
యజ్ఞాదేవ తద్యజ్ఞం ప్రయుజ్ఞే ॥ అశ్వం తూపరం గోమృగమ్ । తానగ్నిష్ఠ ఆలభతే ।
సేనాముఖమేవ తథస్గ్యతి । తస్మాద్ రాజముఖం భీష్మం భావుకమ్ ॥
ఆగ్నేయం కృష్ణగ్రీవం పురస్తా-ల్లలాటే । పూర్వాగ్నిమేవ తం కురుతే । 89 (10)

T.B.3.8.23.2

తస్మా-త్పూర్వాగ్నిం పురస్తా-థ్సాపయన్తి ॥ పౌష్ణమన్వశ్చమ్ ।
అన్నం వై పూషా । తస్మా-త్పూర్వాగ్నా-వాహార్య-మాహరన్తి ॥
ఐన్ద్రాపౌష్ణ ముపరిష్టాత్ । ఐన్ద్రో వై రాజన్యోఽన్నం పూషా ।
అన్నాద్యేనైవైన-ముఖయతః పరిగృహ్ణాతి । తస్మాద్ రాజన్యోన్నాదో భావుకః ॥
ఆగ్నేయా కృష్ణగ్రీవా బాహువోః । బాహువోరేవ వీర్యం ధత్తే । 90 (10)

T.B.3.8.23.3

తస్మాద్ రాజన్యో బాహుబలీ భావుకః ॥ త్వాష్ట్రా తోమశసక్థా సక్థ్యోః ।
సక్థ్యోరేవ వీర్యం ధత్తే । తస్మాద్ రాజన్యో ఊరుబలీ భావుకః ॥
శితిప్రౌ బార్హస్పత్యో ప్రౌషే । బ్రహ్మవర్చస-మేవోపరిష్టాధత్తే ।
అథో కవచే ఏవైతే అభితః పర్యూహతే ।

తస్మాద్ రాజన్యః సన్నద్ధో వీర్యం కరోతి ॥ ధాత్రే పృషోదర-మధస్తాత్ ।
 ప్రతిష్ఠామేవైతాం కురుతే () । అథో ఇయం వై ధాతా ।
 అస్యామేవ ప్రతిష్ఠతి ॥ సౌర్యం బలక్షం పుచ్ఛే । ఉద్ధేధమేవ తం కురుతే ।
 తస్మాదుద్ధేధం భయే ప్రజా అభిసగ్గ్రియన్తి ॥ 91 (15)
 (కురుతే - ధత్తే - కురుతే పఞ్చ చ)

(A23)

prapaataka Korvai/Sequence with starting Padams of 1 to 23 Anuvaakams -

(సాగ్రంహణ్యా - చతుష్టయ్యో - యో వై - యః పితు - శ్చత్వారా - యథా నిక్తమ్
 - ప్రజాపతయే త్వా- యథా ప్రోక్షితం - విభూరాహ- ప్రజాపతిరకామయతాశ్వమేధేన -
 ప్రజాపతిర్న కిళ్చా న - సావిత్ర - మా బ్రహ్మాన్ - ప్రజాపతిర్ దేవేభ్యః - ప్రజాపతి రక్షాగ్ంసి
 - ప్రజాపతిమీఘతి - విభురశ్వనామాన్య - మాభగ్ - స్యేకయూపో -
 రాజ్జదాల - మేకవిగ్ంశో - దేవాః - పురుష స్త్రయోవిగ్ంశతిః)

Korvai/Sequence with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(సాగ్రంహణ్యా - తస్మాదశ్వమేధయాజి - యత్ పరిమితా - యద్ యజ్ఞముఖే - యో
 దీక్షామ్ - దేవానేవ - త్రయ ఇమే - సితాయ - ప్రాణాపానావేవాస్మిన్ - తస్మాద్ రాజన్య
 ఏకనవతిః)

First and Last Padam 3rd Ashtakam 8th Prapaatakam :-

(సాగ్రంహణ్యా - సగ్గ్రియన్తి)
 ॥ హారిః ఓమ్ ॥
 ॥ కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే అష్టమః ప్రపాఠకః సమాప్తః
 ॥

ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః

శ్రీ గురుభ్యో నమః, హరిః ఓం

3. కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకం

॥ 3.9 తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే నవమః ప్రపాఠకః ॥

అశ్వమేధస్య ద్వితీయ-తృతీయా హర్విధానమ్

॥ 3.9.1 అనువాకం 1 అష్టాదశినాం గ్రాభ్యాణాం ఆరణ్యానాం చ పశూనాం ప్రయోగః ॥

T.B.3.9.1.1

ప్రజాపతి-రశ్వమేధమస్సజత । సోఽస్మాథ్స్సృష్టో-ఽపాక్రామత్ ।
తమష్టాదశిభిరను ప్రాయుజ్క్తు । తమాప్నోత్ । తమాప్త్యా ఽష్టాదశిభిరవారుణ ।
యదష్టాదశిన ఆలభ్యన్తే । యజ్ఞమేవ తైరాప్త్యా యజమానో-ఽవరున్ధే ॥
సమ్వత్సరస్య వా ఏషా ప్రతిమా । యదష్టాదశినః ।
ద్వాదశ మాసాః పశ్చార్తవః । 1 (10)

T.B.3.9.1.2

సమ్వత్సరోఽష్టాదశః । యదష్టాదశిన ఆలభ్యన్తే ।
సమ్వత్సరమేవ తైరాప్త్యా యజమానో-ఽవరున్ధే ॥
అగ్నిష్టే ఽన్యాన్ పశూనుపా-కరోతి ।
ఇతరేషు యూపేష్వష్టాదశినో-ఽజామిత్వాయ ॥
నవ నవాలభ్యన్తే సవీర్యత్వాయ ॥ యదార్ఘ్యైః సగ్ధ్ స్థాపయేత్ ।
వ్యవస్యేతాం పితా పుత్రౌ । వ్యధ్వానః క్రామేయుః ।
విదూరం గ్రామయో ర్గ్రామాన్తౌ స్యాతామ్ । 2 (10)

T.B.3.9.1.3

ఋక్షీకాః పురుషవ్యాఘ్రాః పరిమోషిణ ఆవ్యాధినీ-స్తస్కరా
అరణ్యేషా-జాయేరన్న ॥

తదా॑హుః । అప॑శవో॒ వా ఏ॒తే । యదా॑ర॒ణ్యాః ।
 యదా॑ర॒ణ్యైః సగ్ధ్సా॑పయే॒త । క్షిప్రే॑ యజమా॒న-మ॑రణ్యం మృ॒తగ్ం హ॑రేయుః ।
 అర॑ణ్యాయతనా॒ హ్యోర్ణా॑ః ప॒శవ॒ ఇతి॑ । యత్ప॒శూన్నా॑లభే॒త ।
 అన॑వరుద్ధా అస్య ప॒శవః॑ స్యుః । యత్ప॒ర్యగ్ని-కృ॑తానుధ్స్పృజేత్ । 3 (10)

T.B.3.9.1.4

య॒జ్ఞవే॒శసం॑ కు॒ర్యాత్ ॥ యత్ప॒శూన్నా॑లభే॒తే । తేనై॒వ ప॒శూన॑వరున్ధే ।
 యత్ప॒ర్యగ్ని-కృ॑తానుధ్స్పృజత్య-య॒జ్ఞవే॒శసా॑య ।
 అవ॑రుద్ధా అస్య ప॒శవో॒ భవ॑న్తి ।
 న య॒జ్ఞవే॒శ సంభ॑వతి । న యజమా॒న-మ॑రణ్యం మృ॒తగ్ం హ॑రన్తి ॥
 గ్రా॒మ్యైః సగ్ధ్సా॑పయతి । ఏ॒తే వై ప॒శవః॑ క్షే॒మో నామ॑ ।
 సం పి॑తా పుత్రా॒వ వ॑స్యతః () । సమ॑ధ్వానః క్రామన్తి ।
 స॒మన్తి॒కం గ్రామ॑యో-ర్గ్రా॒మాన్తౌ భ॑వతః ।
 నర్షీ॑కాః పురుష॒వ్యాఘ్రాః ప॑రిమోషి॒ణ ఆ॒వ్యాధి॑నీ-స్త॒స్కరా॑
 అర॑ణ్యేషా॒వ జా॑యన్తే ॥ 4 (13)
 (ఋ॒తవః - స్యా॑తా - ముధ్స్పృజే॒థ్ - స్య॑తస్త్రీణీ॑ చ)

(A1)

॥ 3.9.2 అనువాకం 2 చాతుర్మాస్యపశూనాం ప్రయోగః ॥

T.B.3.9.2.1

ప్ర॒జాప॑తిర-కామయతోభౌ లోకా॒వ-వ॑రున్ధీయే॒తి ।
 స ఏ॒తాను॒భయా॑న్ ప॒శూన॑ పశ్యత్ । గ్రా॒మ్యాగ్గ్చ-ర॑ణ్యాగ్గ్చ । తానా॑లభత ।
 తైర్వై స ఉ॒భౌ లోకా॑వ వారున్ధ । గ్రా॒మ్యైరే॒వ ప॒శుభి॑రి॒మం లో॒కమ॑ వారున్ధ ।

ఆరణ్యైరముమ్ | యద్ధ్రామ్యాన్ పశూనాలభతే |
 ఇమమేవ తైర్లోకమవరున్ధే | యదారణ్యాన్ | 5 (10)

T.B.3.9.2.2

అముం తైః || అనవరుద్ధో వా ఏతస్య సమ్వత్సర ఇత్యాహుః |
 య ఇత ఇతశ్చాతుర్మాస్యాని సమ్వత్సరం ప్రయుజ్కు ఇతి |
 ఏతావాన్. వై సమ్వత్సరః | యచ్ఛాతుర్మాస్యాని |
 యదేతే చాతుర్మాస్యాః పశవ ఆలభ్యన్తే |
 ప్రత్యక్షమేవ తైః సమ్వత్సరం యజమానో-ఽవరున్ధే | ||
 వి వా ఏష ప్రజయా పశుభిర్ ఋద్ధ్యతే |
 యః సమ్వత్సరం ప్రయుజ్కే | సమ్వత్సరః సువర్గో లోకః | 6 (10)

T.B.3.9.2.3

సువర్గం తు లోకం నాపరాధ్నోతి | ప్రజా వై పశవ ఏకాదశినీ |
 యదేత ఏకాదశినాః పశవ ఆలభ్యన్తే |
 సాక్షాదేవ ప్రజాం పశూన్. యజమానో-ఽవరున్ధే ||
 ప్రజాపతి-ర్విరాజమసృజత | సా సృష్టాఽశ్వమేధం ప్రావిశత్ |
 తాం దశిభిరను ప్రాయుజ్కు | తామాప్నోత్ |
 తామాప్త్యా దశిభిరవారున్ధ | యద్దశిన ఆలభ్యన్తే | 7 (10)

T.B.3.9.2.4

విరాజమేవ తైరాప్త్యా యజమానో-ఽవరున్ధే ||
 ఏకాదశ దశత ఆలభ్యన్తే | ఏకాదశాక్షరా త్రిష్టుప్ |
 త్రైష్టుభాః పశవః | పశూనేవావరున్ధే ||
 వైశ్వదేవో వా అశ్వః | నానాదేవత్యాః పశవో భవన్తి |

అశ్వస్య సర్వత్వాయ । నానారూపా భవన్తి । తస్మాన్నానారూపాః పశవః() ।
 బహురూపా భవన్తి । తస్మాద్ బహురూపాః పశవః సమృద్ధ్యై ॥ 8 (12)
 (ఆరణ్యాన్-లోకో-దశిన ఆలభ్యన్తే-నానారూపాః పశవో ద్వే చ)

(A2)

॥ 3.9.3 అనువాకం 3 రోహితాదీనాం పశూనాం వపాహోమసాహిత్యమ్ ॥

T.B.3.9.3.1

అస్మై వై లోకాయ గ్రామ్యాః పశవ ఆలభ్యన్తే । అముష్మా ఆరణ్యాః ।
 యద్గ్రామ్యాన్ పశూనాలభతే । ఇమమేవ తైర్లోకమవరున్ధే । యదారణ్యాన్ ।
 అముం తైః । ఉభయాన్ పశూనాలభతే । గ్రామ్యాగ్శ్చ-రణ్యాగ్శ్చ ।
 ఉభయోర్ లోకయోర వరుద్ధ్యై । ఉభయాన్ పశూనాలభతే । 9 (10)

T.B.3.9.3.2

గ్రామ్యాగ్శ్చ-రణ్యాగ్శ్చ । ఉభయస్యా-న్నాద్యస్యా-వరుద్ధ్యై ।
 ఉభయాన్ పశూనాలభతే । గ్రామ్యాగ్శ్చ-రణ్యాగ్శ్చ ।
 ఉభయేషాం పశూనామవరుద్ధ్యై ॥ త్రయస్త్రయో భవన్తి । త్రయ ఇమే లోకాః ।
 ఏషాం లోకానామాప్త్యై ॥ బ్రహ్మవాదినో వదన్తి । కస్మాత్సత్యాత్ । 10 (10)

T.B.3.9.3.3

అస్మిన్ లోకే బహవః కామా ఇతి ।
 యథ్సమాసీభ్యో దేవతాభ్యో-ఽనేఽనేః పశవ ఆలభ్యన్తే ।
 అస్మిన్నేవ తల్లోకే కామాన్దధాతి ।

తస్మాదస్మిన్-లోకే బహవః కామాః ॥

త్రయాణాం త్రయాణాగ్ం సహ వపా జుహోతి । త్ర్యావృతో వై దేవాః ।

త్ర్యావృత ఇమే లోకాః । ఏషాం లోకానామాప్త్యై । ఏషాం లోకానాం క్లుప్త్యై ॥

పర్యగ్ని-కృతా-నారణ్యా-నుధ్స్సజన్యహిగ్ంసాయై () ॥ 11 (10)

(అవరుద్ధ్యా ఉభయాన్ పశూనాలభతే - సత్యా - దహిగ్ంసాయై)

(A3)

॥ 3.9.4 అనువాకం 4 అశ్వస్య రథయోజనాలంకారాదయః ॥

T.B.3.9.4.1

యుజ్జన్తి బ్రధ్నమిత్యాహ । అసౌ వా ఆదిత్యో బ్రధ్నః ।

ఆదిత్య-మేవాస్మై యునక్తి । అరుషమిత్యాహ । అగ్నిర్వా అరుషః ।

అగ్నిమేవాస్మై యునక్తి । చరన్తమిత్యాహ । వాయుర్వై చరన్ ।

వాయుమేవాస్మై యునక్తి । పరితస్థుష ఇత్యాహ । 12 (10)

T.B.3.9.4.2

ఇమే వై లోకాః పరితస్థుషః । ఇమనేవాస్మై లోకాన్. యునక్తి ॥

రోచన్తే రోచనా దివిత్యాహ । నక్షత్రాణి వై రోచనా దివి ।

నక్షత్రాణ్యేవాస్మై రోచయతి ॥ యుజ్జన్త్యస్య కామ్యేత్యాహ ।

కామానేవాస్మై యునక్తి ॥ హరీ విపక్షసేత్యాహ ।

ఇమే వై హరీ విపక్షసా । ఇమే ఏవాస్మై యునక్తి ॥ 13 (10)

T.B.3.9.4.3

శోణా ధృష్టూ నృవాహసేత్యాహ । అహోరాత్రే వై నృవాహసా ।

అ॒హో॒రా॒త్రే॑ ఏ॒వా॒స్మై॑ యు॒నక్తి॑ ॥ ఏ॒తా ఏ॒వా॒స్మై॑ దే॒వతా॑ యు॒నక్తి॑ ।
 సు॒వ॒ర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ సమ॒ష్ట్యై॑ ॥
 కే॒తుం కృ॑ణ్వన్న-కే॒తవ॑ ఇతి॒ ధ్వ॑జం ప్రతి॒ముఞ్చ॑తి ।
 యశ॑ ఏ॒వైన॑గ్ం రా॒జ్ఞాం గమ॑యతి ॥
 జి॒మూత॑స్యేవ భవతి ప్రతి॒కమి॑త్యాహ । య॒థా య॒జురే॒వైతత్ ॥
 యే తే॒ ప॒స్థానః॑ సవి॒తః పూ॒ర్వాస్య॑ ఇ॒త్యధ్వ॑ర్యు-ర్యజ॒మానం॑
 వాచ॑యత్య॒భిజి॑త్యై ॥ 14 (10)

T.B.3.9.4.4

ప॒రా వా ఏ॒తస్య॑ య॒జ్ఞ ఏ॒తి । య॒స్య ప॒శురు॒పా-కృ॑తో-ఽన్య॒త్ర వే॒ద్యా ఏ॒తి ।
 ఏ॒తగ్ స్తో॒తరే॒తేన॑ ప॒థా పు॒నర॑శ్వ-మావ॒ర్తయా॑సి న ఇ॒త్యాహ॑ ।
 వా॒యురై॒వ స్తో॒తా । వా॒యుమే॒వాస్య॑ ప॒రస్తా॑ద్-ద॒ధాత్యా॑వృ॒త్యై ॥
 య॒థా వై హ॑విషో గృ॒హీత॑స్య స్క॒న్దతి॑ । ఏ॒వం వా ఏ॒తద॑శ్వస్య స్క॒న్దతి॑ ।
 యద॑స్యో॒పాకృ॑తస్య లో॒మాని॒ శీయ॑న్తే । యద్వా॒లేషు॑ క్రా॒చానా॒వయ॑న్తి ।
 లో॒మాన్యే॒వాస్య॑ తథ్సంభ॑రన్తి ॥ 15 (10)

T.B.3.9.4.5

భూ॒ర్భువ॑స్సు॒వరి॑తి ప్రా॒జాప॑త్యా-భి॒రావ॑యన్తి । ప్రా॒జాప॑త్యో వా అ॒శ్వః ।
 స్వ॒యైవై॒నం దే॒వత॑యా సమ॒ర్థయ॑న్తి ॥ భూ॒రితి॑ మ॒హిషి॑ । భు॒వ ఇతి॑ వా॒వాతా॑ ।
 సు॒వరి॑తి పరి॒వృ॑క్తి । ఏ॒షాం లో॒కానా॑-మ॒భిజి॑త్యై ॥
 హి॒రణ్య॑యాః క్రా॒చా భ॑వన్తి । జ్యోతి॒రైవ హి॒రణ్య॑మ్ । రా॒ష్ట్రమ॑శ్వమే॒ధః । 16 (10)

T.B.3.9.4.6

జ్యోతి॑శ్చై॒వాస్మై॑ రా॒ష్ట్రం చ॑ స॒మీచీ॑ దధాతి ॥ స॒హస్రం॑ భవన్తి ।
 స॒హస్ర॑ సంమి॒తః సు॒వర్గో లో॒కః । సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా-భి॑జి॒త్యై ॥
 అప॑ వా ఏ॒తస్మాత్తే॑జ ఇ॒న్ద్రియం॑ ప॒శవః॑ శ్రీః క్రా॒మన్తి॑ ।

యోఽశ్వమేధేన యజతే ।

వసవస్తా-ఽఞ్జన్తు గాయత్రేణ ఛందసేతి మహిష్యభ్యనక్తి ।

తేజో వా ఆఙ్యమ్ । తేజో గాయత్రీ । తేజసైవాస్మై తేజోఽవరుణే । 17 (10)

T.B.3.9.4.7

రుద్రాస్తా-ఽఞ్జన్తు త్రైష్టభేన ఛందసేతి వావతా । తేజో వా ఆఙ్యమ్ ।

ఇన్ద్రియం త్రిష్టవ్ । తేజసైవాస్మా ఇన్ద్రియమవరుణే ।

ఆదిత్యా-స్తా-ఽఞ్జన్తు జాగతేన ఛందసేతి పరివృక్తి ।

తేజో వా ఆఙ్యమ్ । ప్రశవో జగతి ।

తేజసైవాస్మై ప్రశూనవరుణే ॥

పత్నయో-ఽభ్యఞ్జన్తి । శ్రియా వా ఏతద్ రూపమ్ । 18 (10)

T.B.3.9.4.8

యత్పత్నయః । శ్రియ-మేవాస్మిన్ తద్దధతి ।

నాస్మాత్తేజ ఇన్ద్రియం ప్రశవః శ్రిరపక్రామన్తి ॥

లాజీ(3)ఞ్చాచీ(3)న్. యశో మమా(4) ఇత్యతిరిక్త-మన్నమశ్వాయో పాహారన్తి ।

ప్రజామేవాన్నాదీం కుర్వతే ॥

ఏతద్దేవా అన్నమత్తైత-దన్నమద్ధి ప్రజాపత ఇత్యాహ ।

ప్రజాయామేవాన్నాద్యం దధతే ॥

యద్ది నావజిఘ్రత్ । అగ్నిః ప్రశురాసీదిత్యవ-పూపయేత్ ।

అవ హైవ జిఘ్రతి () ॥

ఆక్రాన. వాజీ క్రమైరత్య-క్రమీద్వాజీ ద్యాస్తే ప్రృష్ఠం పృథివీ

సద్ధస్థమిత్యశ్వ-మనుమన్తయతే ।

ఏషాం లోకానా-మభిజిత్యై ॥

సమీ॑ద్ధో అ॒జ్ఞాన్కృ॑దరం మ॒తీనా॑-మి॒త్యశ్వ॑స్యా॒స్యా ప్రి॑యో భవ॒న్తి

స॒రూప॑త్వాయ ॥ 19 (13)

(ప॒రిత॑స్థుష॒ ఇత్యా॑హే - మే ఏ॒వాస్మై॑ యు॒నక్త్య॑ - భి॒జిత్యై॑-భ॒ర-న్త్య॑శ్వ॒మేధో - రు॒న్ధే -
రూ॒పమ్ - జి॒ఘ్రితి॑ త్రి॒ణీ చ)

(A4)

॥ 3.9.5 అనువాకం 5 బ్రహ్మోద్యనామకః హోతృబ్రాహ్మణోస్సంవాదః ॥

T.B.3.9.5.1

తే॒జసా॑ వా ఏ॒ష బ్ర॑హ్మవ॒ర్చసే॑న॒ వ్యృ॑ద్ధ్యతే । యో-౨శ్వ॒మేధే॑న॒ యజ॑తే ।
హో॒తా చ॑ బ్ర॒హ్మ చ॑ బ్ర॒హ్మోద్య॑ం వదతః ।
తే॒జసా॑ చ్ఛై॒వైనం॑ బ్ర॒హ్మవ॒ర్చసే॑న॒ చ స॑మ॒ర్థయ॑తః ॥ ద॒క్షిణ॑తో బ్ర॒హ్మ భ॑వతి ।
ద॒క్షిణ॑త ఆ॒యత॑నో॒ వై బ్ర॒హ్మ । బా॒ర్హస్ప॑త్యో॒ వై బ్ర॒హ్మ ।
బ్ర॒హ్మవ॒ర్చస॑మే॒వాస్య॑ దక్షిణ॒తో (దక్షిణ॑తో) ద॒ధాతి॑ ।
తస్మా॑ద్-దక్షిణో-౨ర్థో బ్ర॒హ్మవ॒ర్చసిత॑రః ॥
ఉ॒త్త॒రతో॑ హో॒తా భ॑వతి । 20 (10)

T.B.3.9.5.2

ఉ॒త్త॒రత॑ ఆ॒యత॑నో॒ వై హో॑తా । ఆ॒గ్నేయో॑ వై హో॒తా । తే॒జో వా అ॒గ్నిః ।
తే॒జ ఏ॒వాస్యో॑త్త॒రతో॑ ద॒ధాతి॑ । తస్మా॑దు॒త్త॒రో-౨ర్థ-స్తే॒జస్వి॑తరః ॥
యా॒పమ॑భి॒తో వద॑తః । య॒జమా॑నదే॒వత్యో॑ వై యూ॒పః ।
యా॒జమా॑నమే॒వ తే॒జసా॑ చ బ్ర॒హ్మవ॒ర్చసే॑న॒ చ స॑మ॒ర్థయ॑తః ॥
కి॒గ్ స్వి॑దా॒సీత్-పూ॑ర్వచి॒త్తి-రి॑త్యా॒హ ।
ద్యౌ॒ర్వై వృ॑ష్టిః పూ॒ర్వచి॒త్తిః । 21 (10)

దివమే॑వ వృ॒ష్టిమ॑వరు॒న్ధే ॥ కి॒గ్ స్వి॑దా॒సీద్-బృ॒హద॑వ్యయ॒ ఇత్యా॑హ ।
 ఆశ్వా॑ వై బృ॒హద॑వ్యయః । ఆశ్వ॑మే॒వావ॑రు॒న్ధే ॥
 కి॒గ్ స్వి॑దా॒సీత్-పి॒శజ్జి॑లే॒త్యాహ॑ । రా॒త్రిర్వై పి॑శ॒జ్జిలా॑ ।
 రా॒త్రిమే॑వావరు॒న్ధే ॥ కి॒గ్ స్వి॑దా॒సీత్-పి॒లిప్తి॑లే॒త్యాహ॑ ।
 శ్రీ॒ర్వై పి॑లి॒ప్తిలా॑ । అ॒న్నాద్య॑మే॒వావ॑రు॒న్ధే ॥ 22 (10)

కః స్వి॑దే॒క్రాకీ॑ చ॒రతి॑త్యా॒హ । అ॒సౌ వా ఆ॑ది॒త్య ఏ॒క్రాకీ॑ చ॒రతి॑ ।
 తే॒జ ఏ॒వావ॑రు॒న్ధే ॥ క ఉ॑ స్వి॒జ్ఞాయ॑తే పు॒నరి॑త్యా॒హ ।
 చ॒న్ద్రమా॑ వై జా॒యతే॑ పు॒నః । ఆ॒యురే॑వావరు॒న్ధే ॥
 కి॒గ్ స్వి॑ద్ధి॒మస్య॑ భే॒షజ॑మి॒త్యాహ॑ ।
 అ॒గ్ని॒ర్వై హి॒మస్య॑ భే॒షజ॑మ్ । బ్ర॒హ్మవ॑ర్చ॒సమే॑వావరు॒న్ధే ॥
 కి॒గ్ స్వి॑దా-వ॒పనం॑ మ॒హది॑త్యా॒హ । 23 (10)

అ॒యం వై లో॑క ఆ॒వప॑నం మ॒హత్ । అ॒స్మిన్నే॑వ లో॒కే ప్ర॑తి॒తిష్ఠ॑తి ॥
 పృ॒చ్ఛామి॑ త్వా ప॒రమ॑న్తం పృ॒థివ్యా॑ ఇ॒త్యాహ॑ । వే॒దిర్వై ప॑రో॒ఽన్తః పృ॒థివ్యాః॑ ।
 వే॒దిమే॑వావరు॒న్ధే ॥ పృ॒చ్ఛామి॑ త్వా భు॒వన॑స్య నా॒భిమి॑త్యా॒హ ।
 య॒జ్ఞో వై భు॑వ॒నస్య॑ నా॒భిః । య॒జ్ఞమే॑వావరు॒న్ధే ॥
 పృ॒చ్ఛామి॑ త్వా వృ॒ష్ణో అ॑శ్వ॒స్య రే॒త ఇ॑త్యా॒హ ।
 సో॒మో వై వృ॒ష్ణో అ॑శ్వ॒స్య రే॒తః () । సో॒మపి॒థ-మే॑వావరు॒న్ధే ॥
 పృ॒చ్ఛామి॑ వా॒చః ప॑ర॒మం వో॑మే॒త్యాహ॑ । బ్ర॒హ్మ వై వా॒చః ప॑ర॒మం వో॑మ ।
 బ్ర॒హ్మవ॑ర్చ॒స-మే॑వావరు॒న్ధే ॥ 24 (14)
 (హో॑తా భవతి - వై వృ॒ష్టిః పూ॑ర్వచి॒త్తి - ర॒న్నాద్య॑మే॒వావ॑రు॒న్ధే - మ॒హది॑త్యా॒హ - సో॒మో

వై వృష్ణో అశ్వస్య రేతశ్చత్వారి చ)

(A5)

॥ 3.9.6 అనువాకం 6 అశ్వస్య మృతోపచారః సంజ్ఞపనప్రకారః ॥

T.B.3.9.6.1

అప వా ఏతస్మా-త్ప్రాణాః క్రామన్తి । యోఽశ్వమేధేన యజతే ।
ప్రాణాయ స్వాహో వ్యానాయ స్వాహేతి సంజ్ఞప్యమాన ఆహుతీ-ర్జుహోతి ।
ప్రాణానేవాస్మిన్దధాతి । నాస్మాత్ప్రాణా అపక్రామన్తి ॥
అవస్తిః-స్థావస్తి-స్తావ-ఽవన్తు । ప్రియం త్వా ప్రియాణామ్ ।
వర్షిష్టమాప్యానామ్ । నిధీనాం త్వా నిధిపతిగ్ం హవామహే
వసోమ-మేత్యాహ । అపైవాస్మై తద్భువతే । 25 (10)

T.B.3.9.6.2

అథో ధువన్త్యైవైసమ్ । అథో న్యేవాస్మై హ్నువతే ॥ త్రిః పరియన్తి ।
త్రయ ఇమే లోకాః । ఏభ్య ఏవైనం లోకేభ్యో ధువతే ॥
త్రిః పునః పరియన్తి । షట్-ధ్సంపద్యన్తే । షడ్వా ఋతవః ।
ఋతుభిరేవైనం ధువతే ॥ అప వా ఏతేభ్యః ప్రాణాః క్రామన్తి । 26 (10)

T.B.3.9.6.3

యే యజ్ఞే ధువనం తన్వతే । నవకృత్వః పరియన్తి । నవ వై పురుషే ప్రాణాః ।
ప్రాణానేవాత్మన్దధతే । వైభ్యః ప్రాణా అపక్రామన్తి ॥
అమ్బే అమ్బాల్యమిబ్క ఇతి పత్నిముదాసయతి । అహ్వాత్తైవైనామ్ ॥
సుభగే కామ్పిల-వాసినీత్యాహ । తప ఏవైనా-ముపనయతి ॥

సువర్గే లోకే సంప్రోర్ణాధా-మిత్యాహ | 27 (10)

T.B.3.9.6.4

సువర్గమేవైనాం లోకం గమయతి ||
ఆహమజాని గర్భధమా త్వమజాసి గర్భధమిత్యాహ |
ప్రజా వై పశవో గర్భః | ప్రజామేవ పశూనాత్మన్తే ||
దేవా వా అశ్వమేధే పవమానే | సువర్గం లోకం న ప్రాజానన్న |
తమశ్వః ప్రాజానాత్ | యథ్సూచీభి-రసిపథా-న్కల్పయన్తి |
సువర్గస్య లోకస్య ప్రజ్ఞాత్వై || గాయత్రీ త్రిష్టబ్జగతీత్యాహ | 28 (10)

T.B.3.9.6.5

యథా యజరేవైతత్ || త్రయ్యః సూచ్యో భవన్తి |
అయస్మయ్యో రజతా హరిణ్యః | అస్య వై లోకస్య రూపమయస్మయ్యః |
అన్తరిక్షస్య రజతాః | దివో హరిణ్యః | దిశో వా అయస్మయ్యః |
అవాన్తరదిశా రజతాః | ఊర్ధ్వా హరిణ్యః |
దిశ ఏవాస్మై కల్పయతి () ||
కస్తా-భ్యతి కస్తా విశాస్తీ-త్యాహ హిగ్ంసాయై || 29 (11)
(హ్నువతే-క్రామ-న్త్యార్ణాధామిత్యాహ-జగతీత్యాహ-కల్పయత్యేకం చ)

(A6)

|| 3.9.7 అనువాకం 7 తత్ర మన్తాః ||

T.B.3.9.7.1

అప వా ఏతస్మాచ్ఛి రాష్ట్రం క్రామతి | యోశ్వమేధేన యజతే |
ఊర్ధ్వామేనా-ముచ్ఛయతా-దిత్యాహ | శ్రీర్వై రాష్ట్రమశ్వమేధః |

శ్రియమేవాస్మ రాష్ట్రమూర్ధ్వ-ముచ్చయతి ॥ వేణుభారం గిరావి-వేత్యాహ ।
 రాష్ట్రం వై భారః । రాష్ట్రమేవాస్మై పర్యూహతి ॥
 అథాస్యా మధ్యమేధతా-మిత్యాహ । శ్రీర్వై రాష్ట్రస్య మధ్యమ్ । 30 (10)

T.B.3.9.7.2

శ్రియమేవా-వరుణే ॥ శితే వాతే పునన్ని-వేత్యాహ ।
 క్షేమో వై రాష్ట్రస్య శితో వాతః । క్షేమమేవా-వరుణే ॥
 యద్ధరిణీ యవమత్తిత్యాహ । విద్వై హరిణీ । రాష్ట్రం యవః ।
 విశం చైవాస్మై రాష్ట్రం చ సమీచీ దధాతి ॥
 న పుష్టం పశు మన్యత ఇత్యాహ ।
 తస్మాద్ రాజా పశూన్న పుష్యతి ॥ 31 (10)

T.B.3.9.7.3

శూద్రా యదర్యజారా న పోషాయ ధనాయతీత్యాహ ।
 తస్మా-ద్వైశిపుత్రం నాభిషిచ్చన్తే ॥ ఇయం యకా శకున్తికేత్యాహ ।
 విద్వై శకున్తికా । రాష్ట్రమశ్వమేధః ।
 విశం చైవాస్మై రాష్ట్రం చ సమీచీ దధాతి ॥
 ఆహలమితి సర్పతీత్యాహ । తస్మాద్ రాష్ట్రాయ విశః సర్పన్తి ॥
 ఆహతం గభే పస ఇత్యాహ । విద్వై గభః । 32 (10)

T.B.3.9.7.4

రాష్ట్రం పసః । రాష్ట్రమవ విశ్యాహన్తి । తస్మాద్ రాష్ట్రం విశం ఘాతుకమ్ ॥
 మాతా చ తే పితా చ త ఇత్యాహ । ఇయం వై మాతా । అసౌ పితా ।
 ఆభ్యామేవైనం పరిదదాతి ॥ అగ్రం వృక్షస్య రోహత ఇత్యాహ ।
 శ్రీర్వై వక్షస్యాగ్రమ్ । శ్రియమేవావరుణే ॥ 33 (10)

ప్రసు॒లామీ॑తి తే పి॒తా గ॒భే ము॒ష్టిమ॑తగ్ంసయ-ది॒త్యా॑హా । వి॒ద్వై గ॒భః ।
 రా॒ష్ట్రం ము॒ష్టిః । రా॒ష్ట్రమే॑వ వి॒శ్యాహ॑న్తి । తస్మా॑ద్ రా॒ష్ట్రం వి॒శం ఘా॑తుకమ్ ॥
 అప॒ వా ఏ॒తేభ్యః॑ ప్రా॒ణాః క్రా॑మన్తి । యే య॒జ్ఞేఽపూ॑తం వద॒న్తి ।
 ద॒ధిక్రా॑వ్.ణో అకారి॒షమి॑తి సురభి-మతీ॒మృచం॑ వదన్తి ।
 ప్రా॒ణా వై సు॒రభ॑యః । ప్రా॒ణానే॒వాత్మన్ద॑ధతే () ।
 వైభ్యః॑ ప్రా॒ణా అప॑క్రామన్తి ॥
 ఆప్తో హి॒ష్ఠా మ॑యోభువ ఇ॒త్యది॒భ్రాఝ॑ర్జయన్తే । ఆప్తో వై సర్వా దే॒వతాః॑ ।
 దే॒వతా॑భిరే-వాత్మా॒నం పవ॑యన్తే ॥ 34 (14)
 (రా॒ష్ట్రస్య॑ మ॒ధ్యమ్ - పు॑ష్యతి - గ॒భో - రు॒న్ధే - దధ॑తే చ॒త్వారీ॑ చ)

(A7)

॥ 3.9.8 అనువాకం 8 అశ్వమేధస్య తత్పశూనాం చ ప్రశంసా ॥

ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జాః స్పృ॒ష్ట్యా ప్రే॒ణాఽను॒ ప్రా॑వీశత్ ।
 తా॒భ్యః పు॒నః సం॑భవితుం నాశ్కో॒త్ । సోఽబ్ర॑వీత్ । ఋ॒ధ్నవ॑దిధ్నః ।
 యో మే॒తః పు॒నః స॒భం ర॒దితి॑ । తం దే॒వా అ॑శ్వమే॒ధేనై॒వ సమ॑భరన్న్ ।
 తతో॑ వై త ఆర్ధ్న॑వన్న । యోఽశ్వమే॒ధేన॒ యజ॑తే ।
 ప్ర॒జాప॑తిమే॒వ సం॑భర॒త్యధో॑తి ॥ పు॒రుష॑మాలభతే । 35 (10)

వై॒రాజో॑ వై పు॒రుషః॑ । వి॒రాజ-మే॒వాల॑భతే । అథో అన్నం వై వి॒రాట్ ।
 అన్న॑మే॒వార॑న్ధే ॥ అశ్వ॑మాలభతే । ప్రా॒జాప॑త్యో వా అశ్వః ।

ప్రజాపతి-మేవాలభతే । అథో శ్రీర్వా ఏకశఫమ్ ।
 శ్రియ-మేవావరున్ధే ॥ గామాలభతే । 36 (10)

T.B.3.9.8.3

యజ్ఞో వై గౌః । యజ్ఞమేవాలభతే । అథో అన్నం వై గౌః । అన్నమేవావరున్ధే ॥
 అజావీ ఆలభతే భూమ్న । అథో పుష్టిరైవ భూమా ।
 పుష్టిమేవావరున్ధే ॥ పర్యగ్నికృతం పురుషం చారణ్యాగ్-శోచథ్ సృజన్త్యహిగ్ంసాయై ॥
 ఉభౌ వా ఏతౌ పశూ ఆలభ్యేతే । యశ్చావమో యశ్చ పరమః () ।
 తేఽస్యోభయే యజ్ఞే బధ్ధాః । అభీష్టా అభిప్రీతాః ।
 అభిజితా అభిహుతా భవన్తి ॥ నైనం దజ్ఞవః పశవో యజ్ఞే బధ్ధాః ।
 అభీష్టా అభిప్రీతాః । అభిజితా అభిహుతా హిగ్ంసన్తి ।
 యోఽశ్వమేధేన యజతే । య ఉ చైనమేవం వేద ॥ 37 (18)
 (లభతే - గామాలభతే - పరమోఽష్టౌ చ)

(A8)

॥ 3.9.9 అనువాకం 9 ఉత్తమేఽహని ప్రశవః ॥

T.B.3.9.9.1

ప్రథమేన వా ఏష స్తోమన రాధ్యా ।
 చతుష్టోమేన కృతేనాయానా-ముత్తరేఽహన్న ।
 ఏకవిగ్ంశే ప్రతిష్ఠాయాం ప్రతితిష్ఠతి ॥
 ఏకవిగ్ంశా-త్ప్రతిష్ఠాయా ఋతూనన్వారోహతి ।
 ఋతవో వై ప్రష్ఠాని । ఋతవః సమ్యధ్సరః ।

ఋతుష్వేవ సమ్యథ్సరే ప్రతిష్ఠాయ । దేవతా అభ్యారోహతి ।
 శక్వరయః ప్రష్ఠం భవన్త్య-న్యదన్త్య-చ్ఛన్తః ।
 అన్యేఽన్యే వా ఏతే పశవ ఆలభ్యన్తే । 38 (10)

T.B.3.9.9.2

ఉతేవ గ్రామ్యాః । ఉతేవారణ్యాః । అహరేవ రూపేణ సమర్థయతి ।
 అథో అహ్నా ఏవైష బలిర్హ్యయతే ॥ తదాహుః । ఆపశవో వా ఏతే ।
 యదజా-వయశ్చారణ్యాశ్చ । ఏతే వై సర్వే పశవః । యద్గవ్యా ఇతి ।
 గవ్యాన్ పశూనుత్తమేఽహన్నాలభతే । 39 (10)

T.B.3.9.9.3

తేనైవోభయాన్ పశూనవరున్ధే ॥ ప్రాజాపత్యా భవన్తి ।
 అనభిజితస్యా-భిజిత్యై ॥ సౌరీర్షవ శ్వేతావశా అనూబన్ధ్యా భవన్తి ।
 అన్తత ఏవ బహ్మవర్చసమవరున్ధే ॥
 సోమాయ స్వరాజ్ఞే-ఽనోవాహా-వనడాహావితి ద్వన్ద్విసః పశూనాలభతే ।
 అహోరాత్రాణా-మభిజిత్యై ॥ పశుభిర్వా ఏష వ్యుద్ధ్యతే ।
 యోఽశ్వమేధేన యజతే ।
 ఛగలం కల్మాషం కికిదీవిం ఏదీగయమితి త్వాష్ట్రాన్ పశూనాలభతే () ।
 పశుభిరేవాత్మానగ్ం సమర్థయతి ॥
 ఋతుభిర్వా ఏష వ్యుద్ధ్యతే । యోఽశ్వమేధేన యజతే ।
 పిశణ్ణా-స్త్రయో వాసంతా ఇత్యుతు-పశూనాలభతే ।
 ఋతుభిరే-వాత్మానగ్ం సమర్థయతి ॥ ఆ వా ఏష పశుభ్యో వృశ్చ్యతే ।
 యోఽశ్వమేధేన యజతే । పర్యగ్నికృతా ఉథ్స్రుజన్త్యనావ్రస్కాయ ॥ 40 (18)
 (లభ్యన్తే - లభతే - త్వాష్ట్రాన్ పశూనాలభతేఽష్టౌ చ)

(A9)

T.B.3.9.10.1

ప్ర॒జాప॑తి-ర॒కామ॑యత మ॒హాన॑న్నాదః స్యా॒మితి॑ ।
 స ఏ॒తావ॑శ్వమే॒ధే మ॑హి॒మానా॑వపశ్యత్ । తావ॑గృ॒హ్ణీత ।
 తతో॑ వై స మ॒హాన॑న్నాదో-౨భవత్ ।
 యః క్రా॒మయే॑త మ॒హాన॑న్నాదః స్యా॒మితి॑ । స ఏ॒తావ॑శ్వమే॒ధే మ॑హి॒మానో గృ॒హ్ణీత ।
 మ॒హానే॑వాన్నాదో భ॑వతి ॥ య॒జమా॑నదే॒వత్యా॑ వై వ॒పా । రాజా॑ మ॒హిమా॑ ।
 యద్వ॒పాం మ॑హి॒మ్నోభ॑యతః ప॒రియ॑జతి () ।
 య॒జమా॑నమే॒వ రాజ్యే॑నోభ॒యతః ప॒రిగృ॑హ్ణాతి ॥
 పు॒రస్తా॑-ధ్వా॒హాకారా॑ వా అ॒న్యే దే॒వాః ।
 ఉ॒పరి॑ష్టా-ధ్వా॒హాకారా॑ అ॒న్యే ।
 తే వా ఏ॒తే౨శ్వ॑ ఏ॒వ మే॑ద్ధ్య ఉ॒భయే॑-౨వ॒రుద్ధ్య॑న్తే ।
 యద్వ॒పాం మ॑హి॒మ్నోభ॑యతః ప॒రియ॑జతి । తానే॒వోభయాన్ ప్రి॑ణాతి ॥ 41 (16)
 (ప॒రియ॑జతి షట్స)

(A10)

T.B.3.9.11.1

వై॒శ్వదే॒వో వా అ॑శ్వః । తం య॑త్ప్రా॒జాప॑త్యం కు॒ర్యాత్ । యా దే॒వతా॑ అపి॒భాగాః ।
 తా భా॑గ॒ధేయే॑న॒ వ్యర్థ॑యేత్ । దే॒వతా॑భ్యః స॒మదం॑ దద్ధ్యాత్ ।
 స్తే॒గాన్-దగ్ధా॑భ్యాం మ॒ణ్డాకా॑-జ్ఞామే॒భ్య-భి॑రితి ।

ఆజ్య-మవదానం కృత్వా ప్రతిసంఖ్యాయ-మాహుతి-రుహోతి ।
 యా ఏవ దేవతా అపిభాగాః । తా భాగధేయేన సమర్థయతి ।
 న దేవతాభ్యః సమదం దధాతి ॥ 42 (10)

T.B.3.9.11.2

చతుర్దశైతా-ననువాకాఙ్ఘ్రహోత్య-నన్తరిత్యై ॥
 ప్రయాసాయ స్వాహేతి పఞ్చదశమ్ । పఞ్చదశ వా అర్థమాసస్య రాత్రయః ।
 అర్థమాసశః సమ్యధ్ర ఆప్యతే ॥ దేవాసురాః సమ్యంతా ఆసన్న ।
 తేఽబ్రువన్నగ్నయః స్విష్టకృతః । అశ్వస్య మేధ్యస్య వయముద్ధార-ముద్ధరామహౌ ।
 అధైతానభి-భవామేతి । తే లోహిత-ముదహరన్త ।
 తతో దేవా అభవన్న । 43 (10)

T.B.3.9.11.3

పరాఽసురాః । యధీస్విష్టకృద్భ్యో లోహితం జుహోతి భ్రాతృవ్యాభిభూత్యై ।
 భవత్యాత్మానా । పరాఽస్య భ్రాతృవ్యో భవతి ॥
 గోమృగకణ్ఠేన ప్రథమా-మాహుతిం జుహోతి ।
 పశవో వై గోమృగః । రుద్రోఽగ్నిః స్విష్టకృత్ ।
 రుద్రాదేవ పశూనన్తర్దధాతి । అథో యత్రైషా-ఽఽహుతిర్ హూయతే ।
 న తత్ర రుద్రః పశూనభిమన్యతే ॥ 44 (10)

T.B.3.9.11.4

అశ్వశఫేన ద్వితీయా-మాహుతిం జుహోతి । పశవో వా ఏకశఫమ్ ।
 రుద్రోఽగ్నిః స్విష్టకృత్ । రుద్రాదేవ పశూనన్తర్దధాతి ।
 అథో యత్రైషా-ఽఽహుతిరహూయతే । న తత్ర రుద్రః పశూనభిమన్యతే ॥
 అయస్మయేన కమణ్ణుటనా తృతీయామ్ ।

ఆహుతిం జహోత్యా-యస్యో వై ప్రజాః । రుద్రోఽగ్నిః స్విష్టకృత్ ।

రుద్రాదేవ ప్రజా అన్తర్దాతి () । అథో యత్రైషా-ఽఽహుతిర్ హూయతే ।

న తత్ర రుద్రః ప్రజా అభిమన్యతే ॥ 45 (12)

(దధా - త్యభవన్ - మన్యతే - ప్రజా అన్తర్ దధాతి ద్వే చ)

(A11)

॥ 3.9.12 అనువాకం 12 తదుభయహోమమధ్యవర్త్యశ్చస్తోమీయహోమః ॥

T.B.3.9.12.1

అశ్వస్య వా ఆలభస్య మేధ ఉదక్రామత్ । తదశ్వస్తోమీయ-మభవత్ ।

యదశ్వస్తోమీయం జహోతి । సమేధమేవైన-మాలభతే ॥

ఆజ్యేన జహోతి । మేధో వా ఆజ్యమ్ । మేధోఽశ్వస్తోమీయమ్ ।

మేధేనైవాస్మిన్ మేధం దధాతి ॥ షట్రగ్ంశతం జహోతి ।

షట్రగ్ంశదక్షరా బృహతీ । 46 (10)

T.B.3.9.12.2

బార్హతాః ప్రశవః । సా పశూనాం మాత్రా । ప్రశూనేవ మాత్రయా సమర్థయతి ॥

తా యద్భూయసీర్వా కసీయసీర్వా జహుయాత్ । ప్రశూన్మాత్రయా వ్యర్థయేత్ ।

షట్రగ్ంశతం జహోతి । షట్రగ్ంశదక్షరా బృహతీ । బార్హతాః ప్రశవః ।

సా పశూనాం మాత్రా । ప్రశూనేవ మాత్రయా సమర్థయతి ॥ 47 (10)

T.B.3.9.12.3

అశ్వస్తోమీయగ్ం హుత్వా ద్విపదా జహోతి । ద్విపాద్వై పురుషో ద్విప్రతిష్ఠః ।

తదే॑నం ప్ర॒తిష్ఠ॑యా స॒మర్థ॑యతి ॥ తదా॑హుః ।

అ॒శ్వస్తో॑మీ॒యం పూ॑ర్వగ్ం హో॒త॒వ్యా(3)న్ ద్వి॒పదా(3) ఇతి॑ ।

అశో॑ వా అ॒శ్వస్తో॑మీ॒యమ్ । పు॒రుషో॑ ద్వి॒పదాః॑ ।

అ॒శ్వస్తో॑మీ॒యగ్ం హ॒లత్వా ద్వి॒పదా॑ జ॒హోతి॑ । తస్మాద్-ద్వి॒పాచ్ఛ॑తు॒ష్పాద॑మత్తి ।

అథో॑ ద్వి॒పద్యే॑వ చతు॒ష్పదః॑ ప్రతి॒ష్ఠాప॑యతి () ॥ ద్వి॒పదా॑ హ॒లత్వా ।

నాన్యా॑ముత్త॒రా-మా॑హుతిం జ॒హుయాత్ । యదన్యా॑ముత్త॒రా-మా॑హుతిం జ॒హుయాత్

ప్ర ప్రతి॒ష్ఠాయా॑శ్చ్యవేత । ద్వి॒పదా॑ అ॒న్తతో జ॒హోతి॑ ప్రతి॒ష్ఠిత్యై ॥ 48 (15)

(బృ॒హ - త్య॑ర్థయతి - స్థా॒పయ॑తి ప॒శ్చ చ)

(A12)

॥ 3.9.13 అనువాకం 13 సంవత్సరానుష్ఠానమిష్టినామ్ ॥

T.B.3.9.13.1

ప్ర॒జాప॑తి-రశ్వ॒మేధ-మ॑సృజత । సో-ఽస్మా॒థ్నుష్టో-ఽపా॑క్రామత్ ।

తం య॒జ్ఞ-క్ర॒తుభి-ర॑న్వైచ్ఛత్ । తం య॒జ్ఞ-క్ర॒తుభి-ర్నా॑న్వవిన్దత్ ।

తమి॒ష్టభి-ర॑న్వైచ్ఛత్ । తమి॒ష్టభి-ర॑న్వవిన్దత్ । తది॒ష్టినా-మి॒ష్టిత్వమ్ ।

యథ్సం॑వత్స॒ర-మి॒ష్టభి-ర్య॑జతే । అశ్వ॒మేవ తద॑న్విచ్ఛతి ॥

సా॒వి॒త్రియో॑ భవన్తి । 49 (10)

T.B.3.9.13.2

ఇ॒యం వై స॑వి॒తా । యో వా అ॒స్యాం నశ్య॑తి యో ని॒లయ॑తే ।

అ॒స్యాం వావ తం వి॑న్దన్తి । న వా ఇ॒మాం కశ్చ॑నేత్యా॒హుః ।

తి॒ర్యజ్సో॒ర్ధ్వో-ఽత్యే॑తు॒మర్హతి॑ । యథా॑వి॒త్రియో॒ భవ॑న్తి ।

స॒వి॒తృ-ప్ర॑సూ॒త ఏ॒వైన॑మి॒చ్ఛతి ॥

ఈ॒శ్వరో॒ వా అ॒శ్వః ప్ర॑ము॒క్తః ప॒రాం ప॒రావ॑తం గ॒న్తోః ।

యథా॑యం ధృ॒తీర్జు॒హోతి॑ । అ॒శ్వస్య॑ య॒త్యై ధృ॒త్యై ॥ 50 (10)

T.B.3.9.13.3

యత్ప్రా॑త॒రిష్టి॑భి-ర్యజ్జ॑తే । అ॒శ్వమే॒వ తద॑న్వి॒చ్ఛతి ।

యథా॑యం ధృ॒తీర్జు॒హోతి॑ । అ॒శ్వస్యై॒వ య॒త్యై ధృ॒త్యై ।

తస్మా॑థా॒యం ప్ర॒జాః క్షే॒మ్యా భవ॑న్తి ॥ యత్ప్రా॑త॒రిష్టి॑భి-ర్యజ్జ॑తే ।

అ॒శ్వమే॒వ తద॑న్వి॒చ్ఛతి । తస్మా॑ద్ధి॒వా న॒ష్టైష॑ ఏ॒తి ॥

యత్ప్రా॑త॒రిష్టి॑భి-ర్యజ్జ॑తే సా॒యం ధృ॒తీర్జు॒హోతి॑ ।

అ॒హో॒రా॒త్రాభ్యా-మే॒వైన॑-మన్వి॒చ్ఛతి () ।

అథో॑ అ॒హో॒రా॒త్రాభ్యా-మే॒వాస్మై॑ యోగక్షే॒మం క॑ల్ప॒యతి ॥ 51 (11)

(భవ॑న్తి - ధృ॒త్యా - ఏన॑ మన్వి॒చ్ఛత్యే॑కం చ)

(A13)

॥ 3.9.14 అనువాకం 14 తాస్విష్టిషు బ్రాహ్మణరాజన్యయోర్గానమ్ ॥

T.B.3.9.14.1

అప॒ వా ఏ॒తస్మా॑చ్చీ॒ర్షా రా॒ష్ట్రం క్రా॑మతి । యో॒ఽశ్వమే॒ధేన॑ యజ్జ॑తే ।

బ్రా॒హ్మణో॑ వీ॒ణాగా॒ధినో॑ గాయ॒తః । శ్రియా॑ వా ఏ॒తద్ రూ॒పమ్ । యదీ॒వీణా॑ ।

శ్రియ॑-మే॒వాస్మి-న్తద్ధ॑త్తః । యదా॑ ఖ॒లు వై పు॒రుషః॑ శ్రియ॑మ॒శ్నుతే॑ ।

వీ॒ణాఽస్మై॑ వాద్య॑తే ॥ తదా॑హుః ।

T.B.3.9.14.2

ప్రభ్రగ్ంశుకా-ఽస్మాచ్ఛ్చిః స్యాత్ | న వై బ్రాహ్మణే శ్రీ రమత ఇతి |
 బ్రాహ్మణోఽన్యో గాయేత్ | రాజన్యోఽన్యః |
 బ్రహ్మ వై బ్రాహ్మణః | క్షత్రగ్ం రాజన్యః |
 తథా హాస్య బ్రహ్మణా చ క్షత్రేణ చోభయతః శ్రీః పరిగృహీతా భవతి ||
 తదాహుః | యదుభౌ దివా గాయేతామ్ | అపాస్మాద్ రాష్ట్రం క్రామేత్ | 53 (10)

T.B.3.9.14.3

న వై బ్రాహ్మణే రాష్ట్రగ్ం రమత ఇతి | యదా ఖలు వై రాజా కామయతే |
 అథ బ్రాహ్మణం జినాతి | దివా బ్రాహ్మణో గాయేత్ | నక్తగ్ం రాజన్యః |
 బ్రహ్మణో వై రూపమహః | క్షత్రస్య రాత్రిః |
 తథా హాస్య బ్రహ్మణా చ క్షత్రేణ చోభయతో రాష్ట్రం పరిగృహీతం భవతి ||
 ఇత్యదదా ఇత్యయజథా ఇత్యపచ ఇతి బ్రాహ్మణో గాయేత్ |
 ఇష్టాపూర్తం వై బ్రాహ్మణస్య | 54 (10)

T.B.3.9.14.4

ఇష్టాపూర్తే-నైవైనగ్ం స సమర్థయతి ||
 ఇత్యజినా ఇత్యయధ్యథా ఇత్యముగ్ం సగ్రామ-మహన్నితి రాజన్యః |
 యుద్ధం వై రాజన్యస్య | యుద్ధేనైవైనగ్ం స సమర్థయతి ||
 అక్లుప్తా వా ఏతస్యర్తవ ఇత్యాహుః | యోఽశ్వమేధేన యజత ఇతి |
 తిస్రోఽన్యో గాయతి తిస్రోఽన్యః | షట్స్యంపద్యన్తే | షడ్వా ఋతవః |
 ఋతూనేవాస్మై కల్పయతః () || తాభ్యాగ్ం సగ్గ్స్థాయామ్ |
 అనోయుక్తే చ శతే చ దదాతి | శతాయుః పురుషః శతేన్ద్రియః |

ఆయుష్యేవేన్ద్రియే ప్రతితిష్ఠతి || 55 (14)

(గాయేతామ్ - క్రామేద్ - బ్రాహ్మణస్య - కల్పయతశ్చత్వారి చ)

(A14)

|| 3.9.15 అనువాకం 15 అవభృథహోమవిశేషాః ||

T.B.3.9.15.1

సర్వేషు వా ఏషు లోకేషు మృత్యవోఽన్వాయతాః |
తేభ్యో యదాహుతీర్న జహుయాత్ | లోకే లోక ఏనం మృత్యుర్విస్తేత్ |
మృత్యవే స్వాహా మృత్యవే స్వాహేత్యభి పూర్వమాహుతి-ర్జుహోతి |
లోకాల్లోకాదేవ మృత్యుమవయజతే | నైనం లోకే లాకే మృత్యుర్విస్తతి ||
యదముష్మై స్వాహోఽముష్మై స్వాహేతి జహ్వాథ్నం చక్షీత |
బహుం మృత్యుమమిత్రం కుర్వీత | మృత్యవే స్వాహేత్యేకస్మా ఏవైకా-జ్ఞుహుయాత్ |
ఏకో వా అముష్మీన్ లాకే మృత్యుః | 56 (10)

T.B.3.9.15.2

అశనయా మృత్యురేవ | తమేవాముష్మీన్ లోకేఽవయజతే ||
భ్రూణహత్యాయై స్వాహేత్యవభృథ ఆహుతిం జహోతి |
భ్రూణహత్యాయే వా వయజతే || తదాహుః | యదూభ్రాణహత్యా ఽప్రాత్ర్యాఽథ |
కస్మాద్-యజ్ఞేఽపి క్రియత ఇతి ||
అమృత్యుర్వా అన్యో భ్రూణహత్యాయా ఇత్యాహుః |
భ్రూణహత్యా వావ మృత్యురితి |
యదూభ్రాణహత్యాయై స్వాహేత్యవభృథ ఆహుతిం జహోతి || 57 (10)

మృత్యుమే వా హుత్యా తర్పయిత్వా పరిపాణం కృత్వా ।
 భ్రూణఘ్నే భేషజం కరోతి ॥ ఏతాగ్ం హ వై ముణ్ణీభ జౌదన్యవః ।
 భ్రూణహత్యాయై ప్రాయశ్చిత్తిం విదాఞ్చకార ।
 యో హుస్యాపి ప్రజాయాం బ్రాహ్మణగ్ం హన్తి । సర్వస్మై తస్మై భేషజం కరోతి ॥
 జమ్బుకాయ స్వాహేత్యవభృథ ఉత్తమామాహుతిం జహోతి ।
 వరుణో వై జమ్బుకః । అన్తత ఏవ వరుణ-మవయజతే ॥
 ఖలతేర్విక్లిధస్య శుక్లస్య పిఙ్గాక్షస్య మూర్ధఙ్జుహోతి () ।
 ఏతద్వై వరుణస్య రూపం । రూపేణైవ వరుణమవయజతే ॥ 58 (12)
 (లోకే మృత్యుర్ - జహోతి - మూర్ధఙ్జుహోతి ద్వే చ)

(A15)

॥ 3.9.16 అనువాకం 16 ఉపాకరణమస్త్రవ్యాఖ్యానాదిః ॥

వారుణో వా అశ్వః । తం దేవతయా వ్యర్థయతి । యత్ప్రాజాపత్యం కరోతి ।
 నమో రాజ్ఞే నమో వరుణాయేత్యాహ । వారుణో వా అశ్వః ।
 స్వయైవైనం దేవతయా సమర్థయతి ॥ నమోఽశ్వాయ నమః ప్రజాపతయ ఇత్యాహ ।
 ప్రాజాపత్యో వా అశ్వః । స్వయైవైనం దేవతయా సమర్థయతి ॥
 నమోఽధిపతయ ఇత్యాహ । 59 (10)

ధర్మో వా అధిపతిః । ధర్మమేవా-వరుణే ॥

అధిపతి-రస్యధిపతిం మా కుర్వధిపతిరహం ప్రజానాం భూయాస-మిత్యాహ ।
 అధిపతి-మవైనగ్ం సమానానాం కరోతి ॥ మాం ధహి మయి ధహిత్యాహ ।
 ఆశిషమేవైతామాశాస్తే ॥ ఉపాకృతాయ స్వాహేత్యుపాకృతే జుహోతి ।
 ఆలభాయ స్వాహేతి నియుక్తే జుహోతి ।
 పుతాయ స్వాహేతి పుతే జుహోతి ।
 ఏషాం లోకానా-మభిజిత్యై ॥ 60 (10)

T.B.3.9.16.3

ప్ర వా ఏష ఏభ్యో లోకేభ్యశ్చ్యవతే । యోఽశ్వమేధేన యజతే ।
 ఆగ్నేయ-మైన్ద్రాగ్న-మాశ్వివమ్ । తాన్ పశూనాలభతే ప్రతిష్ఠిత్యై ॥
 యదాఽగ్నేయో భవతి । అగ్నిః సర్వా దేవతాః । దేవతా ఏవావరున్ధే ॥
 బ్రహ్మ వా అగ్నిః । క్షత్రమిన్ద్రాః । యదైన్ద్రాగ్నో భవతి । 61 (10)

T.B.3.9.16.4

బ్రహ్మక్షత్రే ఏవావరున్ధే ॥ యదాఽశ్వివో భవతి । ఆశిషామవరున్ధ్యై ॥
 త్రయో భవన్తి । త్రయ ఇమే లోకాః । ఏషేవ లోకేషు ప్రతిష్ఠిష్ఠతి ॥
 అగ్నయే-ఽగ్ంహోముచే-ఽష్టాకపాల ఇతి దశహవిషమిష్ఠిం నిర్వపతి ।
 దశాక్షరా విరాట్ । అన్నం విరాట్ । విరాజై-వాన్నాద్య-మవరున్ధే () ॥
 అగ్నేర్మనేవ ప్రథమస్య ప్రచేతస ఇతి యాజ్యనువాక్యా
 భవన్తి సర్వత్వాయ ॥ 62 (11)

(అధిపతయ ఇత్యా - హాభిజిత్యా - ఐన్ద్రాగ్నో భవతి - రున్ధ ఏకం చ)

(A16)

॥ 3.9.17 అనువాకం 17 అశ్వస్య రోగాదినిమిత్తం ప్రాయశ్చిత్తమ్ ॥

యద్యశ్వముపతపద్విన్దేత్ | ఆగ్నేయ-మష్టాకపాలం నిర్వపేత్ |
 సౌమ్యం చరుమ్ | సావిత్ర-మష్టాకపాలమ్ || యదాగ్నేయో భవతి |
 అగ్నిః సర్వా దేవతాః | దేవతా-భిరేవైనం భిషజ్యతి ||
 యథ్సోమ్యో భవతి | సోమో వా ఓషధీనాగ్ం రాజౌ |
 యాభ్య ఏవైనం విన్దతి | 63 (10)

తాభిరేవైనం భిషజ్యతి || యథ్సావిత్రో భవతి |
 సవిత్ప్రసూత ఏవైనం భిషజ్యతి || ఏతాభిరేవైనం దేవతాభిర్-భిషజ్యతి |
 అగదో హైవ భవతి || పౌష్ణం చరుం నిర్వపేత్ | యది శ్లోణః స్యాత్ |
 పూషా వై శ్లోణ్యస్య భిషక్ | స ఏవైనం భిషజ్యతి |
 అశ్లోణో హైవ భవతి || 64 (10)

రౌద్రం చరుం నిర్వపేత్ | యది మహాతీ దేవతా-ఽభిమన్యేత |
 ఏతద్దేవత్యో వా అశ్వః | స్వయైవైనం దేవతయా భిషజ్యతి |
 అగదో హైవ భవతి ||
 వైశ్వానరం ద్వాదశ-కపాలం నిర్వపేన్మృగాఖరే యది నాగచ్ఛేత్ |
 ఇయం వా అగ్నిర్వైశ్వానరః | ఇయమేవైన-మర్చిభ్యాం పరిరోధమాసయతి |
 ఆ హైవ సుత్యమహ-ర్గచ్ఛతి || యద్యధీయాత్ | 65 (10)

అగ్నయే-ఽగ్ంహోముచేఽష్టాకపాలః | సౌర్యం పయః | వాయువ్య ఆజ్యభాగః ||
 యజమానో వా అశ్వః | అగ్ంహసా వా ఏష గృహీతః |
 యస్యాశ్వో మేధాయ ప్రోక్షితో-ఽధ్యేతి | యదగ్ంహోముచే నిర్వపతి |

అగ్ంహస ఏవ తేన ముచ్యతే ॥ యజమానో వా అశ్వః ।
 రేతసా వా ఏష వ్యుద్ధ్యతే । 66 (10)

T.B.3.9.17.5

యస్యాశ్వో మేధాయ ప్రోక్షితో-ఽధ్యేతి । సౌర్యగ్ం రేతః ।
 యథ్సౌర్యం పయో భవతి । రేతస్సైవైనగ్ం స సమర్థయతి ॥
 యజమానో వా అశ్వః । గర్భైర్భావా ఏష వ్యుద్ధ్యతే ।
 యస్యాశ్వో మేధాయ ప్రోక్షితో-ఽధ్యేతి । వాయవ్యా గర్భాః ।
 యద్వాయవ్య ఆజ్యభాగో భవతి । గర్భైరేవైనగ్ం స సమర్థయతి () ॥
 అథో యస్యైషా-ఽశ్వమేధే ప్రాయశ్చిత్తః క్రియతే ।
 ఇష్ట్యా వసీయాన్ భవతి ॥ 67 (12) (ఇష్ట - త్యజ్జోణోఽహైవ భవ -
 త్యధీయా - దృద్ధ్యతే - గర్భైరేవైనగ్ం స సమర్థయతి ద్వే చ)

(A17)

॥ 3.9.18 అనువాకం 18 బ్రహ్మాదనా ఉచ్యన్తే ॥

T.B.3.9.18.1

తదాపః । ద్వాదశ బ్రహ్మాదనాన్ ధన్వగ్గీత నిర్వపేత్ ।
 ద్వాదశభిర్వేష్టిభి-ర్యజేతేతి ॥ యదిష్టి-భిర్యజేత ।
 ఉపనాముక ఏనం యజ్ఞః స్యాత్ । పాపీయాగ్ంస్తు స్యాత్ ।
 ఆప్తాని వా ఏతస్య ఛన్దాగ్ంసి । య ఈజానః ।
 తాని క ఏతావదాశు పునః ప్రయుజ్జేతేతి ।
 సర్వా వై సగ్గీతే యజ్ఞే వాగోప్యతే । 68 (10)

సా॒౨౨॒ప్తా భ॑వతి యా॒తయా॑మ్ని । క్రూ॒రీకృ॑తే॒వ హి భ॒వత్య॑రు॒ష్కృతా॑ ।
సా న పు॑నః ప్ర॒యుజ్యే॑త్యా॒హుః ॥
ద్వాద॑శై॒వ బ్ర॒హ్మాద॒నాన్ ధ॒న్వగ్ధే॑ ని॒ర్వపే॑త్ ।
ప్ర॒జాప॑తి॒ర్వా ఓద॑నః । య॒జ్ఞః ప్ర॒జాప॑తిః ।
ఉప॒నాము॑క ఏనం య॒జ్ఞో భ॑వతి ।
న పాపీ॑యాన్ భవతి ॥ ద్వాద॑శ భవన్తి ।
ద్వాద॑శ మాసాః స॒మ్యధ్న॑రః () ।
స॒మ్యధ్న॑ర ఏ॒వ ప్ర॑తి॒ష్ఠిష్ఠి ॥ 69 (11)
(ఆప్యతే - స॒మ్యధ్న॑ర ఏకం చ)

(A18)

॥ 3.9.19 అనువాకం 19 విభుత్వాదిభిః ద్వాదశభిర్గుణౌరశ్వమేధప్రశంసా ॥

ఏ॒ష వై వి॒భూర్నామ॑ య॒జ్ఞః । స॒ర్వగ్ం హ॒ వై తత్ర॑ వి॒భు భ॑వతి ।
య॒త్రైతే॑న॒ య॒జ్ఞేన॒ యజ॑న్తే ॥ ఏ॒ష వై ప్ర॒భూర్నామ॑ య॒జ్ఞః ।
స॒ర్వగ్ం హ॒ వై తత్ర॑ ప్ర॒భు భ॑వతి । య॒త్రైతే॑న॒ య॒జ్ఞేన॒ యజ॑న్తే ॥
ఏ॒ష వా ఊర్జ॑స్వా॒న్నామ॑ య॒జ్ఞః । స॒ర్వగ్ం హ॒ వై తత్రోర్జ॑స్వ-ద॒భవతి॑ ।
య॒త్రైతే॑న॒ య॒జ్ఞేన॒ యజ॑న్తే ॥ ఏ॒ష వై ప॑య॒స్వాన్నామ॑ య॒జ్ఞః । 70 (10)

స॒ర్వగ్ం హ॒ వై తత్ర॑ ప॒యస్వ-ద॒భవతి॑ । య॒త్రైతే॑న॒ య॒జ్ఞేన॒ యజ॑న్తే ॥

ఏష వై విధృతో నామ యజ్ఞః । సర్వగ్ం హ వై తత్ర విధృతం భవతి ।
 యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ॥ ఏష వై వ్యావృత్తో నామ యజ్ఞః ।
 సర్వగ్ం హ వై తత్ర వ్యావృత్తం భవతి । యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ॥
 ఏష వై ప్రతిష్ఠితో నామ యజ్ఞః ।
 సర్వగ్ం హ వై తత్ర ప్రతిష్ఠితం భవతి । 71 (10)

T.B.3.9.19.3

యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ॥ ఏష వై తేజస్వి నామ యజ్ఞః ।
 సర్వగ్ం హ వై తత్ర తేజస్వి భవతి । యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ॥
 ఏష వై బ్రహ్మవర్చసీ నామ యజ్ఞః ।
 ఆ హ వై తత్ర బ్రాహ్మణో బ్రహ్మవర్చసీ జాయతే । యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ॥
 ఏష వా అతివ్యాధీ నామ యజ్ఞః ।
 ఆ హ వై తత్ర రాజన్యో-ఽతివ్యాధీ జాయతే । యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే () ॥
 ఏష వై దీర్ఘో నామ యజ్ఞః । దీర్ఘాయుషో హ వై తత్ర మనుష్యా భవన్తి ।
 యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ॥ ఏష వై క్లుప్తో నామ యజ్ఞః ।
 కల్పతే హ వై తత్ర ప్రజాభ్యో యోగక్షేమః ।
 యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే ॥ 72 (16)
 (పయస్వాన్నామ యజ్ఞః - ప్రతిష్ఠితం భవతి - యత్రైతేన యజ్ఞేన యజన్తే షట్చ)

(A19)

Special Korvai/Sequence

(ఏష వై విభూః ప్రభూర్బ్రాహ్మణ్యో పయస్వాన్. విధృతో వ్యావృత్తః ప్రతిష్ఠితస్తేజస్వి
 బ్రహ్మవర్చస్యతివ్యాధీ దీర్ఘః క్లుప్తో ద్వాదశ)

T.B.3.9.20.1

తా॒ర్వ్యే॒ణాశ్శ॒వ్గ్ం సంజ్ఞ॑పయన్తి । య॒జ్ఞో వై తా॒ర్వ్యమ్ ।
 య॒జ్ఞేనై॒వైన॒గ్ం సమ॑ర్థయన్తి ॥ యా॒మేన॒ సామ్నా॑ ప్రస్తో॒తా-౭నూప॑తిష్ఠతే ।
 యమ॑లోక-మే॒వైనం॑ గమయతి ॥
 తా॒ర్వ్యే చ కృ॑త్యధీ॒వాసే చాశ్శ॒వ్గ్ం సంజ్ఞ॑పయన్తి ।
 ఏ॒తద్వై ప॑శూనాగ్ం రూ॒పమ్ । రూ॒పేణై॒వ ప॑శూనవ॒రున్ధే ॥
 హి॒రణ్య॑క॒శిపు॑ భవతి । తే॒జసో-౭వ॑రుద్ధ్యే ॥ 73 (10)

T.B.3.9.20.2

రు॒క్మో భ॑వతి । సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా-ను॑ఖ్యా॒త్యై ॥ అశ్శో॑ భవతి ।
 ప్ర॒జాప॑తే-రా॒ప్త్యై ॥ ఆ॒స్య వై లో॒కస్య॑ రూ॒పం తా॒ర్వ్యమ్ ।
 అ॒న్తరి॑క్షస్య కృ॒త్యధీ॒వాసః । ది॒వో హి॑రణ్యక॒శిపు॑ ।
 ఆ॒ది॒త్యస్య॑ రు॒క్మః । ప్ర॒జాప॑తే॒రశ్వః॑ ।
 ఇ॒మమే॒వ లో॒కం తా॒ర్వ్యేణా॑ప్నోతి () ॥ 74 (10)

T.B.3.9.20.3

అ॒న్తరి॑క్షం కృ॒త్యధీ॒వాసేన॑ । ది॒వగ్ం హి॑రణ్యక॒శిపు॑నా ।
 ఆ॒ది॒త్యగ్ం రు॒క్మేణ॑ ।
 అశ్వే॒నైవ మే॒ద్ధ్యేన॑ ప్ర॒జాప॑తేః సా॒యుజ్య॑గ్ం స॒లోక॑తా-మాప్నోతి ॥
 ఏ॒తాసా॑మే॒వ దే॒వతా॑నాగ్ం సా॒యుజ్య॑మ్ ।
 సా॒ర్జితా॑గ్ం సమా॒న లో॒కతా॑మాప్నోతి ।
 యో॒౭శ్వమే॒ధేన॑ యజతే । య ఉ॑ చైనమే॒వం వేద॑ ॥ 75 (8)
 (అవ॑రుద్ధ్యా - ఆప్నో॑త్య -+ష్టౌ చ)

॥ 3.9.21 అనువాకం 21 ఉత్తరవేద్యుపవాపః ॥

T.B.3.9.21.1

ఆదిత్యాశ్చాఙ్గీరసశ్చ సువర్గే లోకేఽస్పర్ధంత | తేఽఙ్గీరస ఆదిత్యేభ్యః |
 అముమాదిత్య-మశ్వగ్ శ్వేతం భూతం దక్షిణా-మనయన్న | తేఽబ్రువన్న |
 యం నోఽసప్ట | స వర్యోఽభూదితి | తస్మాదశ్వగ్ సవర్యేత్యా-హ్వయన్తి |
 తస్మాద్యజ్ఞే వరో దీయతే || యత్ప్రజాపతి-రాలభ్యో-ఽశ్వో-ఽభవత్ |
 తస్మాదశ్వో నామ || 76 (10)

T.B.3.9.21.2

యచ్ఛ్వయదరురాసీత్ | తస్మాదర్వా నామ ||
 యథ్సద్యో వాజాన్ ధ్సమజయత్ | తస్మాద్వాజీ నామ ||
 యదసురాణాం లోకానాదత్త | తస్మాదాదిత్యో నామ ||
 అగ్నిర్వా అశ్వమేధస్య యోనిరాయతనమ్ | సూర్యో-ఽగ్నేర్యోని-రాయతనమ్ |
 యదశ్వమేధే-ఽగ్నో చిత్స్య ఉత్తరవేది-ముపవపతి |
 యోని-మన్తమేవైన-మాయతనవన్తం కరోతి || 77 (10)

T.B.3.9.21.3

యోని-మానాయతనవాన్ భవతి | స ఏవం వేద ||
 ప్రాణాపానౌ వా ఏతౌ దేవానామ్ | యదర్కాశ్వమేధౌ |
 ప్రాణాపానావేవావరున్ధే || ఓజో బలం వా ఏతౌ దేవానామ్ |
 యదర్కాశ్వమేధౌ | ఓజో బలమేవావరున్ధే ||
 అగ్నిర్వా అశ్వమేధస్య యోని-రాయతనమ్ |

సూ॒ర్యో-ఽగ్నే॑ ర్యోని-రా॒యత॑నమ్ () ।

యద॑శ్వమే॒ధే-ఽగ్నో॑ చి॒త్య ఉ॑త్తరవే॒దిం చి॒నోతి॑ ।

తావ॑ర్కాశ్వమే॒ధౌ । అ॒ర్కాశ్వ॑మే॒ధావే॒వా వ॑రున్ధే ।

అథో॑ అర్కాశ్వ-మే॒ధయో॑రే॒వ ప్ర॑తి॒ష్ఠతి॑ ॥ 78 (14)

(నామ - కరోతి - సూర్యోఽగ్నేర్యోనిరాయతనమ్ చత్వారి చ)

(A21)

॥ 3.9.22 అనువాకం 22 ఋషభాలమ్భః ॥

T.B.3.9.22.1

ప్ర॒జాప॑తిం వై దే॒వాః పి॒తర॑మ్ । ప॒శుం భూ॑తం మే॒ధాయా॑లభ॒న్త ।

త॒మాల॑భ్యోపా॒వస॑న్న్ । ప్రా॒తర్య॑ష్టాస్మ॒హ ఇతి॑ ।

ఏ॒కం వా ఏ॒తద్దే॒వానా॑మ॒హః । యథ్స॑మ్యధ్స॒రః ।

తస్మా॑దశ్వః పు॒రస్తా॑-ధ్సమ్యధ్స॒ర ఆల॑భ్యతే ॥

యత్ప్ర॑జాప॒తి-రా॒ల్భో-ఽశ్వో॑ఽభ॒వత్ । తస్మా॑దశ్వః ।

యథ్స॑ద్యో మే॒ధోఽభ॑వత్ । 79 (10)

T.B.3.9.22.2

తస్మా॑దశ్వమే॒ధః ॥ వే॒దుకో-ఽశ్వ॑మా॒శుం భ॑వతి । య ఏ॒వం వేద॑ ॥

యద్వై తత్ప్ర॑జాప॒తి-రా॒ల్భో-ఽశ్వో॑ఽభ॒వత్ ।

తస్మా॑దశ్వః ప్ర॒జాప॑తేః ప॒శూనా॑-మ॒నురూ॑పతమః ॥

ఆఽస్య॑ పు॒త్రః ప్ర॑తి॒రూపో॑ జాయతే । య ఏ॒వం వేద॑ ॥

సర్వా॑ణి భూ॒తాని॑ స॒భృంత్యా॑లభతే ।

సమే॑నం దే॒వా-స్తే॑జసే బ్ర॒హ్మవ॑ర్చసాయ॒ భర॑న్తి ।

యోఽశ్వమేధేన యజతే | 80 (10)

T.B.3.9.22.3

య ఉ చైనమేవం వేదం || ఏతద్వై తద్దేవా ఏతాం దేవతామ్ |
పశుం భూతం మేధాయాలభంత | యజ్ఞమవ | యజ్ఞేన యజ్ఞమయజంత దేవాః |
కామప్రం యజ్ఞమ కుర్వత | తేఽమృతత్వమకామయంత |
తేఽమృతత్వ-మగచ్ఛన్ || యోఽశ్వమేధేన యజతే |
దేవానామేవా-యనేనైతి | 81 (10)

T.B.3.9.22.4

ప్రాజాపత్యేనైవ యజ్ఞేన యజతే కామప్రేణ | అపునర్మారమేవ గచ్ఛతి ||
ఏతస్య వై రూపేణ పురస్తా-త్ప్రాజాపత్య-మృషభం తూపరం
బహురూప-మాలభతే |
సర్వేభ్యః కామేభ్యః | సర్వస్యాప్త్యై |
సర్వస్య జిత్యై || సర్వమేవ తేనాప్నోతి | సర్వం జయతి |
యోఽశ్వమేధేన యజతే | య ఉ చైనమేవం వేదం () || 82 (10)
(మేధోఽభవద్ - యజత - ఏతి - వేద)

(A22)

|| 3.9.23 అనువాకం 23 అశ్వావయవేషూపాసనమ్ ||

T.B.3.9.23.1

యో వా అశ్వస్య మేధ్యస్య లోమనీ వేదం |
అశ్వస్యైవ మేధ్యస్య లోమం లోమజ్ఞుహోతి |

అ॒హో॒రా॒త్రే వా అ॑శ్వ॒స్య మే॑ద్ధ్య॒స్య లో॑మనీ । య॒థ్నా॒యం ప్రా॑త॒ర్జుహో॑తి ।
 అ॒శ్వ॒స్యైవ మే॑ద్ధ్య॒స్య లో॑మం లోమ॒జ్జుహో॑తి ।
 ఏ॒తద॑నుకృతి హా॒స్మ వై పు॒రా । అ॑శ్వ॒స్య మే॑ద్ధ్య॒స్య లో॑మం లోమ॒జ్జుహ్వా॑తి ॥
 యో వా అ॑శ్వ॒స్య మే॑ద్ధ్య॒స్య ప॒దే వేద॑ ।
 అ॒శ్వ॒స్యైవ మే॑ద్ధ్య॒స్య ప॒దే ప॑దే జుహోతి ।
 ద॒ర్శ॒పూ॒ర్ణమా॒సౌ వా అ॑శ్వ॒స్య మే॑ద్ధ్య॒స్య ప॒దే । 83 (10)

T.B.3.9.23.2

య॒ద్ద॒ర్శపూ॒ర్ణమా॒సౌ య॑జతే । అ॒శ్వ॒స్యైవ మే॑ద్ధ్య॒స్య ప॒దే ప॑దే జుహోతి ।
 ఏ॒తద॑నుకృతి హా॒స్మ వై పు॒రా । అ॑శ్వ॒స్య మే॑ద్ధ్య॒స్య ప॒దే ప॑దే జుహ్వాతి ॥
 యో వా అ॑శ్వ॒స్య మే॑ద్ధ్య॒స్య వి॒వర్త॑నం వేద॑ ।
 అ॒శ్వ॒స్యైవ మే॑ద్ధ్య॒స్య వి॒వర్త॑నే వివర్తనే జుహోతి ।
 అ॒సౌ వా ఆ॑ది॒త్యోఽశ్వః॑ । స ఆ॑హ॒వనీ॒య-మా॑గచ్ఛతి ।
 తద్వి॑వర్తతే । యద॑గ్ని॒హోత్రం॑ జుహోతి () ।
 అ॒శ్వ॒స్యైవ మే॑ద్ధ్య॒స్య వి॒వర్త॑నే వివర్తనే జుహోతి ।
 ఏ॒తద॑నుకృతి హా॒స్మ వై పు॒రా ।
 అ॑శ్వ॒స్య మే॑ద్ధ్య॒స్య వి॒వర్త॑నే వివర్తనే జుహ్వాతి ॥ 84 (13)

(పదే - అగ్ని॒హోత్రం॑ జుహోతి త్రిణి చ)

(A23)

Prapaataka Korvai/Sequence with starting Padams of 1 to 23 Anuvaakams :-

(ప్ర॒జాప॑తిస్తమ॒ష్టాద॒శిభిః - ప్ర॒జాప॑తిరకామయతోభా - వ॒స్మై - యు॒జ్జాన్తి-తే॒జసా - ౭ప॑
 ప్రా॒ణా - అప॑ శ్రీరూ॒ర్ధ్వమ్ - ప్ర॒జాప॑తిః ప్రే॒ణాఽను - ప్రథ॑మేన - ప్ర॒జాప॑తిరకామయత
 మహాన్. - వైశ్వ॑దేవో వా అశ్వో - ౭శ్వ॑స్య - ప్ర॒జాప॑తిస్తం య॒జ్ఞక్ర॑తుభి - రప॑ శ్రీరౌ॒బ్రహ్మ॑ణౌ

- సర్వేషు- వారుణో - యద్యశ్వమ్ - తదాహు- రేష వై విభూ - స్తార్యేణా- దిత్యాః -
ప్రజాపతిం పితరం - యో వా అశ్వస్య మేధ్యస్య లోమనీ త్రయోవిగ్ంశతిః)

Korvai/Sequence with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(ప్రజాపతిర - స్మిన్ లోకే - ఉత్తరతః - శ్రియమేవ - ప్రజాపతిరకామయత మహాన్.-యత్
ప్రాత - ప్ర వా ఏష ఏభ్యో లోకేభ్యః- సర్వగ్ం హా వై తత్ర పయస్వద్య -ఉ చైనమేవం వేద
చత్వార్యశీతిః)

First and Last Padam 3rd Ashtakam 9th Prapaatakam :-

(ప్రజాపతిరశ్వమేధం - జుహ్వతి)

॥ హరిః ఓమ్ ॥

॥ కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే నవమః ప్రపాతకః సమాప్తః ॥

ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః

శ్రీ గురుభ్యో నమః, హరిః ఓం

3. కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకం

3.10 త్రైతరీయ యజుర్బ్రాహ్మణే కారకే ప్రథమః ప్రశ్నః(సావిత్రచయనమ్)

॥ 3.10.1 అనువాకం 1 ॥

అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం స్వయమాత్మణ్ణోపధానం చోచ్యతే

T.B.3.10.1.1

సంజ్ఞానం విజ్ఞానం ప్రజ్ఞానం జానదభిజానత్ ।
 సకల్పమానం ప్రకల్పమాన-ముపకల్పమాన-ముపక్లృప్తం క్లృప్తం ।
 శ్రేయో వసీయ ఆయథ్సంభూతం భూతం ॥ చిత్రః కేతుః ప్రభానాభాన్థ్ సభాన్ ।
 జ్యోతిష్మాగ్-స్తేజస్వానాతపగ్-స్తపన్నభితపన్న ।
 రోచనో రోచమానః-శోభనః-శోభమానః కల్యాణః ॥
 దర్శా దృష్టా దర్శతా విశ్వరూపా సుదర్శనా ।
 ఆప్యాయమానా ప్యాయమానా-ప్యాయా సూన్యతేరా ।
 ఆపూర్యమాణా పూర్యమాణా పూరయన్తి పూర్ణా పౌర్ణమాసీ ॥
 దాతా ప్రదాతాఽఽనన్దో మోదః ప్రమోదః । 1 (10)

T.B.3.10.1.2

ఆవేశయ-న్నివేశయన్ ధ్వేషశనః సగ్ధాన్తః శాన్తః ।
 ఆభవన్ ప్రభవన్-ధ్వభవన్-ధ్వంభూతో భూతః ॥
 ప్రస్తుతం విష్టుతగ్ సగ్గుతం కల్యాణం విశ్వరూపం ।
 శుక్రమమృతం తేజస్వి తేజః సమిధం ।
 అరుణం భానుమన్ మరీచిమదభితపత్ తపస్వత్ ॥
 సవితా ప్రసవితా దీప్తో దీపయన్ దీప్యమానః ।
 జ్వలం జ్వలితా తపన్ వితపన్-ధ్వన్తపన్న ।

రో॒చ॒నో రో॒చ॒మా॒నః శు॒భూంః శుం॒భ॒మా॒నో వా॒మః ॥
 సు॒తా సు॒న్వ॒తీ ప్ర॒సు॒తా సూ॒య॒మా॒నా ౭భి॒షూ॒య॒మా॒ణా ।
 పీ॒తీ ప్ర॒పా స॒పాం తృ॒ప్తి-స్త॒ర్ప॒యన్తి । 2 (10)

T.B.3.10.1.3

కా॒న్తా కా॒మ్యా కా॒మ॒జా॒తా ౭౭యు॒ష్మ॒తీ కా॒మ॒దు॒ఘా ॥
 అ॒భి॒శా॒న్తా ౭ను॒మ॒న్తా-౭౭న॒న్దో మో॒దః ప్ర॒మో॒దః ।
 ఆ॒సా॒ద॒యన్ ని॒షా॒ద॒యన్-ధ॒న్గం॒సా॒ద॒నః సగ్ం॑స॒న్నః స॒న్నః ।
 ఆ॒భూ ర్వి॒భూః ప్ర॒భూః శ॒భూం రు॒భవః ॥ ప॒విత్రం॑ ప॒వి॒యి॒ష్యన్ పూ॒తో మే॒ద్ధ్యః ।
 య॒శో య॒శ॒స్వా-నా॒యు॒ర॒మృ॒తః । జీ॒వో జీ॒వి॒ష్యన్ ధ॒న్వర్గో లో॒కః ॥
 స॒హ॒స్వాన్ ధ॒హీ॒యా-నో॒జ॒స్వాన్ ధ॒హ॒మా॒నః ।
 జ॒య॒న్న-భి॒జ॒యన్-ధు॒ద్ర॒వి॒ణో ద్ర॒వి॒ణో॒దాః ।
 ఆ॒ర్ద్రప॒విత్రో హ॒రికే॒శో మో॒దః ప్ర॒మో॒దః ॥ 3 (10)

T.B.3.10.1.4

అ॒రు॒ణో ౭రు॒ణ॒ర॒జాః పు॒ణ్ణరీ॒కో వి॒శ్వ॒జి॒ద-భి॒జిత్ ।
 ఆ॒ర్ద్రః పి॒న్వ॒మా॒నో ౭న్న॒వాన్-ర॒స॒వా-ని॒రా॒వాన్ ।
 స॒ర్వా॒ష॒ధః స॒భం॒రో మ॒హ॒స్వాన్ ॥ ఏ॒జ॒త్కా జో॒వ॒త్కాః ।
 క్షు॒ల్లకాః శి॒పి॒వి॒ష్టకాః ।
 స॒రి॒స్త్రాః సు॒శే॒రవః । అ॒జి॒రా॒సో గ॒మి॒ష్టవః ॥
 ఇ॒దా॒నీం త॒దా॒నీ-మే॒తర్హి॑ క్షి॒ప్ర॒మ॒జి॒రం ।
 ఆ॒శు ర్ని॒మే॒షః ఫ॒ణో ద్ర॒వ॒న్నతి-ద్ర॒వన్న ।
 త్వ॒రగ్గ్ స్త్వ॒ర॒మా॒ణ ఆ॒శు॒రా॒శీ॒యా॒జ్ఞా॒వః ఆ॒శు॒రా॒శీ॒యాన్ జ॒వః () ॥
 అ॒గ్ని॒ష్టోమ ఉ॒క్థో॒య ౭తి॒రా॒త్రో ది॒వి॒రా॒త్ర-స్త్రీ॒రా॒త్ర-శ్చ॒తూ॒రా॒త్రః ।
 అ॒గ్ని॒ర్ ఋ॒తుః సూ॒ర్య ఋ॒తు॒శ్చ॒న్ద్రమా॑ ఋ॒తుః ॥

ప్రజాపతిః సమ్యధ్సరో మహాన్కః ॥ 4 (13)

(ప్రమోద - స్తర్పయస్తీ - ప్రమోదో - జవస్త్రీణీ చ)

(A1)

॥ 3.10.2 అనువాకం 2 అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం ॥

స్వయమాత్పణ్ణోపధానం చోచ్యతే

T.B.3.10.2.1

భూరగ్నిం చ పృథివీం చ మాం చ । శ్రీగ్గ్చ లోకాన్ ధ్సమ్యధ్సరం చ ।
ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు । తయా దేవతయా ౭జ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥
భువో వాయుం చాన్తరీక్షం చ మాం చ । శ్రీగ్గ్చ లోకాన్ ధ్సమ్యధ్సరం చ ।
ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు । తయా దేవతయా ౭ జ్గిరస్వద్ ధ్రువా సీద ।
స్వరాదిత్యం చ దివం చ మాం చ । శ్రీగ్గ్చ లోకాన్ ధ్సమ్యధ్సరం చ () ।
ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు । తయా దేవతయా ౭జ్గిరస్వద్ ధ్రువా సీద ।
భూర్భువః స్వ-శ్చన్ద్రమసం చ దిశశ్చ మాం చ ।
శ్రీగ్గ్చ లోకాన్ ధ్సవంధ్సరం చ । ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు ।
తయా దేవతయా ౭జ్గిరస్వద్ ధ్రువా సీద ॥ 5 (16)
(సమ్యధ్సరం చ షట్ చ)

(A2)

॥ 3.10.3 అనువాకం 3 ॥

అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం స్వయమాత్పణ్ణోపధానం చోచ్యతే

త్వమే॑వ త్వాం॑ వే॒త్త యో॑ఽసి॒ సోఽసి॑ । త్వమే॑వ త్వామ॑చైషిః ।
 చి॒తశ్చాసి॑ సం॒చిత-శ్చాస్య॑గ్నే । ఏ॒తావ్రా॑గ్గ్ శ్చాసి॒ భూయా॑గ్గ్ శ్చాస్య॑గ్నే ।
 య॒త్తే అగ్నే॑ న్యూ॒నం యదు॑ తే॒ఽతి॑రిక్తం । ఆ॒ది॒త్యా-స్తదం॑జ్గి॒రస-శ్చి॑న్వన్తు ।
 విశ్వే॑ తే దే॒వాశ్చి॒తి-మా॑పూ॒రయన్తు॑ । చి॒తశ్చాసి॑ సం॒చిత-శ్చాస్య॑గ్నే ।
 ఏ॒తావ్రా॑గ్గ్ శ్చాసి॒ భూయా॑గ్గ్ శ్చాస్య॑గ్నే ।
 మా తే॑ అగ్నే॒ ఽచ॒యేన॒ మాఽతి॑ చ॒ యేనా॑యు॒రావృ॑క్షి () ।
 సవ॑ర్ణాం జ్యోతి॑షాం జ్యోతి॒ ర్యద॒దావు॑దేతి । తప॑సో జ్ఞాతమ॑ని-భృ॒ష్టమో॒జః ।
 తత్తే॑ జ్యోతి॑రిష్టకే । తేన॑ మే తప । తేన॑ మే జ్వల । తేన॑ మే దీదిహి ।
 యావ॑ద్దే॒వాః । యావ॑దసా॒తి సూ॑ర్యః । యావ॑దు॒తాపి॒ బ్రహ్మ॑ ॥ 6 (19)
 (ఆవృ॑క్షి నవ॑ చ)

(A3)

॥ 3.10.4 అనువాకం 4 ॥

అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం స్వయమాతృణ్ణోపధానం చోచ్యతే

స॒మృ॒థ్సరో॑ఽసి పరివ॒థ్సరో॑ఽసి । ఇ॒ద్రావ॒థ్సరో॑ఽసి-దువ॒థ్సరో॑ఽసి ।
 ఇ॒ద్వ॒థ్సరో॑ఽసి వ॒థ్సరో॑ఽసి । తస్య॑ తే వస॒న్తః శి॑రః ।
 గ్రీ॒ష్మో దక్షి॑ణః ప॒క్షః । వ॒ర॒షాః పు॑చ్ఛం । శ॒రదు॑త్తరః ప॒క్షః ।
 హే॒మన్తో॑ మద్ధ్యం॑ । పూ॒ర్వప॒క్షాశ్చి॑తయః । అ॒ప॒రప॒క్షాః పు॑రీషం । 7 (10)

అ॒హో॒రా॒త్రా-ణీ॑ష్ట॒కాః । ఋ॒షభో॑ఽసి స్వ॒ర్గో లో॒కః ।
 య॒స్యాం ది॒శి మ॒హీయ॑నే । తతో॑ నో మ॒హా ఆవ॑హా ।
 వా॒యు ర్భూ॒త్వా స॒ర్వా ది॒శ ఆవ॑హి । స॒ర్వా దిశో॑ఽను వి॒వాహి ।
 స॒ర్వా దిశో॑ఽను స॒మ్వాహి । చి॒త్త్యా చి॒త్తి-మా॑పృణ ।
 అచి॑త్త్యా చి॒త్తి-మా॑పృణ । చిద॑సి స॒ముద్ర॑యోనిః । 8 (10)

T.B.3.10.4.3

ఇ॒న్దు ర్దక్షః॑ శ్యే॒న ఋ॒తావా॑ । హి॒రణ్య॑పక్షః శకు॒నో భు॑ర॒ణ్యః ।
 మ॒హాన్ ధ॒న్ధస్థే॑ ధ్రు॒వ ఆని॑షత్తః ।
 నమ॑న్తే అ॒స్తు మా మా హి॒గ్ంసీః । ఏ॒తి ప్రే॒తి వీ॒తి స॒మి॒త్యుది॑తి ।
 ది॒వం మే॑ య॒చ్ఛ । అ॒న్తరి॑క్షం మే॑ య॒చ్ఛ । పృ॒థివీ॑ం మే॑ య॒చ్ఛ ।
 పృ॒థివీ॑ం మే॑ య॒చ్ఛ । అ॒న్తరి॑క్షం మే॑ య॒చ్ఛ () । ది॒వం మే॑ య॒చ్ఛ ।
 అ॒హ్నా ప్ర॑సారయ । రా॒త్ర్యా స॑మచ । రా॒త్ర్యా ప్ర॑సారయ । అ॒హ్నా స॑మచ ।
 కా॒మం ప్ర॑సారయ । కా॒మగ్ం స॑మచ ॥ 9 (17)
 (పు॒రిష॑గ్ం - స॒ముద్ర॑యోనిః - పృ॒థివీ॑ం మే॑ య॒చ్ఛాన్తరి॑క్షం మే॑ య॒చ్ఛ స॒ప్త చ॑)

(A4)

॥ 3.10.5 అనువాకం 5 అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం ॥

స్వయమాత్పణ్ణోపధానం చోచ్యతే

T.B.3.10.5.1

భూ॒ర్భువః॑ స్వః । ఓ॒జ్జో బ॒లం । బ్ర॒హ్మ క్ష॒త్రం । యశో॑ మ॒హత్ ।
 స॒త్యం తపో॑ నామ । రూ॒ప-మ॒మృతం॑ । చక్షుః॑ శ్రో॒త్రం । మ॒న ఆ॒యుః ।
 విశ్వాం॑ యశో॑ మ॒హాః । స॒మం తపో॑ హ॒రో భాః () ।

జాతవేదా యది వా పావకోఽసి | వైశ్వానరో యది వా వైద్యుతోఽసి |

శం ప్రజాభ్యో యజమానాయ లోకం |

ఊర్జం పుష్టిం దద-దభ్యావవృథస్వి || 10 (14)

(భాశ్చత్వారి చ)

(A5)

|| 3.10.6 అనువాకం 6 అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం ||

స్వయమాత్మణోపధానం చోచ్యతే

T.B.3.10.6.1

రాజ్ఞీ విరాజ్ఞీ | సప్రాజ్ఞీ స్వరాజ్ఞీ | అర్చిః శోచిః |

తపో హరో భాః | అగ్ని-రిన్దో బృహస్పతిః | విశ్వే దేవా భువనస్య గోపాః |

తే మా సర్వే యశస్తా సగ్ంస్పజన్తు || 11 (7)

(రాజ్ఞీన్దో మా సప్త)

(A6)

|| 3.10.7 అనువాకం 7 ||

అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం స్వయమాత్మణోపధానం చోచ్యతే

T.B.3.10.7.1

అసవే స్వాహా వసవే స్వాహా | విభువే స్వాహా వివస్వతే స్వాహా |

అభిభువే స్వాహా-ఽధిపతయే స్వాహా |

ద్దివాంపతయే స్వాహా ఽగ్ంహస్పత్యాయ స్వాహా |

చాక్షుష్మత్యాయ స్వాహా జ్యోతిష్మత్యాయ స్వాహా ।
 రాజ్ఞే స్వాహా విరాజ్ఞే స్వాహా । సప్త్రాజ్ఞే స్వాహా స్వరాజ్ఞే స్వాహా ।
 శూషాయ స్వాహా సూర్యాయ స్వాహా । చంద్రమసే స్వాహా జ్యోతిషే స్వాహా ।
 సగ్ంసర్పాయ స్వాహా కల్యాణాయ స్వాహా () ।
 అర్జునాయ స్వాహా ॥ 12 (11)
 (కల్యాణాయ స్వాహైకం చ)

(A7)

॥ 3.10.8 అనువాకం 8 ॥

అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం స్వయమాత్మణోపధానం చోచ్యతే

T.B.3.10.8.1

విపశ్చితే పవమానాయ గాయత । మహీ న ధారా ఽత్యన్ధో అర్షతి ।
 అహిర్వా జిర్ణామతిసర్పతి త్వచం । అత్యో న క్రీడన్న సర్దవ్పిషా హరిః ।
 ఉపయామగృహీతోఽసి మృత్యవే త్వా జుష్టం గృహ్ణామి ।
 ఏష తే యోనిర్మృత్యవే త్వా ॥ అప మృత్యు-మపక్షుధం । అపేతః శపథం జహి ।
 అధా నో అగ్న ఆవహా । రాయస్పోషగ్ం సహస్రిణం । 13 (10)

T.B.3.10.8.2

యే తే సహస్రమయతం పాశాః । మృత్యో మర్త్యాయ హస్తవే ।
 తాన్. యజ్ఞస్య మాయయా । సర్వానవ యజామహే ॥ భక్షో ఽస్యమృత భక్షః ।
 తస్య తే మృత్యు-పీతస్యా-మృతవతః । స్వగా-కృతస్య మధుమతః ।
 ఉపహూతస్యో-పహూతో భక్షయామి ॥
 మన్ద్రా ఽభిభూతిః కేతు ర్మజ్ఞానాం వాక్ । అసావేహి । 14 (10)

T.B.3.10.8.3

అ॒న్ధో జా॑గృ॒విః ప్రా॑ణ । అ॒సా॒వే॒హీ । బ॒ధి॒ర ఆ॑క్ర॒న్దయి॑త-ర॒పా॒న ।
అ॒సా॒వే॒హీ । అ॒హ॒స్తో॒స్త్వా చ॑క్షుః । అ॒సా॒వే॒హీ । అ॒పా॒దా॒శో మ॑నః ।
అ॒సా॒వే॒హీ । క॒వే వి॒ప్రచి॒త్తే శ్రో॑త్ర । అ॒సా॒వే॒హీ । 15 (10)

T.B.3.10.8.4

సు॒హ॒స్తః సు॑వా॒సాః । శూ॒షో నా॑మా॒స్య-మృ॑తో మ॒ర్త్యేషు॑ ।
త॒న్త్వాఽహం॑ తథా॒ వేద॑ । అ॒సా॒వే॒హీ । అ॒గ్ని॒ర్మే వా॒చి శ్రి॒తః ।
వా॒గ్భృద॑యే । హృద॑యం మయి । అ॒హ॒మమృ॑తే ।
అ॒మృ॒తం బ్ర॑హ్మ॒ణి । వా॒యు॒ర్మే ప్రా॑ణే శ్రి॒తః । 16 (10)

T.B.3.10.8.5

ప్రా॒ణో హృ॑ద॒యే । హృద॑యం మయి । అ॒హ॒మమృ॑తే । అ॒మృ॒తం బ్ర॑హ్మ॒ణి ।
సూ॒ర్యో మే చ॑క్షుషి శ్రి॒తః । చ॒క్షుర్ హృ॑ద॒యే । హృద॑యం మయి । అ॒హ॒మమృ॑తే ।
అ॒మృ॒తం బ్ర॑హ్మ॒ణి । చ॒న్ద్రమా॑ మే మ॒నసి॑ శ్రి॒తః । 17 (10)

T.B.3.10.8.6

మ॒నో హృ॑ద॒యే । హృద॑యం మయి । అ॒హ॒మమృ॑తే । అ॒మృ॒తం బ్ర॑హ్మ॒ణి ।
ది॒శో మే శ్రో॑త్రే శ్రి॒తాః । శ్రో॑త్రగ్ం హృద॒యే । హృద॑యం మయి । అ॒హ॒మమృ॑తే ।
అ॒మృ॒తం బ్ర॑హ్మ॒ణి । ఆ॒పో మే రే॑తసి శ్రి॒తాః । 18 (10)

T.B.3.10.8.7

రే॒తో హృ॑ద॒యే । హృద॑యం మయి । అ॒హ॒మమృ॑తే । అ॒మృ॒తం బ్ర॑హ్మ॒ణి ।
ప్ర॒థి॒వీ మే శ॑రీరే శ్రి॒తా । శ॑రీరగ్ం హృద॒యే । హృద॑యం మయి । అ॒హ॒మమృ॑తే ।
అ॒మృ॒తం బ్ర॑హ్మ॒ణి । ఓ॒ష॒ధి॒వ॒న॒స్ప॒తయో॑ మే లో॒మసు॑ శ్రి॒తాః । 19 (10)

లోమా॑ని హృ॒దయే॑ । హృ॒దయం॑ మయి॑ । అ॒హమ॒మృతే॑ ॥ అ॒మృతం॑ బ్ర॒హ్మణి॑ ।
ఇ॒న్ద్రో మే॑ బ॒లే శ్రితః॑ । బ॒లగ్ం హృ॒దయే॑ । హృ॒దయం॑ మయి॑ । అ॒హమ॒మృతే॑ ।
అ॒మృతం॑ బ్ర॒హ్మణి॑ । ప॒ర్జన్యో మే॑ మూ॒ర్ధ్ని శ్రితః॑ । 20 (10)

మూ॒ర్ధా హృ॒దయే॑ । హృ॒దయం॑ మయి॑ । అ॒హమ॒మృతే॑ ॥ అ॒మృతం॑ బ్ర॒హ్మణి॑ ।
ఈ॒శానో॑ మే మ॒న్యో శ్రితః॑ । మ॒న్యూర్ హృ॒దయే॑ । హృ॒దయం॑ మయి॑ । అ॒హమ॒మృతే॑
|
అ॒మృతం॑ బ్ర॒హ్మణి॑ । ఆ॒త్మా మ॑ ఆ॒త్మని॑ శ్రితః() । 21 (10)

ఆ॒త్మా హృ॒దయే॑ । హృ॒దయం॑ మయి॑ । అ॒హమ॒మృతే॑ ॥ అ॒మృతం॑ బ్ర॒హ్మణి॑ ।
పు॒నర్మ॑ ఆ॒త్మా పు॒నరాయు॑రా॒గాత్ । పు॒నః ప్రా॑ణః పు॒నరా॑కూ॒త-మా॒గాత్ ।
వై॒శ్వాన॑రో ర॒శ్మిభి॑ ర్వావృ॒ధానః॑ । అ॒న్తస్తి॑ష్ట॒త్వమృత॑స్య గో॒పాః ॥ 22 (8)
(స॒హస్రి॑ణ - మి॒హి - శ్రో॒త్రాసా॑వే॒హి - ప్రా॑ణే శ్రితో - మ॒నసి॑ శ్రితో - రే॒తసి॑ శ్రితా - లో॒మసు
శ్రితా - మూ॒ర్ధ్ని శ్రిత - ఆ॒త్మని॑ శ్రితో - +౨ష్టా చ)

(A8)

Special Korvai/Sequence

(అ॒గ్నిర్ వా॒యుః సూ॑ర్య శ్చ॒న్ద్రమా॑ ది॒శ ఆ॑పః పృథి॒ వ్యోష॑ధివనస్ప॒తయ॑ ఇ॒న్ద్రః ప॒ర్జన్య॑
ఈ॒శాన॑ ఆ॒త్మా పు॒నర్మే॑ త్రయోదశ)

॥ 3.10.9 అనువాకం 9 ॥

అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం స్వయమాత్పణ్ణోపధానం చోచ్యతే

ప్రజాపతి ర్దేవానస్సృజత | తే ప్రాప్మనా సందితా అజాయన్త |
 తాన్ వ్యద్యత్ | యద్ వ్యద్యత్ | తస్మాద్ విద్యుత్ | తమవృశ్చత్ |
 యదవృశ్చత్ | తస్మాద్ వృష్టిః | తస్మాద్ యత్రైతే దేవతే అభిప్రాస్నతః |
 విచ హైవాస్య తత్ర ప్రాప్మానన్యతః | 23 (10)

వృశ్చతశ్చ || సైషా మీమాగ్ంసాఽగ్నిహోత్ర ఏవ సపంన్నా | అథో ఆహుః |
 సర్వేషు యజ్ఞక్రతుష్వితి || హోష్యన్నప ఉపస్పృశేత్ |
 విద్యుదసి విద్యమే ప్రాప్మానమితి | అథ హుతోపస్పృశేత్ |
 వృష్టిరసి వృశ్చ మే ప్రాప్మానమితి |
 యక్ష్యమాణో వేష్ట్యా వా | వి చ హైవాస్యైతే దేవతే ప్రాప్మానం ద్యతః | 24 (10)

వృశ్చతశ్చ || అత్యగ్ంహో హారుణిః | బ్రహ్మచారిణే ప్రశ్నాన్ ప్రోచ్య ప్రజిఘాయ |
 పరేహి | ప్లక్షం దైయాం (దైయ్యాం) పాతిం పృచ్ఛ |
 వేత్థ సావిత్రాం(3) న వేత్థా(3) ఇతి |
 తమాగత్య పప్రచ్ఛ | ఆచార్యో మా ప్రాహైషిత్ |
 వేత్థ సావిత్రాం(3) న వేత్థా(3) ఇతి | సహోవాచ వేదేతి || 25 (10)

స కస్మిన్ ప్రతిష్ఠిత ఇతి | పరోరజసీతి |
 కస్తద్యత్ పరోరజా ఇతి | ఏష వావ స పరోరజా ఇతి హోవాచ |
 య ఏష తపతి | ఏషో ఽర్వాగ్రజా ఇతి | స కస్మిన్ త్వేష ఇతి |
 సత్య ఇతి | కిం తథ్నత్యమితి | తప ఇతి | 26 (10)

కస్మిన్న తప ఇతి । బల ఇతి ।
 కిం తద్ బలమితి । ప్రాణ ఇతి ।
 మాస్మ ప్రాణమతి పృచ్ఛ ఇతి మాఽఽచారోఽ బ్రవీదితి హోవాచ బ్రహ్మచారి ॥
 సహోవాచ ప్లక్షో దైయాం (దైయాం) పాతిః ।
 యద్వై బ్రహ్మచారిన్ ప్రాణమత్యప్రక్ష్యః । మూర్ధా తే వ్యపతిష్యత్ ।
 అహముత ఆచార్యా-చ్ఛ్చేయాన్ భవిష్యామి ।
 యో మా సావిత్రే సమవాదిష్టేతి । 27 (10)

తస్మాథ్ సావిత్రే న సమ్వదేత ॥
 స యో హవై సావిత్రం విదుషా సావిత్రే సమ్వదతే ।
 సహోస్మి-ఞ్చీయం దధాతి ।
 అను హవా అస్మా అసౌ తపఞ్చీయం మన్యతే ।
 అన్వస్మై శ్రీస్తపో మన్యతే । అన్వస్మై తపో బలం మన్యతే ।
 అన్వస్మై బలం ప్రాణం మన్యతే ॥ స యదాహ ।
 సజ్ఞానం విజ్ఞానం దర్శా దృష్టేతి । ఏష ఏవ తత్ ॥ 28 (10)

అథ యదాహ । ప్రస్తుతం విష్టుతగ్ం సుతా సున్వతీతి । ఏష ఏవ తత్ ॥
 ఏష హ్యేవ తాన్యహోని । ఏష రాత్రయః ॥ అథ యదాహ ।
 చిత్రః కేతు ర్దాతా ప్రదాతా సవితా ప్రసవితా ఽభిశాస్తా ఽనుమన్తేతి ।
 ఏష ఏవ తత్ । ఏష హ్యేవ తేఽహ్నో ముహూర్తాః ।
 ఏష రాత్రేః ॥ 29 (10)

అథ యదాహ | పవిత్రం పవయిష్యన్-ధన్వహస్వాన్-ధన్వహీయానరుణో
ఽరుణరజా ఇతి | ఏష ఏవ తత్ | ఏష హ్యేవ తే ఽర్థమాసాః |

ఏష మాసాః || అథ యదాహ |

అగ్నిష్టోమ ఉక్థోఽగ్నిర్ ఋతుః ప్రజాపతిః సమ్వధ్సర ఇతి |

ఏష ఏవ తత్ | ఏష హ్యేవ తే యజ్ఞక్రతవః | ఏష ఋతవః | 30 (10)

T.B.3.10.9.9

ఏష సమ్వధ్సరః || అథ యదాహ | ఇదాసీం తదాసీమితి | ఏష ఏవ తత్ |

ఏష హ్యేవ తే ముహూర్తానాం ముహూర్తాః || జనకో హ వై దేహాః |

అహోరాత్రైః సమాజగామ | తగ్ం హోమః | యో వా అస్మాన్. వేద |

విజహత్-పాప్మానమేతి | 31 (10)

T.B.3.10.9.10

సర్వ-మాయురేతి | అభి స్వర్గం లోకం జయతి |

నాస్యా-ముష్మిన్ లోకేఽన్నం క్షీయత ఇతి || విజహద్ధ వై పాప్మానమేతి |

సర్వమాయురేతి | అభి స్వర్గం లోకం జయతి |

నాస్యా-ముష్మిన్ లోకే ఽన్నం క్షీయతే |

య ఏవం వేద || అహీనా హాశ్వత్థ్యః | సావిత్రం విదాం చకార | 32 (10)

T.B.3.10.9.11

స హ హగ్ంసో హిరణ్మయో భూత్వా | స్వర్గం లోకమీయాయ |

ఆదిత్యస్య సాయుజ్యం || హగ్ంసో హవై హిరణ్మయో భూత్వా |

స్వర్గం లోకమేతి | ఆదిత్యస్య సాయుజ్యం | య ఏవం వేద ||

దేవభాగో హ శ్రౌతర్షః | సావిత్రం విదాం చకార |

తగ్ం హ వాగదృశ్యమానా ఽభ్యువాచ | 33 (10)

స॒ర్వ॒మృ॒త గౌ॒త॒మో వే॑ద । యః సా॒వి॒త్రం వే॑దేతి । స హో॑వాచ ।
 కై॒షా వా॒గ॒సీ॒తి । అ॒య॒మ॒హగ్ం సా॒వి॒త్రః । దే॒వానా॑-ము॒త్త॒మో లో॒కః ।
 గు॒హ్యం మ॒హో బి॒భ్రది॑తి । ఏ॒తావ॑తి హ గౌ॒త॒మః ।
 య॒జ్ఞోప॑వీ॒తం కృ॒త్వా-ఽథో ని॑ప॒పాత॑ । న॒మో న॒మ ఇతి॑ । 34 (10)

స హో॑వాచ । మా భై॑షీ ర్గా॒తమ॑ । జి॒తో వై తే లో॒క ఇతి॑ ॥
 తస్మా॑ద్యే కే చ సా॒వి॒త్రం వి॒దుః । సర్వే॑ తే జి॒తలో॑కాః ॥
 స యో హ॒వై సా॒వి॒త్ర-స్యా॑ష్టాక్ష॒రం ప॒దగ్ శ్రి॒యా ఽభి॑షి॒క్తం వేద॑ ।
 శ్రి॒యా హై॒వాభి॑షి॒చ్యతే॑ । ఘృ॒ణి॒రితి॑ ద్వే అ॒క్షరే॑ ।
 సూ॒ర్య ఇతి॑ త్రీ॒ణి । ఆ॒ది॒త్య ఇతి॑ త్రీ॒ణి । 35 (10)

ఏ॒తద్వై సా॒వి॒త్ర-స్యా॑ష్టాక్ష॒రం ప॒దగ్ శ్రి॒యాభి॑షి॒క్తం । య ఏ॒వం వేద॑ ।
 శ్రి॒యా హై॒వాభి॑షి॒చ్యతే॑ ॥ తదే॒-తదృ॑చా-ఽభ్యు॒క్తం ।
 ఋ॒చో అ॒క్షరే॑ ప॒రమే॑ వ్యోమ॒న్న । యస్మిన్ దే॒వా అ॒ధి వి॒శ్వే ని॑షే॒దుః ।
 యస్త॑న్న వేద॒ కి॒మృ॒చా క॑రిష్యతి । య ఇత్ తద్వి॒దుస్త ఇ॒మే స॒మాస॑త ఇతి ॥
 న హ॒వా ఏ॒తస్య॑ర్చా న యజ॑షా న సా॒మ్నా-ఽర్థో॑ఽస్తి ।
 యః సా॒వి॒త్రం వేద॑ ॥ 36 (10)

తదే॒తత్ ప॑రి యద్దే॒వచ॑క్రం । ఆ॒ర్ధ్రం పి॑న్వమా॒నగ్ స్వ॒ర్గే లో॒క ఏతి॑ ।
 వి॒జహా॑ద్ వి॒శ్వా భూ॑తాని స॒పంశ్య॑త్ ॥
 ఆ॒ర్ధ్రో హ॒ వై పి॑న్వమా॒నః స్వ॒ర్గే లో॒క ఏతి॑ ।

విజహాన్ విశ్వా భూతాని సపంశ్యన్న । య ఏవం వేద ॥
 శూషో హవై వారేయః । ఆదిత్యేన సమాజగామ । తగ్ం హోవాచ ।
 ఏహీ సావిత్రం విద్ధి () ।

అయం వై స్వర్గ్యోఽగ్నిః పారయిష్ణు-రమృతా-థ్సంభూత ఇతి ।
 ఏష వావ స సావిత్రః । య ఏష తపతి ।
 ఏహీ మాం విద్ధి । ఇతి హైవైనం తదువాచ ॥ 37 (15)

(ద్యతో - ద్యతో - వేదేతి - తప ఇతి - సమవాదిష్టేతి - తద్ - రాత్రేర్. - ఋతవః - ఏతి
 - చకారో - వాచ - నమ ఇత్యా - దిత్య ఇతి త్రీణి - సావిత్రం వేద - విద్ధి పఞ్చ చ)

(A9)

Special Korvai/Sequence

(ప్రజాపతిర్దేవాన్ సజ్ఞాన్సం ప్రస్తుతం తాన్యహోనేష రాత్రయాస్చిత్ర కేతుస్తేఽహ్నో ముహూర్తో
 రాత్రేః పవిత్రం తేఽర్థ మాసా అగ్నిష్టోమో యజ్ఞక్రతవ ఇదాసీం ముహూర్తానాం జనకోఽహీనా
 దేవభాగః కైషా వాజ్మ శూషో హ వై షోడశ)

॥ 3.10.10 అనువాకం 10 ॥

అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం స్వయమాతృణోపధానం చోచ్యతే

T.B.3.10.10.1

ఇయం వావ సరఘా । తస్యా అగ్నిరేవ సారఘం మధు ।
 యా ఏతాః పూర్వపక్షా-పరపక్షయో రాత్రయః । తా మధుకృతః ।
 యాన్యహాని । తే మధువృషాః ।
 స యో హ వా ఏతా మధుకృతశ్చ మధువృషాగ్నౌచ్చ వేద ।

కు॒ర్వ॒న్తి హో॒స్యై॒తా అ॒గ్నౌ మ॒ధు । నా॒స్యే॒ష్టాపూ॒ర్తం ధ॑య॒న్తి ॥

అ॒థ యో న వే॑ద । 38 (10)

T.B.3.10.10.2

న హో॒స్యై॒తా అ॒గ్నౌ మ॒ధు కు॒ర్వ॒న్తి । ధ॑య॒న్త్యస్యే॒ష్టాపూ॒ర్తం ॥

యో హ॒ వా అ॒హో॒రా॒త్రాణా॑-నా॒మధే॑యా॒న్తి వే॑ద ।

నా॒హో॒రా॒త్రేషా॑-ర్తి॒మార్చ॑చితి । స॒జ్ఞాం॒నం వి॒జ్ఞానం॑ ద॒ర్శా దృ॒ష్టేతి॑ ।

ఏ॒తా-వ॑ను॒వాకౌ పూ॑ర్వపక్షస్యా-హో॒రా॒త్రాణా॑ం నా॒మధే॑యా॒న్తి ।

ప్రస్తు॑తం విష్టు॒తగ్ం సు॒తా సు॑న్వతీతి ।

ఏ॒తావ॑ను-వా॒కావ॑-ప॒రప॑క్షస్యా-హో॒రా॒త్రాణా॑ం నా॒మధే॑యా॒న్తి ।

నా॒హో॒రా॒త్రేషా॑-ర్తి॒మార్చ॑చితి । య ఏ॒వం వే॑ద ॥ 39 (10)

T.B.3.10.10.3

యో హ॒ వై ము॒హూర్తా॑నాం నా॒మధే॑యా॒న్తి వే॑ద । న ము॒హూర్తే॑షా-ర్తి॒మార్చ॑చితి ।

చి॒త్రః కే॒తు ర్దా॒తా ప్ర॑దా॒తా స॒వితా॑ ప్ర॒సవితా॑ ౭ భి॒శాస్తా॑ ౭ సు॒మన్తే॑తి ।

ఏ॒తే౭ను॒వాకౌ ము॒హూర్తా॑నాం నా॒మధే॑యా॒న్తి ।

న ము॒హూర్తే॑షా-ర్తి॒మార్చ॑చితి । య ఏ॒వం వే॑ద ॥

యో హ॒ వా అ॒ర్థమా॑సా-నా॒శ్చ మా॑సానాశ్చ నా॒మధే॑యా॒న్తి వే॑ద ।

నా॒ర్థమా॑సేషు న మా॒సేషా॑-ర్తి॒మార్చ॑చితి ।

ప॒విత్రం॑ ప॒వయి॑ష్యన్-ధ॒సాస్వాన్-ధ॒హీయా॑న॒రుణో॑ ౭ రు॒ణర॑జా ఇతి ।

ఏ॒తే౭ను॒వాకౌ అ॒ర్థమా॑సానా॒శ్చ మా॑సానాశ్చ నా॒మధే॑యా॒న్తి । 40 (10)

T.B.3.10.10.4

నా॒ర్థమా॑సేషు న మా॒సేషా॑-ర్తి॒మార్చ॑చితి । య ఏ॒వం వే॑ద ॥

యో హ॒ వై య॑జ్ఞక్ర॒తూనా॑ం చ॒ర్తూనా॑ం చ స॒మ్యధ్న॑రస్య చ నా॒మధే॑యా॒న్తి వే॑ద ।

న యజ్ఞక్రతుషు నర్తుషు న సమ్వథ్సర ఆర్తిమార్చ్ఛతి ।
 అగ్నిష్టోమ ఉక్థ్యోఽగ్నిర్ ఋతుః ప్రజాపతిః సమ్వథ్సర ఇతి ।
 ఏతే ఽనువాకా యజ్ఞక్రతూనాం చర్తూనాం చ సమ్వథ్సరస్య చ నామధేయాని ।
 న యజ్ఞక్రతుషు నర్తుషు న సమ్వథ్సర ఆర్తిమార్చ్ఛతి ।
 య ఏవం వేద ॥ యో హ వై ముహూర్తానాం ముహూర్తాన్. వేద ।
 న ముహూర్తానాం ముహూర్తేష్వార్తి మార్చ్ఛతి () । 41 (10)

T.B.3.10.10.5

ఇదానీం తదానీమితి । ఏతే వై ముహూర్తానాం ముహూర్తాః ।
 న ముహూర్తానాం ముహూర్తేష్వార్తి-మార్చ్ఛతి । య ఏవం వేద ॥
 అథో యథా క్షేత్రజ్ఞో భూత్వా ఽను ప్రవిశ్యాన్న-మత్తి ।
 ఏవమేవైతాన్ క్షేత్రజ్ఞో భూత్వా ఽను ప్రవిశ్యా-న్నమత్తి ।
 స ఏతేషామేవ సలోకతాగ్ం సాయుజ్య-మశ్నుతే ।
 అప పునర్మృత్యుం జయతి । య ఏవం వేద ॥ 42 (9)

(న వేదై - వం వేదా - నువాకా అర్థమాసానాం చ మసానాం చ నామధేయాని - ముహూర్తేష్వార్తివ
 - +నవ చ)

(A10)

Special Korvai/Sequence

(ఇయమహోర్రాత్రాణాగ్ం సజ్ఞాన్సం పూర్వపక్షస్య ప్రస్తుతమపరపక్షస్య ముహూర్తానాం
 చిత్రః కేతుర్ధమాసానాం పవిత్రం యజ్ఞక్రతూనామగ్నిష్టోమో యజ్ఞక్రతూనామిదానీం ముహూర్తా
 ముహూర్తాన్. వేదేదానీమథో ద్వాదశ)

॥ 3.10.11 అనువాకం 11 ॥

అనువాకేషు నవసు లేఖాసు నాభ్యాం చేష్టకోపధానం స్వయమాత్మణ్ణోపధానం చోచ్యతే

T.B.3.10.11.1

కశ్చి॑ద్ధ॒వా అ॒స్మా-॒ల్లో॒కాత్ ప్రే॑త్య । ఆ॒త్మా॑నం వేద ।
అ॒య-మ॒హ-మ॒స్మీ॑తి । కశ్చి॑ధ॒స్వం లో॒కం న ప్ర॒తి ప్ర॒జా॑నాతి ॥
అ॒గ్ని॒ము॒గ్ధో హై॒వ ధు॒మతా॑న్తః । స్వం లో॒కం న ప్ర॒తి ప్ర॒జా॑నాతి ।
అథ॒ యో హై॒వైత-మ॒గ్నిగ్ం సా॑వి॒త్రం వేద॑ ।
స ఏ॒వాస్మా ల్లో॒కాత్ ప్రే॑త్య । ఆ॒త్మా॑నం వేద ।
అ॒య-మ॒హ-మ॒స్మీ॑తి । 43 (10)

T.B.3.10.11.2

స స్వం లో॒కం ప్ర॒తి ప్ర॒జా॑నాతి ॥ ఏ॒ష ఉ॑ వే॒వైనం తథా॑వి॒త్రః ।
స్వ॒ర్గం లో॒క-మ॒భివ॑హతి ॥ అ॒హో॒రా॒త్రై ర్వా ఇ॒దగ్ం స॒యుగ్భిః క్రి॑యతే ।
ఇ॒తి రా॒త్రాయా॑ దీక్షి॒షత॑ । ఇ॒తి రా॒త్రాయ॑ వ్ర॒త-ము॑పా॒గురి॑తి ।
తాని॒ హనే॑వం వి॒దుషః॑ । అ॒ముష్మి॑న్ లో॒కే శే॑వ॒ధిం ధ॑యన్తి ।
ధీ॒తగ్ం హై॒వ స శే॑వ॒ధి-మ॒నుప॑రై॒తి ॥
అథ॒ యో హై॒వైతమ॒గ్నిగ్ం సా॑వి॒త్రం వేద॑ । 44 (10)

T.B.3.10.11.3

తస్య॑ హై॒వా-హో॑రా॒త్రాణి॑ । అ॒ముష్మి॑న్ లో॒కే శే॑వ॒ధిం న ధ॑యన్తి ।
అధీ॑తగ్ం హై॒వ స శే॑వ॒ధి-మ॒నుప॑రై॒తి ॥
భ॒రద్వా॑జో హ త్రి॒భిరాయు॑ర్భి ర్భ్రా॒హ్మచ॑ర్యము॒వాస॑ ।
తగ్ం హ జీ॒ర్ణిగ్ం స్థవి॑రగ్ం శయా॒నం ।
ఇన్ద్రో॑ ఉ॒పవ్ర॑జ్యో వాచ । భ॒రద్వా॑జ । య॒త్యే చ॒తుర్థ॑మాయు॒ర్దద్యాం॑ ।

కిమేనేన కుర్యా ఇతి । బ్రహ్మచర్యమేవైనేన చరేయమితి హోవాచ । 45 (10)

T.B.3.10.11.4

తగ్ం హ త్రిన్ గిరి-రూపాన విజ్ఞాతానివ దర్శయాం చకార ।
తేషాగ్ం హైకైకస్మాన్ ముష్టినాఽఽదదే । స హోవాచ ।
భరద్వాజేత్యామస్త్వ । వేదా వా ఏతే । అనన్తా వై వేదాః ।
ఏతద్వా ఏతై స్త్రిభి-రాయుర్భి-రన్వవోచథాః ।
అథ త ఇతర-దననూక్తమేవ । ఏహీమం ఏద్ధి ।
అయం వై సర్వ విద్యేతి । 46 (10)

T.B.3.10.11.5

తస్మై హైతమగ్నిగ్ం సావిత్రమువాచ । తగ్ం స ఏదిత్వా ।
అమృతో భూత్వా । స్వర్గం లోకమియాయ । ఆదిత్యస్య సాయుజ్యం ॥
అమృతో హైవ భూత్వా । స్వర్గం లోకమేతి । ఆదిత్యస్య సాయుజ్యం ।
య ఏవం వేద ॥ ఏషో ఏవ త్రయా విద్యా । 47 (10)

T.B.3.10.11.6

యావన్తగ్ం హ వై త్రయ్యా విద్యయా లోకం జయతి । తావన్తం లోకం జయతి ।
య ఏవం వేద ॥ అగ్నే ర్వా ఏతాని నామధేయాని ।
అగ్నేరేవ సాయుజ్యగ్ం సలోకతా-మాప్నోతి ।
య ఏవం వేద । వాయో ర్వా ఏతాని నామధేయాని ।
వాయోరేవ సాయుజ్యగ్ం సలోకతా-మాప్నోతి ।
య ఏవం వేద । ఇన్ద్రస్య వా ఏతాని నామధేయాని । 48 (10)

T.B.3.10.11.7

ఇన్ద్రస్యైవ సాయుజ్యగ్ం సలోకతా-మాప్నోతి । య ఏవం వేద ।

బృహస్పతే॑ ర్వా ఏ॒తాని॑ నామ॒ధేయాని॑ ।

బృహస్పతే॑రే॒వ సా॑యుజ్యగ్ం స॒లోక॑తా-మాప్నోతి ।

య ఏ॒వం వేద॑ । ప్ర॒జాప॑తే॒ ర్వా ఏ॒తాని॑ నామ॒ధేయాని॑ ।

ప్ర॒జాప॑తే॒రే॒వ సా॑యుజ్యగ్ం స॒లోక॑తా-మాప్నోతి । య ఏ॒వం వేద॑ ।

బ్ర॒హ్మ॑ణో వా ఏ॒తాని॑ నామ॒ధేయాని॑ ।

బ్ర॒హ్మ॑ణ ఏ॒వ సా॑యుజ్యగ్ం స॒లోక॑తా-మాప్నోతి () ।

య ఏ॒వం వేద॑ ॥ స వా ఏ॒షోఽగ్ని-ర॑పక్షపు॒చ్ఛో వా॒యురే॒వ ।

తస్యా॑గ్ని ర్ముఖం । అ॒సా॒వాది॒త్యః శి॒రః । స యదే॒తే దే॒వతే॒ అన్త॑రేణ ।

తథ్స॑ర్వగ్ం సీ॒వ్యతి॑ । తస్మా॑థ్ సా॒వి॒త్రః ॥ 49 (17)

(అ॒యమ॒హమ॒స్మీతి॑ - వేద - హో॒వాచ - స॒ర్వవి॒ద్యేతి॑ - వి॒ద్యే - స్త్రస్య॑ వా ఏ॒తాని॑
నామ॒ధేయాని॑ - బ్ర॒హ్మ॑ణ ఏ॒వ సా॑యుజ్యగ్ం స॒లోక॑తామాప్నోతి సప్త॑ చ) ।

(A11)

Special Korvai/Sequence

(అ॒గ్నేర్వా॒యోరి॑స్త్రస్య॑ బృహస్పతేః॑ ప్ర॒జాప॑తేర్ బ్ర॒హ్మ॑ణః స వై సప్త॑)

Prapaataka Korvai/Sequence with starting Padams of 1 to 10 Anuvaakams :-

(సం॒జ్ఞానం - భూ - స్త్యమే॒వ - స॑మ్యథ్స॒రోఽసి - భూ - రా॒జ్య - స॑వ-వి॒పశ్చి॑తే -
ప్ర॒జాప॑తిర్ దే॒వా - ని॒యం వా॒వ స॒రఘా - క॒శ్చిద్దే॒కాద॑శ)

Korvai/Sequence with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(సం॒జ్ఞానగ్ం - రా॒జ్ఞి - మూ॒ర్ధా హృ॑దయ - ఏ॒ష స॑మ్యథ్స॒రో - నార్ధ॑మాసే॒షు న॑వచత్వారిగ్ంశత్)

First and Last Padam 1st Prapaatakam of Kaatakam:-

(సం॒జ్ఞానగ్ం - సా॒వి॒త్రః)

॥ హ॒రిః ఓం ॥

॥ ఇతి తైత్తిరీయ యజుర్బ్రాహ్మణే కారకే ప్రథమః ప్రశ్నః సమాప్తః ॥

3.1 ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః

శ్రీ గురుభ్యో నమః, హరిః ఓం

3. కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకం

3.11 తైత్తిరీయ యజుర్బ్రాహ్మణే కారకే ద్వితీయః ప్రశ్నః నాచికేతచయనమ్

॥ 3.11.1 అనువాకం 1 ఇష్టకోపధానమన్తాః ॥

T.B.3.11.1.1

లోకో॑ఽసి స్వర్గో॑ఽసి । అ॒న॒న్తో॑ఽస్య పా॒రో॑ఽసి ।
అక్షి॑తోఽస్య క్ష॒యోఽసి । తప॑సః ప్రతి॒ష్ఠా । త్వయా॑దమ॒న్తః ।
విశ్వం॑ య॒క్షం విశ్వం॑ భూ॒తం విశ్వగ్ం॑ సుభూ॒తం ।
విశ్వస్య॑ భ॒ర్తా విశ్వస్య॑ జన॒యితా॑ । తన్తో॑పదధే కా॒మదు॑ఘ-మక్షి॑తం ।
ప్రజా॑పతిస్త్యా సాదయతు । తయా॑ దే॒వతయా॑-ఽఙ్గి॒రస్వద్-ధ్రు॒వా సీ॑ద ॥ 1 (10)

T.B.3.11.1.2

తపో॑ఽసి లోకే॑ శ్రితం । తేజ॑సః ప్రతి॒ష్ఠా । త్వయా॑దమ॒న్తః ।
విశ్వం॑ య॒క్షం విశ్వం॑ భూ॒తం విశ్వగ్ం॑ సుభూ॒తం ।
విశ్వస్య॑ భ॒ర్తృ విశ్వస్య॑ జన॒యితృ॑ ।
తత్ తో॑పదధే కా॒మదు॑ఘ-మక్షి॑తం ।
ప్రజా॑పతిస్త్యా సాదయతు ।
తయా॑ దే॒వతయా॑-ఽఙ్గి॒రస్వద్-ధ్రు॒వా సీ॑ద ॥ 2 (8)

T.B.3.11.1.3

తేజో॑ఽసి తప॑సి శ్రితం । స॒ము॒ద్రస్య॑ ప్రతి॒ష్ఠా ।
త్వయా॑దమ॒న్తః । విశ్వం॑ య॒క్షం విశ్వం॑ భూ॒తం విశ్వగ్ం॑ సుభూ॒తం ।
విశ్వస్య॑ భ॒ర్తృవిశ్వస్య॑ జన॒యితృ॑ । తత్ తో॑పదధే కా॒మదు॑ఘ-మక్షి॑తం ।
ప్రజా॑పతిస్త్యా సాదయతు । తయా॑ దే॒వతయా॑-ఽఙ్గి॒రస్వద్-ధ్రు॒వా సీ॑ద ॥ 3 (8)

T.B.3.11.1.4

సముద్రోఽసి తేజసి శ్రితః । అపాం ప్రతిష్ఠా । త్వయీదమంతః ।
విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం ।
విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయితా । తం త్వోపదధే కామదుఘ-మక్షితం ।
ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు । తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 4 (8)

T.B.3.11.1.5

ఆపః స్థ సముద్రే శ్రితాః । పృథివ్యాః ప్రతిష్ఠా యుష్మాసు ।
ఇదమంతః । విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం ।
విశ్వస్య భర్త్ర్యో విశ్వస్య జనయిత్ర్యః ।
తా వ ఉపదధే కామదుఘా అక్షితాః । ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు ।
తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 5 (8)

T.B.3.11.1.6

పృథివ్య-స్యఘ్న శ్రితా । అగ్నేః ప్రతిష్ఠా । త్వయీదమంతః ।
విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం ।
విశ్వస్య భర్త్రీ విశ్వస్య జనయిత్రీ । తాం త్వోపదధే కామదుఘా-మక్షితాం ।
ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు । తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 6 (8)

T.B.3.11.1.7

అగ్నిరసి పృథివ్యాగ్ శ్రితః । అన్తరిక్షస్య ప్రతిష్ఠా ।
త్వయీదమంతః । విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం ।
విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయితా । తం త్వోపదధే కామదుఘ-మక్షితం ।
ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు । తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 7 (8)

T.B.3.11.1.8

అ॒న్త॒రి॒క్ష-మ॒స్య॒గ్నో శ్రి॒తం । వా॒యోః ప్ర॒తి॒ష్ఠా । త్వ॒యాద॒మ॒న్తః ।
 వి॒శ్వం య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॒తం వి॒శ్వగ్ం సు॒భూతం ।
 వి॒శ్వస్య భ॒ర్తృ వి॒శ్వస్య జన॒యి॒తృ ।
 తత్ త్వో॒పద॑ధే కా॒మదు॒ఘ-మ॒క్షీ॒తం । ప్ర॒జాప॑తి॒స్త్వా సా॒దయ॑తు ।
 తయా దే॒వత॑యా-ఽఙ్గి॒ర॒స్వద్-ధ్రు॒వా సీ॒ద ॥ 8 (8)

T.B.3.11.1.9

వా॒యుర॑స్య॒న్తరి॒క్షే శ్రి॒తః । ది॒వః ప్ర॒తి॒ష్ఠా । త్వ॒యాద॒మ॒న్తః ।
 వి॒శ్వం య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॒తం వి॒శ్వగ్ం సు॒భూతం ।
 వి॒శ్వస్య భ॒ర్తా వి॒శ్వస్య జన॒యి॒తా ।
 తం త్వో॒పద॑ధే కా॒మదు॒ఘ-మ॒క్షీ॒తం । ప్ర॒జాప॑తి॒స్త్వా సా॒దయ॑తు ।
 తయా దే॒వత॑యా-ఽఙ్గి॒ర॒స్వద్-ధ్రు॒వా సీ॒ద ॥ 9 (8)

T.B.3.11.1.10

ద్యౌ॑ర॒సి వా॒యా శ్రి॒తా । ఆ॒ది॒త్య॑స్య ప్ర॒తి॒ష్ఠా । త్వ॒యాద॒మ॒న్తః ।
 వి॒శ్వం య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॒తం వి॒శ్వగ్ం సు॒భూతం ।
 వి॒శ్వస్య భ॒ర్త్రీ వి॒శ్వస్య జన॒యి॒త్రీ ।
 తాం త్వో॒పద॑ధే కా॒మదు॒ఘా-మ॒క్షీ॒తాం । ప్ర॒జాప॑తి॒స్త్వా సా॒దయ॑తు ।
 తయా దే॒వత॑యా-ఽఙ్గి॒ర॒స్వద్-ధ్రు॒వా సీ॒ద ॥ 10 (8)

T.B.3.11.1.11

ఆ॒ది॒త్యోఽసి ది॒వి శ్రి॒తః । చ॒న్ద్రమ॑సః ప్ర॒తి॒ష్ఠా । త్వ॒యాద॒మ॒న్తః ।
 వి॒శ్వం య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॒తం వి॒శ్వగ్ం సు॒భూతం ।
 వి॒శ్వస్య భ॒ర్తా వి॒శ్వస్య జన॒యి॒తా ।
 తం త్వో॒పద॑ధే కా॒మదు॒ఘ-మ॒క్షీ॒తం । ప్ర॒జాప॑తి॒స్త్వా సా॒దయ॑తు ।

తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 11 (8)

T.B.3.11.1.12

చన్ద్రమా అస్యాదిత్యే శ్రితః । నక్షత్రాణాం ప్రతిష్ఠా । త్వయీదమన్తః ।
విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం ।
విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయితా ।
తం త్వోపదధే కామదుఘ-మక్షితం । ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు ।
తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 12 (8)

T.B.3.11.1.13

నక్షత్రాణి స్థ చన్ద్రమసి శ్రితాని । సమ్వత్సరస్య ప్రతిష్ఠా యుష్మాసు ।
ఇదమన్తః । విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం ।
విశ్వస్య భర్త్యాణి విశ్వస్య జనయిత్యాణి ।
తాని వ ఉపదధే కామదుఘా-న్యక్షితాని । ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు ।
తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 13 (8)

T.B.3.11.1.14

సమ్వత్సరోఽసి నక్షత్రేషు శ్రితః । ఋతూనాం ప్రతిష్ఠా । త్వయీదమన్తః ।
విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం ।
విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయితా ।
తం త్వోపదధే కామదుఘ-మక్షితం । ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు ।
తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 14 (8)

T.B.3.11.1.15

ఋతవః స్థ సమ్వత్సరే శ్రితాః । మాసానాం ప్రతిష్ఠా యుష్మాసు ।
ఇదమన్తః । విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం ।

విశ్వస్య భర్తారో విశ్వస్య జనయితారః ।

తాన్. వ ఉపదధే కామదుఘా-నక్షితాన్ । ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు ।

తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 15 (8)

T.B.3.11.1.16

మాసాః స్థర్తుషు శ్రితాః । అర్థమాసానాం ప్రతిష్ఠా యుష్మాసు ।

ఇదమంతః । విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం ।

విశ్వస్య భర్తారో విశ్వస్య జనయితారః ।

తాన్. వ ఉపదధే కామదుఘా-నక్షితాన్ । ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు ।

తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 16 (8)

T.B.3.11.1.17

అర్థమాసాః స్థ మాసు శ్రితాః । అహోరాత్రయోః ప్రతిష్ఠా యుష్మాసు ।

ఇదమంతః । విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం ।

విశ్వస్య భర్తారో విశ్వస్య జనయితారః ।

తాన్. వ ఉపదధే కామదుఘా-నక్షితాన్ । ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు ।

తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 17 (8)

T.B.3.11.1.18

అహోరాత్రే స్థోఽర్థమాసేషు శ్రితే । భూతస్య ప్రతిష్ఠే భవ్యస్య ప్రతిష్ఠే ।

యువయో-రిదమంతః । విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం ।

విశ్వస్య భర్త్ర్యో విశ్వస్య జనయిత్ర్యో । తే వాముపదధే కామదుఘే అక్షితే ।

ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు । తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 18 (8)

T.B.3.11.1.19

పౌ॒ర్ణ॒మా॒స్య॒ష్ట॒కా ॒మా॒వా॒స్యా । అ॒న్నా॒దాః స్థా॒న్న॒దు॒ఘో యు॒ష్మా॒సు ।
 ఇ॒ద॒మ॒న్తః । వి॒శ్వం య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॒తం వి॒శ్వగ్ం సు॒భూ॒తం ।
 వి॒శ్వస్య॒ భ॒ర్త్రో॒స్య వి॒శ్వస్య॒ జన॒యి॒త్ర్యః ।
 తా వ॒ ఉప॑దధే కామదుఘా-అక్షితాః । ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు ।
 తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 19 (8)

T.B.3.11.1.20

రా॒డసి॑ బృహతి శ్రీరసిన్ద్రిపత్ని ధర్మపత్ని । వి॒శ్వం భూ॒తమ॒ను ప్ర॒భూ॒తా ।
 త్వ॒యాద॒మ॒న్తః । వి॒శ్వం య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॒తం వి॒శ్వగ్ం సు॒భూ॒తం ।
 వి॒శ్వస్య॒ భ॒ర్త్రీ వి॒శ్వస్య॒ జన॒యి॒త్రీ । తాం త్వోప॑దధే కామదుఘా-మక్షితాం ।
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు । తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 20 (8)

T.B.3.11.1.21

ఓ॒జో॒ఽసి॒ సహో॒ఽసి । బ॒లమ॑సి భ్రాజో॒ఽసి ।
 దే॒వా॒నాం ధా॒మామృ॑తం । అమ॒ర్త్య-స్త॒పో॒జాః । త్వ॒యాద॒మ॒న్తః ।
 వి॒శ్వం య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॒తం వి॒శ్వగ్ం సు॒భూ॒తం ।
 వి॒శ్వస్య॒ భ॒ర్తా వి॒శ్వస్య॒ జన॒యి॒తా ।
 తం త్వోప॑దధే కామదుఘ-మక్షితం । ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు ।
 తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద () ॥ 21 (10)

లో॒క - స్త॒ప - స్తే॒జః - స॒ము॒ద్ర - ఆ॒పః - పృ॒థి॒వ్య - గ్ని - ర॒న్తరి॑క్షమ్ - వా॒యుర్ - ద్వౌ
 - రా॒ది॒త్య - శ్చ॒న్ద్రమా - నక్ష॑త్రాణి - స॒మృ॒ధ్స॒ర - ఋ॒త॒వో - మా॒సా - అ॒ర్థ॒మా॒సా -
 అ॒హో॒రా॒త్రే - పౌ॒ర్ణ॒మా॒సీ - రా॒డ - స్యో॒జో॒ఽస్యే॒కవి॑గ్ంశతిః

(A1)

లోకో॑ఽసి భ॒ర్తా తమ్ । తప॑స్తేజో॑ఽసి భ॒ర్తు తత్ ।

స॒ముద్రో॑ఽసి భ॒ర్తా తమ్ । ఆపః॑ స్థ భ॒ర్త్యస్తా॑ వః ।

పృథి॑వీ భ॒ర్తీ తామ్ ।

అగ్ని॑రసి భ॒ర్తా తమ్ । అ॒న్తరి॑క్షం భ॒ర్తు తత్ । వా॒యుర॑సి భ॒ర్తా తమ్ । ద్యౌర॑సి భ॒ర్తీ తామ్ ।

ఆది॑త్యశ్చ॒న్యమా॑ భ॒ర్తా తమ్ । నక్ష॑త్రాణి స్థ భ॒ర్త్యాణి॑ తాని వః ।

స॒మృథ్స॑రో॒ఽసి భ॒ర్తా తమ్ ।

ఋత॑వో మాసా॑ అర్థమాసా॑ భ॒ర్తార॒స్తాన్. వః ।

అ॒హోరా॒త్రే భ॒ర్త్యా తే వామ్ । పౌ॒ర్ణమా॒సీ భ॒ర్త్యస్తా॑ వః ।

రాడ॑సి భ॒ర్తీ తామ్ । ఓజో॑ఽసి భ॒ర్తా తమే॑కవిగ్ంశతిః ।

॥ 3.11.2 అనువాకం 2 చతుర్భిరనువాకైః చతస్ర ఆహుతీర్జుహోతి ॥

T.B.3.11.2.1

త్వమ॑గ్నే రుద్రో॑ అసురో॑ మ॒హో ది॒వః । త్వగ్ం శ॒ర్ధో మారు॑తం పృక్ష॑ ఈశిషే॑ ।

త్వం వా॑తైరరు॒ణైర్యాసి॑ శంగ॒యః । త్వం పూ॒షా వి॒ధతః॑ పా॒సి ను త్మనా॑ ।

దే॒వా దే॒వేషు॑ శ్రయధ్వం । ప్రథ॑మా ద్వి॒తీయే॑షు శ్రయధ్వం ।

ద్వి॒తీయా-స్తృ॒తీయే॑షు శ్రయధ్వం । తృ॒తీయా-శ్చ॒తుర్థే॑షు శ్రయధ్వం ।

చ॒తుర్థాః ప॒ञ్చమే॑షు శ్రయధ్వం । ప॒ञ్చమాః॑ ష॒ష్ఠేషు॑ శ్రయధ్వం । 22 (10)

T.B.3.11.2.2

ష॒ష్ఠాః స॒ప్తమే॑షు శ్రయధ్వం । స॒ప్తమా॑ అ॒ష్టమే॑షు శ్రయధ్వం ।

అ॒ష్టమా॑ న॒వమే॑షు శ్రయధ్వం । న॒వమా॑ ద॒శమే॑షు శ్రయధ్వం ।

ద॒శమా॑ ఏ॒కాద॒శేషు॑ శ్రయధ్వం । ఏ॒కద॒శా ద్వాద॒శేషు॑ శ్రయధ్వం ।

ద్వాదశా-స్త్రయోదశేషు శ్రయధ్వం ।

త్రయోదశా-శ్చతుర్దశేషు శ్రయధ్వం । చతుర్దశాః పంచదశేషు శ్రయధ్వం ।

పంచదశాః షోడశేషు శ్రయధ్వం । 23 (10)

T.B.3.11.2.3

షోడశాః సప్తదశేషు శ్రయధ్వం । సప్తదశా అష్టాదశేషు శ్రయధ్వం ।

అష్టాదశా ఏకాన్నవిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

ఏకాన్నవిగ్ంశా విగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

విగ్ంశా ఏకవిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

ఏకవిగ్ంశా ద్వావిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

ద్వావిగ్ంశా స్త్రయోవిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

త్రయోవిగ్ంశా శ్చతుర్విగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

చతుర్విగ్ంశాః పంచవిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

పంచవిగ్ంశాః షడ్విగ్ంశేషు శ్రయధ్వం । 24 (10)

T.B.3.11.2.4

షడ్విగ్ంశాః సప్తవిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

సప్తవిగ్ంశా అష్టావిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

అష్టావిగ్ంశా ఏకాన్నత్రిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

ఏకాన్నత్రిగ్ంశా స్త్రిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

త్రిగ్ంశా ఏకత్రిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

ఏకత్రిగ్ంశా ద్వాత్రిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

ద్వాత్రిగ్ంశా స్త్రయస్త్రిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

దేవాస్త్రి-కాదశా స్త్రిస్త్రయస్త్రిగ్ంశాః ।

ఉత్తరే భవత । ఉత్తర వర్మాన ఉత్తర సత్వానః () ।

యత్కామ ఇదం జహోమి । తన్నే సమృద్ధ్యతాం ।

వయగ్ స్యామ పతయో రయాణాం । భూర్భువస్వః స్వాహా ॥ 25 (14)

(షష్ఠేషు శ్రయద్ధవగ్ - షోడశేషు శ్రయద్ధవగ్ - షడ్విగ్ంశేషు శ్రయద్ధవ - ముత్తరసత్వానశ్చత్వా
చ)

(A2)

॥ 3.11.3 అనువాకం 3 చతుర్భిరనువాకైః చతస్ర ఆహుతీర్జుహోతి ॥

T.B.3.11.3.1

అగ్నావిష్ణా సజోషసా । ఇమా వర్ధన్తు వాజీరః ।

ద్యుమ్నై ర్వాజేభి-రాగతం । రాజ్ఞీ విరాజ్ఞీ । సమ్రాజ్ఞీ స్వరాజ్ఞీ ।

అర్చిః శోచిః । తపో హరో భాః । అగ్నిః సోమో బృహస్పతిః ।

విశ్వే దేవా భువనస్య గోపాః । తే సర్వే సజ్గత్య () ।

ఇదం మే ప్రావతా వచః । వయగ్ స్యామ పతయో రయాణాం ।

భూర్-భువన్-స్వన్ స్వాహా ॥ 26 (13)

(సజ్గత్య త్రిణి చ)

(A3)

॥ 3.11.4 అనువాకం 4 చతుర్భిరనువాకైః చతస్ర ఆహుతీర్జుహోతి ॥

T.B.3.11.4.1

అన్నపతే ఽన్నస్య నో దేహి । అనమివస్య శుష్మిణః ।

ప్రప్రదాతారన్తారిషః । ఊర్జం నో ధేహి ద్విపదే చతుష్పదే ।

అగ్నే॑ పృథి॑వీపతే॑ । సోమ॑ వీరుధాం పతే॑ । త్వష్టః॑ సమిధాం పతే॑ ।
విష్ణ॑వాశానాం పతే॑ । మిత్ర॑ సత్యానాం పతే॑ । వరు॑ణ ధర్మణాం పతే॑ । 27 (10)

T.B.3.11.4.2

మ॒రుతో॑ గణా॑నాం పతయః॑ । రుద్ర॑ పశూనాం పతే॑ । ఇన్ద్రో॑జసాం పతే॑ ।
బృ॒హస్ప॑తే బ్ర॒హ్మణ॑స్పతే॑ । ఆ రు॒చా రోచే॑ఽహగ్న్ స్వయం॑ ।
రు॒చా రు॒రుచే॑-రోచమా॑నః । అ॒తీత్యా॑దః స్వ॒రాభ॑రేహ ।
తస్మి॑న॒. యోనో॑ ప్ర॒జనో॑ ప్ర॒జాయే॑య । వ॒యగ్న్ స్వా॑మ॒ పత॑యో ర॒యాణాం॑ ।
భూ॑ర్భువః స్వః స్వాహా॑ () ॥ 28 (10)
[వరు॑ణ ధర్మణాం పతే॑ స్వః - స్వాహా॑ ()]

(A4)

॥ 3.11.5 అనువాకం 5 చతుర్భిరనువాకైః చతస్ర ఆహుతీర్జుహోతి ॥

T.B.3.11.5.1

స॒ప్త తే॑ అగ్నే॑ స॒మిధః॑ స॒ప్త జి॒హ్వః॑ ।
స॒ప్తర్ష॑యః స॒ప్తధా॑మ ప్రియాణి॑ । స॒ప్త హో॑త్రా అను వి॒ద్వాన్ ।
స॒ప్త యోనీ॑-రా॒ప్యణ॑స్వా ఘృ॒తేన॑ । ప్రాచీ॑ దిక్ । అ॒గ్ని ర్దే॒వతా॑ ।
అ॒గ్నిగ్ం స ది॒శాం దే॒వం దే॒వతా॑నా-మృ॒చ్ఛతు॑ । యో మై॒తస్యై॑
ది॒శో ఽభి॑దాసతి । దక్షి॑ణా దిక్ । ఇన్ద్రో॑ దే॒వతా॑ । 29 (10)

T.B.3.11.5.2

ఇన్ద్రో॑గ్ం స ది॒శాం దే॒వం దే॒వతా॑నా-మృ॒చ్ఛతు॑ ।
యో మై॒తస్యై॑ ది॒శో ఽభి॑దాసతి । ప్ర॒తీచీ॑ దిక్ । సోమో॑ దే॒వతా॑ ।

సోమగ్ం స దిశాం దేవం దేవతానా-మృచ్ఛతు ।

యో మైతస్యై దిశోఽభిదాసతి । ఉదీచీ దిక్ । మిత్రావరుణౌ దేవతా ।

మిత్రావరుణౌ స దిశాం దేవౌ దేవతానా-మృచ్ఛతు ।

యో మైతస్యై దిశోఽభిదాసతి । 30 (10)

T.B.3.11.5.3

ఊర్ధ్వా దిక్ । బృహస్పతి ర్దేవతా ।

బృహస్పతిగ్ం స దిశాం దేవం దేవతానా-మృచ్ఛతు ।

యో మైతస్యై దిశోఽభిదాసతి । ఇయన్దిక్ । అదితి ర్దేవతా ।

అదితిగ్ం స దిశాం దేవీం దేవతానా-మృచ్ఛతు ।

యో మైతస్యై దిశోఽభిదాసతి ।

పురుషో దిక్ । పురుషో మే కామాన్ ధన్మర్థయతు () । 31 (10)

T.B.3.11.5.4

అన్ధో జాగృవిః ప్రాణ । అసావేహీ । బధిర ఆక్రన్దయిత-రపాన ।

అసావేహీ । ఉషస-ముషస-మశీయ । అహమసో జ్యోతిరశీయ ।

అహమసోఽపోశీయ । వయగ్ స్యామ పతయో రయాణాం ।

భూర్భువః స్వః స్వాహా ॥ 32 (9)

(దక్షిణా దిగిన్దో దేవతా - మిత్రావరుణౌ స దిశాం దేవౌ దేవతానామృచ్ఛతు యో మైతస్యై

దిశోఽభిదా - సత్యర్థయతు - +నవ చ)

(A5)

॥ 3.11.6 అనువాకం 6 ఉపస్థానమ్ ॥

T.B.3.11.6.1

యత్తేఽచి॒తం యదు॑ చి॒తన్తే॑ అగ్నే॑ । యత్త॑ ఊ॒నం యదు॑ తేఽతి॒రిక్తం॑ ।
 ఆది॒త్యాస్త-ద॑జ్గి॒రస-శి॒చ్ఛన్వన్తు॑ । విశ్వే॑ తే దే॒వాశ్చి॒తి-మా॑పూ॒రయన్తు॑ ।
 చి॒తశ్చా॒సి స॑ఞ్చి॒తశ్చా-స్య॑గ్నే॑ । ఏ॒తావ్రా॒గ్గ్శా॒చిసి॒ భూయా॑గ్గ్శా॒చ్ఛన్వ॑గ్నే॑ ॥
 లో॒కం పృ॑ణ చి॒ద్రం పృ॑ణ । అథో॑ సీద శి॒వా త్వం॑ ।
 ఇన్ద్రా॑గ్నే త్వా బృ॒హస్ప॑తిః । అ॒స్మిన్ యో॑నా॒వసీ॑షదన్న । 33 (10)

T.B.3.11.6.2

తయా॑ దే॒వత॑యా-ఽజ్గి॒రస్వద్-ధ్రు॑వా సీద ॥ తా అ॒స్య సూ॑దదో॒హసః॑ ।
 సోమ॑గ్గ్ శ్రీ॒ణన్తి॒ పృశ్న॑యః । జన్మం॑ దే॒వానాం॑ విశేః ।
 త్రి॒ష్వా రో॑చ॒నే ది॒వః । తయా॑ దే॒వత॑యా-ఽజ్గి॒రస్వద్-ధ్రు॑వా సీద ॥
 అగ్నే॑ దే॒వాగ్ం ఇ॒హావ॑హ । జ॒జ్ఞానో॑ వృ॒క్త బ॑ర్హిషే ।
 అసి॒ హోతా॑ న ఈ॒డ్యః ॥ అగ్నమ్॑ మ॒హా మ॑స॒సా య॑విష్టం । 34 (10)

T.B.3.11.6.3

యో దీ॒దాయ॑ సమి॒ద్ధః స్వే దు॑రో॒ణే । చి॒త్రభా॑నూ రోద॒సీ అ॒న్తరు॑ర్వీ ।
 స్వా॒హుతం॑ వి॒శ్వతః॑ ప్ర॒త్యఞ్చి॑మ్ ॥ మే॒ధాకా॑రం వి॒దథ॑స్య ప్ర॒సాధ॑నం ।
 అగ్ని॑గ్ం హో॒తారం॑ పరి॒భూత॑మం మ॒తిమ్ । త్వామ॑ర్భస్య హ॒విషః॑ స॒మాన॑మిత్ ।
 త్వాం మ॒హో వృ॑ణతే నరో॒ నాన్యం-త్వత్ ॥ మ॒నుష్య॑త్త్వా నిధీ॑మహి ।
 మ॒నుష్య॑థ్ సమిధీ॑మహి । అగ్నే॑ మ॒నుష్య-ద॑జ్గి॒రః । 35 (10)

T.B.3.11.6.4

దే॒వాన్ దే॒వాయ॑తే య॒జ ॥ అగ్ని॑ర్ హి వా॒జినం॑ వి॒శే ।
 దదా॑తి వి॒శ్వచ॑ర్షణిః ।
 అగ్ని॑ రా॒యే స్వా॒భువం॑ । స ప్రి॒తో యా॒తి వా॒ర్యం॑ । ఇష॑గ్గ్ స్తో॒తృభ్య॑ ఆభ॑ర ॥

పుష్టో దివి పుష్టో అగ్నిః పృథివ్యాం । పుష్టో విశ్వా ఓషధీ-రాపివేశ ।
 వైశ్వానరః సహసా పుష్టో అగ్నిః ।

స నో దివా స రిషః పాతు నక్తం () ॥ 36 (10)
 [అసీషదన్. - యవిష్ట - మజ్జిరో - నక్తం ()]

(A6)

॥ 3.11.7 అనువాకం 7 నాచికేతబ్రాహ్మణం తత్ర ఆగ్నిదేవతోపాసనమ్ ॥

T.B.3.11.7.1

అయం వావ యః పవతే । సోఽగ్ని నార్చికేతః । స యత్ ప్రాజ్ పవతే ।
 తదస్య శిరః । అథ యద్ దక్షిణా । స దక్షిణః పక్షః ।
 అథ యత్ ప్రత్యక్ । తత్ పుచ్ఛం । య దుదజ్ఞే । స ఉత్తరః పక్షః । 37 (10)

T.B.3.11.7.2

అథ యథ్ సమ్వాతి । తదస్య సమఞ్చనం చ ప్రసారణం చ ।
 అథో సపందేవాస్య సా ॥ సగ్ం హా వా అస్మై స కామః పద్యతే ।
 యత్ కామో యజతే । యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే ।
 య ఉ చైన-మేవం వేద ॥ యో హా వా అగ్నే ర్నాచికేతస్యాయతనం
 ప్రతిష్ఠాం వేద । ఆయతనవాన్ భవతి । గచ్ఛతి ప్రతిష్ఠాం । 38 (10)

T.B.3.11.7.3

హిరణ్యం వా అగ్నే ర్నాచికేతస్యాయతనం ప్రతిష్ఠా । య ఏవం వేద ।
 ఆయతనవాన్ భవతి । గచ్ఛతి ప్రతిష్ఠాం ॥
 యో హా వా అగ్నే ర్నాచికేతస్య శరీరం వేద ।
 స శరీర ఏవ స్వర్గం లోకమేతి ।

హిరణ్యం వా అగ్నే ర్నాచికేతస్య శరీరం ।
 య ఏవం వేద । స శరీర ఏవ స్వర్గం లోకమేతి ॥
 అథో యథా రుక్మ ఉత్-తప్తో భాయ్యాత్ । 39 (10)

T.B.3.11.7.4

ఏవమేవ స తేజసా యశసా । అస్మిగ్గ్చ లోకే-ఽముష్మిగ్గ్శ్చ భాతి ॥
 ఉరవో హ వై నామైతే లోకాః । యే-ఽవరేణాదిత్యం ।
 అథ హైతే వరీయాగ్ంసో లోకాః । యే పరేణాదిత్యం ।
 అన్తవన్తగ్ం హ వా ఏష క్షయ్యం లోకం జయతి । యో-ఽవరేణాదిత్యం ।
 అథ హైషో-ఽనన్త-మపార-మక్షయ్యం లోకం జయతి ।
 యః పరేణాదిత్యం () ॥ 40 (10)

T.B.3.11.7.5

అన్తవన్తగ్ం హ వా అపార-మక్షయ్యం లోకం జయతి ।
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చిన్తుతే । య ఉ చైన-మేవం వేద ॥
 అథో యథా రథే తిష్ఠన్ పక్షసీ పర్యా-వర్తమానే ప్రత్యపేక్షతే ।
 ఏవ-మహోరాత్రే ప్రత్యపేక్షతే ।
 నాస్యా-హోరాత్రే లోకమాప్పుతః । యోఽగ్నిం నాచికేతం చిన్తుతే ।
 య ఉ చైన-మేవం వేద ॥ 41 (8)
 (ఉత్తరః పక్షో - గచ్ఛతి ప్రతిష్ఠాం - భాయ్యాద్ - యః పరేణాదిత్య - +మష్టౌ చ)

(A7)

॥ 3.11.8 అనువాకం 8 నాచికేతోపాఖ్యానమ్ ॥

ఉ॒శన్. హ॒ వై వా॑జశ్ర॒వసః॑ స॒ర్వవే॑ద॒సం ద॑దౌ ।
 తస్య॑ హ॒ నచి॑కే॒తా నామ॑ పు॒త్ర ఆ॑స । తగ్ం హ॑ కు॒మార॑గ్ం స॒న్తం ।
 దక్షి॑ణాసు నీ॒యమా॑నాసు శ్ర॒ద్ధా ౨౨వి॑వేశ । స హో॑వాచ ।
 తత॑ కస్మై॒ మాం దౌ॑స్య॒సీతి॑ । ద్వి॒తీయం॑ తృ॒తీయం॑ ॥ తగ్ం హ॑ ప॒రీత॑ ఉ॒వాచ ।
 మృ॒త్యవే॑ త్వా దదా॒మితి॑ ॥ తగ్ం హ॑ స్మౌ॒త్థితం॑ వాగ॒భివ॑దతి । 42 (10)

గౌ॑తమ కు॒మార॑మితి । స హో॑వాచ । ప॒రేహి॑ మృ॒త్యో ర్గృ॑హాన్ ।
 మృ॒త్యవే॑ వై త్వా౨దా-మితి ॥ తం వై ప్ర॒వస॑న్తం గ॒న్తాసీ॑తి హో॑వాచ ।
 తస్య॑ స్మ తి॒స్రో రా॒త్రీ-ర॑నా॒శ్వాన్ గృ॒హే వ॑సతాత్ । స యదీ॑ త్వా ప్ర॒చ్ఛేత్ ।
 కు॒మార॑ కతి రా॒త్రీ-ర॑వా॒ఘ్నీ-రి॑తి । తి॒స్ర ఇతి॑ ప్రతి॒ బ్రూ॑తాత్ ।
 కిం ప్ర॒థమా॑గ్ం రా॒త్రీ-మా॒శ్నా ఇతి॑ । 43 (10)

ప్ర॒జాం త॑ ఇతి । కిం ద్వి॒తీయా-మితి॑ । ప॒శూర్శ్చ ఇతి॑ ।
 కిం తృ॒తీయా-మితి॑ । సా॒ధుకృ॑త్యాం త॑ ఇతి ॥ తం వై ప్ర॒వస॑న్తం జగామ ।
 తస్య॑ హ॒ తి॒స్రో రా॒త్రీ-ర॑నా॒శ్వాన్ గృ॒హ ఉ॑వాస । తమా॑గత్య పప్రచ్ఛ ।
 కు॒మార॑ కతి రా॒త్రీ-ర॑వా॒ఘ్నీ-రి॑తి । తి॒స్ర ఇతి॑ ప్ర॒త్యువా॑చ । 44 (10)

కిం ప్ర॒థమా॑గ్ం రా॒త్రీ-మా॒శ్నా ఇతి॑ । ప్ర॒జాం త॑ ఇతి ।
 కిం ద్వి॒తీయా-మితి॑ । ప॒శూర్శ్చ ఇతి॑ । కిం తృ॒తీయా-మితి॑ ।
 సా॒ధుకృ॑త్యాం త॑ ఇతి ॥ నమ॑స్తే అస్తు భగవ॑ ఇతి హో॑వాచ ।
 వ॒రం వృ॑ణో॒ష్యేతి॑ ॥ పి॒త॒రమే॑వ జి॒వన్న॑యా॒సీతి॑ ॥
 ద్వి॒తీయం॑ వృ॒ణోష్యే॑తి । 45 (10)

ఇష్టాపూర్తయో ర్మే ఽక్షీతిం బ్రూహీతి హోవాచ ।
 తస్మై హైతమగ్నిం నాచికేత-మువాచ ।
 తతో వై తస్యే-ష్టాపూర్తే నా క్షీయేతే ॥
 నాస్యేష్టా-పూర్తే క్షీయేతే । యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే ।
 య ఉ చైన-మేవం వేద ॥ తృతీయం వృణోష్యేతి ।
 పున మృర్యో ర్మే ఽపజితిం బ్రూహీతి హోవాచ ।
 తస్మై హైతమగ్నిం నాచికేత-మువాచ ।
 తతో వై సోఽప పున ర్మృత్యు-మజయత్ । 46 (10)

అప పున ర్మృత్యుం జయతి । యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే ॥
 య ఉ చైన-మేవం వేద ॥ ప్రజాపతి ర్వై ప్రజాకామ-స్తపో-ఽతప్యత ।
 స హిరణ్య-ముదాస్యత్ । త-దగ్నో ప్రాస్యత్ । త-దస్మై నాచ్ఛదయత్ ।
 తద్ ద్వితీయం ప్రాస్యత్ । త-దస్మై వై వాచ్ఛదయత్ ।
 తత్ తృతీయం ప్రాస్యత్ । 47 (10)

త-దస్మై వై వాచ్ఛదయత్ । త-దాత్మ-న్నేవ హృదయ్యేఽగ్నో వైశ్వానరే ప్రాస్యత్ ।
 త-దస్మా అచ్ఛదయత్ । తస్మాద్ధిరణ్యం కనిష్ఠం ధనానాం ।
 భుజ్జాత్ ప్రియతమం । హృదయజగ్ం హి । స వై తమేవ నావీన్దత్ ।
 యస్మై తాం దక్షిణా-మనేష్యత్ ।
 తాగ్ స్వామ్యైవ హస్తాయ దక్షిణాయానయత్ ।
 తాం ప్రత్యగృహ్ణాత్ । 48 (10)

దక్షాయ త్వా దక్షిణాం ప్రతిగృహ్ణామీతి । సో ఽదక్షత దక్షిణాం ప్రతిగృహ్ణా ।

దక్షతే హ వై దక్షిణాం ప్రతిగృహ్ణా । య ఏవం వేద ॥

ఏతద్ధ స్మ వై తద్ విద్వాగ్ంసో వాజశ్రవసా గోతమాః ।

అప్యనూదేశ్యాం దక్షిణాం ప్రతిగృహ్ణాన్తి ।

ఉభయేన వయం దక్షిష్యామహ ఏవ దక్షిణాం ప్రతిగృహ్ణాతి ।

తే ఽదక్షన్త దక్షిణాం ప్రతిగృహ్ణా ।

దక్షతే హ వై దక్షిణాం ప్రతిగృహ్ణా । య ఏవం వేద () ।

ప్ర హాన్యం వీనాతి ॥ 49 (11)

(వద - త్యాశ్నా ఇత్ - యువాచ - ద్వితీయం వృణోష్యే - త్యజయత్ - తృతీయం ప్రాస్య - దగృహ్ణాద్ - య ఏవం వేదైకం చ)

(A8)

॥ 3.11.9 అనువాకం 9 చయనప్రయోగః ॥

తగ్ం హైత-మేకే పశుబన్ధ ఏవోత్తరవేద్యాం చిన్వతే ।

ఉత్తరవేదిసమ్మిత ఏషోఽగ్నిరితి వదన్తః ।

తన్న తథా కుర్యాత్ । ఏత-మగ్నిం కామేన వ్యర్థయేత్ ।

స ఏనం కామేన వ్యర్థః । కామేన వ్యర్థయేత్ ।

సౌమ్యే వావై సమధ్వరే చిన్విత । యత్ర వా భూయస్థా ఆహుతయో హూయేరన్న్ ।

ఏత-మగ్నిం కామేన సమర్థయతి । స ఏనం కామేన సమృద్ధః । 50 (10)

కామే॑న॒ సమ॑ర్థయతి ॥ అథ॑ హై॒నం పు॒రర్ష॑యః ।
 ఉ॒త్త॒ర॒వే॒ద్యా-మే॒వ స॒త్రియ॑-మచిన్వ॒త । తతో॑ వై తే॒ఽవి॒న్దన్త॑ ప్ర॒జాం ।
 అ॒భి స్వ॒ర్గం లో॒క-మ॑జయన్న్ । వి॒న్దత॑ ఏ॒వ ప్ర॒జాం ।
 అ॒భి స్వ॒ర్గం లో॒కం జ॑యతి । యో॒ఽగ్నిం నా॑చి॒కే॒తం చి॑ను॒తే ।
 య ఉ॑ చై॒న-మే॒వం వేద॑ ॥ అథ॑ హై॒నం వా॒యుర్ బు॒ద్ధీకా॑మః । 51 (10)

య॒థాన్య॒ష్ట-మే॒వోప॑దధే । తతో॑ వై స ఏ॒తా-మృ॑ద్ధీ-మా॒ర్షోత్ ।
 యా॒మి॒దం వా॒యుర్ బు॒ద్ధః । ఏ॒తా-మృ॑ద్ధీ-మృ॒ధ్నోతి॑ ।
 యా॒మి॒దం వా॒యుర్ బు॒ద్ధః । యో॒ఽగ్నిం నా॑చి॒కే॒తం చి॑ను॒తే ।
 య ఉ॑ చై॒న-మే॒వం వేద॑ ॥ అథ॑ హై॒నం గో॒బ॒లో వా॒ర్షః ప॒శుకా॑మః ।
 పాం॒క్తమే॒వ చి॑కే॒యే । ప॒శ్చ పు॒రస్తా॑త్ । 52 (10)

ప॒శ్చ ద॒క్షిణ॑తః । ప॒శ్చ ప॒శ్చాత్ । ప॒శ్చోత్త॑ర॒తః । ఏ॒కాం మ॑ద్ధ్యే ।
 తతో॑ వై స స॒హస్రం॑ ప॒శూన్ ప్రా॑ప్నోత్ । ప్ర స॒హస్రం॑ ప॒శూ-నా॑ప్నోతి ।
 యో॒ఽగ్నిం నా॑చి॒కే॒తం చి॑ను॒తే । య ఉ॑ చై॒న-మే॒వం వేద॑ ॥
 అథ॑ హై॒నం ప్ర॒జాప॑తి ర్జ్యేష్ఠ్య॒కామో॑ యశస్కా॒మః ప్ర॒జన॑నకామః ।
 త్రి॒వృ॒తమే॒వ చి॑కే॒యే । 53 (10)

స॒ప్త పు॒రస్తా॑త్ । తి॒స్రో ద॒క్షిణ॑తః । స॒ప్త ప॒శ్చాత్ । తి॒స్ర ఉ॒త్త॒ర॒తః ।
 ఏ॒కాం మ॑ద్ధ్యే । తతో॑ వై స ప్ర యశో॒ జ్యేష్ఠ్య॑-మా॒ప్నోత్ ।
 ఏ॒తాం ప్ర॒జాతి॑ం ప్రా॒జాయ॑త । యా॒మి॒దం ప్ర॒జాః ప్ర॒జాయ॑న్తే ।

త్రి॒వృద్ వై జ్యైష్ఠ్యం॑ । మా॒తా పితా॑ పు॒త్రః । 54 (10)

T.B.3.11.9.6

త్రి॒వృత్ ప్ర॒జన॑నం । ఉ॒పస్థో॑ యో॒ని ర్మ॒ద్ధ్యమా॑ ।
ప్ర॒యశో॑ జ్యైష్ఠ్య-మా॒ప్నోతి॑ । ఏ॒తాం ప్ర॒జాతి॑ం ప్ర॒జాయ॑తే ।
యా॒మిదం॑ ప్ర॒జాః ప్ర॒జాయ॑న్తే । యో॒గ్నిం నా॑చి॒కేతం॑ చి॒నుతే॑ ।
య ఉ॑ చై॒నమే॒వం వేద॑ ॥ అథ॑ హై॒న-మి॒న్ద్రో జ్యైష్ఠ్య॑కా॒మః ।
ఊ॒ర్ధ్వా ఏ॒వోప॑దధే । తతో॑ వై స జ్యైష్ఠ్య-మ॒గచ్ఛత్ । 55 (10)

T.B.3.11.9.7

జ్యైష్ఠ్యం॑ గచ్ఛతి । యో॒గ్నిం నా॑చి॒కేతం॑ చి॒నుతే॑ ।
య ఉ॑ చై॒న-మే॒వం వేద॑ ॥ అథ॑ హై॒న-మ॒సావా॑ది॒త్యః స్వ॒ర్గకా॑మః ।
ప్రా॑చీ॒రేవో॑పదధే । తతో॑ వై సో॒భి స్వ॒ర్గం లో॒క-మ॑జయత్ ।
అ॒భి స్వ॒ర్గం లో॒కం జ॑యతి । యో॒గ్నిం నా॑చి॒కేతం॑ చి॒నుతే॑ ।
య ఉ॑ చై॒న-మే॒వం వేద॑ ॥ స య॑దీ॒చ్ఛత్ । 56 (10)

T.B.3.11.9.8

తే॒జస్వి॑ య॒శస్వి॑ బ్ర॒హ్మవ॑ర్చ॒సీ స్వా॑మితి । ప్రా॒జా హో॑తు॒ర్ధిష్ఠ్యా॑-దు॒ధ్స్రేత్ ।
యే॒యం ప్రా॑గ్గాద్ య॒శస్వ॑తి । సా మా॒ ప్రోర్ణో॑తు ।
తే॒జసా॑ య॒శసా॑ బ్ర॒హ్మవ॑ర్చ॒సేనే॑తి ।
తే॒జస్వే॑వ య॒శస్వి॑ బ్ర॒హ్మవ॑ర్చ॒సీ భ॑వతి ॥ అథ॑ య॑దీ॒చ్ఛత్ ।
భూ॑యిష్ఠం మే॒ శ్రద్ధ॑ధీ॒రన్న॑ । భూ॑యిష్ఠా దక్షి॒ణా నయే॑యు॒రితి॑ ।
దక్షి॑ణాసు నీ॒యమా॑నాసు ప్రా॒చ్యేహి॑ ప్రా॒చ్యేహి॑తి ప్రా॒చీ జ॒షాణా॑ వే॒త్వాజ్య॑స్య స్వా॒హేతి॑
స్రు॒వేణో॑-ప॒హత్యా॑ హ॒వనీ॑యే జ॒హుయాత్ । 57 (10)

T.B.3.11.9.9

భూ॒యి॒ష్ట-మే॒వా॒స్మై శ్రద్ధ॑ధ॒తే । భూ॒యి॒ష్టా దక్షి॑ణా నయన్తి ॥

పు॒రీ॒ష-ము॒ప॒ధా॒య । చి॒తి-క్లు॒ప్తి॒భి-ర॒భి॒మృ॑శ్య ।

అ॒గ్నిం ప్ర॒ణీ॒యోప॑స॒మా॒ధా॒య । చ॒త॒స్ర ఏ॒తా ఆ॒హు॑తి ర్జు॒హోతి ।

త్వ॒మ॒గ్నే రు॒ద్ర ఇ॒తి శ॒త॒రు॒ద్రీ॒య॒స్య రూ॒పం ।

అ॒గ్నా-వి॒ష్టా ఇ॒తి వ॒సో॒ర్ధా॒రాయాః । అ॒న్న॒ప॒త ఇ॒త్య॑న్న హో॒మః ।

స॒ప్త తే॑ అ॒గ్నే స॒మి॒ధః స॒ప్త జి॒హ్వో ఇ॒తి వి॒శ్వ॑ప్రిః () ॥ 58 (10)

[స॒మృ॒ద్ధ - ఋ॒ద్ధీ॒కా॒మః - ప॒ర॒స్తా॒చ్ - చి॒కే॒ - పు॒త్రో - ౭గ॑చ్ఛ - ది॒చ్ఛే - జ్ఞు॒హు॒యాద్
- వి॒శ్వ॑ప్రిః ()]

(A9)

Special Korvai/Sequence

(పు॒ర॒ష్ణయో॑ వా॒యుర్ గో॒బ॒లః స॒హస్రం॑ ప్ర॒జాప॑తి స్త్రి॒వృ॒ద్ధిన్తో॑ ౭సా॒వా॒ది॒త్యః స య॑దీ॒చ్ఛేత్
)

॥ 3.11.10 అనువాకం 10 తత్ప్రశంసా ॥

T.B.3.11.10.1

యాం ప్ర॒థ॒మా-మి॒ష్ట॒కా-ము॒ప॒ద॒ధా॒తి । ఇ॒మం తయా॑ లో॒క-మ॒భి జ॑యతి ।

అ॒థో యా అ॒స్మిన్ లో॒కే దే॒వతాః ।

తా॒సాగ్ం సా॑యు॒జ్యగ్ం స॒లో॒కతా॑-మా॒ప్నోతి । యాం ద్వి॒తీయా॑-ము॒ప॒ద॒ధా॒తి ।

అ॒న్తరి॑క్ష॒లో॒కం తయా॑-౭భి జయతి । అ॒థో యా అ॒న్తరి॑క్ష లో॒కే దే॒వతాః ।

తా॒సాగ్ం సా॑యు॒జ్యగ్ం స॒లో॒కతా॑-మా॒ప్నోతి ।

యాం త్ర॒తీయా॑-ము॒ప॒ద॒ధా॒తి ।

అ॒ముం తయా॑ లో॒క-మ॒భిజ॑యతి । 59 (10)

అథో యా అముష్మిన్ లోకే దేవతాః ।
 తాసాగ్ం సాయుజ్యగ్ం సలోకతా-మాప్నోతి ।
 అథో యా అమూరితరా అష్టాదశ ।
 య ఏవామీ ఉరవశ్చ వరీయాగ్ంసశ్చ లోకాః ।
 తానేవ తాభి-రభిజయతి ॥
 కామచారో హా వా అస్యోరుషు చ వరీయస్సు చ లోకేషు భవతి ।
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే । య ఉ చైన-మేవం వేద ॥
 సమ్యథ్సరో వా అగ్ని నార్చికేతః । తస్య వసన్తః శిరః । 60 (10)

గ్రీష్మో దక్షిణః పక్షః । వర్షా ఉత్తరః । శరత్ పుచ్ఛం ।
 మాసాః కర్మకారాః । అహోరాత్రే శతరుద్రీయం । పర్జన్యో వసోర్ధారా ।
 యథా వై పర్జన్యః సువృష్టం వృష్ట్యా ।
 ప్రజాభ్యః సర్వాన్ కామాన్ సంపూరయతి ।
 ఏవ-మేవ స తస్య సర్వాన్ కామాన్ సంపూరయతి ।
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే । 61 (10)

య ఉ చైన-మేవం వేద ॥ సమ్యథ్సరో వా అగ్ని ర్నాచికేతః ।
 తస్య వసన్తః శిరః । గ్రీష్మో దక్షిణః పక్షః ।
 వర్షాః పుచ్ఛం । శరదుత్తరః పక్షః । హేమన్తో మధ్యం ।
 పూర్వపక్షాశ్చితయః । అపరపక్షాః పురీషం । అహోరాత్రాణీష్టకాః () ।
 ఏష వావ సోఽగ్ని-రగ్నిమయః పునర్ణవః ।
 అగ్నిమయో హా వై పునర్ణవో భూత్వా । స్వర్గం లోక-మేతి ।

ఆదిత్యస్య సాయుజ్యం । యోగ్నిం నాచికేతం చినుతే ।

య ఉ చైన-మేవం వేద ॥ 62 (16)

అముం తయా లోకమభిజయతి - శిర - శ్చినుత - ఇష్టకాః షట్చ)

(A10)

Prapaataka Korvai/Sequence with starting Padams of 1 to 10 Anuvaakams :-

(లోక - స్వమగ్నే - యగ్నివిష్ణూ - అన్నపతే - సప్త తే అగ్నే - యత్తే యచితమ - యం
వా - వోశన్. హ వై - తగ్ం హైతం - యాం ప్రథమామిష్టకాం దశ)

Korvai/Sequence with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(లోక - ఆదిత్య - ఓజో - యస్యూర్ధ్వా దిగ్ - నన్తగ్ం హ వై - కామేన - గ్రీష్మో ద్విషష్టిః)

First and Last Padam 2nd Prapaatakam of Kaatakam:-

(లోకో - వేద)

॥ హరిః ఓం ॥

॥ తైత్తిరీయ యజుబ్రాహ్మణే కాఠకే ద్వితీయః ప్రశ్నః సమాప్తః ॥

ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః

శ్రీ గురుభ్యో నమః, హరిః ఓం

3. కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకం

॥ 3.12 తైత్తిరీయ యజుర్బ్రాహ్మణే కారకే తృతీయః ప్రశ్నః ॥

చాతుర్వోత్రచయనం వైశ్వస్యజచయనం చ

॥ 3.12.1 అనువాకం 1 వైశ్వస్యజచయనాఙ్గభూతాః దివశ్శ్యేనయ ఇష్టయః ॥

T.B.3.12.1.1

తుభ్యన్తా అఙ్గిరస్తమా[21] శ్యామ తఙ్కామమగ్నై [22] ।
ఆశానాం త్వా[23] విశ్వా ఆశాః[24] ।
అసు నోఽద్యాసుమతి[25] రన్విదనుమతే త్వం[26] ।
కామో భూతస్య[27] కామస్తదగ్రే[28] ।
బ్రహ్మ జజ్ఞానం[29] పితా విరాజాం[30] ।
యజ్ఞో రామో[31] యం యజ్ఞః[32] । ఆపో భద్రా[33] ఆదిత్వశ్యామి[34] ।
తుభ్యం భరన్తి[35] యో దేహ్యః[36] ।
పూర్వం దేవా అపరేణ[37] ప్రాణాప్తానా[38] ।
హవ్యవాహగ్గ్[39] స్విష్టం[40] ॥ 1 (10) తుభ్యం దశ

(A1)

॥ 3.12.2 అనువాకం 2 తాసాం బ్రాహ్మణమ్ ॥

T.B.3.12.2.1

దేవేభ్యో వై స్వర్గో లోకస్తిరోఽభవత్ । తే ప్రజాపతి-మబ్రువన్ ।
ప్రజాపతే స్వర్గో వై నో లోకస్తిరోఽభూత్ । తమన్విచ్ఛేతి ।

తం యజ్ఞక్రతుభి-రన్వైచ్ఛత్ | తం యజ్ఞక్రతుభి-ర్నాన్వవిన్దత్ |

తమిష్టిభి-రన్వైచ్ఛత్ | తమిష్టిభి-రన్వవిన్దత్ |

తదిష్టినా-మిష్టిత్వం | ఏష్టయో హవై నామ |

తా ఇష్టయ ఇత్యాచక్షతే పరోక్షేణ | పరోక్ష ప్రియా ఇవ హి దేవాః || 2 (12)

T.B.3.12.2.2

తమాశా-ఽబ్రవీత్ | ప్రజాపత ఆశయా వై శ్రామ్యసి |

అహము వా ఆశాఽస్మి | మాం ను యజస్వ |

అథ తే సత్యాఽఽశా భవిష్యతి | అను స్వర్గం లోకం వేధ్యసీతి |

స ఏతమగ్నయే కామాయ పురోడాశ-మష్టాకపాలం నిరవపత్ |

ఆశాయై చరుం | అనుమత్యై చరుం | తతో వై తస్య సత్యా-ఽఽశా ఽభవత్ |

అను స్వర్గం లోక-మవిన్దత్ | సత్యా హ వా అస్యాశా భవతి |

అను స్వర్గం లోకం ఏన్దతి | య ఏతేన హవిషా యజతే |

య ఉ చైనదేవం వేద || సోఽత్ర జహోతి |

అగ్నయే కామాయ స్వాహా-ఽఽశాయై స్వాహా |

అనుమత్యై స్వాహా ప్రజాపతయే స్వాహా |

స్వర్గాయ లోకాయ స్వాహాఽగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహేతి || 3 (19)

T.B.3.12.2.3

తం కామోఽబ్రవీత్ | ప్రజాపతే కామేన వై శ్రామ్యసి |

అహమువై కామోఽస్మి | మాం ను యజస్వ |

అథ తే సత్యః కామో భవిష్యతి | అను స్వర్గం లోకం వేధ్యసీతి |

స ఏతమగ్నయే కామాయ పురోడాశ-మష్టాకపాలం నిరవపత్ | కామాయ చరుం |

అనుమత్యై చరుం | తతో వై తస్య సత్యః కామోఽభవత్ |

అను స్వర్గం లోకమవిన్దత్ | సత్యో హ వా అస్య కామో భవతి |

అను స్వర్గం లోకం విన్దతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
 య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
 అగ్నయే కామాయ స్వాహా కామాయ స్వాహా ।
 అనుమత్యై స్వాహా ప్రజాపతయే స్వాహా ।
 స్వర్గాయ లోకాయ స్వాహాఽగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహేతి ॥ 4 (19)

T.B.3.12.2.4

తం బ్రహ్మోఽబ్రవీత్ । ప్రజాపతే బ్రహ్మణా వైశ్రామ్యసి । అహము వై బ్రహ్మోఽస్మి ।
 మాం ను యజస్వ । అథ తే బ్రహ్మణ్యాన్. యజ్ఞో భవిష్యతి ।
 అను స్వర్గం లోకం వేధ్యసీతి ।
 స ఏతమగ్నయే కామాయ పురోడాశ-మష్టాకపాలం నిరవపత్ ।
 బ్రహ్మణే చరుం । అనుమత్యై చరుం । తతో వై తస్య బ్రహ్మణ్యాన్. యజ్ఞోఽభవత్ ।
 అను స్వర్గం లోకమవిన్దత్ । బ్రహ్మణ్యాన్. హ వా అస్య యజ్ఞో భవతి ।
 అను స్వర్గం లోకం విన్దతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
 య ఉచైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
 అగ్నయే కామాయ స్వాహా బ్రహ్మణే స్వాహా ।
 అనుమత్యై స్వాహా ప్రజాపతయే స్వాహా ।
 స్వర్గాయ లోకాయ స్వాహా ఽగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహేతి ॥ 5 (19)

T.B.3.12.2.5

తం యజ్ఞోఽబ్రవీత్ । ప్రజాపతే యజ్ఞేన వై శ్రామ్యసి । అహము వై యజ్ఞోఽస్మి ।
 మాం ను యజస్వ । అథ తే సత్యో యజ్ఞో భవష్యతి ।
 అను స్వర్గం లోకం వేధ్యసీతి ।
 స ఏతమగ్నయే కామాయ పురోడాశ-మష్టాకపాలం నిరవపత్ ।
 యజ్ఞాయ చరుం । అనుమత్యై చరుం । తతో వై తస్య సత్యో యజ్ఞోఽభవత్ ।
 అను స్వర్గం లోకమవిన్దత్ । సత్యో హ వా అస్య యజ్ఞో భవతి ।

అను స్వర్గం లోకం విన్దతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
 య ఉచైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
 అగ్నయే కామాయ స్వాహా యజ్ఞాయ స్వాహా ।
 అనుమత్యై స్వాహా ప్రజాపతయే స్వాహా ।
 స్వర్గాయ లోకాయ స్వాహాఽగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహేతి ॥ 6 (19)

T.B.3.12.2.6

తమాపో-ఽబ్రువన్న । ప్రజాపతేఽఘ్న వై సర్వే కామాః శ్రితాః ।
 వయము వా ఆపస్సుః । అస్మాన్ను యజస్వ ।
 అథ త్వయి సర్వే కామాః శ్రయిష్యన్తే । అను స్వర్గం లోకం వేధ్యసీతి ।
 స ఏతమగ్నయే కామాయ పురోడాశ-మష్టాకపాలం నిరవపత్ । అదభ్యశ్చరుం ।
 అనుమత్యై చరుం । తతో వై తస్మిన్-సర్వే కామా అశ్రయన్త ।
 అను స్వర్గం లోకమవిన్దత్ । సర్వే హా వా అస్మిన్ కామాః శ్రయన్తే ।
 అను స్వర్గం లోకం విన్దతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
 య ఉచైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
 అగ్నయే కామాయ స్వాహా ఽదభ్యః స్వాహా ।
 అనుమత్యై స్వాహా ప్రజాపతయే స్వాహా ।
 స్వర్గాయ లోకాయ స్వాహాఽగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహేతి ॥ 7 (19)

T.B.3.12.2.7

తమగ్ని ర్భలిమానబ్రవీత్ ।
 ప్రజాపతే ఽగ్నయే వై బలిమతే సర్వాణి భూతాని బలిగ్ం హరన్తి ।
 అహము వా అగ్ని ర్భలిమానస్మి । మాం ను యజస్వ ।
 అథ తే సర్వాణి భూతాని బలిగ్ం హరిష్యన్తి ।
 అను స్వర్గం లోకం వేధ్యసీతి ।
 స ఏతమగ్నయే కామాయ పురోడాశ-మష్టాకపాల-న్నిరవపత్ ।

అ॒గ్న॑యే॒ బ॒లి॒మ॒తే॑ చ॒రుం । అ॒ను॒మ॒త్యై॑ చ॒రుం ।
 తతో॑ వై తస్మై॒ స॒ర్వా॑ణి॒ భూ॒తా॑ని॒ బ॒లి-మ॑హ॒రన్న్ ।
 అను॑ స్వ॒ర్గం లో॒కమ॑వి॒న్దత్ ।
 స॒ర్వా॑ణి॒ హ వా॑ అ॒స్మై భూ॒తా॑ని॒ బ॒లిగ్ం హ॑ర॒న్తి ।
 అను॑ స్వ॒ర్గం లో॒కం వి॑న్దతి । య ఏ॒తేన॑ హ॒విషా॑ య॒జతే॑ ।
 య ఉ॑చై॒నదే॒వం వేద॑ । సోఽత్ర॑ జ॒హోతి॑ ।
 అ॒గ్న॑యే॒ కా॒మాయ॑ స్వా॒హాఽగ్న॑యే॒ బ॒లి॒మ॒తే॑ స్వా॒హా ।
 అను॑మ॒త్యై స్వా॒హా ప్ర॒జాప॑తయే॒ స్వా॒హా ।
 స్వ॒ర్గాయ॑ లో॒కాయ॑ స్వా॒హాఽగ్న॑యే॒ సి॒ష్టకృ॑తే॒ స్వా॒హేతి॑ ॥ 8 (19)

T.B.3.12.2.8

తమ॑ను॒విత్తి॑ర-బ్రవీత్ । ప్ర॒జాప॑తే స్వ॒ర్గం వై లో॒కమ॑ను-వివిధ॒స్సి ।
 అ॒హము॑ వా అను॒విత్తి॑రస్మి । మాం ను య॒జస్వ ।
 అథ॑ తే స॒త్యా ఽను॒విత్తి-ర॑భవిష్యతి । అను॑ స్వ॒ర్గం లో॒కం వే॒ధ్యసి॑తి ।
 స ఏ॒తమ॒గ్నయే॑ కా॒మాయ॑ పు॒రోడా॑శ-మ॒ష్టాక॑పాలం నిర॒వపత్ ।
 అను॑విత్త్యై చ॒రుం । అను॑మ॒త్యై చ॒రుం । తతో॑ వై తస్య॑ స॒త్యా ఽను॒విత్తి॑రభవత్ ।
 అను॑ స్వ॒ర్గం లో॒క-మ॑వి॒న్దత్ । స॒త్యా హ వా॑ అ॒స్యాను॒విత్తి-ర॑భవతి ।
 అను॑ స్వ॒ర్గం లో॒కం వి॑న్దతి । య ఏ॒తేన॑ హ॒విషా॑ య॒జతే॑ ।
 య ఉ॑చై॒నదే॒వం వేద॑ । సోఽత్ర॑ జ॒హోతి॑ ।
 అ॒గ్న॑యే॒ కా॒మాయ॑ స్వా॒హా-ఽను॒విత్త్యై॑ స్వా॒హా ।
 అను॑మ॒త్యై స్వా॒హా ప్ర॒జాప॑తయే॒ స్వా॒హా ।
 స్వ॒ర్గాయ॑ లో॒కాయ॑ స్వా॒హాఽగ్న॑యే॒ సి॒ష్టకృ॑తే॒ స్వా॒హేతి॑ ॥ 9 (19)

T.B.3.12.2.9

తా వా ఏ॒తాః స॒ప్త స్వ॒ర్గస్య॑ లో॒కస్య॑ ద్వా॒రః ।

ది॒వః శ్యే॑న॒యో ౭ను॑వి॒త్తయో॑ నామ॒ । ఆశా॑ ప్ర॒థ॒మాగ్ం ర॑క్షతి ।
 కా॒మో ద్వి॒తీయాం॑ । బ్ర॒హ్మ తృ॒తీయాం॑ । య॒జ్ఞశ్చ॑తు॒ర్థీం । ఆపః॑ ప॒ఞ్చమీం॑ ।
 అ॒గ్ని ర్బ॒లిమాన్-ధ॒ష్ణీం । అను॑వి॒త్తిః సప్త॑మీం ।
 అను॑ హ॒ వై స్వ॒ర్గం లో॒కం ఏ॑న్దతి ।
 కా॒మచా॑రో॒౭స్య స్వ॒ర్గే లో॒కే భ॑వతి । య ఏ॒తాభి॒-రి॑ష్టి॒భి-ర్య॑జతే ।
 య ఉ॒చైనా॑ ఏ॒వం వేద॑ । తా॒స్వన్వి॒ష్టి । ప॒ష్ఠాహీ॒ వరాం॑ ద॒ద్యాత్ క॒గ్ం స॑ఞ్చ ।
 స్త్రియై॑ చాభా॒రగ్ం స॑మృద్ధ్యై ॥ 10 (16)

(NO Korvai/Sequence for Anuvaakam 2)

॥ 3.12.3 అనువాకం 3 ఉపాఘా నామేష్టయః ॥

T.B.3.12.3.1

తప॑సా దే॒వా దే॒వతా॑-మ॒గ్ర ఆ॑యన్న । తప॑స॒ర్షయః॑ స్వ॒రస్వ॑వి॒న్దన్న ।
 తప॑సా స॒పత్నాన్ ప్ర॑ణు॒ద్ధామారా॑తీః । యేనే॒దం వి॒శ్వం పరి॑భూ॒తం యద॑స్తి ॥
 ప్ర॒థ॒మ॒జం దే॒వగ్ం హ॒విషా॑ విధేమ । స్వ॒యభుం॑ బ్ర॒హ్మ ప॒రమం॑ తపో॒ యత్ ।
 స ఏ॒వ పు॒త్రః స పి॒తా స మా॒తా । తపో॑ హ॒ యక్షం॑ ప్ర॒థ॒మగ్ం సంబ॑భూవ ॥
 శ్ర॒ద్ధయా దే॒వో దే॒వత్వ-మ॑శ్నుతే । శ్ర॒ద్ధా ప్ర॒తిష్ఠా లో॒కస్య॑ దే॒వీ । 11 (10)

T.B.3.12.3.2

సా నో॑ జ॒షాణో॑ప॒ య॒జ్ఞ-మా॑గ్ం । కా॒మవ॑థ్నా ౭మృ॒తం దు॑హానా ॥
 శ్ర॒ద్ధా దే॒వీ ప్ర॑థ॒మజా॑ ఋ॒తస్య॑ । వి॒శ్వస్య॑ భ॒ర్త్రీ జగ॑తః ప్ర॒తిష్ఠా॑ ।
 తాగ్ం శ్ర॒ద్ధాగ్ం హ॒విషా॑ య॒జామ॑హే । సా నో॑ లో॒క-మ॒మృతం॑ దధాతు ।
 ఈ॒శానా॑ దే॒వీ భు॑వ॒నస్యా॑ధి॒పత్ని॑ ॥ ఆ॒గాథ్న॑త్యగ్ం హ॒విరి॒దం జ॒షాణం॑ ।

యస్మాద్దే॒వా జ్జి॑రే భు॒వన॑శ్చ వి॒శ్వే ।

తస్మై॑ విధే॒మ హ॒విషా॑ ఘృ॒తేన॑ । 12 (10)

T.B.3.12.3.3

యథా॑ దే॒వైః స॑ధ॒మాదం॑ మదే॒మ ॥ య॑స్య ప్రతి॒ష్ఠో-ర్వ॑న్తరి॒క్షం ।

యస్మాద్దే॒వా జ్జి॑రే భు॒వన॑శ్చ స॒ర్వే ।

తథ్స॑త్య-మ॒ర్చదు॑ప॒యజ్ఞం॑ న ఆ॒గౌత్ । బ్ర॒హ్మీ॑హు॒తీ-రు॒ప॒మోద॑మా॒నం ॥

మన॑సో వశే॒ సర్వ॑మి॒దం బ॑భూ॒వ ।

నాన్య॑స్య మ॒నో వశ॑మన్వి॒యాయ॑ ।

భీ॒ష్మో హి దే॒వః స॑హ॒సః స॑హీ॒యాన్ ।

స నో॑ జ॒షాణ॑ ఉ॒ప య॒జ్ఞమా॑గౌత్ ॥

ఆకూ॑తీ॒నా-మ॑ధి॒పతి॑ం చే॒తసాం॑ చ । 13 (10)

T.B.3.12.3.4

స॒క్కల్ప॑జూ॒తిం దే॒వం వి॑ప॒శ్చిం । మ॒నో రా॑జా॒నమి॒హ వ॒ర్ధయ॑న్తః ।

ఉ॒ప॒హవే॑ ౭॒స్య సు॒మతౌ॑ స్యా॒మ ॥ చ॑ర॒ణం ప॒విత్రం॑ వి॒తతం॑ పు॒రాణం॑ ।

యేన॑ పూ॒తస్త॑రతి దుష్కృ॒తానీ॑ । తేన॑ ప॒విత్రే॑ణ శు॒ద్ధేన॑ పూ॒తాః ।

అతి॑ పా॒ప్మాన॑-మ॒రాతిం॑ తరే॒మ ॥ లో॒కస్య॑ ద్వా॒ర-మ॒ర్చిమత్॑ ప॒విత్రం॑ ।

జ్యోతి॑ష్మద్ భ్రా॒జమా॑నం మ॒హస్వత్॑ । అ॒మృత॑స్య ధా॒రా బ॒హుధా॑ దో॒హమా॑నం () ।

చ॑ర॒ణం నో॑ లో॒కే సు॑ధి॒తాం ద॑ధాతు ॥ అ॒గ్ని ర్మూ॒ర్ధా[41] భు॑వః[42] ॥

అను॑ నో॒౭ద్యా॑ను॒మతి॑[43] రన్వి॑దను॒మతే॑త్వం[44] ॥

హ॒వ్యవా॑హగ్[45] స్వి॒ష్టం[46] ॥ 14 (14)

(దే॒వీ - ఘృ॒తేన॑ - చే॒తసాం॑ చ - దో॒హమా॑నం చ॒త్వారి॑ చ)

(A3)

T.B.3.12.4.1

దే॒వే॒భ్యో॑ వై స్వ॒ర్గో లో॒కస్తి॒రో ॒భవ॑త్ । తే ప్ర॒జాప॑తి-మ॒బ్రువ॑న్న్ ।
 ప్ర॒జాప॑తే స్వ॒ర్గో వై నో లో॒కస్తి॒రో ॒భూత్ । తమ॑న్వి॒చ్ఛేతి॑ ।
 తం య॑జ్ఞక్ర॒తుభి॒-ర॒న్వైచ్ఛ॑త్ । తం య॑జ్ఞక్ర॒తుభి॒ ర్నాన్వ॑వి॒న్దత్ ।
 తమి॑ష్టి॒భి-ర॒న్వైచ్ఛ॑త్ । తమి॑ష్టి॒భి-రన్వ॑వి॒న్దత్ । తది॑ష్టి॒నా-మి॒ష్టిత్వం॑ ।
 ఏ॒ష్టయో॑ హ॒ వై నా॑మ । తా ఇ॒ష్టయ॑ ఇ॒త్యా చ॑క్ష॒తే ప॒రోక్షే॑ణ ।
 ప॒రోక్ష॑ప్రియా ఇ॒వ హి దే॒వాః ॥ 15 (12)

T.B.3.12.4.2

తం తపో॑ ॒భ్రవీ॑త్ । ప్ర॒జాప॑తే తప॒సా వై శ్రా॑మ్యసి ।
 అ॒హము॑ వై తపో॑ ॒స్మి । మాం ను య॑జస్వ ।
 అథ॑ తే స॒త్యం తపో॑ భవి॒ష్యతి॑ । అను॑ స్వ॒ర్గం లో॒కం వే॒ధ్యసీ॑తి ।
 స ఏ॒తమా॑గ్నే॒య-మ॒ష్టాక॑పా॒లం ని॑ర॒వప॑త్ । తప॑నే చ॒రుం ।
 అను॑మ॒త్యై చ॒రుం । తతో॑ వై తస్య॑ స॒త్యం తపో॑ ॒భవ॑త్ ।
 అను॑ స్వ॒ర్గం లో॒కమ॑వి॒న్దత్ । స॒త్య గ్ం హ॒ వా అ॒స్య తపో॑ భవతి ।
 అను॑ స్వ॒ర్గం లో॒కం ఏ॒న్దతి॑ । య ఏ॒తేన॑ హ॒విషా॑ య॒జతే॑ ।
 య ఉ॑ చై॒నదే॒వం వేద॑ । సో ॒త్ర జ॒హోతి॑ । అ॒గ్నయే॑ స్వా॒హా తప॑నే స్వా॒హా ।
 అను॑మ॒త్యై స్వా॒హా ప్ర॒జాప॑తయే స్వా॒హా ।
 స్వ॒ర్గాయ॑ లో॒కాయ॑ స్వా॒హా ॒గ్నయే॑ స్వి॒ష్టకృ॑తే స్వా॒హేతి॑ ॥ 16 (19)

T.B.3.12.4.3

తగ్ శ్ర॒ద్ధా- ॒భ్రవీ॑త్ । ప్ర॒జాప॑తే శ్ర॒ద్ధయా॑ వై శ్రా॑మ్యసి ।

అ॒హ॒ము॒ వై శ్ర॒ద్ధాఽస్మి॑ । మాం ను॒ య॑జస్వ ।
 అథ॑ తే స॒త్యా శ్ర॒ద్ధా భ॑విష్యతి । అను॑ స్వర్గం లో॒కం వే॒ధ్యసీ॑తి ।
 స ఏ॒తమా॑ఽగ్నే॒య-మ॒ష్టాక॑పాలం నిర॑వపత్ । శ్ర॒ద్ధాయై॑ చ॒రుం ।
 అను॑మత్యై చ॒రుం । తతో॑ వై తస్య॑ స॒త్యా శ్ర॒ద్ధాఽభ॑వత్ ।
 అను॑ స్వర్గం లో॒కమ॑విన్దత్ । స॒త్యా హ॒ వా అ॑స్య శ్ర॒ద్ధా భ॑వతి ।
 అను॑ స్వర్గం లో॒కం వి॑న్దతి । య ఏ॒తేన॑ హ॒విషా॒ యజ॑తే ।
 య ఉ॑ చైనదే॒వం వేద॑ । సోఽత్ర॑ జహోతి । అ॒గ్నయై॑ స్వా॒హా శ్ర॒ద్ధాయై॑ స్వా॒హా ।
 అను॑మత్యై స్వా॒హా ప్ర॒జాప॑తయే స్వా॒హా ।
 స్వ॒ర్గాయ॑ లో॒కాయ॑ స్వా॒హాఽగ్నయై॑ స్విష్ట॒కృతే॑ స్వా॒హేతి॑ ॥ 17 (19)

T.B.3.12.4.4

తగ్ం స॒త్య-మ॑బ్రవీత్ । ప్ర॒జాప॑తే స॒త్యేన॒ వై శ్రా॑మ్యసి ।
 అ॒హ॒ము॒ వై స॒త్యమ॑స్మి । మాం ను॒ య॑జస్వ ।
 అథ॑ తే స॒త్యగ్ం స॒త్యం భ॑విష్యతి । అను॑ స్వర్గం లో॒కం వే॒ధ్యసీ॑తి ।
 స ఏ॒తమా॑ఽగ్నే॒య-మ॒ష్టాక॑పాలం నిర॑వపత్ । స॒త్యాయ॑ చ॒రుం ।
 అను॑మత్యై చ॒రుం । తతో॑ వై తస్య॑ స॒త్యగ్ం స॒త్యమ॑భవత్ ।
 అను॑ స్వర్గం లో॒కమ॑విన్దత్ । స॒త్యగ్ం హ॒ వా అ॑స్య స॒త్యం భ॑వతి ।
 అను॑ స్వర్గం లో॒కం వి॑న్దతి । య ఏ॒తేన॑ హ॒విషా॒ యజ॑తే ।
 య ఉ॑చైనదే॒వం వేద॑ । సోఽత్ర॑ జహోతి । అ॒గ్నయై॑ స్వా॒హా స॒త్యాయ॑ స్వా॒హా ।
 అను॑మత్యై స్వా॒హా ప్ర॒జాప॑తయే స్వా॒హా ।
 స్వ॒ర్గాయ॑ లో॒కాయ॑ స్వా॒హాఽగ్నయై॑ స్విష్ట॒కృతే॑ స్వా॒హేతి॑ ॥ 18 (19)

T.B.3.12.4.5

తం మ॒నోఽబ్ర॑వీత్ । ప్ర॒జాప॑తే మ॒నసా॒ వై శ్రా॑మ్యసి ।
 అ॒హ॒ము॒ వై మ॒నోఽస్మి॑ । మాం ను॒ య॑జస్వ ।

అథ తే సత్యం మనో భవిష్యతి । అను స్వర్గం లోకం వేధ్యసీతి ।
 స ఏతమాగ్నేయ-మష్టాకపాలం నిరవపత్ । మనసే చరుం ।
 అనుమత్యై చరుం । తతో వై తస్య సత్యం మనోభవత్ ।
 అను స్వర్గం లోకమవిన్దత్ । సత్యగ్ం హ వా అస్య మనో భవతి ।
 అను స్వర్గం లోకం విన్దతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
 య ఉచైన దేవం వేద । సోత్ర జహోతి ।
 అగ్నయే స్వాహా మనసే స్వాహా ।
 అనుమత్యై స్వాహా ప్రజాపతయే స్వాహా ।
 స్వర్గాయ లోకాయ స్వాహాగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహేతి ॥ 19 (19)

T.B.3.12.4.6

తం చరణ-మబ్రవీత్ । ప్రజాపతే చరణేన వై శ్రామ్యసి ।
 అహము వై చరణమస్మి । మాం ను యజస్వ ।
 అథ తే సత్యం చరణం భవిష్యతి । అను స్వర్గం లోకం వేధ్యసీతి ।
 స ఏతమాగ్నేయ-మష్టాకపాలం నిరవపత్ । చరణాయ చరుం ।
 అనుమత్యై చరుం । తతో వై తస్య సత్యం చరణమభవత్ ।
 అను స్వర్గం లోకమవిన్దత్ । సత్యగ్ం హ వా అస్య చరణం భవతి ।
 అనుస్వర్గం లోకం విన్దతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
 య ఉచైనదేవం వేద । సోత్ర జహోతి ।
 అగ్నయే స్వాహా చరణాయ స్వాహా । అనుమత్యై స్వాహా ప్రజాపతయే స్వాహా ।
 స్వర్గాయ లోకాయ స్వాహాగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహేతి ॥ 20 (19)

T.B.3.12.4.7

తా వా ఏతాః పశ్చ స్వర్గస్య లోకస్య ద్వారః ।
 అపాఘా అనువిత్తయో నామ । తపః ప్రథమాగ్ం రక్షతి ।
 శ్రద్ధా ద్వితీయాం । సత్యం తృతీయాం । మనశ్చతుర్థీం । చరణం పశ్చమీం ।

అను హ వై స్వర్గం లోకం వీనతి ।
 కామచారోఽస్య స్వర్గే లోకే భవతి । య ఏతాభి-రిష్టిభి-ర్యజతే ।
 య ఉచైనా ఏవం వేద ।
 తాస్వన్విష్టి । పష్టాహీ వరాం దద్యాత్ కగ్ంసఞ్చ ।
 స్త్రియై చాభారగ్ం సమృద్ధ్యై ॥ 21 (14)

(NO Korvai/Sequence for Anuvaakam 4)

॥ 3.12.5 అనువాకం 5 చాతుర్వోత్రచయనమ్ ॥

T.B.3.12.5.1

బ్రహ్మ వై చతుర్వోతారః । చతుర్వోత్రభ్యోఽధి యజ్ఞో నిర్మితః ।
 నైనగ్ం శప్తం । నాభిచరిత-మాగచ్ఛతి । య ఏవం వేద ॥
 యో హ వై చతుర్వోత్రాణాం చతుర్వోత్రత్వం వేద ।
 అథో పఞ్చ హోతృత్వం । సర్వా హస్తై దిశః కల్పన్తే ।
 వాచస్పతిర్ హోతా దశహోతృణాం । పృథివీ హోతా చతుర్వోత్రాణాం । 22 (10)

T.B.3.12.5.2

అగ్నిర్ హోతా పఞ్చహోతృణాం । వాగ్ధోతా షడ్ధోతృణాం ।
 మహాహవిర్ హోతా సప్తహోతృణాం । ఏతద్వై చతుర్వోత్రాణాం చతుర్వోత్రత్వం ।
 అథో పఞ్చహోతృత్వం । సర్వా హస్తై దిశః కల్పన్తే । య ఏవం వేద ॥
 ఏషా వై సర్వ విద్యా । ఏతద్ భేషజం ।
 ఏషా పఞ్క్తిః స్వర్గస్య లోకస్యాం జసాయనిః స్తుతిః । 23 (10)

T.B.3.12.5.3

ఏ॒తాన్. యో॒ఽద్వైత్య-త్యచ్ఛ॑దిర్దర్శ॑నే॒ యావ॑త్త॒ర॒సం । స్వ॑రేతి ।

అ॒న॒ప॒బ్ర॒వః స॒ర్వ॒మా॒యు॒రేతి । వి॒న్దతే॑ ప్ర॒జాం । రా॒య॒స్పోష॑ం గౌ॒ప॒త్యం ।

బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒సీ భ॑వతి ॥ ఏ॒తాన్. యో॒ఽద్వైత్య॑తి । స్పృ॒ణోత్యా॑త్మా॒నం ।

ప్ర॒జాం పి॒త॒వ్యాన్ ॥ ఏ॒తాన్. వా అ॒రు॒ణ జౌ॑ప॒వేశి॑ ర్వి॒దా॒ఞ్చ॑కార । 24 (10)

T.B.3.12.5.4

ఏ॒తైర॑ధి॒వాద॑మ॒పా॒జ॒యత్ । అథో॑ వి॒శ్వం పా॒ప్మా॒నం ।

స్వ॑ర్యయా । ఏ॒తాన్. యో॒ఽద్వైత్య॑తి । అ॒ధి॒వాదం జ॑యతి ।

అథో॑ వి॒శ్వం పా॒ప్మా॒నం । స్వ॑రేతి ॥

ఏ॒తైర॑గ్నిం చి॒న్వీత॑ స్వ॒ర్గకా॑మః ।

ఏ॒తైరా॑యు॒ష్మామః । ప్ర॒జా ప॒శుకా॑మో వా ॥ 25 (10)

T.B.3.12.5.5

పు॒రస్తా॑-ద్ధ॒శహో॑తార-ము॒ద॒ఞ్చ-ము॑పదధాతి యావత్పదం ।

హృ॒ద॒యం య॑జుషీ ప॒త్వో చ । ద॒క్షి॒ణ॒తః ప్రా॒ఞ్చం చతు॑ర్వోతారం ।

ప॒శ్చాదు॑ద॒ఞ్చం ప॒ఞ్చ హో॑తారం । ఉ॒త్త॒ర॒తః ప్రా॒ఞ్చగ్ం ష॑డ్ధోతారం ।

ఉ॒ప॒రి॒ష్టాత్ ప్రా॒ఞ్చగ్ం స॒ప్తహో॑తారం । హృ॒ద॒యం య॑జుగ్ంషి ప॒త్వోశ్చ ।

య॒థా॒వ॒కా॒శం గ్ర॑హాన్ । య॒థా॒వ॒కా॒శం ప్ర॑తిగ్రహాన్ తో॒కం పృ॒ణాశ్చ ।

స॒ర్వా హో॑స్వైతా దే॒వతాః॑ ప్రి॒తా అ॒భీష్టా॑ భవన్తి । 26 (10)

T.B.3.12.5.6

సదే॑వమ॒గ్నిం చి॑నుతే ॥ ర॒థస॑మింత-శ్చే॒తవ్యః॑ । వ॒జ్రో వై ర॑థః ।

వ॒జ్రేణై॒వ పా॒ప్మా॒నం భ్రా॑తృవ్యగ్ స్తు॒ణతే॑ । ప॒క్షః స॑మింత-శ్చే॒తవ్యః॑ ।

ఏ॒తా॒వా॒న॒ వై ర॑థః । యావ॑త్ప॒క్షః । ర॒థస॑మింతమే॒వ చి॑నుతే ॥

ఇ॒మ॒మే॒వ లో॒కం ప॑శు॒బ॒న్ధే॒నా॒భి॒జయ॑తి । అ॒థో అ॒గ్ని॒ష్టోమే॑న । 27 (10)

T.B.3.12.5.7

అ॒న్తరి॑క్ష-ము॒క్త్యే॒న । స్వ॑రతి॒రాత్రే॑ణ । స॒ర్వాన్ లో॒కాన॑హి॒నేన॑ ।
అ॒థో స॒త్రే॑ణ ॥ వ॒రో దక్షి॑ణా । వ॒రేణై॑వ వ॒రగ్న్ స్పృ॑ణోతి ।
ఆ॒త్మా హి వ॑రః ॥ ఏ॒కవి॑గ్ంశతి॒ ర్దక్షి॑ణా దదాతి ।
ఏ॒కవి॑గ్ంశో వా ఇ॒తః స్వ॒ర్గో లో॒కః । ప్ర॒స్వ॒ర్గం లో॒కమా॑ప్నోతి । 28 (10)

T.B.3.12.5.8

అ॒సా॒వా॒ది॒త్య ఏ॒కవి॑గ్ంశః । అ॒ము॒మే॒వా-ది॒త్యమా॑ప్నోతి ॥
శ॒తం ద॑దాతి । శ॒తాయుః॑ పు॒రుషః॑ శ॒తేన్ద్రి॑యః ।
ఆ॒యు॒ష్యే॒వేన్ద్రి॑యే ప్రతి॒ష్ఠతి ॥ స॒హస్రం॑ దదాతి ।
స॒హస్ర॑ సంమితః స్వ॒ర్గో లో॒కః । స్వ॒ర్గస్య॑ లో॒కస్యా-భి॑జిత్యై ॥
అ॒న్విష్ట॑కం దక్షి॑ణా దదాతి । స॒ర్వాణి॑ వయాగ్ంసి । 29 (10)

T.B.3.12.5.9

స॒ర్వస్యా॑ష్ట్యై । స॒ర్వస్యా-వ॑రుద్ధ్యై ॥ యది॒ న వి॒న్దేత॑ ।
మ॒న్థానే॑తావ॒తో ద॑ద్యాదోద॒నాన్. వా । అ॒శ్ను॒తే తం కా॑మం ।
య॒స్మై కా॑మా॒యా-గ్ని॑శ్చి॒యతే॑ ॥ ప॒ష్టాహిం॑ త్వ॒న్తర్వ॑తీం దద్యాత్ ।
సా హి స॒ర్వాణి॑ వయాగ్ంసి । స॒ర్వస్యా॑ష్ట్యై । స॒ర్వస్యా-వ॑రుద్ధ్యై ॥ 30 (10)

T.B.3.12.5.10

హి॒రణ్యం॑ దదాతి । హి॒రణ్య-జ్యోతి॑రే॒వ స్వ॒ర్గం లో॒కమే॑తి ॥
వా॒సో దదా॑తి । తేనా॒యుః ప్రతి॑రతే ॥ వే॒ది॒తృ॒తీయే॑ య॒జేత॑ ।
త్రి॒ష॒త్యా హి దే॒వాః । స స॑త్యమ॒గ్నిం చి॑నుతే ॥

తదే॒తత్ ప॑శు॒బ్ధనే॑ బ్రా॒హ్మ॑ణం బ్రూ॒యాత్ । నే॒తరే॑షు య॒జ్ఞేషు॑ ॥
 యో హ॒ వై చతు॑ర్హో॒త్రా-నను॑స॒వనం॑ త॒ర్పయి॑త॒వ్యాన్. వేద॑ । 31 (10)

T.B.3.12.5.11

తృ॒ప్యతి॑ ప్ర॒జయా॑ ప॒శుభిః॑ । ఉ॒పై॒నగ్ం॑ సోమ॒పిథో॑ న॒మతి॑ ।
 ఏ॒తే వై చతు॑ర్హో॒తారో॑ ౭ను॒స॒వనం॑ త॒ర్పయి॑త॒వ్యాః । యే బ్రా॒హ్మ॑ణా బ॒హువి॑దః ।
 తేభ్యో॑ యద్దక్షి॑ణా న న॒యేత్ । దురి॑ష్టగ్గ్ స్యాత్ । అ॒గ్నిమ॑స్య వృ॒జ్ఞోరన్న॑ ।
 తేభ్యో॑ యథా శ్ర॒ద్ధం ద॑ద్యాత్ । స్వి॒ప్తమే॒వైతక్త్రి॑యతే ।
 నాస్యా॒గ్నిం వృ॑జ్ఞాతే ॥ 32 (10)

T.B.3.12.5.12

హి॒రణ్యే॒ష్టకో॑ భ॒వతి॑ । యా॒వదు॑త్త॒మ-మ॑ఙ్గులి-కా॒ణ్డం య॑జ్ఞ ప॒రుషా॑ సం॒మితం॑ ।
 తే॒జో హి॑ర॒ణ్యం ॥ యది॑ హి॒రణ్యం॑ న వి॒న్దేత్ । శర్క॑రా అ॒క్రా ఉ॒పద॑ద్ధ్యాత్ ।
 తే॒జో ఘృ॒తం । సతే॑జస॒మే-వా॒గ్నిం చి॑నుతే ॥
 అ॒గ్నిఞ్చి॑త్వా సౌ॒త్రామ॒ణ్యా య॑జేత మై॒త్రావ॒రుణ్యా॑ వా ।
 వీ॒ర్యే॒ణ వా ఏ॒ష వ్యృ॑ద్ధ్యతే ।
 యో౭గ్ని॑ఞ్చి॒నుతే॑ () । 33 (10)

T.B.3.12.5.13

యా॒వదే॑వ వీ॒ర్యం॑ । తద॑స్మిన్ దధాతి ॥
 బ్ర॒హ్మ॑ణః సా॒యుజ్య॑గ్ం స॒లోక॑తా-మా॒ప్నోతి॑ ।
 ఏ॒తాసా॑మే॒వ దే॒వతా॑నాగ్ం సా॒యుజ్యం॑ ।
 సా॒ర్ణితా॑గ్ం సమా॒న లో॑కతా-మా॒ప్నోతి॑ । య ఏ॒తమ॒గ్నిం చి॑నుతే ।
 య ఉ॒చై॒నమే॑వం వేద॑ ॥ ఏ॒తదే॑వ సా॒వి॒త్రే బ్రా॒హ్మ॑ణం ।
 అథో॑ నాచి॒కేతే॑ ॥ 34 (9)

(హో॒తా చ॑తు॒ర్వో॒త॒వ్రాణా॑గ్ - స్రు॒తి - శ్చ॑కార - వా - భ॒వ॒న్త్య - గ్ని॒ష్టో॒మేనా॑ - పో॒తి -
 వయాగ్॑ం॒సి - వయాగ్॑ం॒సి - స॒ర్వ॒స్యా॒వై॒స్యై స॒ర్వ॒స్యా॒వ॑రు॒ద్భ్యై - వేద॑ - వృ॒జ్జా॒తే - చి॒ను॒తే
 - +నవ॑ చ)

(A5)

॥ 3.12.6 అనువాకం 6 వైశ్వస్యజచయనమ్ ॥

T.B.3.12.6.1

య॒చ్ఛా॒మృ॒తం॑ య॒చ్ఛ మ॒ర్త్యం॑ । య॒చ్ఛ ప్రా॑ణీ॒తి య॒చ్ఛ న ।
 స॒ర్వా॒స్తా ఇ॒ష్ట॒కాః కృ॒త్వా । ఉప॑ కా॒మదు॑ఘా దధే ।
 తేన॑ర్షీ॒ణా తేన॑ బ్ర॒హ్మ॑ణా । తయా॑ దే॒వతయా॑-ఽఙ్గి॒ర॒స్వద్-ధ్రు॒వా సీద॑ ॥
 స॒ర్వాః స్త్రి॒యః స॒ర్వాన్ పు॒గ్ంసః॑ । స॒ర్వం న స్త్రీ॑-పు॒మశ్చ॒ యత్ ।
 స॒ర్వాస్తాః॑ ॥ యావ॑న్తః పా॒గ్ంస॒వో భు॑మేః । 35 (10)

T.B.3.12.6.2

స॒ఙ్ఖ్యతా॑ దే॒వమూ॑యయా । స॒ర్వాస్తాః॑ ॥ యావ॑న్తః ఊ॒షాః ప॒శూనాం॑ ।
 పృ॒థి॒వ్యాం పు॒ష్టి ర్షి॒తాః । స॒ర్వాస్తాః॑ ॥ యావ॑తీః సి॒కతాః॑ స॒ర్వాః ।
 అ॒ప్స్వి॒న్తశ్చ॒ యాః శ్రి॒తాః । స॒ర్వాస్తాః॑ ॥ యావ॑తీః శ॒ర్కరా॑ ధృ॒త్యై ।
 అ॒స్యాం పృ॒థి॒వ్యామధి॑ । 36 (10)

T.B.3.12.6.3

స॒ర్వాస్తాః॑ ॥ యావ॑న్తో-ఽశ్మా॒నో-ఽస్యాం॑ పృ॒థి॒వ్యాం ।
 ప్ర॒తి॒ష్ఠాసు॒ ప్రతి॑ష్ఠితాః । స॒ర్వాస్తాః॑ ॥ యావ॑తీ ర్వి॒రుధః॑ స॒ర్వాః ।
 వి॒ష్ఠితాః॑ పృ॒థి॒వీమను॑ । స॒ర్వాస్తాః॑ ॥ యావ॑తీరో॒షధిః॑ స॒ర్వాః ।

విష్టితాః పృథివీమను । సర్వాస్తాః ॥ 37 (10)

T.B.3.12.6.4

యావన్తో వనస్పతయః । అస్యాం పృథివ్యామథి । సర్వాస్తాః ॥

యావన్తో గ్రామ్యాః పశవః సర్వే । ఆరణ్యాశ్చ యే ।

సర్వాస్తాః ॥ యే ద్విపాద-శ్చతుష్పాదః । అపాద ఉదరసర్పిణః ।

సర్వాస్తాః ॥ యావదాజ్ఞా-నముచ్యతే । 38 (10)

T.B.3.12.6.5

దేవత్రా యచ్ఛ మానుషం । సర్వాస్తాః ॥ యావత్కృష్ణాయసగ్ం సర్వం ।

దేవత్రా యచ్ఛ మానుషం । సర్వాస్తాః ॥ యావత్లోహాయసగ్ం సర్వం ।

దేవత్రా యచ్ఛ మానుషం । సర్వాస్తాః ॥ సర్వగ్ం సీసగ్ం సర్వం త్రపు ।

దేవత్రా యచ్ఛ మానుషం । 39 (10)

T.B.3.12.6.6

సర్వాస్తాః ॥ సర్వగ్ం హిరణ్యగ్ం రజతం । దేవత్రా యచ్ఛ మానుషం ।

సర్వాస్తాః ॥ సర్వగ్ం సువర్ణగ్ం హరితం । దేవత్రా యచ్ఛ మానుషం ।

సర్వాస్తా ఇష్టకాః కృత్వా । ఉపకామదుఘా దధే ।

తేనర్షిణా తేన బ్రహ్మణా ।

తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద () ॥ 40 (10)

[భూమే - రథి - విష్టితాః పృథివీమను సర్వాస్తా - ఉచ్యత - మానుషగ్ం - సీద ()]

(A6)

Special Korvai/Sequence

(యచ్ఛ స్త్రియః పాగ్ంసవ ఊషాః సికతాః శర్కరా అశ్మానో వీరుధ ఓషధీర్ వనస్పతయో

గ్రామ్యా యే ద్విపాదో యావదాఙ్ఘ్రానం యావత్ కృష్ణాయసం లోహాయసగ్ం సీసగ్ం
హిరణ్యగ్ం సువర్ణగ్ం హరితమష్టాదశ)

॥ 3.12.7 అనువాకం 7 వైశ్వస్యసృజచయనమ్ ॥

T.B.3.12.7.1

సర్వా దిశో దిక్షు । యచ్ఛాన్త రూభతం ప్రతిష్ఠితం ।
సర్వాస్తా ఇష్టకాః కృత్వా । ఉప కామదుఘా దధే ।
తేనర్షిణా తేన బ్రహ్మణా । తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥
అన్తరిక్షఞ్చ కేవలం । యచ్ఛాస్మి-న్నన్తరాహితం ।
సర్వాస్తాః ॥ ఆన్తరిక్ష్యశ్చ యాః ప్రజాః । 41 (10)

T.B.3.12.7.2

గన్ధర్వా-ఘృరసశ్చ యే । సర్వాస్తాః ॥ సర్వా-నుదారాన్-ధన్వలిలాన్ ।
అన్తరిక్షే ప్రతిష్ఠితాన్ । సర్వాస్తాః ॥ సర్వా-నుదారాన్-ధన్వలిలాన్ ।
స్థావరాః ప్రోష్యాశ్చ యే । సర్వాస్తాః ॥ సర్వాం ధునిగ్ం సర్వాన్-ధ్వగ్ంసాన్ ।
హిమో యచ్ఛ శీయతే ॥ 42 (10)

T.B.3.12.7.3

సర్వాస్తాః ॥ సర్వాన్ మరీచీన్. వితతాన్ । నీహారో యచ్ఛ శీయతే ॥
సర్వాస్తాః ॥ సర్వా విద్యుతః సర్వాన్ స్తనయిత్నూన్ ।
హ్రోదునీ ర్యచ్ఛ శీయతే ॥ సర్వాస్తాః ॥ సర్వాః స్రవన్తిః సరితః ।
సర్వమఘ్న చరఞ్చ యత్ । సర్వాస్తాః ॥ 43 (10)

T.B.3.12.7.4

యాశ్చ కుప్యా యాశ్చ నాద్యాః సముద్రియాః । యాశ్చ వైశస్తీరుత ప్రాసచీర్యాః ।
 సర్వాస్తాః ॥ యే చోత్తిష్ఠన్తి జీమూతాః । యాశ్చ వర్షన్తి వృష్టయః ।
 సర్వాస్తాః ॥ తపస్తేజ ఆకాశం । యచ్ఛాకాశే ప్రతిష్ఠితం ।
 సర్వాస్తాః ॥ వాయుం వయాగ్ంసి సర్వాణి । 44 (10)

T.B.3.12.7.5

అన్తరిక్షచరశ్చ యత్ । సర్వాస్తాః ॥ అగ్నిగ్ం సూర్యం చన్ద్రం ।
 మిత్రం వరుణం భగ్ం । సర్వాస్తాః ॥ సత్యగ్ శ్రద్ధాం తపో దమమ్ ।
 నామ రూపశ్చ భూతానాం । సర్వాస్తా ఇష్టకాః కృత్వా ।
 ఉప కామదుఘా దధే । తేనర్షీణా తేన బ్రహ్మణా () ।
 తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ 45 (11)

(ప్రజా-హిమో యచ్ఛ శీయతే-సర్వాస్తాః-సర్వాణి-బ్రహ్మణైకం చ)

(A7)

Special Korvai/Sequence

(దిశోఽన్తరిక్షమాన్తరిక్ష్య ఉదారానుదారాన్ ధునిం మరీచీన్. విద్యుతః స్రవస్తీర్యాశ్చ యే
 చ తపో వాయుమగ్నిగ్ం సత్యం పశ్చదశ)

॥ 3.12.8 అనువాకం 8 వైశ్వస్యజచయనమ్ ॥

T.B.3.12.8.1

సర్వాం దివగ్ం సర్వాన్ దేవాన్ దివి । యచ్ఛాన్త రూభతం ప్రతిష్ఠితం ।
 సర్వాస్తా ఇష్టకాః కృత్వా । ఉప కామదుఘా దధే । తేనర్షీణా తేన బ్రహ్మణా ।
 తయా దేవతయా-ఽఙ్గిరస్వద్-ధ్రువా సీద ॥ యావతీ స్తారకాః సర్వాః ।

వి॒త॒తా రో॒చ॒నే ది॒వి । స॒ర్వా॒స్తాః ॥ ఋ॒చో య॒జుగ్ం॑షి సా॒మాని । 46 (10)

T.B.3.12.8.2

అ॒థ॒ర్వా॒జ్గిర॑స॒శ్చ యే । స॒ర్వా॒స్తాః ॥ ఇ॒తి॒హో॒స॒పు॒రా॒ణఞ్చ ।
స॒ర్వదే॒వ॒జనా॑శ్చ యే । స॒ర్వా॒స్తాః ॥ యే చ॑ లో॒కా యే చా॑లో॒కాః ।
అ॒న్త రూ॒భతం॑ ప్ర॒తిష్ఠి॑తం । స॒ర్వా॒స్తాః ॥ య॒చ్ఛ బ్ర॒హ్మ య॒చ్ఛాబ్ర॒హ్మ ।
అ॒న్త ర॒బ్రహ్మ॑న్ ప్ర॒తిష్ఠి॑తం । 47 (10)

T.B.3.12.8.3

స॒ర్వా॒స్తాః ॥ అ॒హో॒రా॒త్రాణి॑ స॒ర్వాణి॑ । అ॒ర్థ॒మా॒సాగ్గ్ం॑ కే॒వలాన్ ।
స॒ర్వా॒స్తాః ॥ స॒ర్వాన్వ॒తూన్-ధ॑ర్వాన్ మా॒సాన్ । స॒మృ॒థ్స॒రఞ్చ॑ కే॒వలం॑ ।
స॒ర్వా॒స్తాః ॥ స॒ర్వం భూ॒తగ్ం॑ స॒ర్వం భ॑వ్యం । య॒చ్ఛాతో॒ఽధి॑ భ॒విష్య॑తి ।
స॒ర్వాస్తా॑ ఇ॒ష్టకాః॑ కృ॒త్వా () । ఉ॒ప కా॒మదు॑షూ దధే ।
తేన॑ర్షి॒ణా తేన॑ బ్ర॒హ్మణా॑ ।
తయా॑ దే॒వతయా॑-ఽజ్గి॒రస్వద్-ధ్రు॒వా సీ॑ద ॥ 48 (13)
(సా॒మాని - బ్ర॒హ్మన్ ప్ర॒తిష్ఠి॑తం - కృ॒త్వా త్రి॑ణి చ)

(A8)

Special Korvai/Sequence

(ది॒వం తా॑ర॒కా ఋ॒చ ఇ॒తి॒హో॒స॒పు॒రా॒ణం చ॒ యే చ॒ య॒చ్ఛా॒హో॒రా॒త్రా॒ణ్యు॒తూన్ భూ॒తం
నవ॑)

॥ 3.12.9 అనువాకం 9 బ్రహ్మ సదస్యాసీనో వౌశ్వస్పజాన్ వ్యాచష్టే ॥

T.B.3.12.9.1

ఋ॒చాం ప్రా॑చీ మ॒హతీ॑ దిగు॒చ్యతే॑ । దక్షి॑ణా-మా॒హు ర్య॑జుషామ॒పారాం॑ ।
 అథ॑ర్వణా-మగ్ని॑రసాం ప్ర॒తిచీ॑ । సా॒మ్నా-ము॑దీచీ మ॒హతీ॑ దిగు॒చ్యతే॑ ॥
 ఋగ్నిః పూ॒ర్వాష్టే॑ దివి దే॒వ ఈ॑యతే । య॒జుర్వేదే॑ తిష్ఠ॒తి మధ్యే॑ అహ్నః ।
 సామ॒వేదే-నా॑స్తమ॒యే మహీ॑యతే । వేదై-రశూ॑న్య-స్త్రిభి॑రే॒తి సూ॑ర్యః ॥
 ఋగ్భ్యో జా॒తాగ్ం స॑ర్వశో మూ॒ర్తి-మా॑హుః ।
 స॒ర్వా గతి॑ ర్యాజుషీ॒ హైవ శశ్వ॑త్ । 49 (10)

T.B.3.12.9.2

స॒ర్వం తే॑జ సామ॒రూప్యగ్ం హా॑ శశ్వత్ । స॒ర్వగ్ం హే॑దం బ్ర॒హ్మణా॑ హై॒వ స్తృష్టం॑ ॥
 ఋగ్భ్యో జా॒తం వైశ్యం॑ వర్ణ-మా॒హుః । య॒జుర్వేదం॑ క్ష॒త్రియస్యా-హు॑ర్యోనీం ।
 సామ॒వేదో బ్రా॑హ్మణానాం ప్ర॒సూతిః॑ । పూ॒ర్వే పూ॑ర్వేభ్యో వచ॑ ఏ॒త-దూ॑చుః ॥
 ఆ॒దర్శ-మ॒గ్నిం చి॑న్వానాః । పూ॒ర్వే వి॑శ్వ సృ॒జోఽమృ॑తాః ।
 శ॒తం వర్ష॑ సహస్రా॑ణి । దీక్షి॑తాః స॒త్ర-మా॑సత ॥ 50 (10)

T.B.3.12.9.3

తప॑ ఆసీద్ గృ॒హప॑తిః । బ్ర॒హ్మ బ్ర॒హ్మభ॑వథ్ స్వ॒యం ।
 స॒త్యగ్ం హా హో॑ తైషామా॒సీత్ । యద్ వి॑శ్వసృ॒జ ఆస॑త ॥
 అ॒మృత॑-మే॒భ్య ఉ॑దగాయత్ । స॒హస్రం॑ పరివ॒ధ్నరాన్ ।
 భూ॒తగ్ం హా ప్ర॒స్తో తైషా॑మా॒సీత్ । భ॒విష్య॑త్ ప్ర॒తి చా॑హరత్ ॥
 ప్రా॒ణో అ॑ధ్వ॒ర్యు-రభ॑వత్ । ఇ॒దగ్ం స॒ర్వగ్ం సి॑షాసతాం । 51 (10)

T.B.3.12.9.4

అ॒పానో వి॒ద్వా-నా॑వృతః । ప్ర॒తి ప్రా॑తిష్ఠ-దధ్వ॒రే ॥
 ఆ॒ర్త॒వా ఉ॑పగ్రా॒తారః॑ । స॒దస్యా॑ ఋ॒తవో-ఽభ॑వన్ ॥

అ॒ర్థ॒మా॒సా॒శ్చ॒ మా॒సా॒శ్చ॒ । చ॒మ॒సా॒-ధ॒వ॒ర్యో-ఽభ॑వన్న ॥

అ॒శగ్ం॑ స॒ద్ బ్ర॒హ్మ॑ణ-స్తే॒జః॑ । అ॒చ్ఛా॒చ్ఛా॒కో ఽభ॑వద్ య॒శః॑ ।

ఋ॒త-మే॑షాం ప్ర॒శా॒స్తా-ఽఽసీ॑త్ ।

యద్ వి॑శ్వ సృ॒జ ఆ॒సత ॥ 52 (10)

T.B.3.12.9.5

ఊ॒ర్గ-రా॑జా॒న-ము॑ద॒వహా॑త్ । ధ్రు॒వ గో॑పః స॒హో-ఽభ॑వత్ ।

ఓ॒జో-ఽభ్య॑ష్టాద్ గ్రా॒వ.ణ్ణః॑ । యద్ వి॑శ్వ సృ॒జ ఆ॒సత ॥

అప॑చితిః పో॒త్రీయా-మ॑య॒జత్ । నే॒ష్ఠ్రియా-మ॑య॒జత్ త్విషిః॑ ।

ఆగ్నీ॑ద్ధాద్ వి॒దుషీ॑ స॒త్యం॑ । శ్ర॒ద్ధా హై॒వా య॑జథ్ స్వ॒యం ॥

ఇ॒రా ప॑త్నీ వి॒శ్వ సృ॑జాం । ఆ॒కూ॒తి-ర॑పి॒నడ్ధ॑విః । 53 (10)

T.B.3.12.9.6

ఇ॒ద్ధగ్ం॑ హ॒ ఊ॒చ్ఛై॒భ్య ఉ॒గ్రే । తృ॒ష్ణా చా వ॑హతా॒ముభే॑ ॥

వాగే॑షాగ్ం సు॒బ్ర॒హ్మ॑ణ్యా-ఽఽసీ॑త్ । ఛ॒న్దో యో॒గాన్ వి॑జా॒నతీ॑ ।

క॒ల్ప॒తన్త్రా॑ణీ త॒న్వానా-ఽహః॑ । స॒గ్ధ్రిస్థా॑శ్చ స॒ర్వశః॑ ॥

అ॒హో॒రాత్రే॑ ప॒శుపా॑ల్యా । ము॒హూ॒ర్తాః ప్రే॒ష్యా అ॑భవన్న ।

మృ॒త్యున్ తద॑-భ॒వ-ద్ధా॑తా । శ॒మి॒తో గ్రో వి॒శాం ప॑తిః ॥ 54 (10)

T.B.3.12.9.7

వి॒శ్వసృ॑జః ప్ర॒థమాః॑ స॒త్ర-మా॑సత । స॒హస్ర॑ స॒మం ప్ర॑సు॒తేన॑ య॒న్తః॑ ।

తతో॑ హ॒ జ॒జ్ఞే భు॑వ॒నస్య॑ గో॒పాః॑ । హి॒ర॒ణ్మయః॑ శ॒కుని॑ ర్భ్ర॒హ్మ నా॑మ ॥

యేన॑ సూ॒ర్య-స్త॑ప॒తి తే॑జ॒సే-ద్ధః॑ । పి॒తా పు॒త్రేణ॑ పి॒తృమాన్॑. యో॒నియో॑నౌ ।

నావే॑దవిన్ మను॒తే తం బృ॒హన్తం॑ । స॒ర్వాను॒భు-మా॑త్మా॒నగ్ం సంప॑రాయే ॥

ఏష నిత్యో మహిమా బ్రాహ్మణస్య ।
 న కర్మణా వర్ణతే నో కనీయాన్ । 55 (10)

T.B.3.12.9.8

తస్యైవాత్మా పదవిత్తం విదిత్వా । న కర్మణా లిప్యతే పాపకేన ॥
 పఞ్చపఞ్చాశత-స్త్రివృతః సమ్వధ్సరాః ।
 పఞ్చపఞ్చాశతః పఞ్చదశాః । పఞ్చపఞ్చాశతః సప్తదశాః ।
 పఞ్చపఞ్చాశత ఏకవిగ్ంశాః ।
 విశ్వస్సృజాగ్ం సహస్ర సమ్వధ్సరం ॥
 ఏతేన వై విశ్వస్సృజ ఇదం విశ్వ-మస్సృజన్త ।
 యద్ విశ్వ-మస్సృజన్త । తస్మాద్ విశ్వస్సృజః () ॥
 విశ్వ-మేనా-నను ప్రజాయతే । బ్రహ్మణః సాయుజ్యగ్ం సలోకతాం యన్తి ।
 ఏతాసామేవ దేవతానాగ్ం సాయుజ్యం । సార్జితాగ్ం సమాన లోకతాం యన్తి ।
 య ఏత-దుపయన్తి । యే చైనత్ ప్రాహుః ।
 యేభ్య-శ్చైనత్ ప్రాహుః ॥

ఓం ॥ 56 (18)

(శశ్వ - దాసత్ - సిషాసతా - మాసత - హవిష్ - పతిః - కనీయాన్ - తస్మాద్
 విశ్వస్సృజోఽష్టౌ చ)

(A9)

Prapaataka Korvai/Sequence with starting Padams of 1 to 9 Anuvaakams :-

(తుభ్యం - దేవేభ్య - స్తపసా - దేవేభ్యో - బ్రహ్మ వై చతుర్వోతారో - యచ్ఛామృతగ్ం -
 సర్వా దిశో దిక్షు - సర్వాం దివ - మృచాం ప్రాచీ నవ)

Korvai/Sequence with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(తుభ్యం - తపసా - తా వా ఏతాః పఞ్చ - హిరణ్యం దదాత్తి - సర్వా దిశ - స్తప

ఆసీద్ధృహపతిః షట్పఞ్చాశత్)

First and Last Padam 3rd Prapaatakam of Kaatakam:-

(తుభ్య-మోం)

॥ హరిః ఓం ॥

॥ తైత్తిరీయ యజుర్బ్రాహ్మణే కాఠకే తృతీయ ప్రశ్నః సమాప్తః ॥

॥ ఇతి తైత్తిరీయ యజుర్బ్రాహ్మణే కాఠకం సమాప్తం ॥

T.B.3.12.1.1 - తుభ్య॑న్తా అ॑జ్గిరస్త॒మా[21] శ్యా॒మ త॒జ్కామ॑మగ్నే [22]

తుభ్యం॑ తా అ॑జ్గిరస్త॒మ వి॒శ్వాః సు॒క్తిత॑యః పృథ॑క్ ।

అగ్నే॑ కా॒మాయ॑ యేమిరే ॥ [21]

అ॒శ్యామ॒ తం కా॑మ॒మగ్నే॑ తవో॑ త్యశ్యా॒మ ర॒యిగ్ం ర॑యివః సు॒వీరం॑ ।

అ॒శ్యామ॒ వాజ॑మ॒భి వా॒జయ॑న్తో ॒శ్యామ॑ ద్దు॒య్మమ॑జ॒రాజ॑రం తే ॥

(Both [21] and [22] appearing in TS 1.3.14.3)

T.B.3.12.1.1 - ఆశా॑నాం త్వా[23] వి॒శ్వా ఆశాః[24]

ఆశా॑నాం త్వా ॒శాపా॑లేభ్యః । చతు॑రోభ్య అ॒మృతే॑భ్యః ।

ఇ॒దం భూ॑తస్యా॒ధ్యక్షే॑భ్యః । వి॒ధేమ॑ హ॒విషా॑ వ॒యమ్ ॥ [23]

వి॒శ్వా ఆశా॑ మధు॒నా సగ్ం॑స్సృజామి । అ॒నమి॑వా ఆప॒ ఓష॑ధయో భవ॒న్తు ।

అ॒యం య॑జమా॒నో మృ॒ధో వ్య॑స్యతామ్ అగృ॑భీతాః ప॒శవః॑ స॒న్తు స॒ర్వే ॥ [24]

(Both [23] and [24] appearing in T.B.2.5.3.3)

T.B.3.12.1.1 - అను॑ నో॒ద్యాను॑మతి[25] రన్వి॑దనుమతే॒ త్వం[26]

అను॑ నో॒ద్యాను॑మతి॒ర్యజ్ఞం దే॒వేషు॑ మన్యతాం ।

అగ్ని॑శ్చ హ॒వ్యవా॑హ॒నో భవ॑తాం ద్రాశు॒షే మయః॑ ॥ [25]

అన్వి॑దనుమతే॒ త్వం మన్యా॑స్సై శ॒ఞ్చనః॑ కృథి ।

క్ర॒త్యే దక్షా॑య నో హి॒న్తు ప్ర॒ణ ఆయాగ్ం॑షి తారిషః ॥ [26]

(Both [25] and [26] appearing in T.S.3.11.3.3)

T.B.3.12.1.1 - కా॒మో భూ॑తస్య[27] కా॒మస్త॒దగ్రే[28]

కా॒మో భూ॑తస్య భ॒వ్యస్య । స॒మ్రాడే॒క్రో వి॒రాజ॑తి । స ఇ॒దం ప్ర॑తి పప్రథే ।
ఋ॒తూను॑థ్ సృ॒జతే॑ వ॒శీ ॥ [27]

కా॒మస్త॒దగ్రే॑ స॒మవ॑ర్తతాధి । మ॒నసో॑ రే॒తః ప్ర॑థ॒మం యదా॑సీత్ ।
స॒తో బ॒న్ధుమ॑స॒త్తి ని॒రవి॑న్దన్న । హృ॒ది ప్ర॑తీష్యా క॒వయో॑ మ॒నీషా ॥ [28]

(Both [27] and [28] appearing in T.B.2.4.1.9 and T.B.2.4.1.10)

T.B.3.12.1.1 - బ్ర॒హ్మ జ॒జ్ఞానం[29] పి॒తా వి॒రాజా॑ం[30]

బ్ర॒హ్మ జ॒జ్ఞానం॑ ప్ర॒థమం॑ పు॒రస్తా॑ద్వి సీ॒మతః॑ సు॒రుచో॑ వే॒న ఆ॑వః ।
స బు॒ద్ధియా॑ ఉ॒పమా॑ అ॒స్య వి॒ష్టాః॑ స॒తశ్చ॑ యోని॒మస॑తశ్చ వి॒వః ॥ [29]

([29] appearing in T.S.4.2.8.2)

పి॒తా వి॒రాజా॑మృష॒భో ర॑యీ॒ణాం । అ॒న్తరి॑క్షం వి॒శ్వరూ॑ప ఆ॒వివే॑శ ।
త॒మర్కై॑-ర॒భ్యర్చ॑న్తి వ॒ధ్నం । బ్ర॒హ్మ స॒న్తం బ్ర॒హ్మణా॑ వ॒ర్ధయ॑న్తః ॥ [30]

([30] appearing in T.B.2.8.8.9)

T.B.3.12.1.1 - య॒జ్ఞో రా॒యో[31] యం॑ య॒జ్ఞః[32]

య॒జ్ఞో రా॒యో య॒జ్ఞ ఈ॑శే వ॒సూనా॑మ్ । య॒జ్ఞః స॒స్యానా॑ము॒త సు॑క్షి॒తీనా॑మ్ ।
య॒జ్ఞ ఇ॒ష్టః పూ॑ర్వచి॒త్తిం ద॒ధాతు॑ । య॒జ్ఞో బ్ర॒హ్మణ్వాగ్ం అ॒ప్యేతు॑ దే॒వాన్ ॥ [31]
అ॒యం య॒జ్ఞో వ॑ర్ధతాం గోభి॒రశ్చై॑వ్యః । ఇ॒యం వే॑దీః స్వ॒పత్యా॑ సు॒వీరా॑ ।

ఇదం బ॒ర్హి॒రతి॑ బ॒ర్హి॒గ్న్యన్యా॑ । ఇ॒మం య॒జ్ఞం వి॒శ్వే అవ॑న్తు దే॒వాః ॥ [32]

(Both [31] and [32] appearing in T.B.2.5.5.1)

T.B.3.12.1.1 - ఆపో భ॒ద్రా[33] ఆది॑త్పశ్యామి[34]

ఆపో భ॒ద్రా ఘృ॑తమిదాప ఆసు॒రగ్నీ॑-షో॒మౌ బిభ్ర॑త్యాప ఇత్ తాః ।
త్రీ॒వ్రో రసో॑ మధు॒పచా॑ మరంగ॒మ ఆ మా॑ ప్రాణే॒న స॒హ వర్చ॑సా గన్న ॥ [33]
ఆదిత్ ప॑శ్యామ్యుత వా శృ॒ణోమ్యా॑ మా ఘోషో గచ్ఛ॒తి వాఙ్మ ఆసాం॑ ।
మనే॑ షేజానో అ॒మృత॑స్య తర్హి హి॒రణ్య॑వర్ణా అతృపం యదా పః ॥ [34]

(Both [33] and [34] appearing in T.S.5.6.1.3 and 5.6.1.4)

T.B.3.12.1.1 - తుభ్యం భ॒రన్తి[35] యో దే॒హ్యః[36]

తుభ్యం భ॒రన్తి క్షి॑తయో యవిష్ఠ । బ॒లిమ॑గ్నే అన్తి త ఓత దూ॒రాత్ ।
ఆ భ॑న్ద్విష్ఠస్య సుమ॒తిం చి॑కిద్ధి । బృ॒హత్యే॑ అగ్నే మహి శర్మ భ॒ద్రమ్ ॥ [35]
యో దే॒హ్యో అస॑మయద్వధ॒న్తిః । యో అ॒ర్యప॑త్ని-రుష॒సశ్చ॑కార ।
స ని॒రుధ్నా॑ నహుషో య॒హ్యో అ॒గ్నిః । విశ॑శ్చక్రే బ॒లిహృ॑తః సహో॒భిః ॥ [36]

(Both [35] and [36] appearing in T.B.2.4.7.9)

T.B.3.12.1.1 - పూ॒ర్వం దే॒వా అప॑రేణ[37] ప్రాణా॒ప్రానా[38]

పూ॒ర్వం దే॒వా అప॑రేణా-నుపశ్య॒జ్ఞాన్మ॑భిః । జన్మా॒న్యవ॑రైః పరాణి ।
వేదా॑ని దే॒వా అ॒యమ॑స్మి॒తి మామ్ । అ॒హగ్ం హి॒త్వా శరీ॑రం జ॒రసః॑

ప॒రస్తా॑త్ || [37]

ప్రా॒ణాపా॒నౌ చక్షుః శ్రో॑త్రమ్ | వాచ॑ం మన॑సి సంభృ॑తామ్ |

హి॒త్వా శరీ॑రం జ॒రసః ప॒రస్తా॑త్ | ఆ భూ॒తిం భూ॑తిం వ॒యమ॑శ్నవామహై || [38]

(Both [37] and [38] appearing in T.B.2.5.6.5)

T.B.3.12.1.1 - హ॒వ్యవా॑హ[39] స్వి॒ష్టం[40]

హ॒వ్యవా॑హ-మ॒భిమా॑తిషాహమ్ | రక్షో॑హణం పృత॑నాసు జి॒ష్ణుమ్ |

జ్యోతి॑ష్మన్తం దీద్య॑తం పుర॑న్ధిమ్ | అ॒గ్నిగ్గ్ స్వి॒ష్టకృ॑తమా హ॒వేమ॑ || [39]

స్వి॒ష్టమగ్నే॑ అ॒భి తత్ పృ॑ణాహి | విశ్వా॑ దేవ॒ పృత॑నా అ॒భిష్య॑ |

ఉ॒రుం నః ప॒న్థాం ప్ర॑ది॒శన్వి॑ భాహి | జ్యోతి॑ష్మద్దే॒హ్యజ॑రం న ఆ॒యుః || [40]

(Both [39] and [40] appearing in T.B.2.4.1.4)

T.B.3.12.3.4 - అ॒గ్ని ర్మా॒ర్ధా[41] భువః[42]

అ॒గ్నిర్మా॒ర్ధా ది॒వః క॒కుత్ ప॑తిః పృథి॒వ్యా అ॒యం |

అపా॑గ్ం రేతా॑గ్ంసి జిన్వతి || [41]

భువో॑ యజ్ఞస్య॒ రజ॑సశ్చ నే॒తా యత్రా॑ ని॒యుద్భిః॑ సచ॑నే శి॒వాభిః॑ |

ది॒వి మూ॒ర్ధానం॑ దధి॒షే సు॒వర్షాం॑ జి॒హ్వోమగ్నే॑ చకృ॒షే హ॒వ్యవా॑హం || [42]

(Both [41] and [42] appearing in T.S.4.4.4.1)

T.B.3.12.3.4 - అను॑ నో॒ద్యాను॑మతి[43] రన్వి॑దనుమతే॒త్వం[44]

Same as [25] and [26] above

T.B.3.12.3.4 - హ॒వ్య॒వా॒హ[45] సీ॑వ్య॒ష్టం[46]

Same as [39] and [40] above

Anuvakam 6

in the entire 6th Anuvakam " sarvAqstAH" appearing 16 times in short form which are highlighted by us in the text for identification. The Expansion is as follows and is common for the all the 16 appearances.

స॒ర్వా॒స్తా ఇ॒ష్ట॒కాః కృ॒త్వా । ఉ॒ప కా॒మ॒దు॒ఘా దధే॑ ।
తే॒న॒ర్షీ॒ణా తే॒న బ్ర॒హ్మ॒ణా । తయా॑ దే॒వతయా॑-ఽజ్గి॒ర॒స్వద్-ధ్రు॒వా సీ॑ద ॥

(Appearing in T.B.3.12.6.1)

Anuvakam 7

in the entire 7th Anuvakam " sarvAqstAH" appearing 13 times in short form which are highlighted by us in the text for identification.

The Expansion is as follows and is common for the all the 13 appearances.

స॒ర్వా॒స్తా ఇ॒ష్ట॒కాః కృ॒త్వా । ఉ॒ప కా॒మ॒దు॒ఘా దధే॑ ।
తే॒న॒ర్షీ॒ణా తే॒న బ్ర॒హ్మ॒ణా । తయా॑ దే॒వతయా॑-ఽజ్గి॒ర॒స్వద్-ధ్రు॒వా సీ॑ద ॥

(Appearing in T.B.3.12.7.1)

Anuvakam 8

in the entire 8th Anuvakam " sarvAqstAH" appearing 7 times in short form which are highlighted by us in the text for identification. The Expansion is as follows and is common for the all the 7 appearances.

స॒ర్వా॒స్తా॒ ఇ॒ష్ట॑కాః కృ॒త్వా । ఉ॒ప కా॒మ॒దు॒ఘా ద॑ధే ।
తే॒న॒ర్షి॑ణా తే॒న బ్ర॑హ్మ॒ణా । తయా దే॒వత॑యా-ఽజ్గి॒ర॒స్వద్-ధ్రు॒వా సీ॑ద ॥

(Appearing in T.B.3.12.8.1)
